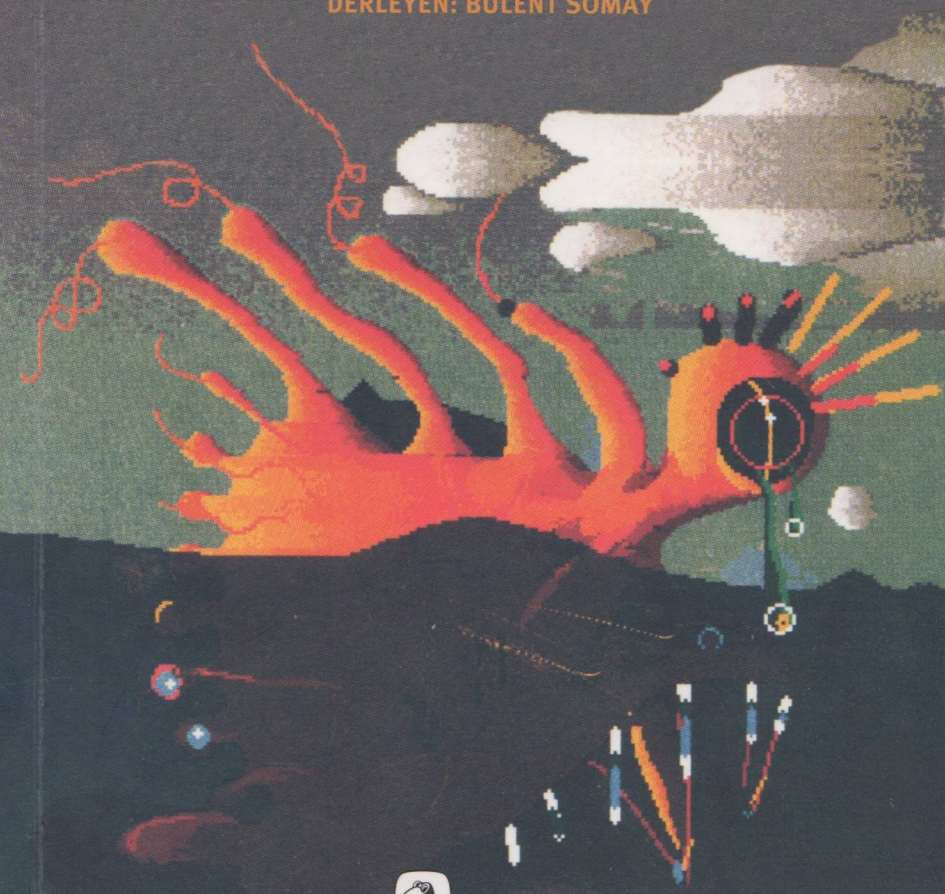
SAVAŞA KARŞI BİLİMKURGU ÖYKÜLERİ

ASKER KAÇAĞI

PHILIP K. DICK ♦ ALFRED BESTER ♦ WILLIAM TENN
KATHERINE MACLEAN ♦ STANISLAW LEM
ERIC FRANK RUSSELL ♦ MÜFİT ÖZDEŞ

DERLEYEN: BÜLENT SOMAY

metis

Savaşa Karşı Bilimkurgu öyküleri

ASKER KAÇAĞI

Derleyen:

Bülent Somay

Metis Yayınları
İpek Sokak 5, 34433 Beyoğlu, İstanbul
Tel: 212 2454696 Faks: 212 2454519
e-posta: info@metiskitap.com
www.metiskitap.com

Metis Edebiyat
Savaşa Karşı Bilimkurgu Öyküleri
ASKER KAÇAĞI
Derleyen: Bülent Somay

© Bu çevirinin bütün yayım hakları
Metis Yayınları'na aittir.

İlk Basım: Ağustos 1991
İkinci Basım: Ocak 2011

Yayın Yönetmeni: Müge Gürsoy Sökmen

Kapak Tasarımı: Emine Bora
Dizgi ve Baskı Öncesi Hazırlık:
Metis Yayıncılık Ltd.

Baskı ve Cilt: Yaylacık Matbaacılık Ltd.
Fatih Sanayi Sitesi No: 12/197-203
Topkapı, İstanbul Tel: 212 5678003

ISBN-13: 978-975-342-788-3

SAVAŞA KARŞI BİLİMKURGU ÖYKÜLERİ

ASKER KAÇAĞI

Derleyen:
Bülent Somay

Çevirenler:
Nesrin Kasap, Bülent Somay,
Şencan Topaloğlu

metis

Bu derlemede yayımlanan öyküler:

"Aldatmaca Oyunu", Philip K. Dick, "Shell Game", 1955, *The Book of Philip K. Dick* içinde, Daw Books, 1973; "Kaybolma Numarası", Alfred Bester, "Disappearing Act", *Star Science Fiction 2* içinde, Frederik Pohl (haz.), Ballantine Books, 1953; "Asker Kaçağı", William Tenn, "The Deserter", *Star Science Fiction 1* içinde, Frederik Pohl (haz.), Ballantine Books, 1953; "Alacakaranlıkta Kahvaltı", Philip K. Dick, "Breakfast at Twilight", 1955, *The Book of Philip K. Dick* içinde, Daw Books, 1973; "Anlaşmak Kolay Değil", Katherine MacLean-Tom Condit, "Trouble with Treaties", *Star Science Fiction 5* içinde, Frederik Pohl (haz.), Ballantine Books, 1959; "Devle Dövüşen Bilgisayarın Öyküsü", Stanislaw Lem, "Tale of the Computer That Fought a Dragon", 1972, *Mortal Engines* içinde, 1977; "Son Baskı", Eric Frank Russell, "Late Night Final", 1948, *Astounding Tales of Space and Time* içinde, John W. Campbell, Jr. (haz.), Berkley Medallion, 1957; "Krrçiysk", Müfit Özdeş, 1981.

İçindekiler

SUNUŞ 9

ALDATMACA OYUNU
Philip K. Dick 13

KAYBOLMA NUMARASI
Alfred Bester 33

ASKER KAÇAĞI
William Tenn 55

ALACAKARANLIKTA KAHVALTI
Philip K. Dick 73

ANLAŞMAK KOLAY DEĞİL
Katherine MacLean ve Tom Condit 95

DEVLE DÖVÜŞEN BİLGİSAYARIN ÖYKÜSÜ
Stanislaw Lem 125

SON BASKI
Eric Frank Russell 133

KRRÇİYSK
Müfit Özdeş 173

YAZARLAR HAKKINDA 181

SUNUŞ

BİLİMKURGU EDEBİYATTIR. İyi bilimkurgu, iyi edebiyattır." Bu sözü hangi bilimkurgu yazarının söylediğini tam olarak hatırlayamıyorum; 1950'lerde, bilimkurgunun 13-18 yaş grubunun hafta sonu eğlencesi olmadığı bilinci bilimkurgu yazarlarının kafasında iyice yer etmeye başladığı sıralarda, bir bilimkurgu derlemesinin başında yer aldığını biliyorum yalnızca. "Bilimkurgu edebiyattır": Tıpkı edebiyat gibi onun da iyisi ve kötüsü, banali ve felsefi olanı, insanı düşünmeye ya da uyumaya sevk edeni vardır. Karamsar ya da iyimser olabilir: *1984*'ü ve H. G. Wells'in mükemmel ütopyalarını düşünün, insan varlığı, insanın evrendeki yeri üzerine, neyin *insan* olduğu üzerine düşünebilir (Lem'in *Solaris*'i gibi), ya da Lucas'ın *Yıldız Savaşları* gibi sizi dev bir peri masalına, atların uzay gemisi, kılıçların ve tabancaların lazer silahı olduğu bir kovboy öyküsüne götürebilir. Modernist bir *Bildungsroman* gibi bir bireyin, dünyasının içinde ve ona karşı oluşumunu izleyebilir (Le Guin'in *Mülksüzler*'i) ya da Samuel Delany'nin postmodern *heterotopya*'sı *Triton* gibi değerlerin yok olduğu, bireyin parçalandığı bir evren çizebilir. Bilimkurgu edebiyattır. İyi bilimkurgu, iyi edebiyattır. Tabiatıyla, kötü bilimkurgu da kötü edebiyattır.

Bilimkurgu, "polisiye" gibi edebiyatın bir alt dalı değildir. Bunun en iyi kanıtı bilimkurgu polisiyelerin varlığı; Isaac Asimov'un *Çelik Mağaralar* ya da *Çıplak Güneş* romanları gibi. Edebiyatın at oynattığı bütün alanlarda bilimkurgu da atını sürer; edebiyatın baktığı her şeye yadırgatarak, olası bir başka dünyanın aynasından bakar. Bilimkurgu tanımı gereği ilerici, gerici, devrimci, muhafazakâr,

feminist, erkek şovenisti, hayalci, gerçekçi değildir. Edebiyatta olduğu gibi bilimkurguda da ilerici ya da gerici yazarlar, feministler ya da erkek şovenistleri, militaristler ya da pasifistler vardır.

Elinizdeki derleme, militarizme karşı, savaşa, otoriteye ve asker kafasına karşı yazanların kısa öykülerinden oluşuyor. Kuşkusuz bilimkurgunun savaşa ve militarizme karşı bütün tavrını temsil etmek gibi bir amaç koymuyor kendine.

Savaşa ve militarizme karşı bir öyküler derlemesinin bilimkurgu alanından seçilmesinin anlamı nedir? Edebiyatta bilimkurgu dışında da antimilitarist olunabilir kuşkusuz. Ancak bilimkurgunun büyük bir avantajı var: Gündelik yaşamımıza sorgulanmaz bir biçimde yerleşmiş olan savaşperverliği, militarizmi, üniforma, emir-kumanda ve dayak biçiminde bir parçamız olan askerliği doğası gereği, çok daha rahat bir biçimde yadırgatabilir bilimkurgu. Bunu bir robot-masalı biçiminde (Lem) yapabilir, asker kafasıyla açık açık dalga geçebilir (MacLean ve Condit), ya da beraberce kendi gezegenlerine ihanet ederek ölümü seçen bir Arzlı'yla tonlarca ağırlıkta bize şekilsiz görünen bir Jüpiterli'nin acıklı öyküsünü anlatabilir (Tenn). Militarizmin insani değerlere yaptığı tahribatı bütün şairlerin yok olduğu bir dünyadan daha iyi ne anlatabilir? Bugün farkına bile varmadan kabullendiğimiz birçok politik kararın yarın yol açacağı sonuçları, geleceğe gidip "yerinde ve zamanında" görmekten daha iyi ne sokabilir kafamıza? Bilimkurgu bizi keyfimizce, bir geleceğe, bir Jüpiter'e, bir yıldızlararası uzaya, bir masalsı robotlar dünyasına göndererek, ama birdenbire ayağımızın altındaki hayal halısını çekip küt diye bu dünyaya ve bu zamana düşmemizi sağlayarak, militarizmi, savaşı, askerliği daha net görmemizi sağlar. Militarizmi bizden uzak durduğu için görmüyor değilizdir, tam tersine çok yakında, burnumuzun ucunda durduğu için gözlerimiz bir türlü netleyememektedir.

Bilimkurgu görmemiz gerekeni burnumuzun ucundan alıp uzağa götürür, bize gösterir ve sonra da "şimdi ne yapacaksan yap" diye yeniden kafamıza atar. Yadırgatır. "Gerici" bilimkurgu bile istemeden bunu yapar çoğu kez. Robert Heinlein'ın muhafazakâr, militarist, erkek şovenisti öyküleri bile, istemeden yadırgatma sonucuna

ulaşır. Yazarın seçtiği tür ve "yazarlığı", politik niyetlerinin ve önyargılarının önüne geçer.

İyi bilimkurgu iyi edebiyattır. Bilimkurgunun hayatımızı cehenneme çeviren militarizme karşı söyleyeceği bir söz olduğu zaman, bunu da iyi edebiyatın söylemesi gerektiği gibi, güldürerek, üzerek, düşündürerek, ama öykünün bittiği noktada, bizi başladığımız âna göre biraz olsun değiştirerek yapar. Russell'ın ve MacLean-Condit' in otorite, egemenlik meraklısı yaratıkları, Tenn'in ve Bester'ın Arzlı askerlerinden daha yabancı değillerdir bize. Hepsini tanırız. Öte yandan Tenn'in kendi gezegenine ihanet eden Jüpiterli "yaratığı" bütün bu yukarıdakilerden daha yakındır bize. Onu tanısaydık sevinirdik mutlaka.

Bu derlemenin benim için en sevindirici yanlarından biri, Müfit Özdeş'in "saklı" bilimkurgu öykülerinden birini gün yüzüne çıkarmasıdır. Gayet iyi biliyoruz ki Arz'ın yörüngesinde bizden gizli dolanan daha binlerce Krrçiysk var. İnanmıyorsanız, yıldızlı bir gecede gökyüzüne dikkatle bakmayı, ya da ne bileyim, gazetelerin manşetleri arasında yazılı olanlara biraz daha yakından bakmayı deneyebilirsiniz.

Bülent Somay, 2010 (1991)

ALDATMACA OYUNU

Philip K. Dick

ANSIZIN bir ses O'Keefe'i uyandırdı. O'Keefe, üzerindeki battaniyeyi bir yana atıp portatif karyoladan fırladı, duvarda asılı duran B-tabancasını kaptı ve ayağıyla alarm zili kutusunun camını kırdı. Kutudan yayılan yüksek frekanslı dalgalar, kampın her yanında alarm zilleri çaldırmaya başladı. O'Keefe evinden dışarı fırladığında, kamptaki bütün ışıklar yanmıştı.

"Nerede?" diye sordu Fisher tiz bir sesle. Pijaması hâlâ üstünde, uyku mahmurluğu içindeki yüzü karmakarışık, O'Keefe'in yanında bitivermişti.

"Şurada, sağda." O'Keefe, yeraltı depo bölmelerinden yuvarlana yuvarlana yerüstüne çıkan kocaman bir toptan kaçmak için yana sıçradı. Gece giysileri içindeki insan figürlerinin arasında, birtakım askerler ortaya çıkmaya başlamıştı. Kampın sağ yanında, sisli, kara bir bataklık ve Betelgeuse II'nin yüzeyini oluşturan yarı sıvı çamurun içine gömülü dolgun yapraklı bitkiler, sazlar ve iri iri yumru kökler vardı. Gecenin fosforumsu ışıltıları bataklığın üzerinde oynaşıp titreşiyor, zifiri karanlığın içinde hayaletleri andıran sarı ışıklar göz kırpıyordu.

"Tahminime göre," dedi Horstokowski, "yolun yakınına kadar gelmişler, ama yola çıkmamışlar. Bataklık birikintisinin olduğu yerde, yolun her iki yanında uzanan on beş metrelik banketler var. O yüzden radarımız herhangi bir şey saptayamamış."

Kocaman bir mekanik kurutucu "böcek", çamurun içinde hızla ilerleyip geçtiği yerde bataklığın suyunu çekiyor, ardında çizgi halinde, dumanlı, katı bir yüzey bırakıyordu. Bitkiler, çürümüş kökler

ve solmuş yapraklar kavrulup tümüyle yok ediliyordu.

"Ne gördün?" diye sordu Portbane, O'Keefe'e.

"Hiçbir şey görmedim. Derin bir uykudaydım. Ama onları *duydum*."

"Ne yapıyorlardı?"

"Evimin içine sinir gazı pompalamaya hazırlanıyorlardı. Taşınabilir tüplerin hortumlarını çözdüklerini ve basınç tanklarının kapaklarını açtıklarını duydum. Ama neyse ki, onlar daha hortumları tankların ağızlarına geçiremeden kendimi evden dışarıya attım."

Daniels telaşlanmıştı. "Bunun bir gaz saldırısı olduğunu mu söylüyorsun?" deyip beceriksiz ellerle kemerindeki gaz maskesini çıkarmaya çalıştı. "Orada dikilip durmayın öyle – maskelerinizi takın!"

"Aygıtlarını çalıştıramamışlar ki," dedi Silberman. "O'Keefe alarmı tam zamanında vermiş. Saldırganlar geri çekilip bataklığa doğru gitmişlerdir."

"Emin misin?" diye sordu Daniels.

"Burnuna bir koku gelmiyor, değil mi?"

"Hayır, gelmiyor," diye itiraf etti Daniels. "Ama en zehirli türleri de kokusuz olanları. Ve gazın verildiğini anladığında, çok geç oluyor." Gene de, bir önlem olsun diye maskesini taktı.

Yan yana dizilmiş evlerin yakınında, birkaç kadın belirmişti – tehlike anlarında kullanılan tarama ışıldaklarının bir görünüp bir kaybolan parıltısı içinde, incecik, iri gözlü hayaletler gibi görünüyorlardı. Peşlerinden de, sakıngan adımlarla yürüyen birkaç çocuk geliyordu.

Silberman ve Horstokowski, devasa topun gölgesine çekildiler.

"İlginç," dedi Horstokowski. "Bu ay yapılan üçüncü gaz saldırısı bu. İki kez de, kamp sınırları içine bomba terminalleri yerleştirme girişiminde bulundular. Saldırılarını giderek sıklaştırıyorlar."

"Sen kafanda her şeyi çözdün, değil mi?"

"Gitgide daha yoğun saldırılara uğradığımızı anlamak için, genel raporu beklemem gerekmiyor." Horstokowski, sakıngan bakışlarla çevresine bakındı, sonra Silberman'ı kendine doğru çekti. "Belki radar ekranının işlememesinin bir nedeni vardır. Kendisine çarpan küçücük yarasaları bile saptar o radar."

"Ama ya senin dediğin gibi banketlerden geçip gelmişlerse?"

"Ben onu sırf bir tuzak olsun diye söyledim. *Radara parazit yaptırıp işaret vererek onları içeri alan biri var.*"

"Bizlerden biri mi demek istiyorsun?"

Horstokowski, gecenin ıslak karanlığı içinde, dikkatle Fisher'ı gözlüyordu. Fisher, dikkatle yolun kıyısına, sert yüzeyin sona erip kurumaya yüz tutmuş yapışkan çamurlu bataklığın başladığı yere doğru yürümüştü. Yere çömelmiş, eliyle çamuru karıştırıyordu.

"Ne yapıyor?" diye sordu Horstokowski.

"Bir şeyler topluyor," dedi Silberman kayıtsızca. "Niye olmasın? Çevreyi araştırması gerekir, değil mi?"

"Dikkat et bak," diye onu uyardı Horstokowski, "geri döndüğünde, sanki hiçbir şey yokmuş gibi davranacak."

Az sonra, Fisher, hızlı hızlı yürüyerek geri döndü; bir yandan da çamurlarını temizlemek için ellerini ovuşturuyordu.

Horstokowski, onun yolunu kesti. "Ne buldun?"

"Ben mi?" dedi Fisher gözlerini kırpıştırarak. "Hiçbir şey bulmadım."

"Benimle dalga geçme. Ellerinle dizlerinin üstüne çökmüş, bataklığı eşeleyip duruyordun."

"Ben– madeni bir şey gördüğümü sandım, o kadar."

Horstokowski'nin içini bir heyecan dalgası kapladı. Haklı çıkmıştı.

"Hadi canım!" diye bağırdı Horstokowski. "Ne buldun, söyle!"

"Bir gaz borusu olduğunu sanmıştım," diye mırıldandı Fisher. "Ama yalnızca bir kökmüş. Kocaman, ıslak bir kök."

Derin bir suskunluk oldu.

"Üstünü arayın," diye buyruk verdi Portbane.

İki asker Fisher'ı kıskıvrak yakaladı. Silberman ile Daniels çabucak onun üstünü aradılar.

Bel tabancasını, çakısını, alarm düdüğünü, otomatik elektrikli kontrol kalemini, Geiger sayacını, nabız ölçme aygıtını, ilkyardım çantasını ve kimlik belgelerini yere saçtılar. Bunlardan başka hiçbir şey yoktu üzerinde.

Askerler, düş kırıklığı içinde onu serbest bıraktılar. Fisher, asık bir yüzle yerdeki eşyalarını topladı.

"Hayır, hiçbir şey bulmamış," diye belirtti Portbane. "özür dilerim, Fisher. Dikkatli olmak zorundayız. Onlar orada türlü dolaplar çevirip bizi öldürmek için planlar yaptığı sürece, hep tetikte olmalıyız."

Silberman ve Horstokowski bakıştılar, sonra sessizce uzaklaşıp gittiler.

"Galiba neler olduğunu anladım," dedi Silberman yumuşak bir sesle.

"Tabii ya," diye karşılık verdi Horstokowski. "Fisher, bir şeyi *sakladı*. Onun bataklıkta eşeleyip durduğu yeri bir kazıp inceleyelim. İlginç bir şeyler bulabiliriz gibi geliyor bana." Kavgaya hazırlanıyormuşçasına, sırtını kamburlaştırdı. "Burada, kamptan birinin onların hesabına çalıştığını biliyordum. Arz için casusluk eden biri."

Silberman irkildi. "Arz mı? Bize saldıran Arz mı?"

"Tabii ki Arz!"

Silberman'ın şaşkınlığı yüzünden okunuyordu.

"Başka birileriyle savaşıyormuşuz gibi geliyordu bana."

Horstokowski fena halde bozulmuştu.

"Kiminle sözgelimi?"

Silberman başını iki yana salladı. "Bilmiyorum. Kim olduğundan çok, bu konuda neler yapılabileceğini düşündüm ben hep. Bunlar mutlaka yabancılardır, diye düşünüyordum galiba."

"Peki, Arz'ın o maymun adamlarının ne olduğunu sanıyorsun sen?" diye sordu Horstokowski meydan okurcasına.

Haftalık Strateji Toplantısı, kampın dokuz liderini, yoğun bir koruma altında tutulan yeraltı konferans odasında bir araya getirmişti. Giriş kapısı, silahlı nöbetçilerce korunuyor, son liderin de kimliğine bakılıp üstü arandıktan sonra içeri girmesiyle birlikte, kapı sımsıkı kilitleniyordu.

Toplantı başkanı Domgraf-Schwach, sabit koltuğunda görevini yapmaya hazır bir halde oturuyordu; bir eli genel strateji raporunun, öbür eli de, bir saldırı ânında onu odadan yukarıya fırlatıp özel bir bölmeye geçirecek düğmenin üzerindeydi. Portbane, her zamanki gibi odayı denetliyor, bütün sandalyeleri ve masaları tek tek gözden geçiriyordu. Daniels, gözlerini Geiger sayacına dikmiş, oturuyordu.

Silberman ise, çelik ve plastikten yapılmış ve sürekli vızıltılar çıkaran bir takım kablolarla donatılmış bir giysinin içinde, tepeden tırnağa örtünmüş durumdaydı.

"Tanrı aşkına, bu zırh da ne böyle?" diye sordu Domgraf-Schwach kızgın kızgın. "Şunu çıkart da yüzünü görelim."

"Canınız cehenneme," diye parladı Silberman; ama üzerindeki karmaşık yapılı kabuk yüzünden sesi oldukça cılız çıkmıştı. "Bundan böyle artık hep bunu giyeceğim. Dün gece, birisi bakteriyle doldurulmuş iğneler batırmaya çalıştı bana."

Yerinde yarı uyuklar bir halde oturmakta olan Lanoir, birden canlandı. "Bakteriyle doldurulmuş iğneler mi?" Yerinden fırlayıp telaşla Silberman'ın yanına doğru seğirtti. "Bir şey soracağım, acaba–"

"*Uzak dur benden!*" diye bağırdı Silberman. "Biraz daha yaklaşırsan, elektrik veririm sana!"

"Geçen hafta rapor ettiğim gibi," dedi Lanoir kesik kesik soluyarak, "su deposunu madeni tuzlarla zehirleme girişiminde bulunmuşlardı. O zaman, bir sonraki yöntemlerinin, hastalık başlayana kadar varlığını keşfedemeyeceğimiz bakteri artıkları ve filtreden geçebilen virüsler vermek olacağı aklımdan geçmişti." Ansızın cebinden bir şişe çıkardı ve şişeden eline bir avuç dolusu beyaz kapsül boşaltı. Kapsülleri art arda ağzına attı.

Odadaki adamların hepsi de, şu ya da bu biçimde bir korunma yoluna başvurmuştu. Her biri, kendi kişisel deneyimleri doğrultusunda bir savunma aracı seçmişti. Ne var ki, savunma sistemlerinin tümü de genel strateji planlaması çerçevesinde oluşturulmuştu. İçlerinde herhangi bir araca başvurmamış gibi görünen tek kişi Tate'ti. Tate, solgun ve gergin bir halde oturuyordu, ama bunun dışında, tasasız bir görünümü vardı. Domgraf-Schwach, içinden bir saptama yaptı – Tate'in özgüven düzeyi olağanüstü derecede yüksekti. Onun, öyle ya da böyle, saldırılara karşı kendini güvenlikte hissettiğini düşündürüyordu bu.

"Konuşmayı bırakın," dedi Domgraf-Schwach. "Başlama zamanı geldi."

Domgraf-Schwach kura yoluyla başkan seçilmişti. Böyle bir sistemde başkanı devirme olanağı yoktu. Altmış erkek ve elli kadın-

dan oluşan, yalıtılmış, özerk bir kolonide, bu tür rastlantısal bir seçim yöntemi zorunluydu.

"Daniels haftalık strateji raporunu okusun," diye buyruk verdi Domgraf-Schwach.

"Neden?" diye sordu Portbane korkusuzca. "Raporu hazırlayan biziz. İçinde neler olduğunu hepimiz biliyoruz."

"İşte bu yüzden de her zaman okunur bu rapor," diye yanıt verdi Silberman. "O zaman, üzerinde oynanıp oynanmadığını anlamış oluyoruz."

"Yalnızca özetini okusun!" dedi Horstokowski yüksek sesle. "Bu mahzende, kalmak zorunda olduğum süreden bir dakika bile fazla kalmak istemiyorum."

"Birilerinin geçidi tıkamasından filan mı korkuyorsun?" diye ona takıldı Daniels. "Daha yarım düzine tehlike çıkışı var. Bunu bilmen gerekir – hepsinin yapılması için diretmiştin."

"Özeti oku," diye buyurdu Lanoir.

Daniels gırtlağını temizledi. "Son yedi gün süresince, açıktan açığa toplam on bir saldırı gerçekleştirildi. En büyük saldırı, yeni A-sınıfı köprü ağına yönelikti; köprülerimiz sabotaja uğrayıp harap oldu. Koyduğumuz destekler zayıflatıldı, desteklere taban gereci olarak kullandığımız plastik karışım yumuşatıldı, öyle ki, daha ilk kamyon konvoyu üzerlerinden geçer geçmez, köprülerin hepsi çöktü."

"Bunları biliyoruz," dedi Portbane somurtarak.

"Altı adam ve önemli miktarda araç kaybettik. Askerler gün boyunca bölgeyi taradılar, ama sabotajcılar kaçmayı başardılar. Bundan kısa bir süre sonra, su depolarımızın maden tuzlarıyla zehirlenmiş olduğu ortaya çıkarıldı. Bu nedenle, kuyular dolduruldu ve yenileri açıldı. Şimdi bütün suyumuz filtrelerden ve analiz sistemlerinden geçiyor."

"Ben kendi suyumu kaynatıyorum," dedi Lanoir heyecanla.

"Saldırıların sıklaştığını ve şiddetin arttığını herkes kabul ediyor." Daniels, eliyle duvardaki kocaman haritaları ve grafikleri gösterdi. "Bomba işlemez siperimiz ve sürekli denetim ağımız olmasaydı, bu gece bizi ele geçirirlerdi. Asıl sorun şu– *bize saldıranlar kim*?"

"Arzlılar," dedi Horstokowski.

Tate başını iki yana salladı. "Arzlılar ha, lanet olsun! Maymun adamlar bu kadar uzak bir yerde ne arıyorlar ki?"

"Biz de bu uzak yerdeyiz, öyle değil mi?" dedi Lanoir. "Ve biz de bir zamanlar Arzlıydık."

"Asla!" diye bağırdı Fisher. "Bir süre Arz'da yaşadık belki, ama Arzlı değiliz. Biz, mutasyon geçirmiş, üstün bir ırkız."

"Öyleyse kim bunlar?" diye diretti Horstokowski.

"Gemiden kurtulan öbür canlılar," dedi Tate.

"Nerden biliyorsun?" diye sordu Silberman. "Onları gördün mü hiç?"

"*Cankurtaran araçlarının hiçbirini kurtarmamıştık, hatırlamıyor musunuz?* O araçlarla birlikte havaya uçmuşlardır mutlaka."

"Bunlar kazadan sağ olarak kurtulup yalıtılmış halde yaşayan canlılar olsaydı," diye karşı çıktı O'Keefe, "şu anda kullandıkları araç gerece, silahlara ve makinelere sahip olamazlardı. Bunlar iyi eğitilmiş, kusursuz bir ordu. Beş yıldır onları yenemediğimiz gibi, birini bile *öldürmeyi* başaramadık. Bu da onların ne denli güçlü olduğunu gösterir."

"Biz onları yenmeye çalışmadık ki," dedi Fisher. "Biz yalnızca kendimizi savunmaya çalıştık."

Ansızın, dokuz adam derin bir sessizliğe gömüldü.

"Yani gemi," dedi Horstokowski.

"Yakında bataklığın yüzeyine çıkar," diye karşılık verdi Tate. "O zaman onlara gösteririz – hiçbir zaman unutamayacakları bir şekilde hem de."

"Tanrım!" diye haykırdı Lanoir bezgin bir halde. "Gemi enkaz halinde; göktaşı onu paramparça etti. Onu yukarıya çıkardığımızda ne olacak sanki? Yeni baştan yapmadıkça onu çalıştıramayız ki."

"Eğer maymun adamlar o şeyi yapabilmişse," dedi Portbane, "biz de onarabiliriz demektir. Elimizde her türlü araç gereç ve makine var."

"Ve kumanda kabininin yerini de bulduk sonunda," diye belirtti O'Keefe. "Gemiyi yukarıya çıkaramamamız için hiçbir neden göremiyorum."

Lanoir'ın yüzündeki ifade birden değişiverdi. "Pekâlâ, bütün itirazlarımı geri alıyorum. Gemiyi çıkaralım."

"Kafandan neler geçiyor senin?" diye bağırdı Daniels heyecanla. "Bizi aldatmaya çalışıyorsun sen!"

"Bir şeyler tasarlıyor," diye ona katıldı Fisher öfkeli bir tavırla. "Dinlemeyin onu. Bırakın o lanet olası şey yerinde dursun!"

"Artık bunun için çok geç," dedi O'Keefe. "Haftalardır kendi kendine yükseliyor."

"Sen de onunla birliktesin!" diye çığlık çığlığa bağırdı Daniels. "Bize bir oyun hazırlanıyor."

Gemi, erimiş, çürümüş bir enkaz yığını halindeydi. Manyetik kancalarla bataklıktan çekilip, mekanik kurutucu böceklerin oluşturduğu sert yüzeye yerleştirilirken, her yanından balçık akıyordu.

Böcekler, ateşleriyle kavura kavura bataklığın içinde kumanda kabinine doğru uzanan kuru yüzeyli bir yol açtılar. Vinç, kabini yukarıda asılı tutarken, kabinin altına, sertleştirilmiş ağır bir plastik maddeden yapılmış destekler yerleştirildi. Kabinin çevresini, eski zamanlardan kalma bir saçı andıran birbirine dolaşmış bitkilerin sarmış olduğu görüldü öğle güneşinde; beş yıldır kabine ulaşan ilk gün ışığıydı bu.

"İçeri girin," dedi Domgraf-Schwach sabırsızca.

Portbane ile Lanoir, katılaştırılmış yüzeyin üstünde yürüyerek halatlarla bağlanmış kumanda kabinine doğru gittiler. El fenerlerinin sarı ışığı, kabinin buhar çıkaran duvarları ve üzerleri balçıkla kaplanmış kumanda aygıtlarının üzerinde uğursuzca dolaştı. Ayaklarının altındaki derin su birikintilerinde, canlı yılanbalıkları kıvrım kıvrım kıvrılıyordu. Kabin, parçalanmış, eğrilip bükülmüş, bir yıkıntıya dönüşmüştü. Kabine Portbane'den önce giren Lanoir, sabırsızca bir el işareti yapıp onu içeri çağırdı.

"Bu kumanda aygıtlarına *sen* bak– mühendis olan sensin."

Portbane, el fenerini paslanmış bir metal yığınına tuttu ve bir elini diz yüksekliğindeki bu döküntü yığınına daldırıp harap olmuş durumdaki kumanda paneline ulaşmaya çalıştı. Panel, eğrilip bükülerek bir labirent gibi iç içe geçmiş, karmakarışık bir makine yığını

görünümündeydi. Portbane panelin önünde çömeldi ve içine göçmüş koruyucu levhaları sökmeye başladı.

Lanoir, kapağına vura vura bir gereç dolabını açtı, birtakım ses ve video bantlarını çıkarıp aşağıya indirdi. Bir video kutusunu sabırsızca açıp yere boşalttı ve eline bir avuç dolusu kaset alıp titreşen ışığa doğru tuttu. "İşte bunlar geminin veri deposu. Artık gemide bizden başka kimse olmadığını kanıtlayabilirim."

Her yanı çentik çentik olmuş kapıda O'Keefe belirdi. "Nasıl gidiyor?"

Lanoir, dirseğiyle onu itip kapıdan geçti ve kabinin altına konmuş destek sırıklarının üstüne çıktı. Bir yığın bant kutusunu orada bırakıp su içindeki kabine geri döndü. "Kumanda aygıtlarında bir şeyler bulabildin mi?" diye sordu Portbane'e.

"Garip," diye mırıldandı Portbane.

"Ne var?" diye sordu Tate. "Çok mu kötü durumdalar?"

"Bir sürü kablo ve röle var. Sürüyle de sayaç, güç devresi ve düğme. Ama onları işletecek tek bir kumanda aygıtı bile yok."

Lanoir telaşla kumanda paneline atıldı. "Olması gerek!"

"Onarım yapmak için, bütün bu levhaları çıkarmak gerekiyor– aslında içinde ne olduğunu görebilmek için mekanizmanın bütün parçalarını sökmek gerekiyor. Burada kimse oturup gemiye kumanda edemezdi. Dümdüz yüzeyli ve sımsıkı kilitlenmiş bir panelden başka bir şey yok."

"Belki de kumanda kabini bu değildi," diye bir yorum attı ortaya Fisher.

"Kumanda mekanizması bu – bu kesin." Portbane elini uzatıp bir yığın yanmış kablo çıkardı. "Ama bütün bunlar, kendi kendine çalışacak biçimde yapılmış. Bunlar, robot kumanda aygıtları. Hepsi otomatik."

Birbirlerine baktılar.

"Öyleyse bizler mahkûmduk," dedi Tate şaşkınlık içinde.

"Kimin mahkûmları?" diye sordu Fisher afallamış bir halde.

"Arzlıların!" dedi Lanoir.

"Bir türlü aklım ermiyor," diye mırıldandı Fisher belli belirsizce. "O uçuşu tümüyle *biz* planlamıştık – öyle değil mi? Ganymede'den firar edip uzaklaşmıştık."

"Bantları koy bakalım," dedi Portbane, Lanoir'a. "İçlerinde ne var, bir görelim."

Daniels video tarayıcısını kapadı ve ışığı açtı.

"Evet," dedi Daniels, "bunun bir hastane gemisi olduğunu kendi gözlerinizle gördünüz. Gemide tek bir görevli bile yokmuş. Gemi, Jüpiter'deki bir kılavuz-ışın merkezinden fırlatılmış. Işın, gemiyi güneş sisteminden buraya getirmiş; burada da, bir mekanik hatadan ötürü bir göktaşı koruyucu ekrandan içeri girmiş ve gemi yere çarpıp parçalanmış."

"Peki ya çarpmasaymış?" diye sordu Domgraf-Schwach ürkekçe.

"O zaman, Fomalhaut IV'teki merkez hastanesine götürülecekmişiz."

"Son ses bandını başa al," diye diretti Tate.

Duvar hoparlörü birtakım cızırtılar çıkardıktan sonra, yumuşak bir ses duyuldu. "Paranoid hastalar tedavi edilirken, paranoidlerle öbür psikoz niteliğindeki kişilik bozukluklarında görülen paranoya sendromları arasındaki ayrım, göz önünde bulundurulmalıdır. Paranoid, genel kişilik yapısını hiç bozmadan korur. Kompleks alanının dışında, mantıklı, aklı başında, hatta çok zeki bir kişidir. Kendisiyle konuşulabilir –o da tartışmalara girebilir– ve çevresindeki her şeyin ayrımındadır.

"Paranoid, dış dünyaya etkin bir biçimde uyumlu kalmasıyla, öbür psikozlu hastalardan ayrılır. Bir dizi sabit fikir ve asılsız varsayım edinmesi, bu savlar doğrultusunda karmaşık bir inanç ve mantık sistemi oluşturmakta diretmesiyle de, normal olarak nitelenen kişilik tiplerinden ayrılır."

Daniels, elleri titreyerek bandı durdurdu. "Bu bantlar Fomalhaut IV'teki hastanenin yetkilileri için hazırlanmış. Kumanda kabininde, kilitli bir gereç dolabındaydılar. Kumanda kabininin kendisi de sımsıkı kilitlenip geminin öteki bölümleriyle bağlantısı kesilmiş bir durumdaydı. Hiçbirimiz oraya giremezmişiz demek ki."

"Paranoid, tümüyle katı bir kişidir," diye sakin sesiyle konuşmasını sürdürdü Arzlı doktor. "Sabit fikirlerini değiştirmek olanaksızdır. Bu fikirler onun bütün yaşamına egemen olur. Bütün olayları,

kişileri, bütün sıradan söz ve durumları kendi mantık sistemine göre algılar. Bütün dünyanın ona karşı entrikalar hazırladığı, kendisinin bitmez tükenmez entrikalara hedef olan olağanüstü yetenekli ve önemli bir kişi olduğu inancındadır. Bu entrikaları alt etmek ve kendini korumak için, paranoid, akla gelebilecek her çareye başvurur. Yetkili kişilerin davranışlarını tekrar tekrar videoya kaydeder, sürekli bir yerden öbürüne gider ve hatta en son ve en tehlikeli aşamalarda–"

Derken, Silberman saldırırcasına video aygıtını kapadı ve oda sessizliğe gömüldü. Kampın dokuz lideri, yerlerinde hiç kıpırdamadan oturuyorlardı.

"Biz bir kaçık sürüsüyüz," dedi Tate sonunda. "Rastlantı sonucu bir göktaşına çarpıp kazaya uğramış bir gemi dolusu akıl hastasıyız."

"Kendini kandırma," diye atıldı Horstokowski. "O göktaşının çarpması rastlantı filan değildi."

Fisher, isterik isterik kıkırdadı. "İşte gene paranoid konuşmaları. Aman Tanrım, bütün bu saldırılar –sanrılar– hepsi bizim beynimizin ürünüymüş!"

Lanoir, dalgın dalgın bant yığınını karıştırdı. "Neye inanacağız peki? *Bize saldıran birileri var mı, yok mu?*"

"Tam beş yıldır kendimizi onlara karşı savunuyoruz!" diye çıkıştı Portbane. "Bu yeterli bir kanıt değil mi?"

"Onları gözlerinle gördün mü hiç?" diye sordu Fisher kurnazca.

"Karşımızda galaksinin en iyi ajanları var. Hükümet devirme ve sabotaj konularında özenle eğitilmiş Arzlı saldırı birlikleri ve askeri casuslar var karşımızda. Kendilerini göstermeyecek kadar zeki adamlar bunlar."

"Köprü sistemimizi yıktılar," dedi O'Keefe. "Evet doğru, onları gözümüzle görmedik, ama köprülerin şu anda yıkıntı halinde olduğu da kesin."

"Belki de bir yapım hatası olmuştur," dedi Fisher. "Belki de kendiliğinden çöküvermişlerdir."

"Hiçbir şey öyle 'kendiliğinden' çökmez! Bütün bunların bir nedeni var kesinlikle."

"Ne gibi?" diye sordu Tate.

"Her hafta yinelenen gaz saldırıları," dedi Portbane. "Su deposuna konan madeni artıklar; bunlar örneklerin yalnızca ikisi."

"Ve bakteriyolojik kristaller," diye ekledi Daniels.

"Belki de bunların hiçbiri yok gerçekte," diye karşı çıktı Lanoir. "Ama bunu nasıl kanıtlayabiliriz? Eğer hepimiz akıl hastasıysak, *böyle olduğunu nasıl bilebiliriz ki!*"

"Burada yüz kişiden fazlayız," dedi Domgraf-Schwach. "Bu saldırıları hepimiz yaşadık. Durumu yeterince kanıtlamıyor mu bu?"

"Bir söylence, bütün bir toplumca benimsenip inanca dönüşebilir ve hatta bir sonraki kuşağa da öğretilebilir. Tanrılar, periler, cadılar – bir şeye inanmak, onu gerçek kılmaz. Yüzyıllar boyunca, Arzlılar yeryüzünün düz olduğuna inandılar."

"Bütün on santimlik cetveller, uzayıp on bir santim olsa," dedi Fisher, "Bu fark nasıl anlaşılabilir? Cetvellerden birinin, örnek olarak, hiç değişmeden olduğu gibi kalması gerekecektir bunun için. İşte bizler, her biri on bir santim uzunluğunda bir yığın hatalı cetveliz. Karşılaştırma yapmak için, paranoid olmayan biri gerek bize."

"Ya da, bütün bunlar onların stratejisinin bir parçasıdır belki," dedi Silberman. "Belki de kumanda kabinini onlar donatmış, bantları da oraya onlar koymuştur."

"Herhangi bir inancı sınama girişiminden pek farklı bir şey olmaması gerekir bunun," diye bir açıklama yaptı Portbane. "Bilimsel bir testin tipik özelliği nedir?"

"Yinelenebilir," dedi Fisher hemen. "Bakın, hep bir çember içinde dönüp duruyoruz. *Ve kendimizi ölçmeye çalışıyoruz,* ister on santimlik, ister on bir santimlik olsun, cetvelinizi alıp da kendi kendisini ölçmesini isteyemezsiniz ondan. Hiçbir araç, kendi doğruluğunu sınayamaz."

"Yanılıyorsun," diye yanıt verdi Portbane sakince. "Ben, geçerli, nesnel bir test hazırlayabilirim."

"Böyle bir test yoktur!" diye bağırdı Tate heyecanla.

"Tabii ki vardır. Ve ben, bir hafta içinde böyle bir test hazırlayacağım size."

"Gaz!" diye bağırdı asker. Her yanda çığlık çığlığa siren sesleri duyulmaya başladı. Kadınlarla çocuklar, hemen maskelerini kaptılar. Dev savaş topu, gümbürdeye gümbürdeye yeraltındaki bölmesinden yüzeye çıkıp atışa hazırlandı. Kurutucu böcekler, bataklığın çevresindeki çamuru kurutup şerit halinde bir kuru alan oluşturmaya başlamıştı. Işıldaklar, saz yığınının karanlığını tarıyordu.

Portbane, çelik tankın tıpasını yerleştirdi ve işçilere işaret verdi. Tank, çabucak yuvarlanıp çamur ve kavrulmuş bitki denizinden çıkarıldı.

"Pekâlâ," dedi Portbane soluk soluğa. "Onu aşağıya indirin."

Silindir biçimli tank yuvarlana yuvarlana yerine götürülürken, Portbane de yeraltı bölmesine indi.

"Bu tankın içinde," dedi Portbane, "hidrosiyanür gazı olması gerek. Saldırı bölgesinden alınan bir örnek bu."

"Bir işe yaramaz bu," diye sızlandı Fisher. "Onlar bize saldırıyorlar, bizse burada oyalanıp duruyoruz!"

Portbane işçilere işaret verdi; işçiler test aygıtlarını yerleştirmeye başladılar. Yoğunlaştırılmış halde iki farklı gaz örneğimiz olacak. Her biri açıkça belirlenip A ve B olarak etiketlenecek. Örneklerden biri, saldırı yerinde doldurulan tanktan alındı. Öbürü ise, bu odadan alınıp yoğunlaştırılan bir miktar havadan oluşuyor."

"Ya her ikisini de negatif olarak tanımlarsak?" diye sordu Silberman kaygılı bir sesle. "Testini yanlış yöne saptırmaz mı bu?"

"O zaman testi sürdüreceğiz. Birkaç ay sonra, hâlâ elimizde negatif nitelikte bulgulardan başka bir şey olmazsa, o zaman saldırı varsayımı çürütülmüş olacaktır."

"Her ikisini pozitif olarak da görebiliriz," dedi Tate aklı karışmış bir halde.

"Öyle olursa, şu anda ölüyüz demektir. Her iki örneği de pozitif olarak görürsek, paranoid olma varsayımı doğrulanmış olacaktır bence."

Bir anlık duraksamadan sonra, Domgraf-Schwach isteksiz isteksiz testin uygulanmasına razı oldu. "Örneklerden biri, kontrol ör-

neği olacak. Eğer hidrosiyanür asidi içermeyen bir kontrol örneği elde etmemizin imkânsız olduğunu öne sürersek..."

"Çok kurnazca," diye itiraf etti O'Keefe. "Bilinen tek faktörden –kendi varoluşumuzdan– yola çıkıyorsun. İşte *bundan* kuşku duyamayız pek."

"Seçeneklerimiz şunlar," dedi Portbane. "Her ikisini de pozitif olarak tanımlamak, akıl hastası olduğumuz anlamına gelecektir. Her ikisini de negatif olarak tanımlamak, ya saldırı alarmı yanlış bir alarmdı ya da bize saldıran hiç kimse yoktu demektir. Birini pozitif, öbürünü de negatif olarak tanımlamak ise, gerçekten bize saldıranların olduğunu, hepimizin tümüyle sağlıklı ve mantıklı kişiler olduğunu gösterecektir." Portbane, çevresindeki kamp liderlerine şöyle bir göz gezdirdi. "*Ancak, hepimiz hangi örneğin ne olduğu konusunda bir görüş birliğine ulaşmak zorundayız.*"

"Yanıtlarımız gizli olarak mı kaydedilecek?" diye sordu Tate.

"Mekanik bir gözle alt alta dizilerek bir tablo halinde basılacaklar. Makineyle sayılacaklar. Her birimiz için ayrı bir kayıt tutulacak."

Bir duraklamadan sonra, Fisher, "Ben deneyeceğim," dedi. Öne çıktı, renk-ölçerin üzerine eğilip iki örneği dikkatle inceledi. Bir süre, gözleri iki örnek arasında gitti geldi, sonra birden kayıt iğnesini sımsıkı yakaladı.

"Emin misin?" diye sordu Domgraf-Schwach. "Hangisinin negatif kontrol örneği olduğunu biliyor musun gerçekten?"

"Biliyorum." Fisher bulgularını bası kâğıdının üzerine kaydetti ve sonra oradan uzaklaştı.

"Sıra benim," dedi Tate sabırsızca öne çıkarak. "Bir an önce bitirelim şu işi."

Adamlar, birer birer iki örneği inceleyip bulgularını kaydettiler ve sonra yerlerine geçip tedirgin bir halde beklemeye başladılar.

"Pekâlâ," dedi Portbane sonunda. "Ben sonuncuyum." Meraklı gözlerle önündeki örneklere çabucak bir göz atıp vardığı sonuçları çiziktirdi, sonra aygıtı itti. "Sonuçları verin bana," dedi tarama aygıtının başındaki görevlilere.

Bir dakika sonra, bulgular, herkesin görmesi için ışıklı ekrana yansıtıldı.

Fisher	A
Tate	A
O'Keefe	B
Horstokowski	B
Silberman	B
Daniels	B
Portbane	A
Domgraf-Schwach	B
Lanoir	A

"Hay kör şeytan!" dedi Silberman yavaşça. "İşte bu kadar basit. Biz paranoidiz."

"Seni geri zekâlı!" diye bağırdı Tate, Horstokowski'ye. "A'ydı, B değil! Nasıl yanılabildin böyle?"

"B bir ışıldak kadar parlaktı!" diye öfkeyle yanıt verdi Domgraf-Schwach. "A ise tamamen renksizdi!"

O'Keefe atıldı. "Hangisiydi Portbane? Pozitif örnek hangisiydi?"

"Bilmiyorum," diye itiraf etti Portbane. "Bundan hangimiz, nasıl emin olabiliriz ki?"

Domgraf-Schwach'ın masasının üzerindeki zil zırıldadı ve Domgraf-Schwach video ekranının açma düğmesine bastı.

Ekranda bir asker-teknisyenin yüzü belirdi. "Saldırı sona erdi, komutanım. Onları püskürttük."

Domgraf-Schwach, alaylı alaylı gülümsedi, "İçlerinden kimseyi yakaladınız mı?"

"Hayır, komutanım. Bataklığa doğru kaçtılar. Ama gene de ikisini vurduk sanırım. Yarın kamp dışına çıkıp cesetleri bulmaya çalışacağız."

"Onları bulacağınızı mı sanıyorsunuz?"

"Şey, genellikle bataklık onları içine çekip yutuyor. Ama belki bu kez–"

"Pekâlâ," diye askerin sözünü kesti Domgraf-Schwach. "Bu kez durum farklı olursa, bana haber verin." Devreyi kapadı.

"Şimdi ne olacak?" diye sordu Daniels soğuk bir tavırla.

"Artık gemiyle uğraşmanın hiçbir anlamı yok," dedi O'Keefe. "Boş bataklıkları bombalamakla zamanımızı niye boşa harcayalım ki?"

"Ben gemi üzerinde çalışmayı sürdürmemizi öneriyorum," diye karşı çıktı Tate.

"Neden?" diye sordu O'Keefe.

"O zaman Fomalhaut'a gidip hastane yetkililerine teslim olabiliriz."

Silberman, kulaklarına inanamayarak Tate'e dik dik baktı. "Kendimizi onlara teslim mi edelim? Niye burda kalmayalım? Kimseye bir zararımız dokunmuyor ki."

"Evet, şimdilik. Ben geleceği, yüzyıllar sonrasını düşünüyorum."

"O zaman biz ölmüş olacağız."

"Şu anda bu odada bulunanlar ölmüş olacak elbette, ama ya torunlarımız?"

"Haklı," diye ona katıldı Lanoir. "İlerde, torunlarımız bütün bu güneş sistemine yayılacaktır. Er ya da geç, gemilerimiz galaksinin her köşesine ulaşacaktır." Lanoir gülümsemeye çalıştı, ama kasları bu isteğine uymadı. "Bantlarda paranoidlerin ne denli inatçı olduğu açıkça anlatılıyor. Saplantı halindeki inançlarına fanatikçe, sımsıkı sarılıyormuş bu kişiler. Torunlarımız Arz topraklarına yayılacak olursa, savaş çıkacaktır. Ve biz bu savaşı kazanabiliriz. Onlardan daha tek yönlü düşünen kişileriz çünkü. Yönümüzü de asla değiştirmeyiz."

"Fanatikler," diye fısıldadı Daniels.

"Bu bilgileri kamptaki öbür insanlardan saklamak zorundayız," dedi O'Keefe.

"Tabii," diye ona katıldı Fisher. "Onların, geminin H-bombası saldırılarında kullanılan bir gemi olduğunu sanmalarını sağlamak zorundayız. Yoksa, başımıza büyük işler açılır."

Hepsi durgunlaşmış bir halde, kilitli kapıya doğru yürümeye başladılar.

"Bir dakika," dedi birden Domgraf-Schwach telaşla. "O iki görevli." Ve geri döndü. Adamların kimisi koridora çıkmış, kimisi de yerlerine dönmüştü.

Ve her şey o anda başladı.

İlk ateş eden Silberman oldu. Fisher, gövdesinin yarısı bir radyoaktif kül yığınına dönüşüp burgaç gibi döne döne havaya uçarken, acı bir çığlık attı. Silberman, bu kez bir dizinin üzerine çöküp Tate'e ateş etti. Tate, geriye sıçrayıp kendi B-tabancasını çıkardı. Daniels, Lanoir'ın tabancasından çıkan ışını savuşturmak için yana sıçradı. Daniels'a isabet etmeyen ışın, koltukların birinci sırasını parçaladı.

Lanoir, sakince duvarın dibinden sürünerek dalgalar halinde yükselen duman bulutunun içinden geçti. Az ilerisinde bir karaltı belirdi; Lanoir tabancasını doğrultup ateş etti. Karaltı, bir yana düşerken, ateşle karşılık verdi. Lanoir sendeledi ve sönmüş bir balon gibi yere çöktü. Silberman ise koşmayı sürdürdü.

Domgraf-Schwach, masasına oturmuş, çılgın gibi fırlatma düğmesini bulmaya çalışıyordu. Sonunda parmakları düğmeye ulaştı, ama tam düğmeye bastığı anda, Portbane'in tabancasından çıkan ışın başının üst kısmını uçurdu. Domgraf-Schwach'ın cansız gövdesi, bir an öylece kaldı, sonra masanın altındaki karmaşık aygıt tarafından yukarıya fırlatılıp "güvenlik" altına alındı.

"Buradan!" diye bağırdı Portbane, B-ışınlarının cızırtıları arasından. "Haydi Tate!"

Çeşitli yönlerden Portbane'e doğru ateş edildi. Bölmenin yarısı havaya uçtu, parçaları ağır ağır yere inip alev alev yanan bir yıkıntıya dönüştü. Portbane ve Tate, koşarak tehlike çıkışlarından birine ulaşmaya çabaladılar. Öteki adamlar, vahşice ateş ederek arkalarından kovalıyorlardı.

Horstokowski, çıkış kapısını buldu ve sıkışmış durumdaki kapıdan dışarıya süzüldü. Sonra, önündeki geçitte koşturan iki karaltıya ateş etti. Karaltılardan biri sendeledi, ama öbürü onu tuttu ve birlikte sarsak adımlarla ilerlemeye çalıştılar. Daniels daha iyi bir nişancıydı. Tate ve Portbane yüzeye çıktıklarında, Daniels'ın ışınlarından biri, iki adamdan uzun boylu olanın gövdesinin alt kısmına isabet etti.

Portbane, kısa bir süre daha koşmaya devam etti, sonra gecenin göğü altında donuk siyah renkli bir kutuyu andıran, karanlık bir plastik evin önünde, sessizce yüzüstü devrildi.

"Nereye gittiler?" diye sordu Silberman boğuk bir sesle, geçidin ağzında belirirken. Lanoir'ın tabancasından çıkan ışın, sağ kolunu

koparmıştı. Kolundan geriye kalan parça, kavrulmuş haldeydi.

"Birini vurdum." Daniels ile O'Keefe, dikkatle, devinimsiz karaltıya doğru yaklaştılar. "Portbane bu. Geriye bir tek Tate kaldı demek ki. Dördünden üçünü öldürdük. Böylesine kısa bir uyarıdan sonra, hiç de fena değil."

"Tate müthiş zeki biridir," dedi Silberman kesik kesik soluyarak. "Bence kuşkulanıyordu o."

Silberman gözleriyle çevrelerindeki karanlığı taradı. Gaz saldırısından geri dönen askerler, koşarak onlara doğru geliyordu. Işıldaklar silahların atıldığı bölgeyi taramaya başlamıştı. Uzaktan uzağa siren seslerinin iniltisi duyuluyordu.

"Ne yana gitti?" diye sordu Daniels.

"Bataklığa doğru."

O'Keefe, sakıngan adımlarla dar yolda yürümeye başladı. Öbürleri de ağır ağır onu izlediler.

"Gerçeği ilk anlayan sen oldun," dedi Horstokowski, Silberman'a. "Bir süre için teste inanmıştım. Sonra, aldatıldığımızı, o dördünün işbirliği yapıp bize bir oyun hazırladığını anladım."

"Dördünün birden bu işin içinde olacağını beklemiyordum," diye itiraf etti Silberman. "İçimizden en azından bir kişinin Arz hesabına casusluk yaptığını biliyordum. Ama Lanoir..."

"Lanoir'ın bir Arz ajanı olduğunu hep biliyordum ben," dedi O'Keefe kayıtsızca. "Test sonuçlarına da hiç şaşırmadım. Bulgularında hile yapınca kendilerini ele verdiler."

Silberman, bir grup askere eliyle işaret etti. "Tate'i yakalayıp buraya getirin. Kampın çevresinde bir yerdedir."

Askerler, şaşkına dönmüş bir halde, söylene söylene koşup uzaklaştılar. Alarm zilleri her yanda acı acı ötmeye başladı. Birtakım karaltılar sağa sola koşuşturup duruyordu. Bütün kamp altüst edilmiş bir karınca yuvası gibi heyecandan ayağa kalkmıştı.

"Başka bir deyişle," dedi Daniels, "Dördü de, aslında örnekleri bizim gördüğümüz biçimde gördü. B'yi pozitif örnek olarak kabul ettiler, ama B yerine A yazdılar."

"Bizim B yazacağımızı biliyorlardı," dedi O'Keefe, "çünkü B, saldırı bölgesinden alınmış pozitif örnekti. Tek yapacakları şey, bu-

nun tersini kaydetmekti. Sonuçlar Lanoir'ın paranoid kuramını doğrulayacak biçimde ortaya çıktı. Daha baştan, Portbane'in o testi hazırlamaktaki amacı da buydu zaten. Çok önceden planlanmış bir şeydi – asıl görevlerinin bir parçasıydı bu."

"Bantları döküntülerin içinden ilk çıkaran Lanoir'dı!" diye haykırdı Daniels. "O bantları geminin kalıntılarının arasına Fisher ile Lanoir koydu. Portbane de o test oyununu bize kabul ettirdi."

"Ne yapmaya çalışıyorlardı peki?" diye sordu Silberman ansızın. "Niye bizi paranoid olduğumuza inandırmaya çalışıyorlardı?"

"Açık değil mi?" diye yanıt verdi O'Keefe. "Teslim olmamızı istiyorlardı. Arzlı maymun adamlar, bir gün onları yerlerinden edecek ırkı durdurmaya çalışıyorlar tabii. Teslim olmayacağız elbette. O dördü çok akıllıydı – hani nerdeyse inandırıyorlardı beni. Sonuçlar ekranda beşe karşı dört biçiminde belirince, bir an kuşkuya kapıldım. Ama sonra, nasıl incelikli bir strateji hazırlamış olduklarını kavradım."

Horstokowski, B-tabancasını yokladı. "Şu Tate'i elime geçirip bütün hikâyeyi, o lanet olası planlarını bütün ayrıntılarıyla birlikte ona zorla anlattırmak isterdim. O zaman işin akı karası belli olurdu."

"Hâlâ ikna olmadın mı sen?" diye sordu Daniels.

"Oldum elbette. Ama her şeyi bir de onun ağzından duymak isterdim."

"Tate'i bir daha göreceğimizi pek sanmıyorum," dedi O'Keefe. "Şimdiye dek Arz sınırlarına varmıştır bile. Belki de büyük bir gezegenlerarası askeri ulaşım merkezinde oturmuş, sırma şeritli Arzlı subaylara hikâyesini anlatıyordur. Ve iddiaya girerim, biz burada böyle elimiz kolumuz bağlı dururken, onlar dev gibi toplarını çıkarıp saldırı birliklerini harekete geçiriyorlardır."

"İşe koyulsak iyi olur," dedi Daniels sertçe. "Gemiyi onarıp H-bombası dolduralım. Buradaki üslerini yerle bir ettikten sonra, gider onlarla savaşırız. Güneş sistemine yapacağımız bir-iki baskın, onlara bizi rahat bırakmayı öğretir herhalde."

Horstokowski sırıttı. "Çok zorlu bir savaş olacak bu – bütün bir galaksiye karşı tek başımıza savaşacağız. Ama bence onların icabına bakarız. Bir tekimiz bile, bir milyon Arzlı maymun adama bedeldir."

Tate, karanlık bir sarmaşık ağı içinde titreyerek yatıyordu. Geceleri canlanan bitkilerin ıslak dalları her yanını sarmıştı. Kokuşmuş bataklığın yüzeyinde zehirli gece böcekleri geziniyordu.

Tepeden tırnağa çamura batmıştı. Giysileri yırtılmış, lime lime olmuştu. Yolda bir yerde B-tabancasını düşürmüştü. Sağ omzu sızlıyordu. Kolunu güçlükle oynatabiliyordu. Kemikleri kırılmıştı belki de. Buna aldırmayacak kadar duyumsuzlaşmış, sersemlemiş bir haldeydi Tate. Bataklığın yapışkan çamuru içinde yüzükoyun yatıp gözlerini kapadı.

Hiç şansı yoktu. Bataklıklardan kimse kurtulamazdı. Güçlükle elini uzatıp boynunda dolaşan bir böceğe vurdu. Böcek, elinin içinde bir süre kıvrandı, sonra, istemeye istemeye öldü. Cansız bacakları uzun bir süre çırpınıp durdu.

Bir sümüklüböceğin yapışkan salgısı, Tate'in devinimsiz gövdesinin çevresinde bir ağ örmeye başladı. Sümüklüböceğin yapışkan ağının baskısı yavaş yavaş üzerine çökerken, çok uzaktan, harekete geçen kamptan gelen ilk sesleri duydu belli belirsiz Tate. Bir süre bu seslerin ne anlama geldiğini kestiremedi. Sonra anladı – ve üzünç içinde, umarsızca titredi.

Arz'a yönelik büyük saldırının ilk evresi, bütün hızıyla başlamıştı.

•

ÇEVİREN: NESRİN KASAP

KAYBOLMA NUMARASI

Alfred Bester

BU NE SON SAVAŞ ne de savaşı sonlandıracak bir savaştı. Amerikan Düşü İçin Savaş diyorlardı adına. General Carpenter hep bunu hayal ediyor, her yerde bunu konuşuyordu.

Kuvvet komutanları (ordunun yapıtaşları), siyasetçiler (hükümetin yapıtaşları) ve halkla ilişkiler uzmanları (savaşın yapıtaşları) vardı. General Carpenter halkla ilişkiler bölümünün başkanıydı. Dobra dobra dile getirdiği ülküler, para üzerine söylenmiş sözler kadar büyük ve anlamlıydı. Amerika'nın gözünde ordu da, hükümet de *oydu*; ulusun kalkanı ve kılıcı, bükülmez sağ kolu. Ülküsü, Amerikan Düşü'ydü.

Basın Birliği'nin yemeğinde, "Para, güç, ya da dünya hâkimiyeti için dövüşmüyoruz," diye açıkladı.

137. Kongre'de, "Yalnızca ve yalnızca Amerikan Düşü uğruna savaşıyoruz," dedi.

Batı Cephesi Yıllık Toplantısı'nda, "Amacımız şiddet ya da ulusları köleliğe zorlamak değil," dedi.

San Francisco Öncüler Kulübü'nde, "Uygarlığın anlamı uğruna savaşıyoruz," dedi.

Chicago Buğday Harmanı Festivali'nde, "Çabalarımız, Uygarlık Ülkümüz için; Kültür için, Şiir için, Korumaya Değer Benzersiz Şeyler için," dedi.

"Bu, bir ölüm kalım savaşı," dedi. "Kendimiz için değil, düşlerimiz için kavga veriyoruz; yeryüzünden silinmemesi gereken Daha Güzel Bir Yaşam Düşü için."

Amerika savaşıyordu. General Carpenter yüz milyon adam istedi.

Orduya yüz milyon adam sağlandı. General Carpenter on bin hidrojen bombası istedi. On bin hidrojen bombası getirilip atıldı. Karşı taraf da on bin hidrojen bombası atarak Amerika'nın birçok şehrini yerle bir etti.

General Carpenter, "Barbar kavimlere karşı siper şehirler kurmalıyız," dedi. "Bana bin mühendis yollayın."

Bin mühendis hazırdı ve yerin altına doğru kazılarak yüz şehir yapıldı.

"Bana beş yüz sağlık uzmanı, üç yüz trafik sorumlusu, iki yüz havalandırma ustası, yüz şehir yöneticisi, bin haberleşme şefi, yedi yüz uzman personel..."

General Carpenter'ın verdiği teknik eleman listesi uzayıp gidiyordu. Amerika adam yetiştirmekte güçlük çekiyordu.

General Carpenter Amerikan Üniversiteleri Ulusal Birliği'ne "Uzmanlardan kurulu bir ulus olmalıyız," şeklinde bir bildiri yolladı. "Eğitim ve öğretiminizin ana hedefi Amerikan düşü mücadelesinin kazanılması olmalı, her erkek ve kadın kendilerine göre belirlenen işler doğrultusunda geliştirilmiş araçlar haline gelmeli."

Wall Street Komisyoncular Birliği'nin kahvaltısında, General Carpenter "Düşümüz," dedi, "Atina'nın kibar Yunanlılarının ve... eee... Roma'nın soylu Romalılarınınki ile aynı. Daha Güzel Bir Yaşam Düşü. Müzik, sanat, şiir ve kültür düşü. Para, bu düş için verilen çabada yararlanılacak bir silah yalnızca. Hırs, bu düşe uzanan bir merdiven, o kadar. Yetenek, bu düşe biçim veren bir araç, başka bir şey değil."

Wall Street alkışladı. General Carpenter yüz elli milyar dolar; bin beş yüz hırslı paralı asker; madencilik, petrolcülük, seri imalat, kimyasal savaş ve hava trafiğini düzenleme alanlarında üç bin uzman istedi. Getirildiler. Ülkede bir karınca çalışkanlığı vardı. General Carpenter'ın elini bir düğmeye basması, istediği uzmanın gelmesine yetiyordu.

MS 2112 yılının Martı'nda savaşın tansiyonu en üst noktaya ulaştı ve Amerikan Düşü bir sonuca vardı; ancak şiddetli çatışmalarda, milyonlarca insanın çarpıştığı yedi cephenin birinde değil, savaşan ulusların başkentlerinden ya da merkez teşkilatlarından birinde de

değil, silah ve cephane kusan üretim merkezlerinden birinde de değil: bir zamanların New York'undaki St. Albans'ın bulunduğu yerden doksan metre aşağıda gömülü Birleşik Devletler Askeri Hastanesi'nin T Koğuşu'nda.

T Koğuşu St. Albans'ın esrarlı bir bölümüydü. Bütün askeri hastaneler gibi St. Albans da, yaralanmaların türüne göre ayrılmış koğuşlardan oluşmaktaydı. Sağ kolunu kaybedenler bir koğuşta, sol kolunu kaybedenler bir başkasında toplanmıştı. Radyasyon yanıkları, kafa zedelenmeleri, bağırsak çıkmaları, ikinci derece gama zehirlenmeleri ve diğer yaralanmaların her biri için hastanede ayrı bir yer düzenlenmişti. Ordu Doktor Ekibi, savaş yaralanmalarını, her türlü beyin ve kas zedelenmelerini içine alacak şekilde on dokuz sınıfa ayırmıştı. Bunlar A'dan S'ye kadar gidiyordu. Peki öyleyse T Koğuşu'nda ne vardı?

Hiç kimse bilmiyordu. Kapıları çift kilitliydi. Hiçbir ziyaretçinin girmesine izin verilmiyordu. Hiçbir hastanın çıkmasına izin verilmiyordu. Doktorların girip çıktığı görülüyordu. Allak bullak yüzleri korkunç varsayımlar yapılmasına yol açıyor ama hiçbir şey açığa vurulmuyordu. T Koğuşu'na bakan hemşireler soru yağmuruna tutuldukları halde ağızlarından laf alınamıyordu.

Oradan buradan alınan bilgi kırıntıları olmakla birlikte bunlar yetersiz ve çelişkiliydi. Temizlik için koğuşa giren hizmetçi kadınlardan biri içeride kimsenin olmadığını öne sürüyordu. Hiç kimse. Sadece yirmi dört yatak, hepsi o kadar. Yataklarda yatılmış mıydı? Evet. Çarşaflar buruşuktu – bazıları. Koğuşun kullanıldığına ilişkin belirtiler var mıydı? Oo, tabii. Örneğin masaların üzerlerindeki birtakım özel eşyalar. Ama tozlu gibiydiler. Uzun zamandır el sürülmemiş gibi.

İnsanlar orasının bir hortlaklar koğuşu olduğunu düşünmeye başladılar. Yalnızca hayaletler için.

Fakat gececi bir hademe kilitli koğuşun önünden geçerken içeride şarkı söylendiğini duyduğunu belirtti. Nasıl bir şarkı? Yabancı bir dilde sanki. Hangi dilde? Hademe bilemiyordu. Kulağında kaldığı kadarıyla şöyle bir şeydi: "Kaytar ama gizli tut."

Ortalık çalkalandı; insanlar orasının yabancılara ayrılmış bir koğuş olduğunu düşünmeye başladı. Yalnızca ajanlar için.

St. Albans mutfak personelinden yardım aldı ve yemek tepsilerini kontrol ettirdi. T Koğuşu'na günde üç kez yirmi dört tepsi gidiyordu. Yirmi dört tepsi çıkıyordu. Dönen tepsiler bazen boşalmış oluyordu. Çoğu zamansa dokunulmamış.

İnsanlarda gerginlik baş gösterdi ve T Koğuşu'nun düzmece bir yer olduğunu düşünmeye başladılar. Eğlence düşkünü, kaytarmacı personelin âlem yaptığı yasadışı bir kulüptü. Kaytar ama gizli tut ha!

Dedikodu açısından bir hastane, küçük kasabaların dikiş diken yaşlı kızlarını bile yaya bırakabilir; ancak hasta insanların küçük bir meseleyi gözlerinde büyütüp heyecana kapılmaları daha kolaydır. Gelişigüzel konuşmaların düpedüz şiddete dönüşmesi sadece üç ay aldı. 2112 Ocağı'nda St. Albans iyi işletilen düzenli bir hastaneydi. 2112'nin Martı'na gelindiğinde, St. Albans içten içe kaynar hale gelmişti; yaşanan huzursuzluğun resmi kayıtlarda kendini göstermesi çok zaman almadı. İyileşme oranı düştü. Hasta pozlarına girenler türedi. Küçük çaplı kural bozma hareketlerinde artış oldu. İsyanlar patlak verdi. Yeni personel atandı. Yararı olmadı. T Koğuşu, hastaların başkaldırmasına yol açıyordu. Sürekli personel değişiyor ama huzursuzluk yine de devam ediyordu.

Sonunda haberler resmi kanallardan General Carpenter'ın masasına ulaştı.

"Amerikan Düşü için savaşımımızda," dedi, "kendini feda etmiş olanları ihmal etmemeliyiz. Bana bir Hastane Yönetimi Uzmanı gönderin."

Uzman geldi. St. Albans'ı düzeltmek için elinden bir şey gelmiyordu. General Carpenter raporları okudu ve ona yol verdi.

"Acımak," dedi General Carpenter, "uygarlığın ilk şartıdır. Bana bir Operatör Doktor getirin."

Operatör Doktor geldi. Ama o da St. Albans'taki hareketlenmenin hakkından gelemedi; General Carpenter onun hakkından geldi. Ancak T Koğuşu'nun haberi çoktan her tarafa yayılmıştı.

"Bana," dedi General Carpenter, "T Koğuşu'nun uzman şefini yollayın."

St. Albans bir doktor yolladı: Yüzbaşı Edsel Dimmock. Genç yaşta saçları dökülmüş şişman bir adamdı; tıp okulundan çıkalı üç

yıl olmasına rağmen psikoterapi uzmanı olarak iyi bir sicile sahipti. General Carpenter uzmanları severdi. Dimmock'u sevdi. Dimmock, şimdiye kadar uzmanlaşmakla aşırı meşgul olduğu için nimetlerini tadamadığı, ama savaş kazanıldıktan sonra mutlaka tadacağı bir kültürün temsilcisi olarak gördüğü generale hayrandı.

"Şimdi beni dinle, Dimmock," diye söze girdi General Carpenter. "Zamanımızda, hepimiz, belli bir işi yapmak üzere bilenmiş ve sertleştirilmiş araçlarız. Sloganımızı biliyorsun: Herkese bir iş ve herkes işinin başında. T Koğuşu'nda biriniz işinin başında değilse, def ederiz gider. Şimdi, öncelikle söyle, nedir bu T Koğuşu?"

Dimmock kekeledi, dili dolandı. Sonunda orasının özel savaş vakaları için kurulmuş özel bir koğuş olduğunu açıkladı. Şok vakaları.

"O zaman koğuşta hastalar var demektir?"

"Evet, efendim. On kadın ve on dört erkek."

Carpenter bir tomar raporu elinde salladı. "St. Albans'taki hastaların, T Koğuşu'nda hiç kimsenin bulunmadığını öne sürdüklerini yazıyor ama burada."

Dimmock şaşırmıştı. Generali bunun doğru olmadığına ikna etmeye çalıştı.

"Peki Dimmock. Orada yirmi dört sakatın var demek. Onların işi iyileşmek. Seninkisi de onları iyileştirmek. Bunda hastaneyi ayağa kaldıracak ne var?"

"Ş– şey, efendim. Onları kilit altında tutmamızdandır belki."

"T Koğuşu'nu kilitli mi tutuyorsunuz?"

"Evet, efendim."

"Neden?"

"Hastaları içeride tutmak için General Carpenter."

"İçeride tutmak mı? Ne demek bu? Dışarı çıkmaya mı kalkışıyorlar? Etrafa zarar mı veriyorlar yoksa?"

"Hayır, efendim. Zararlı değiller."

"Dimmock, tavrını beğenmiyorum. Aklınca geçiştirmeye çalışıyorsun. Ayrıca hoşlanmadığım bir şey daha var. Şu T sınıflandırması. Tıp Ekibindeki Dosyalama Uzmanı'na danıştım; T sınıfı diye bir şey yok. St. Albans'ta neler olup bitiyor allahaşkına?"

"Ş– şey efendim... T sınıfını biz uydurduk. Bu... bunlar oldukça

özel vakalar, efendim. Haklarında ne yapacağımızı, onlara nasıl davranacağımızı bilemiyoruz. B– biz, bir hareket şekli bulana kadar olayın kapalı kalmasını uygun gördük. Bu yepyeni bir olay, General Carpenter. Yepyeni bir olay!" Bu noktada uzmanlık damarları kabaran Dimmock, ölçüsünü kaybetti. "Sansasyonel bir şey, Tanrım, tıp tarihine geçecek bir olay! Şimdiye kadar görülen en şaşırtıcı durum."

"Nedir, Dimmock? Açık konuş."

"Şey, efendim. Şok halindeler. Şuurlarını kaybetmişler. Dış dünyayla ilgileri hemen hemen bütünüyle kopuk. Çok az solunum. Düşük nabız. Tepkisizlik."

"Bunun gibi binlerce şok vakası gördüm ben," diye homurdandı Carpenter. "Bunda garipsenecek ne var?"

"Evet efendim, bu noktaya kadar standart Q ve R sınıflarındakileri andırıyor. Ama şimdi söyleyeceğim alışılmadık bir şey. Yemek yemiyorlar ve uyumuyorlar."

"Hiç mi?"

"Bazıları hiç."

"Neden ölmüyorlar peki?"

"Bilmiyoruz. Metabolizma döngüleri bozulmuş, ama yalnızca özümleme aşamasında. Boşaltım devam ediyor. Yani efendim, zararlı ürünleri dışarı atıyorlar ama bir şey almıyorlar. Vücut harcamasının oluşturduğu zehirler atılıyor ve yeni hücrelerin kurulmasıyla yaralar iyileşiyor, ama hiç uyumadan. Nasıl olduğunu Tanrı bilir. İnanılmaz bir şey."

"Bu yüzden mi onları kilit altında tutuyorsunuz? Demek istiyorum ki... Yiyecek çalacaklarından ve başka bir yerde kestirecekleri-nden mi korkuyorsunuz?"

"Ha– hayır, efendim." Dimmock utanmış görünüyordu. "Bunu size nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum, General Carpenter. Ben... Biz, onları kilitledik çünkü asıl önemli olan başka bir gariplik var. Eee... Şey... Kayboluyorlar!"

"Ne dedin?"

"Kayboluyorlar, efendim. Ortadan yok oluyorlar. Düpedüz gözünüzün önünde."

"Hadi ordan!"

"Doğru söylüyorum efendim. Yatakta otururken ya da etrafta dolaşırken bir de bakıyorsunuz ki ortadan yok olmuşlar. Kimi zaman Koğuş T'de yirmi dört kişi bulunurken, kimi zaman da hiç kimse bulunmuyor. Sebepsiz yere ve olmadık zamanlarda bir görünüp bir yok oluyorlar. Bu yüzden koğuşu kilitli tutuyoruz, General Carpenter. Bütün bir savaş ve savaş yaralanmaları tarihinde eşine rastlanmayan bir durum bu. Sorunu nasıl çözümleyeceğimizi bilemiyoruz."

General Carpenter, "İçlerinden üçünü buraya getirin," dedi.

•

Nathan Riley yumurtayla kızarmış ekmeğini yedi, iki bardak bira içti, bir John Drew purosu tüttürdü; kibarca geğirdikten sonra kahvaltı masasından kalktı. Hesabını ödemek üzere kasaya giderken Elmas Jim Brady ile konuşmakta olan Asil Jim Corbett'i gördü; Corbett konuşmasını yarım bırakıp onun yanına geldi.

Asil Jim, "Bu yıl flamayı kimler alacak sence Nat?" diye sordu.

"Dodgerler," diye yanıtladı Nathan Riley.

"Onların atıcılarında iş yok."

"Snider, Furillo ve Campanella var ya. Bu yılın flamasını onlar alacak Jim. Gelmiş geçmiş bütün takımlardan daha çabuk kazanacaklarına bahse girerim. Eylül'ün on üçünü geçmeyecek. Bir yere yaz. Yanılmadığımı göreceksin."

"Sen zaten hiç yanılmazsın Nat," dedi Corbett.

Riley gülümsedi. Hesabını ödeyip ağır adımlarla caddeye çıktı; Madison Meydanı'na giden bir at arabasına bindi. Sekizinci Caddeyle Ellinci Sokağın köşesinde indi ve bir radyo onarım atölyesinin üst katındaki bahis bayiine çıktı. Bayideki adam ona bakıp bir zarf çıkardı ve on beş bin dolar saydı.

"Rocky Marciano, Roland la Starza'yı sayıyla nakavt etti," dedi. "Nasıl oluyor da böyle hiç yanılmadan biliyorsun Nat?"

"Mesleğim bu benim," dedi Riley gülümseyerek. "Seçim tahminlerini alıyor musun?"

"Eisenhower on ikide beş. Stevenson–"

"Adlai'ye boşver." Riley masanın üstüne yirmi bin dolar bıraktı. "Ben Ike'ı* tutuyorum. Bunu benim adıma işle."

Bahis bayiinden ayrılıp Waldorf'taki kendi dairesine çekildi; orada zayıf, uzun boylu, genç bir adam endişe içinde onu beklemekteydi.

"Ooo, evet," dedi Nathan Riley. "Sen Ford'sun değil mi? Harold Ford muydu?"

"Henry Ford, Bay Riley."

"Ve bisiklet dükkânındaki şu makine için paraya gereksinimin var. Adı neydi?"

"Ben ona ipsimobil** adını koydum, Bay Riley."

"Hmmm. Bu ismi sevdiğimi söyleyemem. Niye otomobil demiyorsun?"

"Çok güzel bir öneri, Bay Riley. Bunu kesinlikle kullanacağım."

"Senden hoşlandım, Henry. Genç, atak ve uyumlusun. Geleceğinden umutluyum ve otomobilini takdir ediyorum. Şirketine iki yüz bin dolarlık yatırım yapacağım."

Riley birçek yazıp Henry Ford'u dışarı çıkardı. Saatine baktı ve birdenbire kendini, neler olduğuna bir bakmak için geri dönmek zorunda hissetti. Yatak odasına girdi, soyundu, üzerine gri bir gömlekle yine gri bir pantolon geçirdi. Gömleğinin cebi üzerinde büyük, mavi harflerle "B.D.A.H." yazmaktaydı.

Yatak odasının kapısını kilitleyip yok oldu.

St. Albans'taki Birleşik Devletler Askeri Hastanesi'nin T Koğuşu'nda yeniden belirdi. Uzun, aydınlık bir barakanın çelikten duvarları boyunca sıralanmış yirmi dört yataktan birinin başındaydı. Bir nefes bile alamadan üç çift el onu yakaladı. Davranmasına meydan verilmeden 1 1/2 cc'lik sodyum tiomorfat enjekte edilerek uyuşturuldu.

"Birini ele geçirdik," dedi içlerinden biri.

"Etrafa bir göz atın," dedi bir başkası. "General Carpenter üç tane istediğini söyledi.

•

* Eisenhower'a verilen takma ad. –*ç.n.*

** Kendi kendine hareket eden. (Latince *ipse*'den.)–*ç.n.*

Marcus Junius Brutus yatağından çıktıktan sonra, Lela Machan ellerini çırptı. Esir hizmetkâr kadınlar odaya geldiler ve banyosunu hazır ettiler. Banyo aldı, giyindi, kokular süründü. İzmir inciri ve turunç meyvelerinin yanında İsa'nın Gözyaşı ile kahvaltısını yaptı. Sonra bir sigara içti ve tahtırevanının getirilmesini emretti.

Evinin kapıları her zamanki gibi Yirminci Alay'dan gelen hayranlarıyla kaynıyordu. İki Roma askeri, tahtırevanını taşıyan köleleri gönderip onu güçlü omuzlarına aldılar. Lela Machan gülümsedi. Gök mavisi pelerin içindeki genç bir adam kalabalığı yararak ona doğru koştu. Elinde bir bıçak parladı. Lela ölümü cesurca karşılamak üzere gövdesini doğrulttu.

"Leydi!" diye bağırdı adam. "Leydi Lela!"

Bıçakla sol kolunu yardı ve koyu kırmızı kanını Lela'nın kaftanı üzerine akıttı.

"Şu gördüğünüz kanım size vermem gerekenin yanında çok az kalır."

Lela şefkatle alnını okşadı onun.

"Aptal çocuk," diye mırıldandı. "Niye?"

"Size olan aşkımdan, hanımefendi."

"Bu gece dokuzda kabul edileceksin," diye fısıldadı Lela. Adam inanmamış gözlerle ona bakıyordu; Lela bir kahkaha kopardı. "Sana söz veriyorum. Adın nedir delikanlı?"

"Ben Hur."

"Bu gece dokuzda Ben Hur."

Tahtırevan ilerledi. Forumun dışında, Jül Sezar, Marcus Antonius ile hararetli bir konuşma yaparak yürüyordu. Tahtırevanı görünce Romalı askerlere sert bir işaret yaptı; onlar da anında durdular. Sezar perdeyi kaldırdı ve Lela'ya baktı. Lela'nın isteksiz tavrı Sezar'ın yüzünün buruşmasına yetti.

"Neden Lela?" diye sordu boğuk bir sesle. "Yalvardım, yakardım, servetimi ayağına serdim, ağladım; ama hep acımasızlık. Neden? Söyle!"

"Boadicea'yı hatırlıyor musun?" diye mırıldandı Lela.

"Boadicea? Britonlar'ın kraliçesi mi? Aman Tanrım, aşkımızın yanında onun sözü edilebilir mi Lela? Boadicea'yı sevmedim. Savaşta onu yendim, hepsi bu."

"Ve onu öldürdün Sezar!"

"O kendisini zehirledi, Lela."

"Benim annemdi o, Sezar!" Lela birdenbire parmağını Sezar'a doğrulttu. "Katil. Cezanı çekeceksin. 15 Mart'tan sakın Sezar!"

Sezar dehşetle irkildi. Lela'nın etrafında toplanmış olan hayran yığınından bir onay haykırışı yükseldi. Lela gül yaprağı ve menekşe yağmuru içinde Forum'u geçip iffetli Bakireler Tapınağı'na vardı; hayranlarını arkada bırakarak kutsal yere girdi.

Mihrabın önünde diz çöküp bir dua okudu. Mihrap ateşinde tütsü yapıp giysilerini çıkardı. Gümüş bir aynada yansılanan güzel vücudunu inceledi; sonra bir anlığına ev özlemi duydu. Gri bir bluzla pantolonu üzerine geçirdi. Bluzun cebinde "B.D.A.H." harfleri bulunuyordu.

Mihraba bir gülümseyip yok oldu.

Birleşik Devletler Askeri Hastanesi'nin T Koğuşu'nda tekrar belirdi. Deri altına enjekte edilen 1 1/2 cc'lik sodyum tiomorfatla anında yığılıp kaldı.

"İki etti," dedi biri.

"Bir tane daha lazım."

•

George Hanmer konuşmasını aniden kesip etrafa baktı... Gözleri muhalefet sıralarını, yün minder* üzerindeki meclis başkanını, meclis başkanının makamı önündeki kırmızı bir minder üstünde yer alan gümüş asayı dolaştı. Bütün parlamento binası Hanmer'ın ateşli söyleyişiyle taş kesilmiş, soluk almadan konuşmasını sürdürmesini bekliyordu.

"Daha fazla söyleyecek bir şeyim yok," dedi Hanmer sonunda. Sesi coşkudan boğulmuştu. Rengi uçmuş yüzüne karanlık bir perde inmişti. "Bu tasarının mücadelesini, çıkarma yapılan sahillerde ve-

* Lordlar Kamarası başkanının meclisteki yün minderi. –*ç.n.*

receğim. Kent, kasaba, köy, bucak demeden hakkımızı arayacağım. Ölüm pahasına da olsa bu amaç için dövüşeceğim, ve Tanrı'nın rızasıyla ölümden sonra da kavgamı bırakmayacağım. Bunun bir meydan okuma mı, yoksa bir dua olarak mı kabul edileceğini dürüst ve onurlu bayların vicdanına bırakıyorum; ama tek bir şeyden kesinlikle eminim: Süveyş Kanalı İngiltere'nin olmalı!"

Hanmer oturdu. Binada bir gümbürtü koptu. Alkış ve sevinç çığlıkları içinde doğru bekleme odasına geçti; orada Gladstone, Canning ve Peel ile karşılaşıp el sıkıştı. Lord Palmerston ona soğuk soğuk baktı; fakat coşku ve hayranlıkla dolup taşan Disraeli, Pam'i omzuyla itip topallayarak yanına gelmişti.

"Tattersall'un Yeri'nde bir şeyler atıştıracağız," dedi Dizzy. "Arabam bekliyor."

Leydi Beaconfield, parlamento binasının dışındaki Rolls Royce'un içinde bekliyordu. Dizzy'nin ceketinin yakasına bir çuha çiçeği iliştirdi ve Hanmer'ın yanağını şefkatle okşadı.

"Dizzy'yle dalaşıp onu alt ettiğin okul yıllarından bu yana epey ilerleme kaydettin, Georgie," dedi.

Hanmer güldü. Dizzy şarkı söylüyordu: "*Gaudeamus igitur...*"*

Hanmer da ona katılarak bu eski okul şarkısını Tattersall'un Yeri'ne varana kadar söyledi. Orada Dizzy bir Guinness birası ve ızgara et istedi; Hanmer ise üstünü değiştirmek için kulübün üst katına çıktı.

Hiç neden yokken, dönüp son bir kez bakmak geldi içinden. Belki de geçmişinden tümüyle kopmak hoşuna gitmiyordu. Üzerine sımsıkı oturan bir palto, çin pamuklusundan süveter, alacalı kumaştan pantolon ve püsküllü uzun çizmelerden oluşan on dokuzuncu yüzyıla özgü kıyafetini iç çamaşırlarıyla beraber çıkardı. Gri bir gömlekle, gri bir pantolon giyip yok oldu.

St. Albans Hastanesi'nin T Koğuşu'nda tekrar ortaya çıktı ve 1 1/2 cc'lik sodyum tiomorfatla bayıltıldı.

"Üç oldu," dedi biri.

"Onları Carpenter'a götürün."

•

* "Neşeli olmaya bak" anlamına gelen Latince tümce.–*ç.n.*

İşte bunların sonucunda, Er Nathan Riley, Çavuş Lela Machan ve Onbaşı George Hanmer, General Carpenter'ın odasında oturmaktaydılar. Gri hastane kıyafetleri içindeydiler. Sodyum tiomorfatla uyuşmuş bir haldeydiler.

Oda boşaltılmış, her tarafı kuvvetli ışıklarla aydınlatılmıştı. Casusluk, Karşı-Casusluk, Güvenlik ve İstihbarat'tan uzmanlar gelmişti. Yüzbaşı Edsel Dimmock hastaları ve kendisini bekleyen bu sert ve asık yüzlü ekibi görünce şaşırdı. General Carpenter çirkin bir şekilde gülümsedi.

"Şu yok olma hikâyeni yutmayacağımız aklına gelmedi mi Dimmock?"

"A–Ama..."

"Ben de bir uzmanım Dimmock. Bunu sana göstereceğim. Savaş kötüye gidiyor, hem de çok kötüye. Bilgi sızması var. St. Albans karmaşası aleyhine olabilir."

"Ama–Ama gerçekten yok oluyorlar efendim. Ben–"

"Uzmanlarım bu yok olma oyunuyla ilgili olarak seninle ve hastalarla konuşmak istiyor, Dimmock. Seninle başlayacaklar."

Uzmanlar Dimmock'u bilinçaltı, bilinç ve bilinçüstü düzeylerinde araştırdılar. Kitaplarda adı geçen gerçeği söyletme serumlarının hepsini deneyip her tür fiziksel ve zihinsel baskıyı uyguladılar. Dimmock'u sesinin son perdesinde bağırtıncaya kadar üç kez dökülme noktasına getirdiler, fakat dökülecek bir şey yoktu.

"Şimdilik kendi haline bırakın," dedi Carpenter. "Hastalara geçin."

Uzmanlar hasta adamlarla kadına baskı uygulamaya yanaşmak istemiyor gibiydiler.

"Allahaşkına kılı kırk yarmayın," diye parladı Carpenter. "Uygarlık yolunda bir mücadele veriyoruz. Bedeli ne olursa olsun ülkülerimizden vazgeçmemeliyiz. Başlayın hadi!"

Casusluk, Karşı-Casusluk, Güvenlik ve İstihbarat uzmanları işe koyuldular. Er Nathan Riley, Çavuş Lela Machan ve Onbaşı George Hanmer üç mum gibi sönerek kayboldular. Oturdukları yerde şiddet uygulamasına maruz kalmışlarken bir anda yok olmuşlardı.

Uzmanların soluğu kesilmişti. General Carpenter kendisine yakışan bir davranışta bulundu. Yavaşça Dimmock'un yanına gitti. "Yüzbaşı Dimmock, özür dilerim. Albay Dimmock, önemli buluşunuzdan dolayı rütbeniz yükseltildi... Yalnız bu ne demek oluyor? Öncelikle kendimizi bir kontrol etmeliyiz."

Carpenter telefon açtı:

"Bana bir savaş-şoku uzmanıyla, akıl hastalıkları doktoru getirin."

İki uzman geldi ve durum onlara açıklandı. Tanıkları incelediler ve düşünmeye koyuldular.

Savaş-şoku uzmanı, "Hepiniz hafif bir şok geçiriyorsunuz," dedi. "Savaş sinirliliği."

"Yani gözden kayboluşlarını aslında görmedik mi?"

Şok uzmanı hayır anlamında başını sallayıp akıl hastalıkları doktoruna baktı; o da başını sallıyordu.

"Kitle yanılsaması," dedi akıl hastalıkları doktoru.

O sırada Er Riley, Çavuş Machan ve Onbaşı Hanmer tekrar ortaya çıktılar. Bir bakmışsınız kitle yanılsaması, bir de bakmışsınız eski yerlerinde, etraflarında bir karmaşadır giderken oturmaktalar.

"Onları yine bayılt, Dimmock," diye haykırdı Carpenter. "Beş litre ver." Telefon açtı: "Elimizdeki bütün uzmanları istiyorum. Derhal odama gelsinler. Acil toplantı!"

Her biri bilenmiş ve sertleştirilmiş birer araç olan otuz yedi uzman, bilinçdışı şok vakaları ile ilgili bir araştırma yaptılar ve konuyu üç saat boyunca tartıştılar. Bazı gerçekler ortadaydı: Savaşın yeni ve tuhaf korkularının neden olduğu yeni, tuhaf bir sendrom olmalıydı. Savaş tekniği geliştikçe, bu tekniğin kurbanlarının tepkisi de yeni yollar buluyor olmalıydı. Her etki için ona eşdeğerde bir tepki söz konusuydu. Anlaşmaya varıldı.

Bu yeni sendromun teleportasyona benzer yönleri olmalıydı... Düşüncenin mekân boyutundaki etkimesi. Hiç şüphe yoktu ki savaş şoku, zihnin bilinen bazı işlevlerini bozarken, şu âna kadar bilinmeyen başka gizilgüçleri de ortaya çıkarmıştı. Anlaşmaya varıldı.

Açık olan başka bir şey daha vardı ki o da hastaların geriye dönüşlerini sadece ayrıldıkları yere yapabilmeleriydi; yoksa T Koğu-

şu'na dönmeye devam etmezlerdi, hele General Carpenter'ın odasına gelmeyi hiç istemezlerdi. Anlaşmaya varıldı.

Ve son olarak, hastalar T Koğuşu'nda yemek ve uyku gereksinimlerini karşılamadıklarına göre bunu gittikleri yerlerde yapıyor olmalıydılar. Anlaşmaya varıldı.

"Küçük bir nokta var," dedi Albay Dimmock. "T Koğuşu'na dönüşleri gittikçe seyrekleşiyor gibi. Başlangıçta her gün gidip geliyorlardı. Şimdi ise çoğu haftalarca görünmüyor ve güçbela dönüyorlar."

"Bunu boşver," dedi Carpenter. "Nereye gidiyorlar?"

"Acaba düşman hattına mı geçiyorlar?" dedi biri. "Bilgi sızması vardı ya hani?"

"İstihbarat'ın kontrol etmesini istiyorum," diye kükredi Carpenter. "Düşman da buna benzer bir sorun yaşıyor mu, esir kamplarında bir görünüp bir yok olan savaş tutsakları gibi örneğin. Bizim T Koğuşu'ndan kimseler olabilir."

Albay Dimmock "Evlerine gidiyor da olabilirler," şeklinde bir tahminde bulundu.

Carpenter emir verdi: "Güvenlik bunu araştırsın. Gözden kaybolan o yirmi dört kişinin aile yaşantıları ve kurdukları bağlantılar tek tek incelenip dosyaları hazırlansın. Gelelim T Koğuşu ile ilgili operasyonumuza. Albay Dimmock'un bir planı var."

Edsel Dimmock söze başladı: "T Koğuşu'na altı yatak daha ilave edeceğiz. Altı uzman orada kalıp gözlem yapacak. Bilgi hastalardan dolaylı şekilde alınmalı. Şuurları yerindeyken ilgisiz ve tepkisiz duruyorlar; uyuşturulduklarında da sorulan soruları yanıtlayacak halleri olmuyor."

"Baylar," diye lafı toparladı Carpenter. "Bu, savaş tarihinde görülen en büyük potansiyel silah. Bütün bir ordunun teleportasyon yoluyla düşman hatlarının arkasına geçmesinin ne demek olduğunu herhalde söylememe gerek yok. Şu dengesi bozulmuş zihinlerdeki muammayı çözebilirsek Amerikan Düşü İçin Savaş'ı bir günde kazanabiliriz. Kazanmalıyız!"

•

Uzmanlar çarçabuk işe koyuldular. Güvenlik soruşturdu, istihbarat araştırdı. Altı bilenmiş ve sertleştirilmiş araç, St. Albans Hastanesi'nin T Koğuşu'na yerleştirildi ve bunlar yeniden ortaya çıkmaları gittikçe seyrekleşen kaybolan hastalarla daha yakın olma görevini yerine getirmeye çalıştılar. Gerilim arttı.

Güvenlik, geçen yıl Amerika'da beklenmedik ortaya çıkışların bir kez bile yaşanmadığını belirleyebildi. İstihbarat, düşmanın kendi şok vakalarıyla olsun, savaş tutsaklarıyla olsun benzeri bir sorunu olmadığını bildirdi.

Carpenter küplere binmişti. "Bu yepyeni bir olay. Üstesinden gelecek uzmanımız yok. Yeni araçlar geliştirmeliyiz." Telefon açtı: "Bana bir üniversite ayarlayın."

Ona Yale'i sundular.

Carpenter, "Düşüncenin maddeye etkimesinde uzmanlaşmış kişiler istiyorum. Yetiştirin," diye emir verdi. Yale derhal Büyücülük, Duyumötesi Algı ve Uzadevim alanlarında ihtisas programı açtı.

İlk ses T Koğuşu'ndaki uzmanlardan birinden geldi; başka bir uzmanın yardımını istiyordu. Bir mücevherciye gereksinimi vardı.

"Allahın cezası, ne için?" diye sordu Carpenter.

Albay Dimmock açıklamaya çalıştı. "Değerli bir taşla ilgili bulgusu oldu. Kendisi personel uzmanı olduğu için konuya bir açıklama getiremiyor."

"Getirmesi de gerekmiyor," dedi Carpenter hoşnut bir halde. "Herkese bir iş ve herkes işinin başında." Telefonu kaptı: "Bana bir mücevherci getirin."

Ordu tophanesinden bir mücevherciye izin çıkarılıp yollandı ve Jim Brady denilen bir elmas türünü tanımlaması istendi. Beceremedi.

"Başka bir yol bulalım," dedi Carpenter. Telefona asıldı: "Bana bir Anlambilimci yollayın."

Anlambilimci, Savaş Propagandası Bölümü'ndeki kürsüsünü bırakıp geldi; ama o da Jim Brady sözcüklerinden bir şey çıkaramadı. Ona göre sadece bir isimdi, o kadar. Bir Şecereci'ye başvurulmasını önerdi.

Amerikan Olmayan Kökenler Komitesi'nden bir Şecereci'ye bir günlük izin verilip görev başından yollandı; ama Brady isminin

Amerika'da beş asırdır kullanılagelen yaygın bir ad olmasından öte bir şey söyleyemedi. Bir Arkeolog'a başvurulmasını önerdi.

İşgal Kolu Haritacılığından bir Arkeolog gönderildi ve Elmas Jim Brady ismini hemen tanıdı. Tarihte, Peter Stuyvesant ve Fiorello La Guardia adlı valilerin dönemlerinde, Küçük Eski New York kentinin tanınan şahsiyetlerinden biriydi.

"Aman Tanrım!" dedi Carpenter; şaşkına dönmüştü. "Bu asırlar önceydi. Nathan Riley onu hangi cehennemde buldu? T Koğuşu'ndaki uzmanlara katılıp durumun takibini yapsan daha iyi olur."

Arkeolog konuyu daha ayrıntılı inceledi, bulguları değerlendirdi ve raporunu teslim etti. Carpenter raporu okudu ve donup kaldı. Uzman personelini acilen toplantıya çağırdı.

"Baylar," diye söze girdi. "T Koğuşu olayı teleportasyondan da öte bir şey. Bu şok hastaları çok daha inanılmaz bir şey gerçekleştiriyorlar... Çok daha anlamlı bir şey. Baylar, bunlar zamanda yolculuk yapıyorlar."

Ekipte belli belirsiz bir dalgalanma oldu. Carpenter başıyla onayladı.

"Evet, baylar. Söz konusu olan, zaman yolculuğu. Umduğumuz gibi çıkmadı... nitelikli uzmanların incelikli araştırmaları sayesinde; salgın gibi geldi... bir hastalık... bir savaş felaketi olarak geldi... savaşın normal insanlara verdiği zararın bir sonucu. Sözlerime devam etmeden önce bir fikir edinmek için şu raporlara bir göz atın."

Ekip, madeni levhalara yazılı bilgileri okudu. Er Nathan Riley... yirminci yüzyıl başlarındaki New York'a gitti; Çavuş Lela Machan... birinci yüzyıl Roması'nı ziyaret etti; Onbaşı George Hanmer... on dokuzuncu yüzyıldaki İngiltere'ye yolculuk etti. Ve yirmi dört hastanın geri kalanları da eski Venedik'e ve dükalarına, Jamaika'ya ve korsanlarına, Çin'e ve Han hükümdarlığına, Norveç'e ve Kızıl Erik'e, dünyadaki herhangi bir yer ve zamana firar ederek yirmi ikinci yüzyıl çağının savaş karmaşası ve dehşetinden kurtuluyorlar.

"Bu bulgunun taşıdığı çok büyük önemi belirtmeme gerek yok," diye devam etti Carpenter. "Orduyu zamanın içinde bir hafta, bir ay ya da bir yıl geriye yollayabilseydik ne olurdu bir düşünün. Savaşı daha başlamadan kazanırdık. Düşümüzü... Amerika'nın şiirini, gü-

zelliğini ve kültürünü koruyabilirdik... barbarlık tehlikesini tümüyle silip atarak."

Ekip, savaşı başlamadan kazanma problemi üzerine bir süre kafa yordu.

"Bu T Koğuşu hastaları *şuursuz* oldukları için durumun çözülmesi biraz güç. Ne yaptıklarını ve nasıl yaptıklarını biliyor olabilirler de, olmayabilirler de; ama her ne olursa olsun bu mucizeyi yönteme indirgeyebilecek uzmanlarla iletişim kurmaları olası değil. Onlar bize yardım edemeyeceğine göre, çözümü bulmak bize düşüyor."

Bilenmiş ve sertleştirilmiş uzmanlar birbirlerine baktılar.

General Carpenter, "Uzmanlara ihtiyacımız olacak," dedi.

Ekip rahatladı. Her zamanki yöntemi uygulayacaklardı.

"Beyin teknisyeni, Sibernetikçi, Psikiyatrist, Anatomist, Arkeolog ve üst düzeyde bilgiye sahip bir Tarihçi'ye ihtiyacımız var. O koğuşa girip işin üstesinden gelene kadar çıkmayacaklar. Zaman yolculuğunun tekniğini öğrenmeliler."

•

İlk beş uzmanın diğer savaş görevlerini bırakarak gelmesi kolay oldu. Bütün Amerika bilenmiş ve sertleştirilmiş uzman dişlilerle işleyen bir makineydi. Fakat birinci sınıf bir tarihçinin getirilmesinde güçlük çıkıyordu; sonunda Federal Cezaevi ordu ile işbirliği yapıp ağır hapis cezasına çarptırılmış Dr. Bradley Scrim'i yirmi yıldan sonra serbest bıraktı. Dr. Scrim ters ve dik kafalı biriydi. Amerikan Düşü İçin Savaş ile ilgili düşüncelerini açığa vurana kadar Batı üniversitelerinin birinde Felsefe Tarihi bölümünün başkanlığını yapıyordu. Düşüncelerini açıklaması, ona zor geçen yirmi yıla mal olmuştu.

Scrim hâlâ uzlaşmacı değildi; ama karmaşık T Koğuşu problemiyle gönlünü eğlendirmek için kabul etti.

"Ama ben uzman değilim," diye gürledi. "Uzmanlarla kararmış bu ülkede, bu karınca yuvası tümseğinde vızıldayan son ağustosböceğiyim ben."

Carpenter hemen telefona sarıldı: "Bana bir böcek uzmanı getirin."

"Boş yere yorulma," dedi Scrim. "Ben açıklarım. Siz bir karınca yuvasısınız... hep çalışan, uğraşıp didinen ve uzmanlaşan. Ne için?"

"Amerikan Düşü'nü korumak için," diye cevap verdi Carpenter kızgın bir şekilde. "Şiir, kültür, eğitim ve Daha Güzel Bir Yaşam için savaş veriyoruz."

"Yani beni korumak için çaba veriyorsunuz," dedi Scrim. "Ben de hayatımı buna adadım. Ve beni ne yaptınız? Tutsak ettiniz."

Carpenter "Sen düşman yanlısı olduğun için suçlu bulundun," dedi.

"Ben Amerikan Düşü'ne inandığım için suçlu bulundum," dedi Scrim. "Başka bir şekilde söyleyecek olursak, kendime ait düşüncelerim olduğu için hapsedildim."

Scrim, T Koğuşu'nda da uzlaşmacı değildi. Bir gece kaldı, üç öğün yemek yedi, raporları okudu, kaldırıp attı ve kendisini çıkarmaları için söylenmeye başladı.

Albay Dimmock "Herkese bir iş ve herkes işinin başında olacak," dedi ona. "Zaman yolculuğunun sırrını çözene kadar hiçbir yere gidemezsiniz."

Scrim, "Çözeceğim bir sır yok," dedi.

"Zamanda yolculuk yapıyorlar mı?"

"Hem evet, hem hayır."

"Cevap ya biri ya da öbürü olmalı. İkisi birden olmaz. Kaçamak yapı–"

"Bak," diye sözünü kesti Scrim, canı sıkkın şekilde. "Uzmanlık alanın ne?"

"Psikoterapi."

"O zaman neden söz ettiğimi nasıl anlayacaksın? Bu felsefi bir kavram. Ben burada ordunun yararlanabileceği bir sır bulunmadığını söylüyorum. Hiçbir topluluğun yararlanacağı bir sır yok. Sadece kişilere göre bir sır."

"Bir şey anlamıyorum."

"Anlayacağını da sanmıyorum zaten. Beni Carpenter'a götür."

Onu Carpenter'ın odasına götürdüler. İyi beslenememiş kızıl saçlı bir şeytanı andıran Scrim, generale pis pis sırıttı.

"On dakika gerekiyor," dedi Scrim. "Bu kadar süre için alet kutunu bırakabilecek misin?"

Carpenter başıyla onayladı.

"Şimdi dikkatle dinle. O kadar geniş kapsamlı ve o kadar garip bir sorunun ipuçlarını vereceğim ki ayrıntılarına gitmek için zekânın bütün keskinliğini kullanmak zorunda olacaksın."

Carpenter merakla bekledi.

"Nathan Riley zamanın gerisine yirminci yüzyılın başlarına gidiyor. Orada en hoşuna giden hayalleri yaşıyor. Elmas Jim Brady ve diğerlerinin arkadaşı, büyük bir kumarcı. Olaylar üzerine bahis oynayarak para kazanıyor; çünkü ileride nasıl sonuçlanacağını her zaman için biliyor. Eisenhower'ın seçimi kazanacağına dair bahse girerek para kazandı. Ödüllü boksta Marciano adlı bir boksörün La Starza adlı başka bir boksörü yeneceğini bilerek para kazandı. Sahibi Henry Ford olan bir otomobil şirketine yatırım yaparak para kazandı, ipuçları bunlar. Bir şey ifade ediyor mu?"

"Sosyoloji analisti olmadan hayır," diye cevapladı Carpenter. Telefonuna uzandı.

"Çağırma, kalsın. Daha sonra açıklayacağım. Biraz daha ipucu vereyim. Örneğin Lela Machan. Roma İmparatorluğu zamanına giderek 'baştan çıkarıcı kadın' olma hülyasını gerçekleştiriyor. Her erkek ona âşık oluyor. Jül Sezar, Brutus, bütün Yirminci Alay, Ben Hur denilen bir adam. Yanlışlığı görüyor musun?"

"Hayır."

"Sigara da içiyor."

Carpenter biraz durakladıktan sonra sordu: "Eee?"

"Peki devam ediyorum," dedi Scrim. "George Hanmer on dokuzuncu yüzyıl İngilteresi'ne gidip parlamento üyesi oluyor; Gladstone, Canning ve onu Rolls Royce'uyla gezdiren Disraeli ile arkadaşlık ediyor. Rolls Royce'un ne olduğunu biliyor musun?"

"Hayır."

"Bir otomobil markası."

"Yani?"

"Hâlâ anlamadın mı?"

"Hayır."

Scrim coşku içinde odayı katetti. "Carpenter, bu teleportasyondan da, zaman yolculuğundan da daha büyük bir buluş. Bu insanlı-

ğın kurtuluşu olabilir. Abarttığımı sanmıyorum. T Koğuşu'ndaki o yirmi dört şok kurbanı hidrojen bombasının etkisiyle öylesine büyük bir işin içine girmişler ki, uzmanlarınızın durumu anlayamamasına şaşmamak gerekir."

"Zaman yolculuğundan büyük ne olabilir, Scrim? Hadi söyle."

"Dinle Carpenter. Eisenhower'ın seçime gitmesi yirminci yüzyılın ortalarında oldu. Nathan Riley, hem Elmas Jim Brady'nin arkadaşı olup hem de Eisenhower'ın seçimi kazanacağına dair bahse giremezdi. Brady, Ike başkan olmadan çeyrek asır önce ölmüştü. Marciano, La Starza'yı, Henry Ford otomobil şirketini kurduktan elli yıl sonra yendi. Nathan Riley'nin zaman yolculuğu bu tür tarih hatalarıyla dolu."

Carpenter şaşkın şaşkın bakıyordu.

"Lela Machan'ın Ben Hur gibi bir âşığı olamazdı. Ben Hur asla Roma'da olmadı. Aslında hiç varolmadı. Bir roman kahramanıydı. Ve Lela sigara içemezdi. O zaman tütün yoktu. Anladın mı? Başka tarih hataları. Disraeli George Hanmer'ı Rolls Royce'unda gezintiye çıkaramazdı; çünkü otomobil Disraeli'nin ölümünden çok sonra icat edildi."

"Canın cehenneme," diye haykırdı Carpenter. "Hepsinin yalan olduğunu mu söylemek istiyorsun?"

"Hayır. Unutma, uykuya ihtiyaçları yok. Yiyeceğe ihtiyaçları yok. Yalan söylemiyorlar. Tamam, zamanda geriye gidiyorlar. Ve orada yiyip uyuyorlar."

"Ama hikâyelerinin mantıksız olduğunu daha demin söyledin. Tarih hatalarıyla dolu."

"Çünkü kendi hayallerindeki bir zamana gidiyorlar. Nathan Riley yirminci yüzyılın başlarındaki Amerika'ya giderken nasıl olduğunu kendi hayalinde canlandırıyor. Sonuçta aksak ve tarihe ters bir şey çıkıyor ortaya; çünkü bilgin değil. Ama onun için gerçek. Orada yaşayabiliyor. Aynı şey diğerleri için de geçerli."

Carpenter'ın gözleri yuvalarından fırladı.

"Konuyu hemen hemen anlaşılmaz olarak değerlendirebiliriz. Bu insanlar hayalleri gerçeğe dönüştürmenin yolunu bulmuşlar. Düşsel gerçeklerine nasıl gireceklerini biliyorlar. Tanrım, Carpenter, işte senin Amerikan Düşün de *bu.* Mucize yaratmak, ölümsüz-

lük, Tanrısal yaratım, düşüncenin maddeye etkimesi... Bu araştırılmalı. İncelenmeli. Dünyaya sunulmalı."

"Bunu yapabilir misin, Scrim?"

"Hayır, yapamam. Ben bir tarihçiyim. Yaratma gücüm yok; bu yüzden sınırlarımın dışında. Size bir şair gerekli... düş yaratmaktan anlayan bir sanatçı. Kâğıt üzerinde düşler yaratan birinin bu düşleri gerçeklikte yaratmaya geçmesi zor olmasa gerek."

"Şair mi? Ciddi misin?"

"Tabii ki ciddiyim. Şairin ne demek olduğunu bilmiyor musun yoksa? Beş yıldır bu savaşın şairleri kurtarmak için yapıldığını söyleyip duruyorsun insanlara."

"Şakayı bırak, Scrim; ben–"

"T Koğuşu'na bir şair gönder. Nasıl yaptıklarını o öğrenir. Bunu yapabilecek tek kişi o. Zaten yarı yapıyor sayılır. Kendisi öğrendiğinde psikolog ve anatomistlerinize öğretebilir. Sonra onlar da bize öğretirler, ama o şok hastaları ve uzmanlarınız arasında aracılık yapacak tek kişi şair."

"Sanırım haklısın, Scrim."

"O zaman gecikme Carpenter. Hastalar bu dünyaya gittikçe daha seyrek geliyorlar. Tümüyle yok olmadan bu sırrı öğrenmeliyiz. T Koğuşu'na bir şair gönder."

Carpenter telefon açtı: "Bana bir şair yollayın."

Bekledi... bekledi... yine bekledi... Bütün Amerika ülkesi, güzellik, şiir ve Daha Güzel Bir Yaşam Düşü için uğraşan iki yüz doksan milyon bilenmiş ve sertleştirilmiş uzmanının, her işe göre özel olarak geliştirilmiş araçlarının arasında canla başla bir şair aradı. Carpenter, şairin bulunmasını bekledi; bu sonsuz gecikmeyi, aramanın verimsizliğini anlamadan, Bradley Scrim'in bu son, ölümcül kaybolusa niçin güldüğünü, güldüğünü, güldüğünü anlamadan bekledi.

•

ÇEVİREN: ŞENCAN TOPALOĞLU

ASKER KAÇAĞI

William Tenn

10 KASIM 2039–
Arz Başkomutanlığı'nın, Arz ana saatine göre Pazartesi 09:00' da sona eren yirmi dört saatlik süreye ilişkin 18.673 sayılı bildirisi:

... bunun üzerine, Beşinci Uydu Savunma Üssü'nün Merkez Bölümü, bütün avcı uçağı birimlerine stratejik geri çekilme emri vermiştir. Geri çekilme işlemi, hiçbir güçlükle karşılaşmadan ve fazla kayıp vermeden gerçekleştirilmiştir.

Bunun dışında, söz konusu süre içinde gerçekleşen tek ilginç olay, rütbesi saptanamayan bir düşman askerinin tutsak alınmasıdır; bu düşman askeri, ordumuzun ele geçirdiği ilk Jüpiterli yaratıktır. Yaratık, Bolivya'da, bir düşman komando birliğinin saldırısına uğrayan Cochabamba kentinin savunulması sırasında ele geçirilmiştir. Yaşamsal önem taşıyan bir demir madeni bölgesine yöneltilen ve başarısızlıkla sonuçlanan bu saldırıda dört Jüpiterli öldürülmüştür. Bu olayın ardından, beşinci Jüpiterli asker teslim olmuş ve yaşamının bağışlanması için yalvarmıştır. Askerlerimizin kendisini tutsak alması üzerine, Jüpiterli yaratık bir kaçak olduğunu öne sürmüş ve güvenlik içinde...

MARDIN'E mağaraya kadar eşlik eden MP* subayı, orada neyle karşılaşacağı konusunda ona kısaca bilgi vermişti. Ne var ki Mardin'in, yabancı yaratığın içinde yüzdüğü su tankını görür görmez, inanamamanın ve belleğinde yatan bir korkunun yol açtığı, iniltiyi andıran, uzun bir homurtu çıkmıştı ağzından. Su tankı en az

**Military Police*: Askeri Polis. *–ç.n.*

on sekiz metre uzunluğunda, on iki metre enindeydi ve taş zeminden yukarıya, iki insan boyu yüksekliğindeydi. Tankın kenarları, hangi garip maddeden yapılmışsa, saatler öncesinden kalın, beyaz buz tabakalarıyla kaplanmış durumdaydı.

Soğuk hava akımlarıyla tanktan yansıyıp gelen iğrenç bir metan gazı kokusu Mardin'in burnunu sızlatıp, iğne batırırcasına kulaklarını acıttı. *Ee, ne de olsa,* diye düşündü Mardin, *bu yaratıkların eksi 94 Santigrat dolayında bir vücut ısıları var!*

Bu soğuğu daha önce de duyumsamıştı Mardin...

Mardin bu anının etkisiyle tir tir titredi ve mağaranın girişinde üzerine giydirilen kürk astarlı tulumun fermuarını kapattı. "Bu şeyi buraya sokmak epey zor olmuştur herhalde." Sesindeki rahatlık onu şaşırtmış, kendini daha iyi hissetmesini sağlamıştı.

"Aa, özel bir mühendis ekibi yaptı bu işi– durun bakayım, şey–" On sekiz, on dokuz yaşlarında bir Çinli kız olan MP teğmeni, Mardin'in kırlaşmış saçlarına bakıp yumuşacık, mercan kırmızısı dudaklarını büzdü. "Mağaraya varışlarından başlayarak yaklaşık beş saat sürdü bu iş. En büyük sorun, çevrede tutsağın sığabileceği büyüklükte bir bölme bulmaktı. En uygun yer bu mağaraydı."

Mardin, başlarının yukarısındaki geniş kaya çıkıntısına baktı. Her üç metrede bir, pırıl pırıl parlayan ateşe hazır silahlarla donatılmış üç adamlık bir takım yerleştirilmişti. Atom topu takımlarıyla, kocaman el bombalarının ağırlığından iki büklüm olmuş adamlar art arda dizilmişlerdi. Mağaranın öbür ucundaki platformda duran omzu kalabalıkların varlığının ayrımında olan asık yüzlü genç astsubaylar ise, çıkıntıda ayaklarını sertçe yere vurarak takımdan takıma, ileri geri dolaşıp duruyorlardı. Ter içindeki elleriyle tuttukları kılıfsız, ölümcül küçük Royster tabancaları çın çın sesler çıkarıyordu. *Şu yumurcaklara bak*, diye düşündü Mardin, *bu işi nasıl da benimsemişler!*

Kaya çıkıntısı, mağaranın üç duvarını oluşturuyordu; az önce girdiği alçak giriş kapısının bulunduğu dördüncü duvardaysa, beş tane çelik Sezar topunun yerleştirilmiş olduğunu görmüştü Mardin. Uzun, sivri ağızlarıyla, Jüpiterli'nin arkasından sağanak halinde yıldız enerjisi kusmaya can atıyormuş gibi bir görünümleri vardı. Ta-

vandaki kocaman kaya oyuklarının arasına, bir labirent biçiminde, kurşunkalemi andıran incecik bombalar yerleştirilmişti. Bombalar, yer yer kıskaçlarla tutturulmuştu ve bu kıskaçların tümü de, filanca albayın parmağı filanca yeşil düğmeye basar basmaz açılıverecekti...

"Tankın içindeki dostumuz tek bir yanlış hareket yapacak olursa," diye mırıldandı Mardin, "Güney Amerika'nın yarısı yerle bir olacak."

Genç kız kıkır kıkır gülmeye başladı, sonra fikir değiştirip kaşlarını çattı. "Özür dilerim, Binbaşı Mardin, ama hoşuma gitmedi bu. Onlardan 'dost' diye söz edilmesi hiç hoşuma gitmedi. Şaka yollu olsa bile. Bir buçuk milyonun üstünde insan –ki üç yüz bini Çinliydi– bu– bu pis amonyak kokulu solucanlar tarafından yok edildi!"

"Ve o insanların ilk ellisi," diye ona hatırlattı Mardin sinirli bir sesle, "benim akrabalarımla komşularımdı. Yaşınız Mars'ı ve Üç Su Tankı katliamını hatırlamanıza yetiyorsa tabii."

Genç kız yutkundu, altüst olmuştu. Yüzünde bir özür dileme ifadesi oluşmaya başlamıştı ki, Mardin onun yanından uzaklaşıp tiksinti içinde, ilerideki yüksek düzlüğe doğru hızlı hızlı yürümeye başladı. Çok uzun bir süre önce keşfettiği korkunç bir nefret vardı içinde; aklıyla ve sağlıklı bir biçimde nefret etmeyi beceremeyen, içlerindeki kini özel simgelerin ve aptalca yadsımaların ardına gizleme zorunluluğunu duyan insanlara yönelikti bu nefret. 1914-18 savaşı sırasında, lahana turşusunu özgürlük lahanasına dönüştüren Amerikalılar vardı sözgelimi; bir yaşlılar örgütü olan Güçsüz Siviller Birliği'nin üniformasını giyen kimi yaşlı adamların da, ne zaman Jüpiterli düşmandan söz etseler, toplumca onaylanan bir biçimde, topuklarıyla yerdeki bir solucanı ezer gibi yaptıklarını kaç kez görmüştü!

Mardin, içinde bir kent bloğunu kaplayacak büyüklükte bir canlı maddenin kımıldanıp durduğu buz kaplı tankın görkemli boyutlarına bakıp yüzünü buruşturdu. "Ayağınızı kaldırıp bir de *şunun* üstüne basın bakayım!" dedi şaşkın bir halde arkasında duran genç kıza. *Basitlik düşkünlerinin hepsini allah kahretsin*, diye geçirdi içinden Mardin. *Bunları Jüpiterlilerin sorgulama aygıtının alıcı yanında bir hafta oturtmak gerek. O zaman nasıl da iyi, düşünceli, düşünmeyi bilen kişiler haline gelirler. Ve bu arada onlara bu evrenin na-*

sıl çılgıncasına karmaşıklaşabileceği konusunda da bir-iki şey çıtlatılmış olur!

Bu ona buraya geliş amacını hatırlatmıştı. Kendisi de düşünceli bir hal almıştı ve –alnındaki daire biçimli yara izi kırışırken– evrenin gerçekten de ne denli tehlikeli ve çılgıncasına karmaşık olduğu gelmişti aklına.

Öylesine derin düşüncelere dalmıştı ki, acele tarafından kuruluvermiş platforma giden basamakları çıkmadan önce, derin, rahatlatıcı bir soluk alıp ellerini tulumuna silmek zorunda kaldı.

Mardin'in bir üstü olan Albay Liu, platformun öbür ucunda küme halinde duran adamların yanından ayrıldı ve kollarını iki yana açarak onun yanına geldi. "Seni görmek ne güzel," dedi acele acele. "Şimdi dinle beni. Yaşlı Roketkafa'nın kendisi de burada – *onun* nasıl biri olduğunu bilirsin. Onun için, karşısında biraz hararetli bir selam çak ve onunla konuşurken o omuzlarındaki şeylere de biraz saygı göster. Ne demek istediğimi anlıyorsun, değil mi? Ona şunu göstermeye çalış: Askeri tavırlar söz konusu olduğunda, biz haber alma görevlileri– Mardin, beni dinliyor musun? Çok önemli bu."

Mardin gözlerini tankın buzsuz, saydam tepesinden güçlükle ayırdı. "Özür dilerim, efendim," diye mırıldandı. "Ben– ben, aklımda tutmaya çalışırım."

"Çevirmen bu mu, Albay Liu? Binbaşı Mardin, ha?" diye seslendi, uzay mareşali üniforması giymiş, uzun boylu ve dimdik duruşlu bir adam parmaklıkların ardından. "Onu buraya getirin. Çabuk olun, efendim!"

Albay Liu, Mardin'i sol kolundan sıkıca tutup platformun öbür ucuna doğru sürükledi. Yaşlı Roketkafa Billingsley, albayın soluk soluğa giriştiği takdim merasimini yarıda kesti. "Binbaşı *İgor* Mardin, öyle mi? Rus adına benziyor. Ama Rus olamazsınız, değil mi? Ruslardan nefret ederim."

Mardin, Billingsley'in arkasında duran geniş omuzlu bir mareşal yardımcısının gövdesinin öfke içinde katılaşıp dikleştiğini sezdi. "Hayır, efendim," diye yanıt verdi. "Mardin bir Hırvat adıdır. Ailem Fransız ve Yugoslav kökenlidir, biraz da Araplık var galiba."

Uzay mareşali, kürk kaplı başını öne eğdi. "İyi, iyi! Rus olsaydı-

nız buna tahammül edemezdim. Ruslardan nefret ederim, Çinlilerden nefret ederim, Portekizlilerden nefret ederim. Ama en berbatları Çinliler bence. Bu Jüpiterli iblis meselesinde çalışmaya hazırsın, değil mi? Öyleyse gel buraya. Ve hemen işe başla dostum, hemen!" Mareşal hızla arkasına dönünce, omuzlarındaki kayışlardan pek gösterişli bir biçimde sarkan safir kakmalı küçük Royster tabancaları şiddetle şangırdayarak, farelerin boynuna çıngırak taktığı kocaman bir kediye benzetmişti onu.

Mardin, mareşalin ardı sıra koştururken, dikleşmiş, öfkeli sırtların şimdi her yanı sardığını eğlenerek ayrımsadı. Albay Liu'nun dudakları iyice kısılmış, yüzünde koyu renkli bir kırışık görünümünü almıştı; platformun öbür ucunda, ona jet üssünden buraya kadar eşlik eden genç teğmen, bir eliyle öteki elinin ayasına küçük küçük yumruklar indiriyordu. Uzay Mareşali Rudolfo Billingsley'in öylesine yüksek bir rütbesi vardı ki, hoşgörülü davranmak tümüyle keyfine kalmış bir şeydi – ve besbelli bu konuda keyfinin geldiği yoktu pek. "Kafası bir roket yüzeyi kadar kalındır ve yanık egzoz gazı kadar da pis bir ağzı vardır; ama herhangi bir saldırının ne kadar kana mal olacağını, en acemi onbaşının en küçük yarasına kadar, gramı gramına hesaplayabilir." Billingsley için böyle demişti cephedeki subaylar.

Ve her şeye karşın, diye düşündü Mardin, tam da Yeryüzü'nün, Jüpiter kuşatması altında geçirdiği on sekiz yıllık süre içinde dönüştüğü dünyaya uygun bir adam bu. Kendisinin de, bu adama çok özel bir borcu vardı...

"Siz belki beni hatırlamazsınız, efendim," diye duraksaya duraksaya konuşmaya başladı Mardin; yukarıdan bir kabloyla sarkıtılan madeni bir koltuğun yanında durmuşlardı. "Ama biz daha önce de karşılaşmıştık, aşağı yukarı on altı yıl önce. Sizin uzay geminiz *Fırat*'ta ben–"

"*Fırat* uzay gemisi değildi. Bir avcı uçağıydı, üçüncü sınıf bir şeydi. Binbaşı üniformasının şerefine leke sürecekseniz, teknik terimlerinizi iyice belleyin bari, beyefendi! Hem şu fermuarı da iyice kapat. Tabii ya, Jüpiterlilerin burnunun dibine kadar sokulup Üç Su Tankı'ndan kurtardığım, o bebekler gibi sızıldayan sivil sürüsünden biriydin sen de. Dur bakayım: Şu genç arkeologsun sen. O olaydan

gerçek bir patırtı, birinci sınıf bir toptan imha savaşı çıkaracağımızı bilmiyordun o sıralarda, değil mi? Hah! Seni kolay bir hayatın beklediğini sanıyordun, değil mi? Ömrünün geri kalan yıllarını bir üniforma içinde dimdik durup bir emir aldığında havaya sıçrayarak geçireceğin hiç aklına gelmiyordu, değil mi? Bu savaş, senin gibi bir sürü pelte kılıklıyı erkek yaptı bayım, erkek. Ve bu ayrıcalık için gönül borcu duymalısın."

Mardin, güçlükle başını sallayarak onu onayladı; alay edercesine, kendi sırtının da ansızın dikleştiğini ve sımsıkı kenetlenmiş parmaklarıyla avuçlarını tırmaladığını ayrımsadı. Billingsley'in emrindeki kurmay subaylar arasında kaç kişinin, üstüne vurmaktan askeri mahkemeye düştüğünü merak etti Mardin.

"Pekâlâ, atla. Haydi, *atla*, evladım!" O anda, avuçları bitiştirilmiş bir halde kendisine doğru uzatılan ellerin anlamını kavradı Mardin. Bir uzay mareşali, ona elleriyle merdiven yapıyordu! Billingsley, hiç kimsenin *hiçbir şeyi* Billingsley'den daha iyi yapamayacağına inanırdı. Mardin, yavaşça, bitiştirilmiş avuçların üstüne bastı, sonra kıvrıla kıvrıla koltuğa tırmanabilmesi için yukarı kaldırıldı. Koltuğa oturunca, kendiliğinden emniyet kemerini karnının üzerinden geçirip bağladı, başlığı takıp kayışlarla tutturdu.

Yaşlı Roketkafa, aşağıdan Mardin'in ayak bileklerini kayışlarla sımsıkı bağladı ve yukarıya bakıp seslendi: "Sana gerekli bilgiler verildi mi? Arkhnatta seninle bağlantı kurdu mu?"

"Evet. Yani evet, *komutanım.* Profesör Arkhnatta, Melbourne Üssü'nden buraya kadar benimle birlikte geldi. Her şeyin üzerinden geçtik, ama onun istediği kadar ayrıntılı olamadı tabii."

"Ayrıntıyı mayrıntıyı boşver şimdi. Beni dinle, Binbaşı Mardin. Tam karşında, canlı olarak ele geçirmeyi başardığımız tek Jüpiterli solucan duruyor. Onu daha ne kadar canlı olarak *tutabiliriz* bilmiyorum – bu solucan kendi stoku tükenince soluyacak pis koku bulsun diye, mühendisler mağaranın başka bir bölümünde bir metan gazı tesisi kuruyorlar. Kimyayla uğraşan herifler de, içmesi için soğutucularda amonyak depoluyorlar – ama ben, bu solucan geberip gitmeden önce, derisinin altındaki bütün işe yarayacak askeri bilgileri söke söke almak niyetindeyim. Ve elimdeki tek keski de senin bey-

nin. Umarım bu keskiyi kırmam, ama anladığım kadarıyla, bir yardımcı uzay filosu kadar değerli de değilsin hani. Önceki gün, sırf düşmanın neler tasarladığını öğrenmek için böyle bir filoyu feda ettim ben – tam iki bin adamla birlikte. Onun için, bayım, söylediklerime kulak ver ve ona durmadan soru sor. Cevaplarını da yüksek sesle, anlaşılır biçimde söyle ki aygıtlar kaydedebilsin. Onun canına oku, binbaşı! *Duymadın mı* beni? Bu iş ne kadar sürer?"

Kablo, koltuğu platformdan yukarıya, kocaman bir alana yayılmış canavarın üzerine doğru çekerken, Mardin midesindeki bir şeyin kaçıp uzaklaştığını, beynindeki bir şeyin ise gizlenmeye çalıştığını duyumsadı. Birkaç dakika sonra... Bir-iki dakika sonra yapacağı şeyi düşününce, çocukluğunda yaptığı gibi, gözlerini sıkıca kapayıp belanın çekip gitmesini diledi içinden.

Daha Melbourne Üssü'nde kendisine görev verildiği ve bu görevin ne anlama geldiğini kavradığı anda, bütün içgüdülerinin onu yönelttiği şeyi yapmalıydı. Firar etmeliydi. Ne var ki, her köşesi silahla donanmış bir dünyada, her çocuğun askeri sorumluluk taşıdığı bir gezegende nereye kaçılabilirdi ki? Ama bir şeyler yapmalıydı kesinlikle. *Bir şeyler.* Hiçbir insan, bir yaşam süresi içinde böyle bir şeyi iki kez yaşamak zorunda kalmamalıydı.

Yaşlı Roketkafa içinse, her şey yeterince basitti. Hedefleri olumsuz nitelikte olsa da, *onun* yaşamı buydu; ve başlamak üzere olan şu yıkım gibi anlar, onun yapmak üzere eğitildiği, öğrenim gördüğü ve çalıştığı konuların gerçekleştirilmesi demekti. Uzay Mareşali Billingsley'le ilgili başka bir şey daha hatırladı Mardin. Venüs'teki küçük, kanatlı, güzel yaratıklar –*Grigoddon* deniyordu bu yaratıklara– gelmişti aklına. Bu yaratıklar, insan dillerini öğrenmiş ve yağdırdıkları yüzlerce soruyla Venüs gezegeninin ilk sömürgecilerini usandırmaya başlamışlardı. Tiz tonlu, kulak tırmalayıcı seslerine ilk başta gösterilen hoşgörü, sonradan yerini rahatsızlık duygusuna bırakmış, bu yaratıklar yerleşim merkezlerinden kovulmuştu. Bunun üzerine onlar da, meraklarıyla geceleri korkunç hale getirmişlerdi. Çekip gitmemekte direttikleri için, ve çalışkan sömürgeciler de uyumakta gitgide daha çok güçlük çektiklerini gördükleri için, sorun Venüs'teki yerleşik askeri yöneticilere iletilmişti. Mardin, "Venüs, sonsuza

değin sakin bir yer haline getirilmiştir: Mareşal R. Billingsley," biçimindeki kısa ve öz anlatımlı bildirinin yayınlandığı gün, ta Mars'ta bile kopan şamatayı hatırladı. Bu bildiri, keşfedilen ilk akıllı yeryüzü-dışı yaşamın, henüz emeklemekte olan son bebeğine değin, yeni bir böcek ilacı püskürtülerek yok edildiğini belirtiyordu.

Bu olayın üzerinden daha altı ay bile geçmeden, seyrek yerleşimli Mars'a yöneltilen saldırıda ortaya çıkan insan cesetleriyle, güneş sisteminde zekâ taşıyan ve çok daha güçlü bir başka ırkın varlığı vurgulanmıştı. Mareşal Billingsley, ortalığı yakıp yıkarak Güney Mars'ın düşman işgalindeki başkentini ele geçirip Jüpiter'in ilk saldırısından sağ kalanları kovalamışken, önemsiz, küçük *Grigoddon*'ları kim aklına getirirdi ki? Hatta daha sonra, Üç Su Tankı kahramanı geri dönüp Jüpiterli canavarların elinde tutsak olan adamlardan birini kurtarmıştı – Mars arkeolojisi üzerine ilk, ve sonradan anlaşıldığı üzere, tek doktora çalışmasına sahip olma onurunu taşıyan İgor Mardin diye biriydi bu.

Hayır, Yaşlı Roketkafa'ya göre, bu dehşet verici gezegen-parçalama eylemi, yalnızca bir tatmin değildi; mesleğini çeşitli yönleriyle uygulaması için karşısına çıkan olağanüstü bir fırsattan çok daha öte bir şeydi: Bu, cezasının ertelenmesini simgeliyordu. İnsanoğlu, aptalca, körü körüne saldırıp Jüpiter imparatorluğunun asteroid kuşağındaki sınır gözcülerinin alarma geçmesine yol açmamış olsaydı, Billingsley, eli kolu bağlı, çeşitli devriye karakollarında polis memurluğu yapıp sefil olacaktı; *Grigoddon* rezaleti yüzünden meslek yaşamında yükselip mareşal rütbesine ulaşamayacaktı. Ne zaman bir partide görünecek olsa, bir tombul kadın çıkıp kavalyesine rahatça duyulabilecek, ıslığa benzer bir fısıltıyla, onun ünlü Venüs Canavarı olduğunu söyleyecekti – ve orada bulunan bütün üniformalı adamlar tedirgin olacaklardı. Üç Su Tankı Kahramanı, Ay'ın Koruyucusu, Uydu Savunma Sisteminin Babası yerine, Venüs Canavarı olacaktı unvanı.

Kendisine gelince – evet, Dr. Mardin de, bilimadamlarının arasında bir bilimadamı olarak, bu uzun yılları ağır ağır, dingin ve yararlı bir biçimde geçirecekti. Bilimadamlarının en zekisi, en başarılısı olmayacaktı büyük olasılıkla –kimileyin, yol gösterici ve akıllı-

ca belgelendirilmiş bir bildiri, kimileyin, yalnızca uzmanların ilgisini çekecek türden şaşırtıcı, küçük bir keşif– ama meslektaşlarının saygı duyduğu, kendine uygun ve sevdiği bir işi yapan bir insan olacaktı. Ve bir sonraki çağın ders kitaplarında ikincil bir dipnot ya da bir kaynakçaya eklenecek bir satır olarak güvenli bir konum kazanacaktı. Oysa şimdi, Popa Kenti Kazıları, Güney Mars'ın bir zamanlar insanlara ait olan başkentinin kalıntılarının yakınında, darmadağınık bir moloz yığını halinde duruyordu; Binbaşı İgor Mardin'in sivil yaşama özgü becerileri de, bir dodo kuşu yetiştiricisinin ya da mamutlarla mastodonlar konusunda uzmanlaşmış bir veterinerin becerileri ne denli geçerli ve değerliyse, o denli, hatta daha da az geçerli ve değerliydi artık. Şimdi, Haber Alma Örgütü'nün önemsiz bir bölümünde görevli, biraz da beceriksiz bir binbaşıydı. Askerce durup askerce davranma çabaları da, astlarını eğlendiriyor, üstlerine ise epeyce sıkıntı veriyordu. Kendisine verilen görevler hoşuna gitmiyordu; çoğunun ne olduğunu bile anlamıyordu. Önemi, yalnızca, Jüpiterlilerin tutsağı olarak iki yıllık bir ruhsal cehenneme katlanmış olmasından kaynaklanıyordu. Ne var ki bu bile, yalnızca şu andaki gibi şans eseri ortaya çıkan durumlarda işe yarayacak bir şeydi. Amansız bir gezegenlerarası savaş ortamında yetişen hırçın ve içtenliksiz bir kuşağın gözünde, bir acıma konusundan öte bir şey olamazdı hiçbir zaman; ve yarın, akla hayale gelmez bir mucize olup da, bu savaş insanlığın yengisiyle sona erecek olursa, çatışma dolu bu on sekiz yıldan geriye, yalnızca kendi varlığına yönelik bir kuşku ve birtakım sıkıcı, küçük anıları taşıyan belirsizlik dolu birkaç an kalacaktı elinde.

Mardin, korkularını unutup gitmiş, aşağıya, tankın saydam yüzeyinin altında yumuşak devinimlerle dalgalana dalgalana gezinen Jüpiterli'nin iri ve hantal gövdesine dik dik bakarken buldu kendini. İçinde mavimsi-beyaz bir yumrunun, ara ara yüzeye dokunduğunda küçülüp gözden kaybolduğu, bu sakin görünümlü, şişkin, kırmızı et yığını – işte bu, onu sürdürmesi gereken yaşam biçiminden yoksun bırakan, numaralarla yaşanılan bir Araf'a fırlatıp atan yaratıklardan biriydi. Hem de ne için? Kendilerine özgü üstünlük kavramlarını sürdürebilmek için, bir başka canlı türünün ortaya çıkıp onların uzak

gezegenler üzerindeki egemenliklerini sarsmasını önlemek için. Yansız bir hakem kararına başvurma, antlaşma yapma, ya da görüşüp tartışma yoluna gitmeden, hem de bunların yerine, bir karıncayiyenin bir karınca yuvasına saldırısı kadar yöntemli ve karşı konulmaz bir biçimde, apansızın, şiddetle ve acımasızca saldırarak.

İncecik, gümüşsü bir duyarga, tankın üst kısmından çıkıp ona doğru uzandı ve devasa mağaranın tavanı boyunca sallana sallana ilerlemekte olan koltuk ansızın duruverdi. Mardin'in omuzları, şiddetle sarsılarak boynuna doğru kalkıp kasıldı. Mardin, başını göğsüne doğru indirmeye çalıştığını ayrımsadı – tıpkı bir zamanlar Üç Su Tankı'nın genel kitaplığı olan cezaevindeki hücresinde pek çok kez yaptığı gibi.

Bu bildik, araştırıcı duyarganın görünümü karşısında, on sekiz yıllık bir panik Mardin'in her yanını kaplayıp midesini bulandırdı.

İçini acıtacak bu, diye inledi beyninin içinde kıvranıp çırpınarak kaçmaya çalışan zihni. *Düşünceler, dışlarını saran kabuklar sıyrılana değin birbirlerine sürtünecekler ve çok acı verecekler; çok, çok...*

Duyarga, Mardin'in yüzünün yakınında durdu ve ucu soru sorarcasına kıvrıldı. Mardin kıvranarak geri çekilip madeni koltuğun arkalığına dayandı.

Yapmayacağım! Bu kez yapmak zorunda değilim bunu! Beni zorlayamazsın–bu kez sen bizim tutsağımızsın–beni zorlayamazsın–beni zorlayamazsın–

"Mardin!" diye kulaklıklarının içinden Billingsley'in sesi kükredi.

"Şu lanet olası şeyi alnına koy da işe başlayalım! Haydi davran dostum, davran!"

Ve daha ne yaptığının ayrımına varmadan, *hazır-rol* komutunu duyar duymaz kaskatı kesilmeyi öğrenmesi gibi, istençdışı bir biçimde, kendine denileni yapıverdi Mardin! Elini uzattı ve duyargayı tutup ucunu alnındaki eski yara izinin üzerine koydu.

O anda, çok eskiden tanıdığı derin bir *uyum* duygusu oluştu içinde; yeni keşfedilmiş bir bütünleşme, kendinden üstün bir varlığa ait olma duygusuydu bu. Garip, iç içe birtakım anılar canlanıyordu zihninde: Bir yanda, titreşen, kapkara bir tepeden yükselen bir yeşil

ateş ırmağının görüntüsü oluşuyordu; bu görüntüye, Dave Weiner'ın fırlattığı beyzbol topunu, iki saat önce doğumgünü armağanı olarak verilmiş olan bir beyzbol eldiveniyle yakalamanın verdiği keyifli bir şaşkınlık duygusu karışıyordu. Sonra, Albert Fermi Vannevar adlı birinin $E=MC^2$ formülünü nasıl elde ettiğini açıklayan, çok güzel ve çok titiz genç bir kadın fizikçinin görüntüsü oluşuyordu. Ve sırtında binlerce olağanüstü güzel yumuşak noktanın birbirini çağırdığını duyumsayıp güzel kokular içinde dans ederek yüzeye çıkmaya başladığı bir ânın anısı, bu güzel kadının görüntüsüyle iç içe geçiyordu.

Gelgelelim, Mardin şaşkınlık içinde, zihninin hâlâ özgürce işleyebilen bir köşesiyle, bu kez farklı bir şeyler olduğunu kavradı. Bu kez, tümüyle kişiliğine yönelik bir saldırının getirdiği dehşet duygusu yoktu; üzeri bir sürü emici vantuzla kaplı dokungaçların, sinir sisteminde hızla dolaşıp içini emmesinin, durmadan, oburca emmesinin verdiği inanılmaz çirkinlikteki duygu da yoktu... Bu kez, benliği geçmişe özgü acımasız bir ruhsal bölünme görüntüsünün verdiği korkuyla ürperdiği halde, kafatasının işlemekte olan bölümünde düşüncelerinin hiçbiri çırpınışlar ve çığlıklar içinde parçalara bölünmüyordu.

Bu kez, *birlikteydi – ait değildi.*

Hiç kuşkusuz, son on yıl içinde Jüpiterlilerin sorgulama aygıtı üzerinde epeyce çalışma yapılmıştı. İki canlı türü arasında telepati iletişimi sağlayan karmaşık mekanizmanın tümünü içeren bu tek duyarga, on sekiz yıl önce beynini oyan o ilkel, saçma aygıttan kat kat ileri bir düzeyde geliştirilmiş durumdaydı mutlaka.

Ve tabii, bu kez sorguya çekecek olan *oydu.* Bu kez, sondaların, silahların, farklı bir kültürün acımasız yabancılığı karşısında umarsız bir halde duran kişi, bir Jüpiterliydi. Bu kez, ısrarlı sorulara verilecek doğru yanıtları –ve bu yanıtları ifade edecek doğru simgeleri– bulmak zorunda olan da İgor Mardin değil, bu Jüpiterli'ydi.

Bütün bunlar çok büyük bir fark yaratıyordu. Mardin gevşedi ve içinde gürül gürül akan güç duygusunun keyfini çıkardı.

Gene de – başka bir şey daha vardı. Bu kez, tümüyle farklı bir kişilik vardı karşısında.

Onu incecik bir sıvı tabakasına dönüştürüp yüzeye yapıştıracak güçte bir yerçekimine sahip olan bir dünyadan gelen bu varlığın, hoşa giden, tanımlanması güç bir yanı vardı. Bir karakter özelliği, şey gibi –yo, sıradan bir incelik değildi bu– uysallık hiç değildi – ve sevecenlik ya da içtenlik demek de yeterli değildi.

Mardin, sonunda bu özelliği tanımlama çabasından vazgeçti. Bu Jüpiterli ile Mars'taki gardiyanın, tümüyle farklı iki canlı türü kadar birbirinden farklı oldukları düşüncesinde karar kıldı. Ama o da ne, zihinsel işlemlerinin bir bölümünü, bir süre için bu türden bir varlıkla paylaşmak zevk vermeye başlamıştı! Uzaktan uzağa, Jüpiterli' nin ona yanıt verip bu zevkin karşılıklı olduğunu söylediğini duydu. Mardin, içgüdüsel olarak, bu yaratıkla ortak pek çok şeyleri olduğunu sezdi.

Ve zaten –Billingsley'in istediği bilgileri elde etmesi için– ortak bir şeyler bulmak zorundaydılar. Görünüşe bakıldığında, Jüpiterliler ile Arzlılar kadar birbirinden farklı canlı türleri arasında iletişim kurmanın en iyi yolunun, bir düşünce paylaşma mekanizması kullanmak olduğu düşünülebilirdi. Oysa Mardin, Üç Su Tankı'nda, buyruk altında imgelemini sıkıştırarak geçirdiği o uzun aylardan, bir telepati makinesinin gerçekte iletişimin yalnızca gizilgücünü sağlayabildiğini biliyordu. Kişi, kendi yaşam deneyimlerine dayanan görüntüler ve simgeler bağlamında düşünürdü – iki kişinin hiçbir ortak yaşam deneyimleri yoksa, paylaşabilecekleri tek şey şaşkınlık olabilirdi ancak. Mardin'le onu tutsak eden Jüpiterli'nin, insanlardaki sindirim işleminin Jüpiter'de doğmuş bir canlıya göre, nefes alma ve yoğun bir bedensel devinim bileşimi anlamına geldiğini kavrayıp kabullenebilmek için, uzun süre ve umutsuzca çabalamaları gerekmişti. Banyo yapma kavramı ise, öylesine utanç verici, öylesine acıtıcı bir Jüpiterli eylemiyle eşdeğer kılınabilmişti ki, Mardin'in sorgulayıcısı, bu konunun ortaya atılmasından sonra tam beş hafta onun yanına bile uğrayamamıştı. Ve o günden sonra, karşısında düşünme yetisi olan bir dışkı yığını varmış gibi, sakıngan davranmıştı Mardin'e.

Ama sonunda, iki tarafın da kabul edebileceği birtakım ortak simgeler saptamışlardı – Mardin'in kurtarılmasından kısa bir süre

önce. Ve o günden beri Mardin, Haber Alma Örgütü'nde hep yedekte tutuluyordu, böyle bir an için...

"Mardin!" diye araya girdi Yaşlı Roketkafa'nın sesi kulaklıklarının içinden. "Bağlantı kurabildin mi?"

"Evet. Sanırım kurdum, komutanım."

"Güzel! Boktan bir eski askerlik arkadaşları toplantısı gibi, değil mi ha? Sorulara başlamak için her şey hazır mı? O sümüklüböcek işbirliği yapıyor mu? Cevap ver bana, Mardin! Orda öylece oturup ağzın açık ona bakıp durma!"

"Evet, komutanım," dedi Mardin telaşla. "Her şey hazır."

"İyi! Haydi bakalım şimdi. İlk önce adını, rütbesini ve seri numarasını sor ona."

Mardin, hoşnutsuzlukla başını salladı. Ah şu asker kafasının korkutucu, asık yüzlü düzen düşkünlüğü! Protokol hiçbir zaman değiştirilemezdi: Bir Japon savaş tutsağına adı, rütbesi ve seri numarası sorulurdu; tutsak bir Jüpiterli olduğunda da aynı şey yapılacaktı elbette! Ailesine yiyecek paketlerinin şimdi filanca yere gönderilebileceğini bildirecek gezegenlerarası bir Kızılhaç'ın olmaması ise...

Mardin işe koyuldu, altında devinimsiz duran kocaman canlı madde tabakasına, bulabildiği en kapsamlı simge dizisini kullanarak soruyu sordu. Yanıt nerede oluşacaktı acaba? Kimi bilimadamları, ölü Jüpiterliler üzerinde yaptıkları incelemelerden yola çıkarak, bu yaratıkların gerçekte omurgalılar familyasına girdiğini, tek farklarının gövdelerinde dokuz ayrı beyin ve omurga bulunması olduğunu öne sürüyorlardı; başka dirimbilimciler ise, "beyinler"in yalnızca omurgasızların çeşitli türlerinde bulunan lenf boğumları olduğu ve düşünme işleminin yalnızca gövdelerini saran ince yüzey tabakasında gerçekleştiği savında diretiyorlardı. Ve hiç kimse, devinmek için kullanılabilen uzantılar hesaba katılmazsa, ağıza ya da göze benzeyen herhangi bir organ bulamamıştı.

Birden, kendini gürültülü bir sıvı amonyak denizinin dibinde, ne erkek ne de dişi olan, cinsiyeti olmayan bir "anne"nin çevresinde toplanmış düzinelerce yeni doğmuş varlığın ortasında buldu Mardin. Birisi, tabakalar halinde, bu topluluğun içinden sıyrılıp dışarıya fırladı; Mardin onu izledi. İkisi, belirli bir kristalleşme noktasında

buluştular ve birleşip tek bir varlık haline geldiler. Varlığındaki bu çoğalmanın Mardin'e verdiği övünç duygusu, harcadığı çabanın her zerresine değmişti.

Sonra, acıtıcı bir yüzey üzerinde kıvrılırken buldu kendini Mardin. Şimdi daha büyük boyutlardaydı – ve varlığı kat kat çoğalmış durumdaydı. Doğmamışlar Konseyi ona seçiminin ne olduğunu sordu. Mardin erkek olmayı seçti. Ve yeni bir kardeşlik topluluğuna gönderildi.

Ardından, sessiz, küçücük dişiler ve çok iri, devingen cinsiyetsizlerle çiftleşti. Ona bir sürü armağan verdiler. Daha sonra, sular damlayan büyük bir mağarada, bir müzik şöleninin ortasında buldu kendini. Ama şölen, Satürn'ün uydularından birindeki kölelerin başkaldırısını içeren bir savaş görüntüsüyle yarıda kaldı. Bunu, üzünç dolu ve coşkudan, canlılıktan yoksun olarak yaşanan yıllar izliyordu sanki. *Yaralanmış mıydı acaba?* diye merak etti Mardin. *Hastaneye mi yatırılmıştı?*

Son olarak, bir rehber eşliğinde bir denizaltı balık üretme alanı gezildi, ama gezi şiddetli bir yer sarsıntısıyla sona erdi.

Mardin yavaş yavaş bu bilgileri insan simgelerine dönüştürerek özümsedi.

Sonunda, duraksaya duraksaya, "İşte anlatıyorum, komutanım," dedi ağızlığa. "Sorduğunuz soruların onların dünyasında tam bir karşılığı yok, ama onu Ho-Par XV olarak adlandırabiliriz; Titan garnizonundan geliyor ve bir zamanlar Ganymede komutanlarına yaverlik yapmış." Mardin konuşmasını sürdürmeden önce bir an durakladı. "Beş kez–iki kezi halkının önünde olmak üzere– üreme çağrısı almış olmasının kayda geçirilmesini istiyor."

Billingsley homurdandı. "Ne saçma! Niye öbür dört baskıncı gibi ölene kadar çarpışmamış, bir öğren bakalım. Hâlâ bir kaçak olduğu savındaysa, nedenini öğren. Ben şahsen, bu Jüpiterlilerin böyle bir şeyi yapmayacak kadar iyi askerler olduğunu düşünüyorum. Solucan olabilirler belki, ama içlerinden birinin düşman safına geçeceğini düşünemiyorum."

Mardin soruyu tutsağa aktardı...

Ve bir kez daha, gerçekte bir dakika bile yaşayamayacağı dün-

yalarda gezindi. Uzun bir süre önce ele geçirilip Jüpiterlilerin egemenliği altına alınan garip birtakım toz zerrecikleri üzerinde çalışan bir ekibi yönetti. Mardin, bu toz zerreciklerine karşı içinde, on sekiz yıl önce *Grigoddon*'ların verdiği duygunun aynısının uyandığını ayırımsadı: Yok edilemeyecek kadar olağanüstü şeyler bunlar, diye karşı çıktı. Ama sonra, karşı çıkanın aslında kendisi değil, bu deneyimleri yaşamış olan bu hüzünlü varlık olduğunu anladı. Sonra başka garnizonlara, başka görevlere gittiler.

Bu kez aldığı yanıt karşısında, Mardin'in soluğu tutuldu. "Beş Jüpiterlinin de firar ettiğini söylüyor! Bunu yıllardır tasarlıyorlarmış ve beşi de hem topluluk-kardeşleri, hem de genetik-kardeşleriymiş. Hep birlikte –şey, *paraşütle* aşağıya atlamışlar diyebiliriz– ve hiçbirinin de silahı yokmuş. Daha önce planladıkları gibi, her biri teslim olduğunu belirtmek için farklı bir yol denemiş, içlerinden yalnızca Ho-Par XV başarılı olmuş. Ho-Par XV, henüz bireşimleşmemiş topluluklardan da selam getirmiş."

"Gerçekleri söyle yeter, Mardin. Bırak romantikleşmeyi. Neden firar etmişler?"

"Gerçekleri söylüyorum, komutanım; yalnızca olayın can alıcı noktasının yanı sıra, çeşitli yönlerini de size aktarmaya çalışıyorum. Ho-Par XV'in dediğine göre, firar etmelerinin nedeni hepsinin de militarizme karşı olmalarıymış."

"*Neee?*"

"Çevirebildiğim kadarıyla, aynen böyle söyledi. Militarizmin, soylarını mahvettiğini söylüyor. Militarizm, yavruların büyüyünce hangi cinsiyete geçecekleri konusunda yanlış seçim yapmalarına yol açıyormuş (bu bölümü ben de hiç anlayamadım, komutanım); haritacılık ile çiçekçilik arası bir bilim dalını karmakarışık etmiş, oysa Ho-Par bu bilim dalının Jüpiter'in geleceği için çok önemli olduğuna inanıyor; ayrıca ordularla askeri yönetimin, Satürn'ün merkezindeki yarı-akıllı kabarcıklara yaptıklarından başka, Ganymede, Titan ve Europa uydularındaki yabancı yaşam türlerine yaptıkları, bütün Jüpiterlilere korkunç bir suçluluk duygusu yüklemiş."

"Boşver şimdi Satürn'ün merkezindeki o lanet olası hela-pisliği yarı-akıllı kabarcıkları!" diye kükredi Billingsley.

"Ho-Par XV'in düşüncesine göre," diye inatla sözünü sürdürdü kablolara asılmış madeni koltukta oturan adam; güzel, sağlıklı ve incelikli bir biçimde dengelenmiş zihninden geçenleri tercüme ettiği, yassı, yayvan kırmızı sıvı kitlesine bakan gözlerinde sevinç vardı, "kendi soyunun, gerek kendi iyiliği, gerekse güneş sistemi içindeki öbür yaşam türlerinin iyiliği için, durdurulması gerekiyor. Savaş düzeni içinde eğitilen yaratıkları 'felsefi yönden yaşama-karşı' olarak niteliyor. Genç Jüpiterliler, insanlar asteroidlerden akın akın geldiklerinde, Jüpiter'in *durdurulabileceği* umudunu tümden yitirmek üzereymişler. Tek sorun, bizim onlardan üç kat daha hızlı düşünüp hareket edebilmemize karşın, Jüpiterli dişilerin–ki kuramcı bilimadamı niteliğine en yakın türleri dişileriymiş– bizden çok daha fazla şey bilmeleri ve bir kavramı bizim hayal bile edemeyeceğimiz kadar derinlemesine inceleyebilme yetisine sahip olmaları. Ve bunların, halen yaptıkları gibi, bizi durmadan yenilgiye uğratıp soyumuzun tükenmesine ya da tutsak düşmemize yol açabilecekleri tahmin ediliyor. Ho-Par XV ile genetik-kardeşleri, bu yıl Jüpiter donanmasında yapılan yıllık koklaşma toplantısından sonra, bütün bunları değiştirme savaşımına girmeye karar vermişler. Onlarınkinden daha hızlı olan metabolizmamız sayesinde, Jüpiterlilerin yapımına henüz başladıkları yeni bir silahı ele geçirebileceğimizi düşünmüşler; bizim bu silahın yapımını hızla tamamlayıp hafif bir–"

Tam o anda, kulaklıklarından birtakım parazit uğultuları geldi. Bir süre sonra, Yaşlı Roketkafa'nın konuşması, tatlı dilliliği tümden yitip gitmiş bir halde, oldukça net duyulmaya başladı: "–ve eğer hemen o silahın ayrıntılarını vermeye başlamazsan pire torbası it oğlu it, rütbeni bir Sıradan Uzayadamı rütbesinin on iki derece altına indirteceğim! Ve şu platforma geldiğin an, o sivilceli kıçının derilerini kendi çizmemle yüzüp parça parça edeceğim! Sana bütün izinlerini uzay donanmasında bulunabilecek en pis helaları temizleyerek geçirtme işiyle bizzat ben ilgileneceğim! Haydi, hemen *konuya gir!*"

Binbaşı Mardin, dudaklarının üzerinden sızan terleri sildi ve silahın ayrıntılarını anlatmaya başladı. *Kiminle konuştuğunu sanıyor bu adam?* diye sordu zihni acı acı. *Böyle terslenecek, böylesine çirkin, böylesine aptalca, kışla onbaşısı esprileriyle paylanacak küçük bir*

çocuk ya da elma yanaklı bir delikanlı değilim ben! Bir keresinde, Yeryüzü Arkeoloji Derneği üyelerince ayakta alkışlanmıştım ben ve Dr. Emmanuel Hozzne gelip raporumdan ötürü beni kutlamıştı.

Ama ağzı, silahın ayrıntılarını vermeye başladı; ağzı, Ho-Par XV ile öbür kaçak arkadaşlarının, bin bir güçlükle çevirmeye çalışıp belli belirsizce anlaşılabilen insan dili sözcüklerine aktardıkları zorlu düşünceleri dile getirmeyi sürdürdü; ağzı, boyun eğmiş bir halde, matematiksel ve fiziksel kavramları çenesinin yakınında duran mikrofona aktarmaya devam etti.

Mardin'in ağzı görevini yapıyor, verilen buyrukları yerine getiriyordu – ne var ki zihni, uğradığı hakaret yüzünden acı içindeydi. Sonra, zihninin ortak kullanımlı denebilecek bir köşesinde, şaşkın, sevecen, son derece duyarlı ve çok zeki bir varlık, şaşkınlık ve kuşku dolu bir soru sordu.

Mardin, sözünü yarıda kesip öylece kalakaldı; az kalsın bu yaratığa sızdıracağı şey karşısında dehşete düşmüştü. Yaptığını örtbas etmeye, zihnini hoşa gidici anılarla doldurup psikolojik kamuflaj olarak birtakım *ilgisiz dayanaklar* yaratmaya çalıştı. Beyninin içinde yalnız olmadığını unutmakla büyük bir aptallık etmişti!

Soru yine soruldu. *Sen türünün bir temsilcisi değil misin? Senden – senden... farklı olan başkaları mı var?*

Tabii ki yok! dedi Mardin umarsızca. *Şaşkınlığın tümüyle Jüpiterliler ile Arzlıların düşünme biçimleri arasındaki temel farklılıklardan ileri geliyor–*

"Mardin! O miyop gözlerinle alık alık bakınmaktan vazgeçip işini yapacak mısın sen? Konuşmayı sürdür, et kafalı; o solucanın beyninde başka ne varsa hepsinin teker teker ortaya dökülmesini istiyoruz!"

Ne gibi temel farklılıklar? diye sordu kendine Mardin ansızın; kafatasının içi, öfkeden akkor halinde yanan bir alev yığınına dönmüştü sanki. Billingsley ile kendisi arasında, ölüm tehlikesini göze alıp –yaşam gücünün onurunu korumak için– kendi soyuna ihanet eden bu şiirsel yaratıkla olduğundan çok daha fazla temel farklılık vardı. Yargılamaya gelmiş bu Kabil ile, bilinçli düşüncenin bütün inceliklerini, kesin bir biçimde basit ve kaçınılmaz seçeneklere indirgemekten zevk alan bu madalyalı kabadayı ile arasında ortak ne

olabilirdi ki? Öldür, yoksa öldürülürsün! Kahret, yoksa kahrolursun! Güçlü ol, yoksa yenilirsin! Mars'taki cezaevinde, dur durak bilmeden, serinkanlılıkla beynine işkence eden canavar, Yaşlı Roketkafa'yı Ho-Par XV'ten çok daha *sempatik* bulurdu herhalde.

Doğru, gerçekten öyle! diye Jüpiterli'nin düşüncesi vurgulu bir biçimde Mardin'in beynine aktı. *Ve şimdi, dostum, kankardeşim, kendine hangi adı layık görüyorsan, lütfen bu silahı ne tür bir yaratığa teslim ettiğimi anlat bana. Onun, elindeki güçle geçmişte ne gibi şeyler yaptığını, önümüzdeki dönemlerde de neler yapabileceğini tahmin ettiğini anlat. Zihnin, anıların ve duygularınla, bunları anlat bana – çünkü sen ve ben, birbirimizi anlıyoruz.*

Mardin anlattı.

... bütün insan soyunun yasal temsilcisi sayılabilecek kişiye götürülme isteminde bulunmuştur. Askeri yetkililerce gerçekleştirilen ön sorgulamanın sonucunda, düşmanın yaşam tarzı ve alışkanlıkları üzerine epeyce bilgi edinilmiştir. Ne yazık ki, daha ileri bir sorgulama aşamasında, Jüpiterli, besbelli canlı olarak ele geçirilmesinden ötürü üzüntüye kapıldığı için, uzay giysisi işlevi gören devasa tankın kapakçıklarını açarak intihar etmiş ve anında ölmüştür. Bu arada, insan türünü temsil eden çevirmenin de yoğun bir metan gazı dumanı içinde kalmasına yol açmıştır. Çevirmen Binbaşı İgor Mardin, ölümünün ardından, iki kat büyütülmüş siyah kehribar taşlarıyla bezeli Gümüş Ay Nişanı'na layık görülmüştür. Şimdi, uzay filosu psikologlarımız, Jüpiterli'nin intiharını inceleyip uzayın uzak köşelerindeki silahlı kuvvetlerimizin yararı açısından, bu olayın tutarsız bir zihin yapısının göstergesi olup olmadığını saptamaya çalışmaktadırlar...

•

ÇEVİREN: NESRİN KASAP

ALACAKARANLIKTA KAHVALTI

Philip K. Dick

"BABA? BUGÜN BİZİ okula arabayla götürecek misin?" diye sordu Earl, banyodan dışarıya fırlarken. Tim McLean, kendine bir fincan kahve daha doldurdu.

"Çocuklar, bugün okula yürüyerek gidebilirsiniz; bir değişiklik olur size. Araba bakımda."

Judy suratını astı. "Yağmur yağıyor ama."

"Hayır, yağmıyor," diye kız kardeşinin yanlışını düzeltti Virginia. Sonra gidip jaluziyi araladı. "Sis bastırmış, ama yağmur yağmıyor."

"Bir bakayım." Mary McLean, ellerini kurulayıp lavabodan pencereye doğru yürüdü. "Ne garip bir hava. Sis mi bu? Sisten çok dumanı andırıyor. Hiçbir şeyi seçemiyorum. Hava raporunda ne demişlerdi?"

"Radyodan hiçbir şey dinleyemedim ki," dedi Earl. "Parazitten başka bir şey duyulmuyor."

Tim öfkeyle doğruldu. "Gene mi bozuldu o lanet olası şey? Daha yeni tamir etmiştim." Yerinden kalkıp uykulu uykulu radyoya doğru yürüdü. Tembelce radyonun düğmeleriyle oynamaya başladı. Üç çocuk, sağa sola koşuşturup okula hazırlanıyordu. "Garip," dedi Tim.

"Ben gidiyorum," dedi Earl ön kapıyı açarak.

"Kardeşlerini bekle," diye buyruk verdi Mary dalgınca.

"Ben hazırım," dedi Virginia. "Görünüşüm nasıl, iyi mi?"

"Çok güzel olmuşsun," dedi Mary onu öperek.

"Bürodan radyo tamircisine telefon edeyim," dedi Tim.

Tim birden durakladı. Earl, beti benzi atmış, korkudan gözleri

yuvalarından fırlamış, sessizce mutfak kapısında dikiliyordu.

"Ne oldu?"

"Ben– ben geri döndüm."

"Ne oldu? Hasta mısın?" "Okula gidemiyorum."

Hepsi gözlerini ona dikmişti. "Ne var?" Tim oğlunun kolunu yakaladı. "Niye gidemiyormuşsun?"

"Onlar– onlar izin vermiyor."

"*Kimler?*"

"Askerler."

Sözcükler ansızın Earl'ün ağzından bir sağanak gibi boşalıverdi. "Her yanı sarmışlar. Askerler, silahlar. Ve buraya geliyorlar."

"Geliyorlar mı? Buraya mı geliyorlar?" diye yansıladı Tim şaşkınlık içinde.

"Buraya geliyorlar ve sonra–" Earl dehşete kapılıp sustu. Ön verandadan postal sesleri gelmişti. Ardından bir çatırtı. Çatırdayan tahta sesleri. Konuşmalar.

"Aman Tanrım," dedi Mary soluyarak. "Neler oluyor, Tim?"

Tim, yüreği küt küt atarak oturma odasına gitti. Kapının iç yanında üç adam duruyordu. Adamlar, grimsi-yeşil üniformalar giymişti, ellerinde de silahlar ve karmakarışık görünümlü bir sürü araç gereç vardı. Tüpler, hortumlar. Kalın şeritler halinde ölçü araçları. Kutular, deri kayışlar, antenler. Başlarına sımsıkı oturtulmuş karmaşık yapılı maskeler. Maskelerin gerisinde, yorgun, sakalı uzamış yüzler, yabanıl bir hoşnutsuzlukla ona dikilmiş, kenarları kıpkırmızı gözler gördü Tim.

Askerlerden biri ansızın tabancasını doğrultup McLean'in karnına nişan aldı. Tim dili tutulmuş bir halde tabancaya bakakaldı. *Tabanca.* Uzun ve ince. Bir iğneyi andırıyor. Halka biçimli bir tüpe bağlanmış.

"Ne hakla–" diye konuşmaya başladı Tim, ama asker kaba bir tavırla onun sözünü kesti.

"Kimsiniz siz?" Askerin sesi sert ve boğuktu. "Ne yapıyorsunuz burada?" Sonra maskesini yana kaydırdı. Yüzünün derisi kir içindeydi. Kesik ve kabarcıklarla kaplıydı. Dişlerinin kimisi kırık, kimisi eksikti.

"Cevap ver!" diye buyruk verdi ikinci asker. "Ne yapıyorsunuz burada?"

"Mavi kartını göster," dedi üçüncüsü. "Bölüm numaranı görelim." Askerin gözleri, yemek odasının kapısında suskun suskun duran Mary ile çocuklara kaydı. Ve ağzı açık kalıverdi.

"*Bir kadın!*"

Askerler, gözlerine inanamamış, öylece bakakalmışlardı.

"Ne demek oluyor bu?" diye sordu birinci asker. "Bu kadın ne zamandır burada?"

Tim sonunda konuşmayı başardı. "O benim karım. Neler oluyor? Ne–"

"*Karın* mı?" Adamlar kulaklarına inanamıyorlardı.

"Karımla çocuklarım. Tanrı aşkına–"

"Karın ha? Bir de onu buraya getirdin ha? Sen aklını kaçırdın herhalde!"

"Kül hastalığına yakalanmıştır," dedi askerlerden biri. Sonra, tabancasını indirdi, hızlı adımlarla oturma odasını geçip Mary'nin yanına gitti. "Haydi, kardeşim. Bizimle geliyorsun."

Tim, saldırmaya davrandı.

Duvara çarpmışçasına, şiddetli bir darbeyle karşılaştı Tim. Çevresini perde perde bir karanlık sararken, yere çöktü kaldı. Kulakları uğulduyordu. Başı zonkluyordu. Her şeyi bulanık görüyordu. Çevresinde birtakım karaltıların devindiğini belli belirsizce ayırımsayabiliyordu. Sesler. Oda. Dikkatini yoğunlaştırdı.

Askerler, kaçışan çocukları toplamış, geri getiriyorlardı. İçlerinden biri Mary'yi kolundan yakaladı. Elbisesini parçalayıp omuzlarından aşağıya indirdi. "Vay canına," dedi hırlarcasına. "Onu bir de buraya getirmiş; hem bunda hiç iğne izi de yok."

"Götür onu."

"Peki, yüzbaşım." Asker, Mary'yi ön kapıya doğru sürükledi. "Onun için gerekeni yapmaya çalışırız."

"Çocuklar." Yüzbaşı eliyle öbür askere çocukları işaret etti. "Götürün onları. Bir türlü aklım almıyor. Maske yok. Kart yok. Nasıl olmuş da bu ev hiç isabet almamış? Dün geceki saldırı son ayların en korkunç saldırısıydı!"

Tim acı içinde ayağa kalkmaya çabaladı. Ağzı kan içindeydi. Görüşü bulanıklaşmıştı. Sıkıca duvara tutundu. "Bakın," diye mırıldandı. "Tanrı aşkına–"

Yüzbaşı gözlerini mutfağa dikmişti. "Şunlar– şunlar *yiyecek* mi?" Ağır ağır yürüyüp yemek odasını geçti. "Bakın!"

Öbür askerler yüzbaşının peşinden gittiler; Mary ile çocukları unutuvermişlerdi. Afallamış bir halde, masanın çevresine üşüştüler.

"Şunlara bakın!"

"Kahve!" Askerlerden biri, kahve demliğini kapıp ağzına dikti. Boğulur gibi oldu; çenesinden süzülen koyu renkli kahve damlaları ceketine akıyordu. "Sıcacık. Vay canına. Sıcak kahve."

"Süt!" Bir başka asker buzdolabının kapısını kırarcasına açtı. "Bakın. Süt. Yumurta. Tereyağı. Et." Askerin sesi birden çatallaştı. "Burası yiyecek dolu."

Yüzbaşı bodrumdaki kilere inmişti. Bir süre sonra, bezelye konserveleriyle dolu bir kutuyu sürükleye sürükleye yukarı çıktı. "Öbürlerini de alın. Ne varsa hepsini alın. Onları yılana yükleriz."

Yüzbaşı kutuyu kaldırıp küt diye masanın üzerine bıraktı. Tim'i dikkatle gözleyerek beceriksiz ellerle kir içindeki ceketini yoklayıp bir sigara çıkardı. Gözlerini Tim'den ayırmadan, ağır ağır sigarasını yaktı. "Pekâlâ," dedi. "Ne söyleyeceksen söyle bakalım."

Tim'in ağzı açılıp kapandı. Tek bir sözcük çıkmadı ağzından. Zihni bomboştu. Ölmüş gibiydi. Düşünemiyordu.

"Bu yiyecekler. Nerden buldunuz onları? Ve bu şeyleri." Yüzbaşı elini havada gezdirerek mutfaktaki eşyaları işaret etti. "Kap kacak. Mobilyalar. Nasıl oldu da bu ev yıkılmadı? Dün geceki saldırıdan nasıl kurtuldunuz?"

"Ben–" Tim'in soluğu tutulmuştu.

Yüzbaşı yüzünde uğursuz bir ifadeyle Tim'in yanına geldi. "Kadın. Çocuklar. Hepiniz. Ne yapıyorsunuz burada?" Sesi sertti. "Bunu açıklasan iyi edersin, bayım. Burada ne yaptığınızı açıklasan çok iyi edersin – yoksa topunuzu birden yakmak zorunda kalırız."

Tim masaya oturdu. Derin, titrek bir soluk alarak zihnini toparlamaya çalıştı. Gövdesi ağrılar içindeydi. Eliyle ağzındaki kanı sildi; bir azıdişinin yerinden çıktığının, kimi dişlerinin de kırıldığının

ayrımındaydı. Bir mendil çıkarıp ağzındaki kırık diş parçalarını mendilin içine tükürdü. Elleri titriyordu.

"Haydi," dedi yüzbaşı.

Mary ve çocuklar, yavaşça odaya süzüldüler. Judy ağlıyordu. Virginia geçirdiği şok yüzünden boş gözlerle bakınıp duruyordu. Earl, yüzü bembeyaz, gözlerini belertmiş, askerlere bakıyordu.

"Tim," dedi Mary elini kocasının kolunun üzerine koyarak, "iyi misin?"

Tim başını salladı. "İyiyim."

Mary elbisesini çekiştirip üzerine sardı. "Tim, bu işten sıyrılamazlar. Birileri gelecektir mutlaka. Postacı. Komşular. Böyle kolayca–"

"Kes sesini," diye atıldı yüzbaşı. Gözleri garip bir biçimde parıldamıştı. "Postacı mı? Neden söz ediyorsunuz siz?" Elini uzattı. "Sarı kartını görelim, kardeşim."

"Sarı kartımı mı?" dedi Mary kekeleyerek.

Yüzbaşı çenesini ovuşturdu. "Sarı kart yok. Maske yok. Kimlik yok."

"Bunlar Sogepler'den," dedi askerlerden biri.

"Belki. Belki de değillerdir."

"Bunlar Sogep, yüzbaşım. Onları yaksak iyi olur. İşi şansa bırakamayız."

"Burada garip şeyler oluyor," dedi yüzbaşı. Sonra elini boynuna götürüp bir kabloyu çekerek kabloya bağlanmış küçük bir kutu çıkardı. "Buraya bir polik çağıracağım."

"Polik mi?" Bütün askerleri bir ürperti sarmıştı. "Bekleyin, yüzbaşım. Biz bu işi halledebiliriz. Polik çağırmayın. Bizi 4'e koyar, ondan sonra da hiçbir zaman–"

Yüzbaşı kutuya konuştu. "Bana Ağ B'yi bağlayın."

Tim başını kaldırıp Mary'ye baktı. "Dinle canım, ben–"

"Kapa çeneni." Askerlerden biri tabancasıyla Tim'i dürttü. Tim sessizliğe gömüldü.

Kutu cızırdadı. "Ağ B."

"Bize bir polik gönderebilir misiniz? Burada garip bir şeyle karşılaştık. Beş kişilik bir topluluk. Erkek, kadın, üç çocuk. Hiç maske-

leri yok, kimlik kartları yok, kadına hiç iğne yapılmamış, ev hiç el sürülmemiş bir halde. Mobilyalar, araç gereçler ve yüz kilo kadar da yiyecek var."

Kutu duraksadı. "Pekâlâ. Polik yola koyuldu. Orada kalın. Kaçmalarına izin vermeyin."

"Vermem." Yüzbaşı kutuyu kapatıp gömleğinden içeriye saldı. "Az sonra buraya bir polik gelecek. Biz bu arada yiyecekleri yükleyelim."

Derken, dışarıdan gök gürlemesini andıran bir gümbürtü duyuldu. Ev şiddetle sarsıldı, dolaptaki tabaklar tangırdadı.

"Üff," dedi askerlerden biri. "Çok yakına düştü bu."

"İnşallah siperler akşama kadar dayanır." Yüzbaşı, bezelye konservelerinin olduğu kutuyu kaptı. "Diğerlerini de alın. Polik gelmeden önce hepsini yükleyelim."

İki asker, kollarını yiyeceklerle doldurup yüzbaşının ardı sıra yürüyerek ön kapıdan dışarı çıktı. Bahçe yolunda hızlı hızlı yürürlerken, sesleri yavaş yavaş yitip gitti.

Tim ayağa kalktı. "Siz burada kalın," dedi kısık bir sesle.

"Ne yapıyorsun?" diye sordu Mary heyecanla.

"Belki dışarı çıkabilirim." Tim arka kapıya koştu, elleri titreye titreye kapının mandalını kaldırdı. Kapıyı ardına kadar açıp arka verandaya çıktı. "Hiçbirini göremiyorum. Bir–" Ansızın sustu Tim.

Çevresinde külrengi bulutlar uçuşuyordu. Göz alabildiğine, her yanında kül yığınları dalga dalga yükseliyordu. Belli belirsiz birtakım karaltılar seçiliyordu. Küllerin içinde devinimsiz, sessiz, parça parça karaltılar.

Yıkıntılar.

Yıkılmış binalar. Döküntü yığınları. Her yanda yıkıntılar. Tim ağır ağır arka verandanın basamaklarını indi. Beton yol birden sona erdi. Ötesi taş parçalarıyla, döküntü yığınlarıyla kaplanmıştı. Başka hiçbir şey yoktu. Gözün görebildiği mesafe içinde hiçbir şey.

Hiçbir şey kımıldamıyordu. Hiçbir şey devinmiyordu. Külrengi sessizliğin içinde hiçbir yaşam belirtisi yoktu. Hiçbir devinim. Sürüklenen kül bulutları vardı yalnız. Döküntüler, bitmez tükenmez yığınlar.

Kent yok olmuştu. Binalar yıkılmıştı. Geriye hiçbir şey kalmamıştı. Ne insan. Ne dirim. Delik deşik duvarlar, çatlamış, bomboş duruyordu. Dökün tülerin arasından tek tük kara renkli yabanıl bitkiler uzanıyordu. Tim eğilip bu bitkilerden birine dokundu. Kalın, sert bir saptı bu. Ve birtakım artık maddeler de vardı. Metal artıklarıydı bunlar. Erimiş metal artıkları. Tim doğruldu.

"İçeri girin," dedi keskin bir ses.

Tim duyumsamaz bir halde arkasına döndü. Arkasında, verandada ellerini beline koymuş bir adam duruyordu. Avurtları çökmüş, ufak tefek bir adamdı bu. Küçük, parlak gözleri, iki kömür parçasını andırıyordu. Askerlerinkinden farklı bir üniforması vardı. Maskesi, yüzünden kaldırılıp geriye itilmiş durumdaydı. Yüzünün sarımtırak derisi hafifçe parlıyordu ve elmacıkkemiklerine yapışmış gibiydi. Gerginlik ve yorgunluktan yıpranmış, hasta bir yüzdü bu.

"Kimsiniz siz?" dedi Tim.

"Douglas. Politik Komiser Douglas."

"Siz– siz o poliksiniz," dedi Tim.

"Evet, öyle. Şimdi içeri girin. Sizden bazı yanıtlar bekliyorum. Size soracağım pek çok şey var."

"Öğrenmek istediğim ilk şey," dedi Komiser Douglas, "bu evin yıkımdan nasıl kurtulduğu."

Tim, Mary ve çocuklar, hep birlikte suskun, hiç kıpırdamadan, geçirdikleri şokun yüzlerine yerleştirdiği ifadesiz görünümle öylece oturuyorlardı.

"Evet?" diye üsteledi Douglas.

Tim sonunda konuşmayı başardı. "Bakın," dedi. "Bilmiyorum. Hiçbir şey bilmiyorum. Bu sabah, her sabahki gibi kalktık. Giyindik, kahvaltı ettik–"

"Dışarıda sis vardı," dedi Virginia. "Dışarıya baktık ve sisi gördük."

"Ve radyo da çalışmadı," dedi Earl.

"Radyo mu?" Douglas'ın incecik yüzü bir an şaşkınlıktan seğirir gibi oldu. "Aylardır hiç ses sinyali yayınlanmıyor ki. Hükümet hizmetleri dışında. Bu ev. Sizler. Anlayamıyorum. Sogepler'den olsanız–"

"Sogepler? Ne demek bu?" diye mırıldandı Mary.

"Sovyet Genel Hizmet Ekipleri."

"Savaş başladı demek ki."

"Kuzey Amerika iki yıl önce saldırıya uğradı," dedi Douglas. "1978'de."

Tim olduğu yere çöktü kaldı. "1978. Öyleyse 1980 yılındayız." Birden elini cebine attı. Cüzdanını çıkarıp Douglas'a fırlattı. "İçine bakın."

Douglas kuşkulu kuşkulu cüzdanı açtı. "Neden?"

"Kütüphane kartı. Paket makbuzları. Tarihlere bakın." Tim, Mary'ye döndü. "Şimdi anlamaya başlıyorum. Yıkıntıları gördüğüm zaman biraz tahmin etmiştim zaten."

"Savaşı kazanıyor muyuz?" diye sordu Earl incecik sesiyle.

Douglas, Tim'in cüzdanını dikkatle inceledi. "Çok ilginç. Bunların hepsi eski tarihli. Yedi ya da sekiz yıllık şeyler." Birden gözleri parıldadı. "Siz ne anlatmaya çalışıyorsunuz bana? Geçmişten geldiğinizi mi? Zaman yolcuları olduğunuzu mu?"

Yüzbaşı geri dönüp içeri girmişti. "Yılan tamamen yüklendi, efendim."

Douglas ters ters başını sallayıp onayladığını belirtti. "Pekâlâ. Devriyelerinizle birlikte gidebilirsiniz artık."

Yüzbaşı göz ucuyla Tim'e baktı. "Siz tek başınıza–"

"Onları idare ederim ben."

Yüzbaşı bir selam çaktı. "Peki, komutanım." Ve çabucak kapıdan çıkıp gözden kayboldu. Dışarıda, yüzbaşı ve adamları, lastik tırtıllar üzerine oturtulmuş bir boruyu andıran uzun, ince bir kamyona bindiler. Kamyon hafif bir homurtu çıkararak yerinden fırladı.

Bir anda, geriye yalnızca külrengi bulutlarla yıkılmış yapıların bulanık siluetleri kaldı.

Douglas, oturma odasını arşınlayarak odadaki eşyaları, duvar kâğıtlarını, ışık donanımını ve sandalyeleri inceliyordu. Eline birkaç dergi alıp karıştırdı. "Hepsi geçmişe ait. Ama çok uzak bir geçmişe değil."

"Yedi yıl öncesine ait."

"Böyle bir şey olabilir mi gerçekten? Olabilir herhalde. Son bir-

kaç ay içinde pek çok şey oldu. Zaman yolculuğu!" Douglas alaylı alaylı sırıttı. "Çok kötü bir yer seçmişsiniz ama McLean. Daha ilerilere gitmeliydiniz."

"Burayı ben seçmedim. Her şey kendiliğinden oluverdi."

"*Bir şey* yapmışsınızdır mutlaka."

Tim başını iki yana salladı. "Hayır, hiçbir şey yapmadık. Sabah kalktık. Ve kendimizi burada bulduk."

Douglas derin düşüncelere dalmıştı. "Burada. Zamanın yedi yıl ötesinde. Zaman içinde ilerlemek. Zaman yolculuğu konusunda hiçbir şey bilmiyoruz ki. Bu konuda hiç çalışma yapılmadı. Askeri olanaklarla gerçekleştirilmiş bir şeye de benzemiyor."

"Savaş nasıl başladı?" diye sordu Mary cılız bir sesle.

"Başlamak mı? Başlangıç filan olmadı ki. Hatırlasanıza. Yedi yıl önce de savaş vardı."

"Gerçek savaş yani. Bu savaş."

"Bu durumu başlatan herhangi bir özel neden yoktu. Kore'de savaşıyorduk. Çin'de savaşıyorduk. Almanya'da, Yugoslavya'da, İran'da da savaşıyorduk. Bu savaşlar giderek yayıldı. Sonunda bombalar buraya da düşmeye başladı. Veba salgını gibi bir şeydi bu. Savaş *büyüdü*. Başlamadı." Douglas birden elindeki not defterini bıraktı. "Sizinle ilgili bir rapor yazsam, çok kuşku uyandırır. Benim kül hastalığına yakalandığımı düşünebilirler."

"Kül hastalığı nedir?" diye sordu Virginia.

"Havadaki radyoaktif parçacıkları. Beyne giriyorlar. İnsanın delirmesine yol açıyorlar. Maske takılsa bile herkes etkileniyor."

"Ben gene de kimin kazandığını öğrenmek istiyorum," diye üsteledi Earl. "O dışarıdaki neydi? O kamyon. Güdümlü bir roket miydi?"

"Yılan mı? Yo. Türbindir. Önünde uzun bir delme aygıtı var. Yıkıntıların içinden geçebiliyor."

"Yedi yıl," dedi Mary. "Pek çok şey değişmiş, insana imkânsızmış gibi geliyor."

"Pek çok şey mi?" Douglas omuzlarını silkti. "Sanırım öyle. Yedi yıl önce yaptıklarımı hatırlıyorum da. Henüz öğrenciydim. Okula gidiyordum. Bir dairem ve arabam vardı. Gezmeye, danslara gi-

derdim. Kendime bir televizyon almıştım. Ama bu durum o zaman da vardı. Alacakaranlığın çöküşünü andıran bu çöküş. Bu savaş. Yalnızca, ben farkında değildim, o kadar. Kimse farkında değildi. Ama bu durum o yıllarda da yaşanıyordu."

"Siz siyasi komiser misiniz?" diye sordu Tim.

"Birlikleri denetliyorum. Politik sapmaları gözlüyorum. Toplu bir savaşta insanları sürekli gözaltında tutmak zorundasınız. Ağlar'a sızacak bir komünist her şeyi mahvedebilir, işi şansa bırakamayız."

Tim başını sallayarak onu onayladı. "Evet. Başlamıştı. Bu alacakaranlık. Ne var ki, biz gerçeği kavrayamadık."

Douglas, kitaplıktaki kitapları incelemeye koyuldu, "Bunlardan bir-iki tanesini yanıma alacağım. Aylardır tek bir kurmaca ürünü görmedim. Çoğu yok oldu. 1977'de yakıldılar."

"Yakıldılar mı?"

Douglas kendine kitap seçmeye başladı. "Shakespeare. Milton. Dryden. Eskilerden alacağım. Daha güvenli. Steinbeck ile Dos Passos'unkilerden hiçbiri olmaz. Bir polikin bile başı derde girebilir. Burada kalacaksanız, *şunları* başınızdan atsanız iyi edersiniz." Parmağıyla hafifçe vurarak Dostoyevski'nin bir kitabını, *Karamazov Kardeşleri* gösterdi."Kalacaksak mı? Başka ne yapabiliriz ki?"

"Kalmak mı istiyorsunuz?"

"Hayır," dedi Mary sakince.

Douglas bir an Mary'ye baktı. "Hayır, kalmak istemezsiniz herhalde. Kalırsanız, hiç kuşkusuz sizi ayıracaklardır. Çocukları Kanada Yerleştirme Merkezleri'ne götürürler. Kadınlar, yeraltı fabrika işçileri kamplarına yerleştiriliyor. Erkekler de otomatikman orduya katılıyor."

"Şu az önce giden üç asker gibi," dedi Tim.

"Tabii, Etat birimine girmek için gerekli niteliklere sahip değilseniz."

"O nedir?"

"Endüstriyel Tasarım ve Teknoloji. Ne öğrenimi gördünüz? Bilimsel nitelikte bir şey mi?"

"Hayır. Muhasebecilik."

Douglas omuzlarını silkti. "Eh, size standart bir test uygularlar.

Zekâ düzeyiniz yeterince yüksek çıkarsa, Politik Örgüt'e alınabilirsiniz. Bu örgütte çok adam çalıştırıyoruz." Kolları kitap yüklü bir halde, düşünceli düşünceli duraksadı. "Geri dönseniz iyi edersiniz, McLean. Bütün bunlara alışmakta çok güçlük çekeceksiniz. Elimde olsa ben dönerdim. Ama dönemem."

"Dönmek mi?" diye yansıladı Mary. "Nasıl?"

"Geldiğiniz gibi."

"Biz öylece geliverdik ama."

Douglas ön kapıda durakladı. "Dün geceki saldırı, şimdiye kadar yapılan en korkunç ror saldırışıydı. Bütün bölge yerle bir oldu."

"Ror mu?"

"Robot roketler. Ruslar, Amerika kıtasını sistemli bir biçimde, kilometre kilometre yıkıyorlar. Rorlar çok ucuza mal oluyor. Milyonlarca roket yapıp fırlatıyorlar. Bütün işlemler otomatik olarak yapılıyor. Robot fabrikalar bu roketleri üretip bize atıyorlar. Dün gece buraya fırlatıldılar – akın akın hem de. Bu sabah devriyeler geldiğinde hiçbir şey bulamadılar. Sizden başka tabii."

Tim ağır ağır başını salladı. "Anlamaya başlıyorum."

"Yoğunlaşan enerji, oynak bir zaman kütlesini harekete geçirmiş olmalı. Bir kaya kütlesi gibi. Sürekli yer sarsıntılarına yol açıyoruz zaten. Ama bir *zaman sarsıntısı*... İlginç. Böyle bir şey olmuştur bence. Enerjinin açığa çıkıp maddenin yok olması, evinizin geleceğe doğru sürüklenmesine yol açmış. Evi yedi yıl ileriye götürmüş. Bu sokak, buradaki her şey, tam bu nokta toz olmuş. Yedi yıl öncesinde, eviniz bir burgaca kapılmış. Patlama, zamanı aşıp geçmişi etkilemiş olmalı."

"Geleceğe sürüklenmişiz," dedi Tim. "Geceleyin. Biz uykudayken."

Douglas dikkatle Tim'i gözlüyordu. "Bu gece," dedi, "bir ror saldırısı daha olacak. Bu saldırı geride kalan ne varsa hepsini yıkacaktır." Saatine baktı. "Şu anda saat öğleden sonra dördü gösteriyor. Birkaç saat sonra saldırı başlar. Yeraltına inmeniz gerek. Burada hiçbir şey saldırıdan kurtulamayacaktır. İsterseniz sizi aşağıya götürebilirim. Ama şansınızı bir denemek istiyorsanız, evde kalmak istiyorsanız–"

"Sizce bu saldırı bizi geriye fırlatabilir mi?"

"Belki. Bilmiyorum. Bir kumar bu. Sizi kendi zamanınıza fırlatabilir de, fırlatmayabilir de. Fırlatmazsa–"

"Fırlatmazsa hiç kurtulma şansımız olmaz."

Douglas bir cep haritası çıkarıp divanın üzerine yaydı. "Bir devriye ekibi yarım saat daha bu bölgede kalacak. Eğer bizimle birlikte yeraltına inmeye karar verirseniz, şu caddeden şu yöne doğru gidin." Eliyle haritada bir hat çizdi. "Şu açık alana gidin. Devriye ekibi bir siyasi birimdir. Orada sizi alıp aşağıya götürürler. Ne dersiniz, o alanı bulabilecek misiniz?"

"Buluruz sanıyorum," dedi Tim haritaya bakarak. Dudakları büküldü. "O açık alan bir zamanlar çocuklarımın gittiği ilkokuldu. Askerler onları durdurduğunda oraya gidiyorlardı. Az önce."

"Yedi yıl önce," diye düzeltti Douglas. Haritayı katlayıp cebine koydu. Maskesini yüzüne indirdi ve ön kapıdan geçip verandaya çıktı. "Belki yeniden görüşürüz. Belki de görüşmeyiz. Karar sizin. Birinden birine karar vermek zorundasınız. Hangisine karar verirseniz verin– iyi şanslar."

Douglas arkasını dönüp hızla evden uzaklaştı.

"Baba," diye bağırdı Earl, "Sen de mi orduya katılacaksın? Sen de mi bir maske takıp o tabancalardan biriyle ateş edeceksin?" Gözleri heyecandan ışıl ışıldı. "Sen de mi bir *yılan* kullanacaksın?"

Tim McLean yere çömelip oğlunu kendine çekti. "Bunları mı istiyorsun? *Burada kalmak mı istiyorsun?* Bir maske takıp o tabancalardan birini kullanırsam, geri dönemeyiz."

Earl'ün gözlerinde bir kuşku belirdi. "Peki, hiç mi dönemeyiz?"

Tim başını iki yana salladı. "Korkarım dönemeyiz. Geri dönüp dönmeyeceğimize hemen şimdi karar vermek zorundayız."

"Bay Douglas'ın dediklerini duydun," dedi Virginia kızgın kızgın. "Saldırı bir-iki saat sonra başlayacak."

Tim ayağa kalkıp bir aşağı bir yukarı gezinmeye başladı. "Evde kalırsak, havaya uçup paramparça olacağız. Gerçeği kabul edelim. Kendi zamanımıza dönme şansımız pek yok. Çok zayıf bir olasılık bu – çok uzun bir atım olması gerek. Burada mı kalmak istiyoruz, her yanımıza roket yağarken, her an sonumuzun gelebileceğini dü-

şünerek –giderek yaklaştıklarını, gitgide daha yakına düştüklerini– yere uzanıp bekleyerek, dinleyerek–"

"Gerçekten geri dönmek istiyor musun?" diye sordu Mary.

"Elbette, ama ya risk–"

"Ben sana riskin ne olduğunu sormuyorum. Gerçekten geri dönmeyi isteyip istemediğini soruyorum. Belki de burada kalmak istersin. Belki de Earl haklıdır. Bir üniforma giyip maske takarsın, eline o iğneli tabancalar gibi bir tabanca alırsın. Bir yılan kullanırsın."

"Ve sen de bir fabrika işçileri kampında yaşarsın! Çocuklar da bir Devlet Yerleştirme Merkezi'nde! Bunun nasıl bir yaşam olacağını sanıyorsun? Çocuklara ne öğreteceklerini sanıyorsun? Nasıl yetişeceklerini sanıyorsun? Ve neye inanacaklarını..."

"Onlara çok yararlı kişiler olmayı öğretirler belki de."

"Yararlı ha! Ne için? Kendileri için mi? İnsanlık için mi? Yoksa savaş girişimleri için mi?.."

"Yaşarlar ama," dedi Mary. "Güvenlik içinde olurlar. Bu şekilde, yani evde kalırsak, saldırının gelmesini beklersek–"

"Tabii," dedi Tim dişlerini gıcırdatarak. "Yaşarlar. Belki de oldukça sağlıklı bir biçimde yaşarlar. İyi beslenirler. İyi giydirilip bakılırlar." Kaskatı bir yüzle çocuklarına baktı. "Hayatta kalırlar, evet. Büyüyüp yetişkin insanlar olurlar. Ama nasıl insanlar olurlar acaba? Douglas'ın dediklerini duydun – 1977'de kitapları yaktıklarını. Onlara hangi kitapları okutacaklar? 1977'den bu yana ne gibi düşünceler ayakta kaldı ki? Bir Devlet Yerleştirme Merkezi'nden ne gibi inançlar edinebilirler? Ne gibi değer yargıları kazanabilirler?"

"Etat birimi var," diye önerdi Mary.

"Endüstriyel Tasarım ve Teknoloji. Zeki olanlara özgü bir birim. Hayal gücü olan, kafalı kişilere özgü. Vızır vızır işleyen sürgülü cetveller, kalemler. Çizimler, tasarımlar, keşifler. Kızlar bu birime girebilir bak. Silah tasarımları yaparlar. Earl de Politik Örgüt'e girebilir. Silahların kullanılmasını sağlayabilir. Birliklerden herhangi biri yoldan çıkar da ateş etmemekte diretirse Earl onları rapor edip yola getirilmeleri için yeni baştan eğitilmelerini sağlayabilir. Politik inançları sağlamlaştırılsın diye – beyni *olanların* silahları tasarımladığı, beyni *olmayanların* ise bu silahları kullandığı bir dünyada."

"Ama yaşarlar," diye yineledi Mary.

"Yaşamanın ne olduğu konusunda garip fikirlerin var senin! Buna yaşamak mı diyorsun sen? Belki de öyledir." Tim bezgin bir halde başını iki yana salladı. "Belki de haklısındır. Belki de Douglas'la birlikte yeraltına inmemiz gerekir. Bu dünyada kalmamız gerekir. Sağ kalmamız gerekir."

"Ben bunu demek istemedim," dedi Mary yumuşak bir sesle. "Tim, neden buna değeceğini *gerçekten* anlayıp anlamadığını öğrenmek zorundaydım. Neden evde kalıp geriye dönememe riskini göze almaya değeceğini."

"Şansımızı denememizi istiyorsun demek ki, öyle mi?"

"Elbette! Denemek *zorundayız*. Çocuklarımızı onların eline– o Yerleştirme Merkezi'ne bırakamayız. Nefret etmeyi, öldürmeyi, yok etmeyi öğrenecekleri o yere." Mary hüzünlü hüzünlü gülümsedi. "Zaten onlar hep Jefferson Okulu'na giderlerdi. Oysa burada, bu dünyada, okulun yerinde boş bir alandan başka bir şey yok."

"Geri mi dönüyoruz?" dedi Judy cıvıldarcasına. Yalvarır gibi Tim'in koluna sarıldı. "Şimdi mi dönüyoruz?"

Tim, Judy'nin elini indirdi. "Az sonra, şekerim."

Mary erzak dolaplarını açıp içlerini yokladı. "Her şey yerinde duruyor. Ne almıştı onlar?"

"Bezelye konserveleri kutusunu. Buzdolabında neyimiz varsa. Ön kapıyı da kırdılar."

"Eminim onları yeniyoruzdur!" diye bağırdı Earl. Sonra pencereye koşup dışarısını gözetlemeye başladı. Yükselen kül bulutlarının görünümü onu düş kırıklığına uğratmıştı. "Hiçbir şey göremiyorum! Sisten başka bir şey yok!" Soran gözlerle Tim'e döndü. "Burası hep böyle mi olur?"

"Evet," diye yanıtladı Tim.

Earl'ün yüzü asıldı. "Bir tek sis mi oluyor? Başka bir şey yok mu? Hiç güneş çıkmıyor mu?"

"Ben biraz kahve yapayım," dedi Mary.

"İyi." Tim banyoya girip aynada kendini inceledi. Dudağı patlamış, çevresi kurumuş kanla kaplanmıştı. Başı ağrıyordu. Midesi bulanıyordu.

"Pek mümkün görünmüyor," dedi Mary, mutfak masasına otururlarken.

Tim kahvesini yudumlamaya başladı. "Evet. Görünmüyor." Oturduğu yerden pencerenin dışarısını görebiliyordu. Kül bulutları. Yakılmış binaların bulanık, belli belirsiz siluetleri.

"O adam geri dönecek mi?" dedi Judy incecik sesiyle. "Ne kadar sıskaydı, çok da garip bir görünüşü vardı. Geri gelmeyecek, değil mi?"

Tim saatine baktı. Onu gösteriyordu. Tim saatini dördü çeyrek geçeye ayarladı. "Douglas saldırının akşamleyin başlayacağını söylemişti. Fazla zaman kalmadı."

"Demek gerçekten evin içinde kalıyoruz," dedi Mary.

"Evet."

"Çok az bir şans olsa bile mi?"

"Çok az bir şans olsa bile, geri dönüyoruz. Memnun oldun mu?"

"Oldum ya," dedi Mary ışıldayan gözlerle. "Buna değer, Tim. Değdiğini biliyorsun. Her şeye değer bu, her şeyi denemeye değer. *Geri dönmek için.* Hem bir şey daha var. Burada hepimiz bir arada olacağız... Bizi– ayıramayacaklar. Parçalayamayacaklar."

Tim fincanına biraz daha kahve koydu. "Biraz keyfimize de bakabiliriz bu arada. Daha üç saat bekleyeceğiz belki de. Bu üç saati güzel bir şekilde geçirmeye çalışalım."

Altı buçukta ilk ror düştü. Ortaya çıkan sarsıntıyı, evi boydan boya saran güç dalgasını şiddetli bir biçimde duyumsadılar.

Judy, bembeyaz bir yüzle oturma odasından koşarak çıkıp yanlarına geldi. "Baba! Ne oluyor?"

"Hiçbir şey. Telaşlanma."

"Yerine dön," diye seslendi Virginia sabırsızca. "Sıra sende." Monopol oyunu oynuyorlardı.

Earl ayağa fırladı. "Görmek istiyorum." Heyecanla pencereye koşturdu. "Düştüğü yeri görebiliyorum!"

Tim jaluziyi kaldırıp dışarıya baktı. Ötelerde, epeyce uzak bir yerde, yanıp sönen göz kamaştırıcı beyaz bir ışık vardı. Ve bu ışıktan parlak bir duman bulutu yükseliyordu.

İkinci bir sarsıntıyla evin her yanı sallandı. Raftaki tabaklardan biri lavabonun içine düşüp parçalandı.

Dışarıda, karanlık çökmek üzereydi. Tim, o iki beyaz ışıklı nokta dışında hiçbir şeyi seçemiyordu. Karanlığın içinde, kül bulutları görünmez olmuştu. Küller ve binaların belli belirsiz kalıntıları da.

"Bu daha yakına düştü," dedi Mary.

Üçüncü bir ror daha düştü. Oturma odasının camları patladı ve halının her yanına cam kırıkları saçıldı.

"Geri çekilsek iyi olacak," dedi Tim.

"Nereye?"

"Aşağıya, bodruma. Haydi." Tim bodrum kapısının kilidini açtı ve hep birlikte ürkü içinde aşağıya inmeye başladılar.

"Yiyecekler," dedi Mary. "Kalan yiyecekleri yanımıza alsak iyi olur."

"İyi fikir. Çocuklar, siz aşağıya inin. Biz de az sonra geliriz."

"Ben de bir şeyler taşıyabilirim," dedi Earl.

"Siz aşağıya inin." Dördüncü ror, bir öncekinden daha uzağa düştü. "Ve pencereden de uzak durun."

"Ben pencereyi bir şeyle kapatacağım," dedi Earl. "Trenim için kullandığımız o kocaman kontrplak parçasını koyacağım."

"İyi fikir." Tim ile Mary mutfağa döndüler. "Yiyecekler. Tabaklar. Başka?"

"Kitaplar." Mary gergin bir halde çevresine bakındı. "Bilmiyorum. Gerisini boşver. Haydi inelim."

Kulakları sağır edici bir gümbürtü Mary'nin sesini bastırdı. Tuzla buz olan mutfak penceresinden üzerlerine cam parçaları yağdı. Lavabonun yukarısındaki tabaklar ve bardaklar art arda aşağıya yuvarlanıp korkunç şangırtılar çıkararak paramparça oldu. Tim Mary'yi kolundan yakalayıp aşağıya sürükledi.

Kırılan pencereden içeriye dalga dalga uğursuz görünümlü külrengi bulutlar dolmaya başlamıştı. Akşam havası, ekşi, çürük bir şey gibi, kötü kötü kokuyordu şimdi. Tim ürperdi.

"Bırak yiyecekleri. Haydi aşağıya inelim."

"Ama–"

"Bırak dedim!" Tim Mary'yi yakaladığı gibi, bodrumun merdivenlerinden aşağıya sürüklemeye başladı. Kapıyı arkalarından hızla çarpıp kapayınca, birbirlerinin üzerine yığılıp kaldılar.

"Yiyecekler nerde?" diye sordu Virginia.

Tim elleri titreye titreye alnını sildi. "Unut yiyecekleri. Onlara gereksinmemiz olmayacak."

"Bana yardım et," dedi Earl soluyarak. Tim, Earl'ün bir kontrplak tabakasını çamaşır leğenlerinin yukarısındaki pencereye oturtmasına yardım etti. Bodrum soğuk ve sessizdi. Ayaklarının altındaki beton zemin hafif nemliydi.

İki ror aynı anda düştü. Tim hızla yere savruldu. Beton zemine çarpınca acıyla inledi. Bir an gözleri karardı, çevresi kapkara kesildi. Sonra dizlerinin üstünde doğruldu, el yordamıyla ayağa kalkmaya çalıştı.

"Herkes iyi mi?" diye mırıldandı Tim.

"Ben iyiyim," dedi Mary. Judy sızıldanmaya başladı. Earl el yordamıyla odanın öbür ucundan onlara doğru ilerlemeye çalışıyordu.

"Ben iyiyim," dedi Virginia. "Galiba."

Bodrumdaki ışıklar yanıp sönmeye başlamıştı. Sonra birden tümüyle söndüler. Bodrum zifiri karanlığa gömüldü.

"Evet," dedi Tim. "İşte söndüler."

"Benim el fenerim var." Earl el fenerini yaktı. "Nasıl?"

"İyi," dedi Tim.

Rorlar art arda düşmeye başladı. Altlarındaki zemin şiddetle sarsılıyor, onları sağa sola savuruyordu. Korkunç bir güç dalgası evin her yanını sarsıyordu.

"Yere yatsak iyi olacak," dedi Mary.

"Evet. Yere yatın." Tim gövdesini güçlükle hareket ettirerek yere uzandı. Çevrelerine birkaç sıva parçası düştü.

"Ne zaman bitecek bu?" diye sordu Earl tedirgin bir sesle.

"Az sonra," dedi Tim.

"O zaman geri dönmüş olacak mıyız?"

"Evet. Geri dönmüş olacağız."

Tam o anda şiddetli bir patlama daha oldu. Tim altındaki zeminin yükseldiğini duyumsadı. Beton zemin genişleyip kabararak yükseldikçe yükseliyordu. Kendisi de yükseliyordu. Tim gözlerini kapatıp yere sımsıkı tutundu. Giderek kabaran beton zeminin üzerinde gitgide daha yükseğe çıkıyordu. Çevresindeki direkler ve tahtalar

çatırdıyordu. Yere sıva parçaları yağıyordu. Kulağına kırılan camların sesleri geliyordu. Ve çok uzak bir yerden de, çevresindekileri yalayıp yutan alevlerin çatırtıları geliyordu.

"Tim," diyen Mary'nin sesi geldi belli belirsizce.

"Evet."

"Bu– bu işi başaramayacağız."

"Bilmiyorum."

"Başaramayacağız. Eminim bundan."

"Başaramayız belki de." Tim, üzerine bir tahta parçası düşünce acıyla inledi. Sonra üstünü kaplayan tahta ve sıva parçaları altında gömülüp kaldı. Burnuna o ekşi koku, gece havasının ve küllerin o pis kokusu geliyordu. Koku, kırık camdan içeriye sızıp dalga dalga yayılıyordu.

"Baba," diyen Judy'nin cılız sesi geldi kulağına.

"Ne var?"

"Geri dönmüyor muyuz?"

Tim bir karşılık vermek üzere ağzını açtı. Ama şiddetli bir gümbürtünün içinde sesi boğulup gitti. Patlamanın etkisiyle gövdesi sarsılıp havaya fırladı. Çevresindeki her şey savruluyordu. Yeğin bir rüzgâr, gövdesini sürüklüyordu; her yanını bir alev gibi yalayıp acıtan kızgın bir rüzgârdı bu. Tim sıkıca bir yere tutundu. Ne var ki, rüzgâr onu kendine çekip sürüklüyordu gene de. Rüzgârın alevi ellerini ve yüzünü dağlayınca, Tim acıyla haykırdı. "Mary–"

Sonra, sessizlik. Yalnızca karanlık ve sessizlik.

Arabalar.

Yakınlarına gelip duran araba sesleri. Sonra konuşmalar ve ayak sesleri. Tim kımıldanıp üzerindeki tahta parçalarını silkeledi. Büyük bir çaba harcayarak ayağa kalktı.

"Mary." Tim çevresine bakındı. "Geri döndük."

Bodrum bir yıkıntı halindeydi. Duvarlar parçalanıp çökmüştü. Yer yer oluşmuş kocaman deliklerden, az ötede uzanan yemyeşil bir çimenlik alan görünüyordu. Dar, beton bir yol. Küçük gül bahçesi. Bitişik evin beyaz sıvalı duvarı.

Dizi dizi telefon direkleri. Çatılar. Evler. Kent. Her zamanki görünümüyle. Her sabahki.

"Geri döndük!" Tim'in içine çılgınca bir sevinç akın etti. *Geri dönmüşlerdi.* Güvenlikteydiler artık. Her şey bitmişti. Tim telaşla evinin yıkıntıları arasından yürümeye çalıştı. "Mary, iyi misin?"

"Buradayım." Mary doğruldu, üzerinden sıva parçaları dökülüyordu. Saçları, teni, giysileri, her yanı bembeyaz olmuştu. Yüzü kesik ve çizik içindeydi. Elbisesi paramparçaydı. "Gerçekten geri döndük mü?"

"Bay McLean! İyi misiniz?"

Mavi üniformalı bir polis bodrumun içine atladı. Onun arkasından, iki beyaz giysili karaltı daha atladı. Dışarıda, komşularından bir bölük toplaşmış, neler olduğunu görmek için merakla bakınıyorlardı.

"Ben iyiyim," dedi Tim. Ve Judy ile Virginia'nın ayağa kalkmasına yardım etti. "Sanırım hepimiz iyiyiz."

"Ne oldu?" Polis tahta parçalarını iteleyip yanlarına geldi. "Bir bomba mıydı? Bombaya benzer bir şey miydi?"

"Ev harabeye dönmüş," dedi beyaz giysili stajyer doktorlardan biri. "Kimsenin yaralanmadığından emin misiniz?"

"Biz burada aşağıdaydık. Bodrumda."

"İyi misin, Tim?" diye seslendi Bayan Hendricks sakıngan adımlarla bodruma inerken.

"Ne oldu?" diye bağırdı Frank Foley. Ve paldır küldür bodrumun içine atladı. "Aman Tanrım, Tim! Ne yapıyordun allahaşkına?"

İki beyaz giysili stajyer doktor, kuşkulu kuşkulu çevrelerindeki yıkıntıları eşeliyordu. "Şanslıymışsınız, bayım. Çok şanslıymışsınız. Yukarıda hiçbir şey kalmamış."

Foley, Tim'in yanına geldi. "Allah kahretsin be dostum! O radyatöre baktırmanı *söylemiştim* sana!"

"Ne?" diye mırıldandı Tim.

"Radyatörü diyorum! Vanada bir şey olduğunu söylemiştim sana. Demek ki ayarı iyice bozulmuştu, suyu ısıttı, ısıttı..." Foley heyecan içinde Tim'e göz kırptı. "Ama kimseye bir şey söylemem, Tim. Sigorta işi var ya. Bana güvenebilirsin."

Tim ağzını açtı. Gelgelelim, sözcükler ağzından çıkamıyordu bir türlü. Ne söyleyebilirdi ki? Hayır, bunun nedeni tamir ettirmeyi akıl edemediğim bozuk bir radyatör değil. Fırındaki bir bağlantı ak-

saklığı değil. Bunlardan hiçbiri değil. Ne bir borudaki gaz kaçağı, ne fişe takılı bıraktığımız bir ocak, ne de kapamayı unuttuğumuz bir düdüklü tencere.

Bunun nedeni, savaş. Toplu bir savaş. Yalnızca beni içine alan bir savaş da değil. Yalnızca benim ailemi. Evimi.

Sizin evinizi de içine alan bir savaş bu. Sizin evinizi, benim evimi, bütün evleri. Burayı, bitişik evleri, komşu kenti, komşu eyaleti, ülkeyi ve kıtayı saracak bir savaş bu. Ve bütün dünya işte bu hale gelecek. Yıkıntılar ve döküntüler. Sis ve pas tutmuş yıkıntıların arasından uzanan küf kokulu yabanıl otlar. Hepimizi içine alan bir savaş bu. Korkmuş, yüzleri sararmış bir halde bodruma doluşan ve korkunç bir şeylerin varlığını sezinleyen bütün bu insanları içine alan bir savaş.

Ve bu savaş, o beş yılın bitiminde gerçekten onlara ulaştığında, hiçbir kurtuluş olanağı kalmayacaktı. Hiçbir geri dönüş yolu olmayacak, geçmişe fırlatılarak bu savaştan uzaklaşamayacaklardı. Bu savaş bütün insanlığı içine aldığında, sonsuza değin sürecekti; kimse onun gibi geçmişe dönüp bu savaşın dışına çıkamayacaktı.

Mary dikkatle onu gözlüyordu. Polis, komşular, beyaz giysili stajyer doktorlar – hepsi onu gözlüyordu. Ondan bir açıklama bekliyorlardı. Onlara neler olduğunu anlatmasını bekliyorlardı.

"Radyatör yüzünden mi oldu?" diye sordu Bayan Hendricks çekine çekine. "Nedeni buydu, değil mi Tim? Böyle şeyler oluyor işte. Hiç emin olamıyorsun..."

"Belki de bir aile kavgası kopmuştur," diye bir yorum ileri sürdü komşulardan biri, umarsızca işi şakaya dökmeye çalışarak. "Nedeni bu muydu?"

Onlara anlatamazdı Tim. Anlamayacaklardı, çünkü anlamak istemeyeceklerdi. Öğrenmek istemeyeceklerdi. Onların güvenceye gereksinimi vardı. Bunu onların gözlerinden okuyabiliyordu. Acınası, insanın içine dokunan bir korku vardı bu gözlerde. Korkunç bir şeyler olduğunu sezinliyorlardı – ve korkuyorlardı. Onun yüzünü dikkatle inceliyor, ondan yardım bekliyorlardı. Rahatlatıcı sözler bekliyorlardı. Korkularını giderecek sözler.

"Evet," dedi Tim ağır ağır. "Radyatör yüzünden oldu."

"Ben de öyle tahmin etmiştim!" diyerek derin bir soluk aldı Foley. Orada bulunan herkes rahatlayıp derin bir soluk almıştı. Mırıltılar, titrek gülüşler duyuluyordu şimdi. Başlar sallanıyor, yüzler gülüyordu.

"Radyatörü tamir ettirmem gerekirdi," diye devam etti Tim. "Çok önceden baktırmam gerekirdi. Böylesine berbat bir hale gelmeden önce." Tim, çevresinde bir halka oluşturmuş kaygılı insanların yüzlerine bakıp sözlerini yineledi. "Radyatöre baktırmam gerekirdi. İş işten geçmeden önce."

•

ÇEVİREN: NESRİN KASAP

ANLAŞMAK KOLAY DEĞİL

Katherine MacLean ve Tom Condit

KEŞİF BOTU *Wllyll'n*'de nöbetçi subay olan Astsubay Llyllw, tüylü yüzünde hafif şaşkın bir ifadeyle ekrandaki küçük nesneye baktı. Şekil olarak, kendi elkitabındaki uzay gemilerinin hiçbirine benzemiyordu; ama sonuçta bir gemi olduğu tartışma götürmezdi.

Üstüne haber vermek için mikrofona uzanırken, hareketini tamamlamadan durdu. Genelde yavaş düşünürdü; ama çoğunlukla tam yerinde ve geçen yıl aldığı takdir belgesinde de yazıldığı gibi "en sağlıklı" kararları alıyordu.

Belirsiz gemi! Kadir-i Mutlak Erdig İmparatorluğu'ndaki bütün gemiler belli bir standarda göre üretilmişti. Bu geminin, imparatorluğun herhangi bir kolonisine ait olması imkânsızdı. Bu da hükmedilecek yabancı bir tür, Düzene Sokulacak başka bir dünya demekti. Tarihi bir an gelip çatmıştı. Üstünün arkasında belirmemesini umut ederek, saptayıcı ve radar amplifikatörlerini yabancı gemiye yöneltti ve olayı köprü gözlem defterine işleyip kesin saatini kendi ismiyle beraber ekledi. Adının olayla birlikte anılması faydalı olacaktı. Bir azara karşılık iyi puan getirecekti doğrusu; kendisini bir azarın beklediğini de biliyordu.

Tekrar ekrana dönüp bir an baktı. Şimdi daha büyük ve net olarak görünen gemi, model olarak çok değişikti. İçindeki yabancı varlıkları gözünün önüne getirdi: Kaotik yaşamlarının yakında Düzene Sokulmuş olacağından habersiz, temiz kalplilikle rotalarını izliyorlardı. Düzene Sokulmuş Otuz İkinci Dünya'da gemilerine yakıt veren kölelerin zevk verici boyun eğişlerini ve itaatlerini hatırladı. Hoş şeydi doğrusu, insanın etrafında kölelerin olması. Kaosu Düze-

ne Sokma'yı amaçlayan kutsal Nll'ni misyonunun gerçekleştirilmesi içini ısıttı.

Beş ay önce Plüton'dan ayrılmış, galakside dolanan *Kemal Atatürk** araştırma gemisinden Gezgin Telepat Martin Jukovsky aniden doğrulurken dergisini düşürdü. Omzundaki yeşil papağan dengesini kaybederek kızgın bir viyaklama ile yukarı uçtu.

"Haĝĝrrk! Açısal Üçleme! Aĝĝrrk! İmdat! İmdat!"

"Kapa gaganı," dedi Jukovsky dalgın dalgın aklından şöyle bir geçen ilginç düşüncenin devamını getirmeye çalışırken. Kaosu Düzene Sokma ile ilgili bir şey... Gemide birisi çıldırdı mı? Düşünce; *insanlar* üzerinde iktidar kurmaya ilişkin çok garip bir duygu ve korkuyla coşku karışımı bir şey içermekteydi. Tekrar bir iz yakaladı ve ilerledikçe belirsizleşen zayıf düşünceyi hızla zihninde okudu; bir özdeşleşme kurarak aynı frekansa geçip birlikte düşünmeye ve hissetmeye çalışıyordu. Aniden frekansı yakaladı; diğerinin kişiliği korku ve soğukkanlı hesaplamalar şeklinde çekiçle vurulurmuşçasına beynine doluştu.

[– *Köleler* (zevk)... *Ekrandaki Yabancı Gemi... Azar?* (korku) *Terfi* (korku)... *Savaş... Düzene Sokma...* Bu da ne demekti allahaşkına? Neredeydi– *Yabancı Gemi...* (duygular)–]

"Kutsal Semazenler aşkına!" Jukovsky'nin nefesi kesildi; acil durum alarmını vermek için yalınayak kontrol odasına koştu.

Atatürk'ün her tarafında ziller çaldı. Dümenci ayağa fırladı. "Hey bu acil durum alarmı," diye bağırdı gürültünün arasında. "*Hey, Jukovsky, ne oluyor?*"

"Uzay gemisi!" Jukovsky zihninin meşgul olduğunu gösteren bir tavırla kendisini bir koltuğa yerleştirdi; sonra diğer telepatları da izlediği düşüncenin hattına almak gibi zor bir işe girişti. İletişime girdiler – ilk olarak Tewazi, Zorn ve Candleman, telaşlı bir merak içinde geldiler, sonra da Hahn, uzak bir düşünceden kendini ayırıp diğerlerinin hattına geçiş yaptı. Onların hepsini tanıyordu, iletişime girdiği-

* Bu isimlendirmede çevirmenin ve yayıncının herhangi bir katkısı yoktur, fikir yazarlara aittir. –*y.n.*

ni anladı; Tewazi, soğukkanlı, çözümlemeci ve bilgi derleyici; Zorn, sorgulayıcı, araştırmacı ve takipçi; Candleman, hevesle kavrayan; Hahn gözlemci, duyguları düşüncelerine işleyen – öyle sakindi ki duygudan tümüyle yoksun sanılırdı. Hepsi düşünce hattına girip izlediler.

Wllyll'n'de Astsubay Llyllw, ürkütücü bir izlenme duygusuyla kıllarının yüzüne battığını hissetti. Başını telaşla omzundan geriye çevirdi, ama kimseyi göremedi. Genel alarm kordonuna uzandı. Yabancı geminin görüldüğü anda çekilmesi gerekiyordu, ama emir gelmeden bunu yapması idamına yol açardı. Üstünü, hatta kaptanı çağırmanın zamanıydı. Gecikmesi sorgulanabilirdi. Llyllw cesaretini topladı ve itaatsizliğe bir adım daha yaklaştı. Elini kararlı bir şekilde uzatarak geminin ana bilgisayarını uyandıran düğmeye dokundu.

Bilgisayar, açık adıyla Yanılmaz Tüzük ve Danışman, daha çok yön bulmaya ve iniş yapılmasına hizmet etmekle birlikte, aynı zamanda Nll'ni'nin Yaratıcısı ve Tartışmasız Efendisi Yüce Kadir-i Mutlak Erdig'in bütün kanun, önerge ve askeri denetimini düzenleyen bir iktidardı. Yanılmaz; bilinen bütün gemilerin ekran görüntülerini tanıyıp denetleyebilir ve yabancı bir gemi ile baş edebilirdi. Yabancı bir türün Düzene Sokulması'na ilişkin birtakım kanun ve önergeler vardı haliyle.

Bekledi. Büyük bilgisayar, geminin ekranlarında sürekli değişen parlaklıklarla görüntü arıyordu. Bilgisayardan karşılık gelip gelmeyeceğini merak ederek bir süre daha bekledi. Hayatı bir terazinin kefesinde duruyordu.

Alarm düdükleri kulağı sağır eden bir gürültüyle yayıldı. Bilgisayar acil durum bildirisini almıştı. Banda alınmış bir ses hoparlörle bağırarak emirler yağdırmaya başladı. Artık rahattı.

Llyllw derin bir nefes aldı ve bir yandan hesap yaparken nefesini tuttu. Böylece üstlerinin, kaptanının ve Savaş Planı Uzmanı'nın otoritesini çiğnemiş oluyordu. Şimdi hepsi de kızgınlıktan deliye döneceklerdi. Ama Yanılmaz Beyin'in, eylemlerini kayda geçirmesi onun yararına olacaktı. Bir mazeret bularak gemi yere ininceye kadar kendini idam edilmekten kurtarabilirse, Yüce Kadir-i Mutlak Güç'ün Yüksek Bakanları onunla gurur duyacaklardı: Kıdemli su-

bayların, kendi onayları olmadan astlarının Yanılmaz'a akıl danışabileceğinin ve kayıt yapabileceğinin farkında olmaları bakanları memnun ediyordu; kıdemlilerin Erdig'den gerektiği gibi korkmalarını sağlıyordu bu. Başka bir gemiye atanma...

Bilgisayarın sesi hoparlörden bağırıyordu:

"Tam Askeri Alarm. Tam Askeri Alarm. Yabancı Gemi görüldü. Ateş Etmeyin, Emirleri Bekleyin. Tekrar Ediyorum Ateş Etmeyin, Emirleri Bekleyin. Nll'ni halkından olmayanlarla iletişim kurabilen, listede adı geçen bütün uzmanlar, dilbilimciler ve diğer personel, görev başında değillerse, gelebilecek emirler için hazırda bekleyecekler. Tam Acil Durum. Dikkat. Tam Acil Durum. Gemi komutası bütünüyle Savaş Planı Uzmanı'na bırakıldı. Bütün personel Yabancı Türlerin Düzene Sokulması'na ilişkin RMZZ947 Talimatnamesini inceleyecek."

En yakında olmadığı halde köprüye ilk gelen üstsubay oldu. Kıç taraftaki subay dairesinden kükreyerek çıkıp geldi, merdivenleri hızla tırmandı; gözleri bulanık, tüyleri keçeleşmişti. Kendini Geliştirme dönemi boyunca uyumakta olduğu açıkça anlaşılıyordu.

"Yanılmaz'a bilgiyi kim aktardı?" Yüzü kıpkırmızı kesilmiş bir halde yabani bir hayvan gibi kükredi. "Sen, sen, nöbetçi subay! Bu ahmakça fikir de nereden çıktı?"

Llyllw, Nll'ni tarzı bir gülümsemeyi yutup kafasını yavaşça bir bölmenin içine uzatıp konuştu.

"Değersiz özürlerimi belirtirim, efendimiz. Cisim öyle bir uzaklıkta görüldü ki gerçekten bir gemi olduğu kesinlik taşımıyordu. Yanlış karar alma gibi suç olabilecek bir konu için Yüksek Makamlarımı rahatsız etmek istemedim; bu yüzden doğru harekette bulunabilmek için problemi Yanılmaz'a aktardım; her ne kadar doğal bir cismi gemi olarak görme yanlışlığından idamı hak edecek olsam da."

Üstsubay kafasında durumun değerlendirmesini yaparken bir sessizlik oldu. Kanunlar en düşük rütbeli askerin bile Yanılmaz'a akıl danışmasına, başka bir problemle meşgul olmaması halinde izin veriyordu. Emir almadan böyle bir eylemde bulunmak amire hakaretti; ama teknik açıdan kişisel bir hareket olmayıp sadece kanunlardan yararlanma niteliği taşıyordu.

"Çıkar kafanı!" Llyllw başını çevirdiğinde üstsubay tepkisini kontrol altına aldı ve tüylerini düzeltti. "Aferin, yurtseverce bir davranış." Kendini zorlayarak iltifat ediyordu. "Yerinde bir hareket – yönetmeliğe göre."

Astsubay Llyllw duruşunu dikleştirdi ve ustalıklı bir selam verdi. İfadelerini gizleyen maskelerinin ardında ikisi de birbirlerinin gözlerindeki nefret ve hırsı okuyabiliyordu. Bir geminin kaptanı olmak uzun ve zorlu bir tırmanıştır, üstelik subay arkadaşlarınız da size engel olmakta kusur etmezler.

Binlerce mil uzaklıkta, diğer gemide, Usta Telepat Tewazi bir yandan *Karşılaştırmalı Sosyoloji Elkitabı*'nı gözden geçirirken yarı histerik bir biçimde kendi kendine söyleniyordu. "Diu! Burada bir yerde böyle bir şey olmalı!"

Dört genç Gezgin Telepat tam hızla steno kaydı yapıyorlardı, kaydettikleri düşüncelerden zaman zaman irkilerek...

Wllyll'n'in köprüsünde sessizlik vardı ve Savaş Planı Uzmanı Bryllw yerdeki kapıdan yukarı çıkarken herkes duvarlara sindi. Şişman ve kır tüylüydü; üzerinde emekli kaptan olduğunu gösteren mor bir üniforma vardı. Zamanını kendi başına tarih bantlarını izleyerek ve bilgisayarda mantık oyunları oynayarak geçirdiğinden, gemide diğerlerinin arasında pek görülmezdi. Deneyim ve başarıyı yaşamlarına yazmış emekli kaptanlar dışında hiç kimsenin askeri bir geminin Savaş Planı Uzmanlığı'na getirilmesi söz konusu değildi. Yaşlı bir asker için emekli olmak hoş bir durumdu; çünkü bant kayıtlarını izlemek ve zevklerine uygun uğraşılarda bulunmaktan başka işleri olmuyordu.

"Gemiyi kim gördü?" diye homurdandı.

Llyllw yüzünü duvara dönük tutarak elini kaldırdı.

"Öf! Hepiniz rahatınıza bakın; Moragai sürüsü gibi duvara dizilmekten başka işler var!"

Subaylar, Bryllw onları baştan aşağı süzerken ürkek bir dikkatle köprüde durdular. Üç geminin komutanlığını yaptığı günlerde sert bir idareci olarak tanındığını duymuşlardı.

"Acil bir durum var ve sizden zekâ ve beceri bekliyorum. Çok şey istediğimin farkındayım ancak kuş beyinlerinizi bu yabancı gemi problemine yormaya başlayacaksınız."

Kaptanın ve subayların tüyleri bu hakaret karşısında kabardı, ama ifadelerini değiştirmeksizin kaskatı ileriye baktılar.

"*Sen!*" Tüyleri kırlaşmış Savaş Planı Uzmanı, kaptanın arkasındaki sırada titreyerek duran seyir subayına parmağıyla işaret etti. "Bütün yıldız haritaları dört saniyelik uyarı ile imha ya da karıştırılma durumuna getirildi mi?"

Şanssız seyir subayı yutkundu ve boğazını temizledi. "Hayır, Haşmetmeap."

"Getirilmeliydi," Bryllw, subaya sorgularcasına bakarken sessiz bir an oldu.

Hemen idama gideceğini bekleyen subay, Bryllw'in tereddütle durduğunu fark etti. "Affedersiniz, Haşmetmeap. Bütün yıldız şemalarını imha ve karıştırılmaya hazırlamak üzere gitmeme izin verir misiniz?"

"Yerinde bir düşünce," diye mırıldandı Bryllw. "Gitmene izin verdim."

Şanssız seyir subayı merdivenden ininceye kadar bekledi. Sonra kımıldamadan duran gruba döndü. "İster inanın, ister inanmayın; ey Bilgeler Kurulu, uzak bir ihtimal de olsa bizi yok edecek güçte bir türe rastlayabiliriz ve yaşadığımız gezegenlerin nerede olduğunu bilmek isteyebilirler."

Dik bakışlarını, diğerleriyle beraber hazırolda bekleyen kaptana yöneltti, "Ey astım, gemimiz şimdi yabancı gemiyle karşı karşıya. Menzile girince ne yapacağız?"

"Ateş açarız," dedi kaptan, gözleri parlayarak.

"Dahice bir fikir, Yüce Akıl. Umarım beynini onarılmaz şekilde zedelemedin." Bu, gülümsemeyle örtülü, bir taşlamaydı açıkça. Gülümseme kayboldu; kır tüylü Savaş Planı Uzmanı bir adım geride durdu ve hepsini yerinde sıçratan bir böğürtü çıkardı.

"Sizi zavallı budalalar! Yeni bir tür elde etmek ve Erdig İmparatorluğu'na yeni bir gezegen katmak için bu gemi, bulup bulacağınız tek fırsat. Eğer farkımıza vardılarsa, bütün haritaları yok etmiş ola-

bilirler; ve siz kalın kafalılar, gemilerini hedef diye kullanıp paramparça ederek hiç bilgi edinemememizi sağlamak suretiyle onlara yardım etmek istiyorsunuz."

Sesini çocuklara öğüt veren bir yetişkin gibi sade bir tona indirdi. "Onlarla konuşup bizden korkmamalarını sağlamalıyız, anlıyor musunuz? Asıl gerekli olan–"

Aniden topçu subayına döndü. "Astım, uzun menzil silahların bu değerli gemiyi paramparça uçurmak üzere hedefe hazır duruma getirildi, değil mi?"

Topçu subayı cevap vermekte güçlük çekti. "Igh, aaa, evet, efendim. Askeri Alarm..."

Bryllw, "Böylesine becerikli olmana sevindim," dedi mırlayarak. "Ekiplere, savunma ekranları alışılmadık ışınlar kaydettiği takdirde otomatik olarak ateş açacakları söylendi mi?"

"Yeni bir emre kadar hayır, efendim."

"Harika! O halde ben size nasıl dost görüneceğimizi açıklarken, bu değerli bilgi kaynağı uzayda yanıp kül olmayacak. Bize alışılmadık bir dalga boyundan işaret verseler bile güvenlikte olacak. Harika. Bu bir tesadüf olmalı."

Yüzüne içten bir gülümseme geldi; tir tir titreyen subaylar tehlikeyi atlattıklarını sezinleyerek derin bir nefes alabildiler. "Bu yaratıklara yumuşak yaklaşmalıyız. Savaş gemisi olduğumuzu anlamamalılar; kendimizi ticaret filosuymuşuz gibi sivil kimlik içinde göstermeliyiz. Lütfen sivil kişiler gibi davranmaya kendinizi alıştırın. Sivil tanıdıkları olanlar ya da normal vatandaş gibi esnafla alışverişte bulunmuş olanlar diğerlerine bu konuda bilgi versin. Amacımızın yalnızca ticaret yapmak olduğunu belirterek dillerini öğreneceğiz, anlıyor musunuz? Ve, ekranın karşısına kim geçerse sivil giysiler içinde gayet nazik ve alçakgönüllü görünmeye dikkat etmeli. Anlaşıldı mı?" Kaskatı yüzlerine baktı ve bu fikri pek tutmadıklarını anladı. Gerilerek tekrar böğürdü.

"Hiçbir şekilde gurur gösterisi yapmayalım, Nll'ni üstünlüğümüzü hissettirmeyelim. Buraya kadar her şey açık mı? Bunun bir savaş gemisi olduğunu ya da kendisinin silah kullanmayı bildiğini en ufak şekilde belli eden her kim olursa olsun idam edilecek – hem de hemen!"

Kır tüylü savaşçı karşısında taş kesilmiş korku dolu subay ve askerlere büyük bir haz duyarak baktı. Böğürtüsünü konuşma tonuna çevirdi.

"Şimdi daireme çekileceğim; başlangıç harekâtını size bırakıyorum kaptan. Bu yaratıkların hakkımızda bir şey bilmediklerini unutmayın ve ne yalan söylerseniz en ufak şüpheye meydan vermeyecek şekilde olsun. İlk önce bana gelmeden Yanılmaz'a başvurmak ya da plan değişikliği yapmak yok."

Dimdik duran gruba gülümsedi. "Çok sayıda idamın acı ve utancını yaşamamak için ilk görüşmeleri kendim yaparak sizin hatada bulunmamanızı sağlayacağım. Çeviri makinesini çalıştırıp yabancıların dilini kabataslak çevirmeyi başardığınızda beni çağırın."

Hantal bir şekilde merdivenden indi, ama hiç de gülünç görünmüyordu.

Kaptan Rablyn taşlaşmış bir halde hazırol duruşunu bırakarak Savaş Planı Uzmanı'nın ardından ters ters baktı.

Atatürk'ün bordasında Usta Telepat Tewazi bir toplantı çağrısında bulundu. Geriye yaslanıp gözlerini kapadığında gemideki telepatlar çağrıya cevap vererek iletişim kurdular.

["Aslanım be, nasıl da seviyorlar birbirlerini!"
"Tıpkı çıngıraklıyılan yuvası gibi."
"Şu Bryllw, yaşlı bir tilki."
"Biraz örgütlenelim. Birisi Chang'a sözle tekrarlasın. Bu ona göre bir durum: Temsilciliği onun yapması gerekiyor."
"Chang'ın telepat olmaması
"Ne deli kültür." ne kötü... Ben yaparım."
"Çatlak bunlar, tıpkı atalarımız gibi." "Bryllw'i dost olduğumuza inandırmalıyız, böylece bizi kendi
"Ne?" halimize bırakır."
"Kendi halimize mi bırakır? Sen o delileri "Evet, sözlükte
dinlemedin. Fikirlerini değiştirmeye 'Otoriter' kelimesine bak.
çalışmanın yararı olmaz." Hiç değişmezler."
"Ama Gandhi..." "Doğru değil," (Hahn) "Psikolojik

"Bu hoşuna gider. Hiç direnme olmaması Bryllw'in hoşuna gider... onu daha da kışkırtır.

"Tuhaf bir tavır."

"Şu Düzen-Kaos hikâyesini anladın mı? Sözlükte Yeterlik Uzmanına bak. Asla değişmeyen *onlar*."

"Subayları onu sevmiyor, Ama ekip olumlu bakıyor... Belki orada bir şey... nasıl desem sanki *Gemide İsyan* gibi, ama daha farklı."

"Gemide İsyan da ne?"

"Haaa!"

"Bizim daha güçlü olabileceğimizden korkuyor. Böyle düşünürse kuyruğunu kıstırıp gemisiyle birlikte kaçar."

"Chang, Bryllw'i korkutup kaçırabileceğimizi söylüyor."

"Kahrolası kedi!"

"Köle nedir?"

"Ha?"

"Telepatik olmayan bir kart oyunu, diğerinin elinde hangi kartlar olduğunu tahmin etmeye dayanıyor. Kartlar kuvveti temsil ediyor. Bahse girip, güçlü kartların varmış gibi yaparsın, karşındaki seni sınamaktan vazgeçsin diye korkutursun. Buna blöf deniyor."

"Ya blöf yaptığını biliyorsa?"

"Blöf yapmıyorsan ve o da sınarsa çok şey kaybeder. Şansını denemeyi göze alamaz."

"Bunu Chang için tekrar et!"

"Yeniden oluşum. Ama zaman ister".

"Zaman!.. (müstehcen bir söz)"

"Onu değiştirmeye vaktimiz yok. Oyuna getirmeli onu."

"Nasıl?" "Kendisinden öğreniriz; bakalım ne yaparsak bizi kendi halimize bırakırlarmış."

"Zihnini izleyemiyorum ki."

"(görüntü, izlenimler)" "Evet, tuhaf tavırlar."

"Bizi ancak belirli bir ilişki içinde kabul edebilir." "Pazarlık edebilir miyiz? Şu şey denilen ilişki ne –tam olarak anlayamıyorum– (köle kavramı)"

"Kucağımdan çekil, kedi." "*Bu* gemi mi *Wllyll'n*'ı yenecek?" "Neyle?" "O gemi bir katil, üstelik hızlı da. Yenemeyiz."

"Chang konuşuyor." "Chang, pokerdeki gibi blöf yapalım, diyor."

"Ah!" "Poker nedir?" "Köle nedir?" "Niye ah dedin?"

"Kedi beni tırmaladı."

"Köle emirleri uygulayan kişidir. Emirlere uymak zorundadır." "Kabul etmiyorsan niçin emir alasın?" "Zor. (kesilen bir kafa görüntüsü.) Nedeni bu."

"Ev hayvanları gibi mi?"

"Hayır."

"Bunu Chang için tekrar et!"

"Zaten o söyledi bana." "Alt düzey hizmetkâr yaratıklar." "Kedi gibi mi?"
"Kedinin (az müstehcenlik) neresi hizmetkâr!"
"Bir fikrim var!"]

Görüntü bağlantısı sağlandıktan beş saat sonra, Bryllw Arz dili hakkında genel bir bilgi edinmiş, söz konusu geminin Arz Federasyonu Sınır Muhafızları'na ait *İntikam* adlı keşif gemisi olduğunu, Chang adlı bir kaptan tarafından idare edildiğini ve Chang'ın bağlantı kurmak için dilbilimcilik görevini üstlenen Nll'ni'ye sonsuz minnettarlık duyduğunu öğrenmiş olarak kütüphaneden çıktı.

Bryllw yavaşça, canice gülümsedi. Zihninde, Arzlıların anahtar sözcükleri anlatırken yaptıkları aptalca hareketler canlandı; havaya toplar fırlatmak, gülümsemek, kaş çatmak, dişlerini gıcırdatmak, bir-iki-üç-dört parmaklarını yukarı kaldırmak. Bu budalalar çantada keklik olacaktı.

Ekrana yürüdü ve beliren Arzlı'nın yüzüne baktı. Düşüncelerini yabancı dilde ifade ederek konuşmaya başladı. "Ben Bryllw. Şu gemnen kattanı. Bij sijinle tijaret yatajaj. Nll'ni tijaret yollarını genişletiyoj. Tijaret yatmak istor musunuj? Halkımıj çok kiarlı. Sij ve bij." Dikkatle ezberlenmiş bir cümleyle sözünü bitirdi. "Tijaret endüstrnen jan damarıdar."

Chang çok yumuşak bir yüz ifadesine bürünerek en tatlı sesiyle mikrofondan konuştu. "Sınır Muhafızları olarak, haliyle Federasyonumuz vatandaşlarının huzur ve güvenliğinden sorumluyuz. Bununla birlikte şartların nesnelliği düşünüldüğünde ve Tahıl Kanunları, Boris Stambouli'nin öldürülüşü ve buna bağlı olarak Wafd'ın başarısı göz önüne alındığında, bize öyle görünüyor ki, duruma diyalektik açıdan bakarsak," Nll'ni'lerin bilgisayarı rasgele semboller göndererek zırıldadı, "diyordum ki, duruma diyalektik açıdan bakıldığında Thomas Jefferson'un serbest ticaretle ilgili görüşlerinin ışığı altında elimizi şakağımıza dayayıp konuyu daha derinlemesine yani özel bir dikkatle incelemek bir görev haline geliyor. Kendinizi daha iyi tanıtmak için gemimize bir delege gönderme inceliğini gösterirseniz, daha önce sözü edilen konuyu değerlendirmeye al-

maktan mutlu oluruz. Aksi takdirde," Li duraladı, "büyük bir üzüntüyle belirtirim ki, sizi yok etmek zorunda kalacağız."

Ekran boşalır boşalmaz Bryllw, dil uzmanı subaya döndü. "Eee," diye kükredi. "Ne dedi?"

"Çeviride biraz zorluk çıkıyor, Dâhi Efendimiz – ama görüşmek için gemilerine bir delege çağırdıkları anlaşılıyor."

Bryllw "Mükemmel!" diye mırladı ve avına yaklaşan bir hayvan gibi heybetli adımlarla çıktı; dil uzmanını çaresizce elindeki banda bakar halde bıraktı.

Bryllw'in filikası, içinde Savaş Planı Uzmanı, Kaptan ve başka beş kişi olduğu halde *İntikam*/*Atatürk*'ün yanına vardığında, aralarında bulunan Astsubay Llyllw, izlendiği duygusunu yok etmeyi başarmıştı. Aslında, artık önemini yitirdiği için saatlerdir izlenmiyordu. Şimdi huzursuzluğunu gizleme uğraşını veren Savaş Planı Uzmanı Bryllw'di... Kendisi bunu Arzh denilen, zayıf, tüysüz yaratıkların garip görünümüne bağlıyordu. Ve en önemlisi, ekibin bunu fark edip etmediğinden emin değildi ama, bu yeni bir türü düzene sokmaya ilişkin ilk deneyimiydi. Böyle bir durumda biraz sinirli olması normal sayılmaz mıydı yani? Bir zamanlar üstsubayken kıl payı kaçırdığı bir seferberliğe gitti düşünceleri. Yeni bir güneşin uzak gezegeninde yaşayan klor-solunumlu ilkel bir ırktı. Gezegen, Nll'ni'ye karşı savunmasızdı ve halkı Düzen'i benimseyemiyordu; bu yüzden, Evrenin Düzeni'ni bozmalarını önlemek için soyları kurutulmuştu. Yeniden türememeleri için bütün canlı dünyası silinip süpürülmüş ve küçük çaplı bir maden çalışması başlatılmıştı. Zorlu ve masraflı bir iş olmuştu; ama öylece bırakmak büyük ölçüde düzensizlik olurdu.

Atatürk'te Tewazi baş dönmesi ve mide bulanmasıyla sendeleyerek *Karşılaştırmalı Sosyoloji Elkitabı*'nı elinden düşürdü...

["Diu!"

"Uh... Tam şimdi Bryllw'in düşündüğünü okudun mu?"

"Hayır, ne... haa o... Chang'a söylesen iyi olur." "Peki."

Hahn'dan sessiz bir düşünce geldi: "Belki de bu durumda gemimizi imha etmek zorunda kalacağız. Chang'a ayarlamaları yapmasını söyle yoksa... Candleman, makine dairesinde misin? Her ihtimale

karşı bir şey hazırla. Bu adamların Arz'ı bulmalarını istemiyorum."

"Bütün bir tür, bütün bir gezegen..." "Artık Bryllw'in düşüncelerini okumak istemiyorum."

Yine Hahn: "Sakin ol, dostum. Onu oyuna getirmeliyiz."

"Chang diyor ki, intihara gidersek onları da bizle götürmek zorunda kalacağız. Bizi gördüklerinde sistemin dışında oldukça standart bir yörüngedeydik. Bütün yapacakları kayıtları kontrol edip yörüngemizi geri yönde izlemek."

"Bryllw bunu düşünmemiştir." "Düşünür. Hem o bilgisayarı da unutma."

"Plana bağlı kal.–"]

Bryllw, Arz gemisine, hava bölmesinden geçerken iyice karışmış tüyleriyle girdi. Tek bir söz edilmeksizin sert bir taramaya tabi tutulmuş ve gizli silahlarıyla fotoğraf makinesi bulunarak alınmıştı. Tarayıcılar kaba olmamakla birlikte saygılı da değildiler: Ona sanki bir eşya taşır gibi davranmışlardı.

"Alçakgönüllü ol," diye mırıldandı kendi kendine, Nll'ni dilinde. "Alçakgönüllü bir satıcı." Azıdişleri henüz çıkmamış bir yeniyetme gibi görünmeye çalışarak, koskocaman açtığı gözleriyle etrafına bakındı. Arzlılar videoda göründükleri kadar fena duruyorlardı: İğrendirici bir şekilde kaygan ve tüysüz; derileri açık ve koyu kahve renginin değişik tonlarındaydı. Kuru ve cılız görünüyorlardı. İçlerinden birine zor kullanarak bilgi edinmek oldukça kolay olurdu; elde ufalanacak gibiydiler.

["Öf!" "Diu!" (Hahn)–"Bana bir sopa verin, size elde ufalanacak iri gorili göstereyim... aslında bu işi elimle de yapabilirim." "Kes be adam, sen de onun kadar kötüsün." "Çok modernsin, Zern, dövüşten anlamıyorsun."]

Üzerlerinde tüysüzlüklerini kapatan bir giysi olduğu söylenemezdi – bellerini çevreleyen bir kuşak ve bazılarının omuzlarında büyük, yeşil bir süs. Onu karşılamaya gelen altı Arzlıdan dördünün yeşil süsü vardı – en büyükleri sadece otuz santim yüksekliğindeydi... belki de boyutu otoritesinin bir işaretiydi ve karşısındaki Arzlılardan hangisinin önem sahibi olduğunu ifade ediyordu.

Bryllw süslerden birine bakarken, süs kımıldadı, Arz dilinde birkaç sözcük söyledi ve geniş yeşil kanatlarını açarak odadan uçarak çıkıp gitti. Bryllw şaşırdı. Dillerini öğrenirken uçan yeşil yaratıklar hakkında bir şey söylenmemişti kendisine.

Arzlılardan biri ileriye çıktı. "Ben Chang'ım; bugünkü Temsilci benim."

Bryllw, duyduğu garip unvanı düşünmek için duraladı, sonra bırakıp konuşmasını sürdürdü. "Ben Bryllw. Sij bana konuştun ekranda. Ben *Wllyll'n* tijaret gemisnen müdürü ile hesat ujmanı." Gayet canlı konuşuyordu; dili mükemmel bir şekilde konuştuğuna iyice inanmıştı. "Bij tijaret yatıyoj. Ben hijmetçilerme söyleyek. Pek çok iyi şeller gönderij. Sij alırsıj. Sijde olman bijde vaa. Sijde olan bijde yok. Sijin dünyanıja gemiler gönderij. Bana gejgenin yıldıj haritasnı göstern. Gejgenij nerde? Bij tijaret gemisi gönderlim."

Neyse ki Chang onu anlamak zorunda değildi. Ciddi görünmeye çalışarak ileri çıktı Chang. Derin bir nefes aldı, boğazını temizleyip konuşmaya başladı. "Federasyonumuz yeni canlı türlerini her zaman iyi karşılamıştır. Dostane ilişkiler bekliyoruz ve dostane ilişkilerin anlayış ve karşılıklı bağlılık meyvesini vermesini uzun vadede ve hatta hemen umuyoruz. Tarih kayıtlarında bu tarihi karşılaşma gerçekten tarihi bir an olarak anlatılabilir ve hatta halklarımız arasında boy verecek bir dostluk ve dayanışmanın ve belki de kardeşlik ve beraberliğin ilk adımı olabilir."

Bryllw'in dikkati dağıldı. Söylenilenlerin hepsini tamamen anlamamıştı; ama alışılmış resmi önkonuşmalara benziyordu.

"Deersij öjürlermi kabledin, efendim, Federasyon nedir?"

"Ehm, Federasyon karşılıklı yardımlaşma içinde olan çok sayıda gezegendir."

Chang konuşmasını sürdürdü, ama Bryllw yine dikkatini veremiyordu. Çok sayıda gezegen olduğu lafı onu korkutmak için yaptıkları bir blöf de olabilirdi, gerçek de olabilirdi. Geminin içinin ilkel ve silahsız oluşu, yalnızca küçük çaplı bir güvenlik donanımına sahip olmaları içini rahatlattı. Eğer bu gemi "Federasyon"un üretebildiği en iyi sınır koruma aracı idiyse çok sayıda gezegene sahip olmaları daha da iyiydi. Böylesine güçsüz bir donanmada onları ele

geçirmek çok kolay olacaktı. Ne kadar çok gezegen varsa o kadar iyiydi.

["Ağrk! İstediğimiz karşılık bu değil!" "Blöfler hakkında bilgisi var!" "Onu korkutamıyoruz."]

Chang, beladan habersiz olarak, ince sesiyle konuşmasına devam etti...

"Ve, önceki konuşmamızda da vurguladığım gibi, Thomas Jefferson ve Al Capone gibi serbest ticaretle ilgili görüşlerinden dolayı tarihimizde önemli yeri olan kişilerin anısına, bizim de tarihin akışı içinde kaçınılmaz olarak..."

Arzlı nutuk çekerken, Nll'ni'lerden beş kişi daha hava bölmesinden birer birer çıkageldiler. Nefes nefese kalmışlardı ve silahları gitmişti; yine de iyi bir savaş gücü oluşturuyorlardı. Bryllw Arzlıların onlardan korkup korkmadıklarını merak ediyordu. Eğer korkuyorlarsa, bu kendi güçsüzlüklerinin ve savunmasızlıklarının farkında olduklarını gösterirdi; tabii doğuştan ödlek değilseler.

Bir deneme yaptı. Aniden boğazından bir öksürük koparak ileri doğru fırladı; sonra mazeret yerine geçsin diye öksürüğünü durdurmak istermişçesine elini ağzına kapadı ve bir adım geri çekildi. İşe yaramıştı; bilmek istediği durum ortaya çıkmıştı. Cılız iki bacaklı yaratıklar onun bu ani hareketi ve gümbürtüsü karşısında irkilmişler ya da tutulup kalmışlardı; ve şimdi toparlanmış olarak çaresiz bir şekilde soğukkanlı görünmeye çabalıyor, liderlerinin yaptığı konuşmayı ilgiyle dinliyor görünümünü yeniden bulmaya çalışıyorlardı.

Korkak değillerse, kendilerini ondan daha aşağı buldukları anlamına geliyordu bu. Bryllw, gemiyi bu sıska Arzlıların elinden silah kullanmadan sadece iyi bir planla alabileceklerine karar verdi. Gemiyi ele geçirdikten sonra yıldız haritalarını çözümleyip yaşadıkları gezegenlerin nerede olduğunu bulmak kolay olacaktı. Bununla birlikte şu yumuşak başlı satıcı rolüne devam ederse gezegenlerinin nerede olduğunu kendilerine söyletip kavgadan kurtulmaları da mümkündü.

Başlığının içindeki küçük mikrofona "Llyllw," diye fısıldadı. "Harekete hazır ol ve silahlarına dikkat et. Mutlaka silahları vardır ve muhtemelen bize çevrilmiştir; ama kendim henüz görmedim. Bu

uçan yeşil yaratıkların ne olduklarını anlar anlamaz gemiyi ele geçirmeyi deneyebilirim."

["Taylor'a söyle yapma el silahlarım hemen yetiştirsin."

"Bu gorillerin üstünden aldıklarımızı niye kullanmıyoruz?" "Onları tanırlar ve kendi silahımız olmadığından iyice emin olurlar. Bu tiplerle güreşmek istemiyorsun herhalde." "Ne diye onları gemiye soktuk ki!" "Korkutmak için be adam."]

Llyllw'in sinirli sesi Bryllw'in başlığı içindeki mikrofondan duyuldu. "Efendim, bu yeşil hayvanlardan biri benimle şahsen konuşuyor ama ne söylediğini anlayamıyorum."

Bryllw arkasına döndü ve Llyllw'i omzuna yeşil bir yaratık tünemiş olarak sert bir yüzle dimdik dururken gördü. Yaratık, saygısız bir kuşku havası içinde, her seferinde başını yan döndürüp tek gözüyle bakarak onu süzüyordu.

"Ağğğrk!" Yaratık birdenbire emreden bir tonlamayla bağırdı. "Üç deste dağıtın, üç deste dağıtın."

Llyllw otuz santim havaya sıçradı ve daha da kaskatı bir halde yere indi. Yaratık kanatlarını açıp koridordan aşağı uçup gitti. Diğerleri de gürültülü bir kanat çırpıntısı içinde Arzlıların omuzlarından havalanarak koridorun derinliğinde kayboldular.

"Wraxtax'ları bağışlamalısınız," dedi Chang. "Halklarının yabancılara sıcak davranma alışkanlığı yok. Emre uymak zorunda değilsiniz. Bunu ona açıklarız."

Bryllw aşağıdan almayı unutmayarak "Kendisnen kim oldunu öörenebilir miyim, efendim," dedi. "Büyük gemi'jde komta yetkisi olan biri mi?" Bu gemiyi kim yönetiyordu sahi? Bir Arzlının diğerine karşı tavrı anlaşılmazdı; ne hükmetme ne de itaat söz konusuydu. Hele hele yeşil kanatlı yaratıklara karşı tutumları çok daha garip ve anlaşılması zordu. Bu durum sinirlerini bozmuştu.

Chang ciddi bir tavırla cevap verdi: "Hiç kimsenin üzerinde komuta yetkisi yok. Hepimiz eşitiz. Wraxtax'lar Yüce Federasyonumuza katılan on beşinci tür. İşin aslına bakılırsa, ben de onların üzerinde bir yetkiye sahip değilim. Gemiyi görmek ister misiniz?"

Eşit? Eşit; birbirleri arasında yer değiştirebilen parçalar, benzer birimler demekti. Nasıl olur da iki ayaklı bir hayvan yeşil bir kuşun

yerine geçebilir ya da aynı tutulabilirdi? Peki komuta kimin elindeydi? Bryllw ona kaptan olduğunu söyleyen İki-Ayaklı'ya masum gözlerle bakarken kaşlarını çattı. Yanındakilerin selam vermediği bu sinirli yaratık gerçekten bir subay olabilir miydi? Kafasını bununla meşgul etmekten kurtarıp soruyu hatırladı. En azından bu açıktı ve ne istediğini biliyordu.

"Bilgi alışverşi yatmalıyıj. Kontrol odası ile makna dayresini görmek isteyek, sijje de uygunsa, efendim."

Arzlı dişlerini göstererek başını hızla eğip kaldırdı; Bryllw bu hareketin bir dostluk ifadesi olduğunu öğrenmişti: "Çok memnun olurum. Beni izleyin."

Bryllw bu varlıkların göstermiş olduğu aptallığa hayret ederek, uzay giysileri içindeki beş Nll'ni'li adamına kendilerini takip etmeleri için işaret etti. Dar bir koridor boyunca dizilerek çeşitli bölmelerden geçip kontrol odasına vardılar; Arzlı ciddiyet içinde onlara kontrol aygıtları hakkında bilgi verdi.

"Bu Zamazingoskop; bu düğme ve bu sayaç. Sadece ışık hızı aşılmak istendiğinde ve ne yöne gidileceği fark etmediğinde kullanılıyor. Buradaki Çift Taraflı Silistre Kalesi... bu tuşu... ve şu da kolu..."

Bryllw yapılan açıklamaları tam olarak anlayamadığından kafası karışmıştı. Arz dili düşündüklerinden daha karışık çıkmıştı. Kontrol masasının tuşları, düğmeleri ve ekranları, kullanımlarına ilişkin hiçbir ipucu vermiyordu. Belki mekanizmayı görebilseydi...

"Makna dayresi. Makna dayresini görem mi, efendim?"

Yine kabul edilmişti. Bryllw yolu izlerken, Arzlıların aptallığına şaştı kaldı. Adamlarına yerlerinde kalmaları için boynundaki mikrofondan yavaşça seslendi. "Hepiniz peşimden gelmeyin. Dördünüz kontrol odasında kalın, ortalıkta gezinip sorular sorun, masum görünün, nerede silah sakladıklarını bulmaya çalışın ve ben emir verince onları öldürüp gemiyi ele geçirmeye hazır olun."

[Hahn: "... Oooo... dostumuz çok akıllı."]

Llyllw, "Hiç silah görmüyorum, efendim," diye bildirdi; sesi kulaklıktan mekanik bir şekilde geliyordu. "Sıranın en sonundayım, ve Arzlılardan biri peşimizden gelerek bize doğru telden yapılmış

bir cihaz uzatıyor; iki el büyüklüğünde ve aynen tele benziyor. Yeşil şeyler şu anda içeri doğru uçtular."

"Acele etme, sersem. Sakin görün ve dilleriyle rakam sistemleri hakkında sorular yönelt. Ne gösterirse göstersin ilgisizmiş gibi davran. Arkasında dolaşması için bir adam ayarla ve ben söyleyince öldürmeye hazır ol."

["!"]

"Hey, Taylor," Halın neşe dolu bir sesle kontrol odasına seslendi. "Kuşdili bilir misin? Sıgırtıgınıgı duguvagaraga dagayaga. Çagaktıgın mıgı?"

Koridor boyunca yürüyen Bryllw rahatsız olmuştu. Telden yapılmış bir tertibat *silah* olabilir miydi? Gücü nereden alıyordu? Niçin Arzlıların çoğu üniformasız ve silahsızdı? Silah taşımaya uygun olmayan bir kemerden başka bir şeyin örtmediği kaygan derili vücutlarında rütbelerini gösteren bir nişan da yoktu. Neyin başında kimin durduğunun belirsiz olduğu bir gemide nasıl düzen sağlanabiliyordu?

["Şimdi neye kafasını taktı? Ekipte kimin ne yaptığını biz biliyoruz; etikete ne gerek var?" "Etiket takmak otoriter rejimin bir geleneği; daha mutlu oluyorlar böylece." "Kılavuzda bununla ilgili bir bölüm okumuştum, ama sanki bunun *yararlı* olduğunu düşünüyor! Yani..." "Düşünmeyi bırak şimdi... Bunu izleyelim."]

Rütbe ve otoritenin olmadığı bir sistemle gemi yönetilemezdi. Bryllw'i huzursuz düşünceler kapladı ve yine o garip izlenme duygusuyla vücudu iğnelendi. Belki de Arzlılar kendileriyle ilgili çok önemli bir bilgiyi gizlemek için üniforma ve nişanlarını çıkarmışlardı. Belki de göründükleri kadar zavallı değillerdi ve gizli tuttukları bir planla onları oyuna getirmeye çalışıyorlardı.

["Heeey... şimdi sinirlenmeye başladı işte." "Ama niye?" "Gerçek halimizin uydurma olduğunu düşünüyor." "Gerçek halimizin blöf olduğunu mu?" "Ne?" "Şimdi de *sen beni* sinirlendiriyorsun."]

Bryllw dikkatini yoğunlaştırarak başka bir yönde mantık yürütmeye başladı. Uçan yeşil yaratıkların varlığı, Arzlıların en azından iki güneş sistemine yayıldıklarını gösteriyordu; çünkü onların gü-

neş sisteminde kendilerininkine benzer bir atmosfer bulamazlardı. Hem bu "Wraxtax"ların uzay giysileri olduğuna dair bir bulgu yoktu ortada. Olasılık kanunlarına göre benzer atmosferli bir gezegene rastlayabilmek için en azından beş sistem dolaşmak gerekiyordu. Bu da gösteriyordu ki Arzlılar Wraxtax'ları buluncaya kadar uzun bir keşif gezisi yapmışlardı. Görüşmeci, Arz "Federasyon"una katılan on beşinci tür olduğunu söylemişti. (Uzayda "Federasyon" da neyin nesi oluyordu?) Asıl sorun hangi türün diğerine hükmettiğiydi. Egemenliğin mutlaka birinde bulunması gerekiyordu, yoksa sağlam bir düzen kurmak hiçbir şekilde olası değildi. Yeşil yaratıklar onlarla birlikteyken hiçbir iş yapmamış ve sadece bir emir vermişlerdi; o da dikkate alınmamıştı. Her şey çok karışıktı.

"Federasyonunu jun gejgenlerinden hangsi merkeji teşkil ediyor, efendim?"

"Anlamıyorum," dedi Chang. "Güneşler merkezdir, gezegenler değil. Tabii yine de bir sistemin varlığı..."

"Demek istiyom ki, hükmet kimin elinde, kanunları kim çıkarır?"

"Hükümet mi? Kanun mu?" Chang uzay giysili kocaman yaratığa bakarak bir süre düşündü. "Aa, şey..." Diğer Arzlılardan biri telaşla ileri fırlayarak kulağına bir şey söyledi. Chang gülümsedi.

"Ama biz bir federasyonuz. Bütün dünyalar merkezdir."

"Bütün dünyalar merkej midir?" diye tekrarladı Bryllw soru halinde, gayet aptal görünmeye çalışarak. Gözlerinin önüne kırmızı bir pus indi ve ellerini açarak Arzlı'nm üstüne doğru eğildi. Şu yaratığı oyuncak gibi yerden kaldırarak bacaklarını koparmamak için kendini zor tutuyordu. Erdig'in yüksek bakanları dışında kimseden hakaret duymamak için yarı ömrünü kaptanlık rütbesine erişmeye vermişti. Şimdi, köleliğe namzet küçük, tüysüz bir yaratık bozuntusunun ona apaçık yalanlar uydurarak dehasına hakaret etme ve kişiliğini alaya alma kabalığını göstermesi sabrını taşırmaktaydı.

"Bütün dünyalar merkej mi demiştinij, efendim?" Sesi titrediği halde kendini zorlayarak alttan almaya devam etti. "Ama hangi dünyanın ötekiler üstünde bir güje sahib olduunu bilmek isteyek."

"Hiçbir dünya başka bir dünyanın üzerinde güç kullanmıyor," diye tekrarladı Chang yumuşak bir tonda. "Niye kullansınlar ki? Bü-

yük zarar getiren bir enerji ve kaynak tüketimi demek olurdu bu ve muhtemelen düşmanlık yaratırdı. Burada durmuşken atmosfer kontrol bölümümüze bakmak ister miydiniz?" Bir bölmeden geçerek gözden kayboldu.

Bryllw de gayet itaatkâr bir görünümle başını eğip hantal bir şekilde arkasından gitti. Hani şu anda cinnet getirip sağa sola saldırsa, emrindekiler bunadığına karar vereceklerdi. Haksız da olmazlardı belki. Titriyordu, ama iradesine hâkimdi. Tewazi arkasından sıyrıldı.

["Uf be! Şu öfkeyi hissettin mi?" "İçimde fırtına gibi esti... Neredeyse kendim birinin boğazını sıkacaktım." "Ben de – onun boğazını." "Chang'a ne kadar kıl payı kurtulduğunu söylemek gereksiz olacak."]

Bryllw duvarlarında su tanklarının dizili olduğu, alet ve aygıtlarla iyice sıkışık bir görünüm almış küçük bir odada buldu kendini. Savaş Planı Uzmanı düşüncelerini denetim altına almaya çalışırken içerisinin donanımını inceliyormuş gibi yaptı.

Soluk alıp verişi normalleşip titremesi kaybolunca, su tanklarına gitti gözü. Yaydıkları yoğun parlaklık odanın geri kalan karanlık kısmını ışıtıyordu. Her tankın içinde değişik bir tür bitki yetişmişti ve her birinin içinde zaman zaman bitkilere burunlarıyla dokunarak yüzen parlak altın renginde küçük yaratıklar vardı. Her tankın bir yanında, *ama tankın iç kısmında,* üzerinde çeşitli kol ve tuşların bulunduğu minyatür aygıtlar vardı.

Bryllw minik kontrol konsollarına baktı, sonra da yüzen parlak altın rengi şeylere. Oradaki levhaları kim kullanıyordu ki? Balıklar mı?

Boğazını temizledi; sonra tekrar Arzlı'ya döndü. "Bu yaratıklar natarlar, efendim?"

"İşte onların üzerinde bir otoritem var. Onlar bizim atmosfer kontrol uzmanlarımız; yüce federasyonumuza katılan yirmi beşinci türün üyeleri."

"Rijamı başlayın, efendim, ama... beni tanıştıran mı? Öyle güjel yaratıklar ki..." Bryllw hızla düşünüyordu. Bu balıklar tutsak olmalıydı, mutsuz köleler. Böl ve yönet...

Chang kibarca gülümsedi. "Maalesef pek konuşkan değildirler."

Bryllw masaya baktı. Üzerinde, telleri tanklardan birine giden

bir kulaklık duruyordu. Arzlılar bu balıklarla konuşuyordu demek ki. Tereddüt etti.

Arzlı kapıya yöneldi. "Şimdi makine dairesine gidelim mi?"

Bryllw onu izledi. Küçük parlak altın rengi balıklarla konuşma fikri düpedüz delilikti. Yine de, mantıksal açıdan... Mantıksal açıdan, ne?

["Kulaklık donanımını kim düşündü?"] ["Ben düşündüm."] ["İyi iş, Jukovsky, bozguna uğruyor."] ["Şamatayı bırakalım arkadaşlar, şu bizim Savaş Planı Uzmanı geliyor."]

Koridor boyunca yürürlerken, bir sonraki bölmeden biri fırlayarak Chang'a hızlı hızlı bir şeyler söyledi. Konuşmada bir tuhaflık vardı; Arzlıların bütün davranışlarında olduğu gibi. Bryllw bunun arada hiç selam vermemelerinden ve konuşma sırasında hazırola geçmemelerinden ileri geldiğini anladı. Rütbelerini ustalıklı bir oyun sergileyerek gizli tutuyorlardı.

Ona eşlik eden Arzlı (belki de kaptan) kısa görüşmesini bitirdikten sonra Bryllw'e dönüp, sebze yemekten başka bir işe yaramayacak olan düzgün beyaz dişlerini göstererek gülümsedi. Barışsever görünümünde güven verici bir şey vardı. Burada bir suikaste kurban gidebilecekleri düşüncesinin ağır yükünden sıyırıyordu Bryllw'i; ama yine de zihnini bulandıran sisi dağıtmaya yetmiyordu.

"Bilgi geldi," dedi Arzlı, "Federasyonumuz sizin – ehm, hükümetinizle ticaret yapmak istiyor; ama gemilerinizin gezegenlerimize yaklaşması için zamanın henüz uygun olmadığını düşünüyorlar... yabancı mikropların çıkarabileceği güçlükler ve benzeri sorunlar. Bu nedenle, gemilerimizin buluşup yük alışverişini gerçekleştirmeleri için tamamen ıssız, ölü bir gezegen seçmek istiyoruz."

Hiç de saçma bir öneri değildi. Bryllw, Arzlı'ya gözlerini dikerek bu masum numarasının daha ne kadar süreceğini kendi kendine sordu. Yapılan teklif, düşman olma ihtimali olanlar için başvurulan bir taktikti. Kabul etmek yerinde olacaktı... Görüşmeyi ne kadar uzatırlarsa, Federasyon'un elinde bulunan yıldız sistemlerinin yerini belirlemek için şansları o kadar artmış olacaktı. Ayrıca gerçek kaptanın kim olduğunun ortaya çıkması için de daha çok zamanları olacaktı. Çünkü bu sersem yaratık kendi adına konuşmuyordu ve en

yakın yıldızda olsalar bile, "Federasyonlarının gezegenleriyle iletişime geçmeleri için yeterli zaman olmamıştı. Birisi ona akıl veriyordu ve bu kişi değerli bilgilere sahipti; bulunup sorgulama için sağ tutulması gerekiyordu.

["Aman! *Sorgulama* hayaline bak. Üstelik bu hoşuna gidiyor!" "Hayır, gitmiyor... hiç duygu yok; bütünüyle teknik bir kavram... Uygar insanlar olarak ne kadar hoşunuza gitmese de, korkarım bu adamlara bir şeyler yapmak zorundayız. Yaşadıkları gezegenin konumunu çıkardım. Bunların aşırı merkeziyetçi otoriter sistemlerini tek bir saldırıyla kırıp geçebiliriz – gerisini köleleştirdikleri ırklar halleder. Uhuu!" "Bunlar güzel planlar da Hahn, gemiye aldığımız bu küçük inceleme grubunu başımızdan savma planı ne olacak? Bunu beceremiyoruz gibi geliyor bana."]

Bryllw ona gemiyi gezdiren küçük Arzlı grubunun peşi sıra hantal hantal yürürken, başlığındaki kulaklıktan Llyllw'in sesi geldi. İçinde kaybolduğu karmaşık düşüncelerden kendini kurtararak, onu kontrol odasında bırakmış olduğunu güçlükle hatırladı. Llyllw'in sesi coşkuluydu.

"Çok üzücü bir kaza oldu, efendim... Elimde olmadan silahlı bir Arzlı'ya çarptım. O da silahını düşürdü; sakarlık bu ya, ben de üzerine bastım. Şimdi derin özürlerimi belirtiyorum. Ve – evet, sanırım bir yıldız haritası buldum. Bir bölmenin üzerine süsleme niteliğinde yapılmış, ama rahatça anlaşılabiliyor."

Bryllw başlığındaki mikrofona mırladı: "Mükemmel"; bu subayın yabancı gemiyi görerek emir almaksızın Yanılmaz'ı çalıştıran kişi olduğunu hatırlamıştı. "Tabii böyle emir almadan hareket etmek ölüm cezasıyla sonuçlanacak bir itaatsizlik sayılabilir – benim onayım olmazsa." Hattın öbür tarafındaki dinleyicide gergin bir sessizlik hissediliyordu. Bryllw ona bir süre böyle işkence çektirdi, sonra ekledi. "Onaylıyorum. Bununla birlikte terfi ettirilmeni önereceğim – alt kademelerde itaatsizliğe tahammül edemeyiz." Fısıltı halinde devam etti. "Ben işaret verince kontrol odasını ele geçirmeye hazır ol. Kuşları da öldür."

Bryllw yanındaki Arzlı'ya döndü. "Tijaret yatajaj, ölü gejgen, orda durut tijaret yatajaj. Ben hükmetime söyleyek, gemi göndersin.

Sijin halknıj gejgenleri nerde yaşar? Bana söyleyin. Arada iyi bir yıldıj seçejeyek."

Chang gülümsedi. "Yukarıda, kontrol odasında yıldız haritalarımız var. Siz yıldızlarınızın nerede olduklarını işaretleyin; hesap makinemiz kayda geçirip, aramızda ticaret merkezi olarak kullanabileceğimiz, üzerinde yaşam olmayan gezegenler bulunan en elverişli yıldızı araştırıp bulur."

Bryllw'in zihninden, Arzlı telepatları sarsan bir zihinsel homurtu yayıldı. Arzlıların amacı, onların dünyalarının nerede olduğunu öğrenmekti. Onu gemilerine davet etmelerinin nedeni de sorgulamak üzere tutsak almak içindi belki de. Ama görüşmeci delegeye bir şey olursa ve *Wllyll'n*'in kaptanı bunu fark edecek olursa Arz gemisini anında toz duman ederdi, Bryllw'i de beraberinde. Bu, yapmaya karar vereceği ilk şey olurdu. Bryllw, Kaptan Rablyn'in, Savaş Planı Uzmanı'nı başından atarak yeniden kendi gemisinin tek hâkimi olmasını sağlayacak emri verirken duyacağı zevki kestirebiliyordu.

"Çok öjür dileyek, efendim, ben tijaret gemsnen yalnıj hesat ujmanıyım," dedi hislerini belli etmemeye çalışarak ve kendisine inanmayacağını bilerek. "Ben anlamam yıldıj hartaları, bilmem Nll'ni buranın neresinde kalır."

Chang ona gülümseyerek baktı; ortaya çıkan dişleri sanki öldürücü bir zehir taşıyordu. "Belki bir şey ayarlayabiliriz." Döndü ve bir bölmeden geçerek onarım atölyesine benzeyen bir yere girdi. Yerlerde ve tezgâhların altında yedek parçalar duruyordu.

"Onarım servisi," diye açıkladı Chang. Bunu yüksek sesle söylemesine rağmen içerideki dört adam başları işlerine gömülmüş olarak el çabukluğu ve işbirliği içinde duvara monte edilmiş bir aleti ayarlamakla uğraşıyorlardı; bir beşincisi ise, bir eli çok büyük kırmızı bir düğmeye basmış olarak, kontrol koltuğuyla hedef aygıtının yanında duruyordu. Diğerleri, işleri sırasında sık sık aygıtın ortasındaki ekrana göz atıyorlardı. Ekran birbirine çapraz iki çizgiyle dörde bölünmüştü; bu görünümüyle bir hedefi bulma ve ateş açma aletine benziyordu. Ekranın en ortasında çarpı işaretinin kesişme noktasında bir gemi vardı; Bryllw sonunda bunun *Wllyll'n* olduğunu anladı.

"Öjür dileyek, efendim," diye lafa girdi Bryllw, nefes nefese işçilerin yanına gidip dikildi. İşçiler kafaları kırılabilecek kadar yakındaydılar. "Öjür dileyek, ama bu bir silaha benjor. Nasıl çalıştığını bana açıklar mısnıj?"

Bryllw düğmeye basan adamın ötede, ele geçmeyecek bir yerde olduğunu gözlemledi. Diğerleri alt edilince onun da yakalanması gerekiyordu.

"Tabii," diyerek gülümsedi Chang. "Bu bizim en büyük silahımız, Kozmik Püskürtücü, Karşılıklı Hokus Pokus Tepegöz prensibine göre çalışıyor ve hedeflediği bir cismi atomlarına kadar parçalayabiliyor. Tabii büyük gezegenler ve yıldızlar hariç – örneğin bir gezegene yalnızca kısmi bir zarar verebilir, belki atmosferini bozabilir. Yıldızlar üzerindeki etkisinin ne olacağını astrofizikçiler aralarında epeyce tartıştılar. Şuradaki zımbırtı, silahın doğrultulduğu cismin tepegöz değerini saptayıp farklı renklerle gösteriyor–" Eliyle hızla dönen renkli ışık dizisini gösterdi.

"Örneğin, şu gördüğünüz renk düzeni, geminizin tepegöz değerini gösteriyor. Bazı onarımları tamamlamak için maalesef bir şeyi hedef almamız gerekiyor. Geminiz en yakın büyük cisim olduğundan topçular üzerinde test yapıyorlar. Ama geminize bir tehlike geleceği yok – şuradaki, Jukovsky'nin bastığı düğme, silahın hedefi bulduğunda otomatik olarak püskürtmesini engelliyor. Tabii elini oradan çekmemeye çok dikkat etmesi gerek. Şimdi makine dairesine gidelim, ne dersiniz?"

Bryllw bir şey söylemedi; silahın hedef noktasında kalan *Wllyll'n'e* bir baktı, sonra da sol eliyle düğmeyi kapalı tutarak oyalanan Arzlı'ya. Onu ürkütmemek için usulca uzaklaştı.

Giderken, alçakgönüllü bir biçimde ve tedbirli adımlarla onları izleyen uzay giysili Nll'ni'liye küçük bir el hareketi yaptı. Başlığındaki mikrofona "Sen burda kal," diye fısıldadı. "Bir sorun çıkarsa, o düğmeyi tutarsın!" Bir kendi iriyarı adamının hantallığına, bir de şimdi oturmuş olan, düğmeyi tutarak Nll'ni'liyi kuşkuyla izleyen Arzlı'nın sinirli çabukluğuna baktı. Kaygı içinde arkasını döndü. Bir aksilik olursa *Wllyll'n* diye bir şey kalmazdı. Asık bir yüzle Chang'ı makine dairesine doğru izledi.

Chang modern görünümlü plastik bir koltuğa oturup neşeyle konuşmaya başladı. "Şimdi ticarete gelelim. Soyum Moğollara dayandığı için anlaşma yapmakta oldukça usta olduğum bir konudur ticaret. Biz Moğollar tüccarlara karşı anlayışlı oluşumuzla tanınagelmişizdir. Bununla birlikte karşımıza çok gelişmiş ve azgelişmiş gezegenler problemi çıkıyor; eminim siz ve değerli arkadaşlarınız da bu sorunu gayet iyi bilmektesiniz. Ve tabii bunun beraberinde getirdiği ana dünyalarla koloni bölgeleri arasındaki ticaret sorununu da unutmamak gerekir. Wilberforce Throckbottom o muhteşem 'Boston Çay Partisi Türküsü'nde bu durumu hayran olunacak bir şekilde dile getirmiştir; halkım bu yapıtı kendi ulusal destanımız 'Ormanların Kralı Tarzan'dan sonra eşine zor rastlanır bir ürün olarak değerlendiriyor. Neyse konumuza dönelim; ticari bir durum söz konusuyken, bu ve buna benzer birçok unsur göz önünde tutulmalı. Sizin de böyle yaptığınızı varsayıyorum. Bütün bunlar göz önünde bulundurulduğunda, diyebiliriz ki, önemli sayılabilecek, işin aslını oluşturan ve gerçekten de önemli bir sorunla karşı karşıyayız – satacak neyiniz var ve ne istiyorsunuz?"

"Eee... şell... her çeşşit hammaddemij vaa..."

"Bizim de."

"Deeşik sanayilere sahibij..." Bryllw içinden lanetler yağdırıyordu. Bu kurnaz soytarı ne yaptığını sanıyordu? Düğmeyi hatırladı ve baştan aşağı ürperdi. Daha kötü bir şey mi hazırlıyorlardı?

"Belki bu alanda bir alışverişte bulunabiliriz. Birbirimize el sanatlarımızı da sunmamız mümkün olabilir; boncuklar, taş baltalar gibi şeyler."

"Ne?"

"Dedim ki, alışverişimiz, belki de çok yerinde olarak, aramızda belirleyeceğimiz, iki kültürün değişik özelliklerini yansıtan çeşitli el yapımı ürünler, kültürel ve bilimsel maddeler üzerinde yoğunlaşabilir."

"Oh, tabii, tabii... El yatımı bilimsel ürünler; bilimsel bir alışverş olajak hiç kuşkusuj. Harika, ohm, karşılıklı kiar edejeej." Bitişik odadaki o melun makineden farkı yok, diye geçirdi içinden. Ya şu saydığı ürünlere ne demeliydi! Ancak Arzlı zaman kazanmaya çalı-

şır gibiydi – işin içinde bir bityeniği olduğu açıktı.

[Halın: "Arkadaşlar, yalan söylemeyi beceremiyorsunuz, o kadar."]

"Ticaret merkezi olacak gezegene gelince... Buraya yakın yıldızlardan birine ait ölü bir gezegen öneriyorum. Tabii Arz topraklarına giriyor; öhm... Ama yine de..."

"KEDİ!"

Makine dairesindeki bütün çalışanlar ayağa kalkarak dimdik ve hareketsiz saygı duruşuna geçti. Parlak siyah tüylü, dört ayak üstünde yürüyen küçük bir yaratık odaya gayet zarif adımlarla girdi ve adamları koklayarak ortadan geçti, bir rafın üzerine sıçrayıp tüplerden birinin üzerindeki ekrana baktı, beş dakika kadar etrafta edalı edalı yürüdü, sonra çıkıp gitti. Adamlar rahatladılar. İçlerinden biri gidip ekrana baktı; belli ki her şeyin yolunda olduğundan emin olmak istiyordu.

"Bu gelen Şef'ti," dedi Chang düşük bir sesle. "İşlerin yolunda gidip gitmediğinden emin olmak için ara sıra gelip şöyle bir göz gezdirir."

"Çok küçük," dedi Bryllw. Böyle bir şey olduğunu tahmin etmeliydi. Bu Arz soytarılarında rütbe denen bir şey yoktu; sadece yetki kendilerindeymiş gibi davranıyorlardı. Bu yaratık da, artık her neyse, gayet açık şekilde kendi üstünlüğünün farkındaydı; bir subay ya da daha üstüydü belki de.

["Kedi geldiğinde bizim Savaş Uzmanı Goril'in atölyede olmaması iyi oldu – kediyi o elektronik karmaşadan uzak tutmak için tekmelememiz gerekebilirdi."]

Chang'ın arkasındaki Arzlı yanına yaklaşarak kulağına Bryllw'in anlamadığı bir söz fısıldadı. "Oltaya geldi," gibi bir şeydi.

Chang gülümsedi ve devam etti. "Evet. Karşılaştığımız en eski akıllı ırktandır. Kurudyu Gezegeni'nden. Danışmanlığı bizim için çok önemli."

Danışman? Bryllw düşünüyordu. Kimi kandırıyorlardı – kendilerini mi?

["Cici kedi... gel pisi pisi... oldu işte. Gidin Chang'a haber verin, her şeyi hazırladım."]

Makine dairesinin ağzında bir Arzlı belirdi. "Kedi yabancı yaratığı hemen kabul edebileceğini söylüyor."

Bryllw'in tüyleri öfkeden dikleşti; yine de habercinin peşinden giderek daha önce hiç görmediği küçük bir odada buldu kendini. Bu lanet olası gemi görülmemiş şekillerdeki odalarıyla bir peteği andırıyordu. Odanın bir köşesinde bir ekran, üzerinde kontrol düğmeleri bulunan siyah bir pano, küçük bir kitap rafı ve oraya buraya bırakılmış saten yastıklar bulunmaktaydı. İlk bakışta kimsenin yaşamadığı izlenimini veriyordu, sonra –gözünün bir ucuyla– hareket eden bir şey fark etti ve hızla döndü.

Kedi oradaydı; plastik bir sütunun tepesindeki kadife yastığının üzerinden kibirle ona bakıyordu. Bryllw konuşmasını bekledi. Kedi arsız bir bakışla onu süzdü; sonra esneyip nazlı bir edayla döndü ve ekrana baktı. Ekranda kontrol odasında çalışanlar görünüyordu.

Bryllw söze ilk başlayanın kendisi olması gerektiğini fark etti. Bu yaratığın tavırları Erdig'in yüce bakanlarınınkinden daha hoş değildi. Aslına bakılacak olursa inanılmaz derecede aynıydı... Eee, aristokratlara nasıl davranılacağı hakkında deneyimi vardı ne de olsa; bu deneyimi edinirken hayatta kalmayı güçlükle başarmış olsa bile... Şimdi işe yarayacaktı işte.

"Saygıdeer Kadir-i Mutlak Efendim," diye söze girdi. Kedi biraz ilgi ile gözlerini ona çevirdi. Bundan cesaret alan Bryllw devam etti. "Hükümetim halknıjın idaresindeki geniş alandan haberdar olunja armaanlar ve tijaret malları taşıyan bir gemi göndermek isteyjek; böyleje her iki tarafın yönetijileri de kiar edejektir. Halknıjla en iyi bir şekilde tijaret yatmak için nereye gemi yollayajamıjı kölelerinijin bije göstermesini onlara söyleyebilir misinij? Bu fikri nasıl buldunuj, Bilge Efendim?"

Kedi gerindi ve zarafetle esnedi; sonra cam gibi iri gözlerini Bryllw'e çevirdi. Bryllw bu bakışlardan rahatsız oldu. Kibirden öte, zekânın güvenini taşıyan, sakin ve hatta şefkatli bir ifade taşıyordu.

"Mrrriuuu? Prrrp?"

"Bilge Kişi geminizin bizimkinin nezaretinde sizin dünyanıza gitmesinden hoşnut olup olmayacağınızı öğrenmek istiyor; değerli türünüzü yakından tanımak kendilerini çok memnun edecek."

Kedi yerinde duramayarak dikildi ve tercümana daha endişeli gözlerle baktı. "Miaaauurr, mırnauu." İlk baştaki aldırmazlıktan sonra beliren bu ilgi ve istek Bryllw'in şüphecilik damarlarını kabarttı. Kediyi kuşkuyla izlemeye başladı.

"Kedi korkmanıza gerek olmadığını bilmenizi istiyor. Şimdiye dek hiçbir ırk Kediler'le birlik oluşturmakla değerli bir şey kaybetmedi. Kediler çok alçakgönüllüdür ve onları memnun etmesi kolaydır. Üstünlüklerini kötüye kullanmazlar ve eğer biri çıkıp da önerilerini kabul etmezse bundan alınmazlar. Kediler son derece mantıklı varlıklardır."

Kedi iri, yuvarlak, parlak gözlerini şefkatli bir ilgiyle Bryllw'e yöneltmişken hemen hemen dişi bir tavır denebilecek bir sevecenlikle yastığına sürtündü. İnandırıcı olmak için belki biraz aşırıya kaçmış olsa bile harika bir hareketti. Bryllw huzursuz bir şekilde geri çekildi; birdenbire içinde kendisini etrafındaki genç ve acımasız subayların entrikalarından koruyacak, ona öğüt verecek böyle akıllı ve şefkatli bir yaratığa sahip olma arzusu doğmuştu.

Nasıl olmuştu da bu dört ayaklı yabancı yaratık kendisini böylesine çabuk etkileyivermişti? Doğru, zarif bir hayvandı; ipeksi tüylerine gençlik maceralarının en güzel dişileri bile imrenir ve kendi yanak ve omuzlarındaki tüylerin de böyle olmasını isterdi. Hem bütün aristokratlar konuşmaktan başka yapacak bir şeyleri olmadığından zarafet dersleri almıyorlar mıydı? Bu hayvanın zarafete sahip olması da aristokrat oluşundan ileri geliyordu. Ama sergilediği birkaç hareketle Bryllw'in bu yaratık tarafından yönetilmeyi *istemesine* ne demeli! Buna akıl erdiremiyordu. Kadife patisinin altında çelik pençeleri gizliydi, yaratığın bilgi ve yeteneği korkulacak silahlardı. Bryllw bir adım daha geriledi ve birdenbire o parlak gözlerde bir ışık parladığını, gözlerin yeşil alevleriyle yakıcı ateş parçaları haline geldiğini gördü. Işık saçan gözleriyle bu yaratık artık gerçek bir şey olmaktan çıkmıştı. Hipnotize edilme korkusuyla vurgun yemişe döndü ve açıkça karşı koymaktan ya da kaçmaktan kendisini zorla alıkoyarak, o kıvılcımlı garip gözlerden bakışlarını kaçırdı.

"Kuirrmll. Mırrll miirraauull." Kedinin sesi candan ve sıcaktı. Tercümanın sesi uzaktan gelir gibiydi.

"Bu küçük gemide gözetimi altında bulunanların, kendi danışmanlığı sayesinde mutlu yaşadıklarını söylüyor, istediğinize sorabilirsiniz."

Bu, geminin küçüklüğünü açıklıyordu. Bu, kedinin hizmetkârlarını taşıyan özel bir gezi yatıydı demek ki. Arzlılar eşitlik ve "Federasyon" söylenceleriyle kendilerini kandırıyorlardı. Hallerinden hoşnut olmaları için kedinin uydurduğu bir düzmeceydi bu.

Birdenbire durumu kavradı. Kediler Bryllw'in şimdiye dek görmediği mutlak bir güçle gittikçe büyüyen bir imparatorluk halinde yayılıyorlardı. Diğer türleri de hipnotizma denetimiyle, özgür olduklarına inandırarak köle gibi kullanıyorlardı. Köleler özgür olduklarını ve kendi kaderlerini kendilerinin belirlediklerini sanıp size sadece akıl danışırlarken isyandan korkmaya ne gerek vardı?

Bryllw derin bir ürpertiyle sarsıldı. Kaptanı bu göreve yollamamakla ne de iyi etmişti. Kediyi omzuna alıp "ziyaret" diye geri gelirdi şapşal; ve hiçbirinin tozu kalmazdı.

"Mrrr." Kedinin sesi sır verir gibiydi; uzanarak kocaman şefkatli gözlerini Bryllw'e dikti.

"Geminizi ziyaret etmesinin mümkün olup olmadığını soruyor."

Bryllw kendini tutmasına rağmen titriyordu. "Ayarlamaya çalışajaam," dedi, yalan söylediğini kedinin anlayacağından korkarak.

Kedi aniden yan yatarak gevşek bir halde tavana baktı ve sevgi dolu bir mırlamaya benzer yumuşak bir ses çıkardı. Ses, yaşı ilerlemiş Bryllw'de gençlik anılarını canlandırdı. Büyülenmişti. Ama bu aristokratların sevimlilik ve zarafette üzerine yoktu zaten! Öte yandan, kızmaya bile tenezzül etmeden sizi öldürüverirlerdi.

"Küçük gemisinin sizinki kadar hızlı olmadığını, dünyanıza dönerken peşinizden izleyebileceğimiz bir hızda giderseniz çok sevineceğini söylüyor." Sevgi dolu hoş mırlama devam etti. "Kavgacı ruhunuza ve kastettiklerini kavramadaki zekânıza hayran olduğunu belirtiyor. Size karşı özel bir sevgisi var ve halkı imparatorluğunuzda etkin bir yer edindiğinde sizi koruması altına alıp elinde olan her yardımı yapacağını söylüyor. Halinizden tüccar olmadığınızı, gerçekte yılların deneyimini taşıyan korkusuz bir savaş adamı olduğunuzu anlamış; sizi özel heyetine alabileceğini belirtiyor."

Kedi hâlâ uzanmış durumda, dalgın ve şefkatli gözlerle tavana bakıyordu.

Bryllw, yaşamının en tehlikeli kriz noktasında olduğunu hissederek donup kaldı. Bu aristokrat rüşvetini ne de güzel sunmuş, ne hoş yağ çekmiş ve ne hünerle aba altından sopayı göstermişti!

Evet de dese, hayır da dese tehlikedeydi. Gizlemeyi başaramadığı bir telaşla azalan hava stokunu bahane ederek kontrol odasına koşturdu. "Yürüyün," diye bağırdı oradaki adamlara. "Gidiyoruz."

"Ama..."

"Kapa çeneni ve henüz yürüyebilecek haldeyken yürü! Buradan çıkalım; soru sorarak vakit kaybetmeyin!"

Arz gemisi daha yavaştı. Kaçmak, savaşmaktan daha emin bir yol olacaktı.

Wllyll'n'e döndüklerinde, Bryllw Arz gemisinin ekrandaki görüntüsünü kapattı. Kendi gemileri en yüksek ivmeye ayarlanıyordu. Her şey hazır olduğunda *Wllyll'n* tam güçle ani bir çıkış yaptı ve uzaklaştı.

Ezici ivme nedeniyle Bryllw'in gözleri kararırken, kaçmış olduğu için kendisini şanslı sayıyordu.

Chang bir minderin üzerine yayıldı; hafifçe yüzünü sildi. "İşe yarayacağını sanmıyordum. Siz tepkilerini okuyabiliyordunuz ama ben tahmin etmek zorundaydım. Diu! Mahvoldum."

"Hepimiz mahvolduk – daha önce hiç blöf yapmamıştık. Pek de iyi beceremedik. Pokerciye en çok benzeyen Gölge'ydi."

"KEDİ!" diye bağırdı Hahn. Hepsi ayağa fırladı; sonra rahatladılar.

"Aaa, kes artık, Hahn."

"Gölge'ye süt filan verin."

"Bu Nll'ni'ler niçin hayvan beslemiyorlar acaba?"

"Bilmem – *biz* niye besliyoruz?"

•

ÇEVİREN: ŞENCAN TOPALOĞLU

DEVLE DÖVÜŞEN BİLGİSAYARIN ÖYKÜSÜ

Stanislaw Lem

SİBERİSTAN HÜKÜMDARI Kral Poleander Partobon büyük bir savaşçıydı; modern strateji yöntemlerinin savunucusu olduğu için de, bir askeri sanat olarak sibernetiğe her şeyin üstünde önem verirdi. Krallığı düşünen makinelerle dolup taşıyordu, çünkü Poleander bu makineleri aklına gelen her yere koymuştu; yalnızca gözlemevlerine ya da okullara değil, her yere: Yollardaki kayalara küçük elektrikli beyinler konulmasını emretmişti, bunlar yayaları ayakları takılıp düşmesinler diye uyarıyordu; direklerde, duvarlarda, ağaçlarda da elektrikli beyinler vardı, böylece kaybolanlar nerede olurlarsa olsunlar yol sorabiliyorlardı; bulutlara da bu beyinlerden takmıştı, yağmuru önceden haber versinler diye; vadilerde, tepelerde hep beyinler vardı – kısacası, Siberistan'da akıllı bir makineye toslamadan yürümek imkânsızdı. Kral zaten var olan şeylerin sibernetik bakımdan mükemmelleştirilmesini emretmekle kalmayıp, bir de kanun kuvvetinde kararnamelerle tamamen yeni varlıklar yaratılmasını da sağladığı için, gezegen çok güzel bir hale gelmişti. Örneğin, krallığında siberböcekler imal ediliyor, siberarılar vızıldıyor, sibersinekler uçuşuyordu; bunlar fazlaca çoğaldığında mekanik örümcekler tarafından yutuluyorlardı. Gezegen, içinde siberkatırtırnaklarının rüzgârda salındığı siberkorucuklarla kaplıydı, her yanda siberorglar eşliğinde siberkeman sesleri duyuluyordu – ancak, bu sivil araçların yanı sıra, bunların iki katı kadar da askeri gereç vardı, çünkü kral pek dövüşkendi. Sarayının mahzenlerinde garip huylu bir stratejik

bilgisayarı vardı; ayrıca daha küçük bir sürü bilgisayarı, siberfiloları, dev sibermatik birlikleri ve barut da dahil, akla hayale gelebilecek her türlü silahı vardı. Bir tek sorunu vardı ve bu da onun baş derdiydi: Hiçbir hasmı ya da düşmanı yoktu, hiç kimse topraklarını istila etmek istemiyor ve ona krallara özgü müthiş cesaretini, taktik dehasını, hele hele sibernetik silahlarının olağanüstü etkinliğini gösterme fırsatı vermiyordu. Sahici düşman olmayınca, kral mühendislerine yapay düşmanlar yaptırıyor, bunlarla savaşıyor ve her zaman da kazanıyordu. Ama bu savaşlar sahici savaşlardan hiç de daha az korkunç olmadığı için, halk tıpkı sahici bir savaştaymış gibi azap çekiyordu. Siberhasımlar köylerini başlarına yıkar, sentetik düşmanlar üzerlerine sıvı ateş dökerken kralın tebaası söylenmeye başlıyor, hatta kralın kendisi onların kurtarıcısı olarak ortaya çıkıp yapay düşmanı tarumar ederken bile şikâyetlerini sürdürüyorlardı; çünkü kral bu muzafferane saldırılar sırasında yoluna çıkan her şeyi dümdüz ediyordu. Bütün bunlar halkı kurtarmak için yapılıyordu ama bu vefasız insanlar, gene de söylenmeye devam ediyordu.

Sonunda kral gezegendeki bu savaş oyunlarından bıktı ve gözlerini göklere çevirdi. Artık rüyalarına giren kozmik savaşlar, uzay maceralarıydı. Gezegenin büyük, insan eli değmemiş, metruk bir Ay'ı vardı; kral tebaasına yeni ve büyük vergiler koyarak Ay'da ordular kurmak ve yeni bir savaş sahnesi hazırlamak için gereken parayı sağladı. Halk bu parayı seve seve verdi, çünkü artık Kral Poleander'in sibermatik saldırılarına maruz kalmayacaklarını, silahların kendi evleri ve kafaları üzerinde denenmeyeceğini düşünüyorlardı. Böylece, kralın mühendisleri Ay'da, her türlü askeri birliği ve kendi kendine ateş eden silahı yaratacak harika bir bilgisayar yaptılar. Kral hemen makinenin yeteneklerini denemeye başladı; bu arada da ona bir telgraf çekerek bir elektroev yapmasını söyledi – çünkü mühendisleri ona bu makinenin her şeyi yapabileceğini söylemişlerdi. Her şeyi yapabiliyorsa elektronik bir ev de yapabilirdi, değil mi? Ama telgraf hatlarındaki bir karışıklık nedeniyle telgrafın metninde küçük bir değişiklik oldu, makine bir elektroev değil, elektrodev yapma emri aldı; alır almaz da elinden geldiğince emri yerine getirmeye koyuldu.

Bu arada kral son bir sefere çıkmış, sibersipahilerin istila ettiği bazı vilayetlerini kurtarmakla meşguldü, Ay'daki bilgisayara verdiği emri tamamen unutmuştu. Birdenbire Ay'dan dev kayalar yağmaya başladı; kral hayretler içinde kalmıştı. Kayalardan biri sarayın bir kanadına düşüp kralın siberperi koleksiyonunu yok etti (siberperi, geri beslemeli orman perisi anlamına geliyordu). Gözü dönen kral, derhal Ay bilgisayarına telgraf çekip bir açıklama istedi. Ancak Ay'dan cevap gelmedi, çünkü artık bilgisayar yok olmuştu; elektrodev bilgisayarı yutup kendisine kuyruk yapmıştı.

Kral, devi öldürmek için derhal silahlı bir birlik hazırladı, gayet yiğit bir bilgisayarın komutasına vererek Ay'a yolladı; ama birkaç şimşek çakıp bir-iki gök gürültüsü duyulduktan sonra ne birlik kaldı ne bilgisayar: Çünkü elektrodevin şakası yoktu; son derece sahici bir şekilde savaşıyordu, üstelik kralla ve krallığıyla ilgili son derece kötü planları vardı. Kral, Ay'a siberbaşılarını, siberbaylarını, siberallerini ve sibermühendislerini yolladı; hatta en sonunda bir siber kurmay başkanı bile yolladı, ama bu da bir işe yaramadı, sadece tantana biraz daha uzadı o kadar. Kral bütün bunları sarayın balkonundaki teleskobundan seyrediyordu.

Dev büyüdükçe Ay küçüldü, çünkü canavar Ay'ı parça parça yiyip kendi vücuduna katıyordu. O zaman kral ve tebaası işlerin ciddi olduğunu fark ettiler, çünkü devin ayaklarının altındaki toprak yenip bitince, belli ki dev gezegene atlayıp üstlerine saldıracaktı. Kral düşündü düşündü, bir çare bulamadı, ne yapacağını bilmez oldu. Ay'a makine göndermek faydasızdı çünkü giden geri dönmüyordu, kendisi de gidemezdi çünkü korkuyordu. Kral birden gecenin sessizliğinde, görkemli yatak odasından gelen telgraf sesini duydu. Bu telgraf kralın Ay'a doğrudan bağlı olan özel hattıydı, som altından yapılmıştı ve elmas bir iğnesi vardı; kral sıçrayıp telgrafın başına koştu, bu arada alet de *dı-dıtdıdıt-dıt* diye gelen mesajı yazmıştı: ELEKTRODEV, POLEANDER PARTOBON'A SARAYI TERK ETMESİNİ BİLDİRİYOR, ÇÜNKÜ TAHTA ELEKTRODEV ÇIKACAK!

Kral bunu görünce korkudan titremeye başladı, olduğu gibi, ermin geceliği ve terlikleriyle saray bodrumuna, eski ve bilge stratejik bilgisayarının yanına koştu. Henüz bu bilgisayarın görüşünü alma-

mıştı, çünkü elektrodevin ortaya çıkıp başkaldırmasından hemen önce, bir askeri operasyon konusunda anlaşmazlığa düşmüşler, kral da bilgisayarın fişini çekivermişti – ama şimdi bunu düşünmenin sırası değildi: Tacı, tahtı, hayatı tehlikedeydi!

Kral, bilgisayarı prize taktı ve ısınır ısınmaz haykırmaya başladı:

"Sadık bilgisayarım! Sevgili bilgisayarım! Böyle böyle oldu, şimdi de canavar beni tahtımdan edip sürmeye çalışıyor. Çabuk söyle, ne yapabilirim?!"

"Eveeet," dedi bilgisayar. "Önce şu tartıştığımız konuda benim haklı olduğumu kabul et. Sonra da, bana yalnızca 'Dijital Sadrazam' olarak hitap et, istersen 'Yüce Elektromanyetmeapları' da diyebilirsin!"

"Tamam, tamam, seni sadrazam yaptım, istediğin her şeyi kabul ettim, yalnız sen beni kurtar!"

Makine gıcırdadı, guruldadı, ufladı, pufladı, sonra da şöyle dedi:

"Kolay. Ay'dakinden daha güçlü ikinci bir elektrodev yaparız. İkinci dev Ay'dakini yener, devrelerini düzeltir, böylece de amacımıza ulaşırız!"

"Harika!" dedi kral. "Bu ikinci canavarın planını çizebilir misin?"

"Bunun bir ultradev olması gerek," dedi bilgisayar. "Plan ne kelime, kendisini de yaparım. Bir dakikalık iş kralım!" Ve bilgisayar sözünde durarak çalışmaya başladı; tıslad ı, dütledi, takırdadı, vızıldadı, kendi içinde bir şeyler yaptı ve hemen dev bir kıskaca benzeyen, kıvılcımlar saçan, kıvrılan bir nesne bilgisayarın yanından çıkmaya başladı. Bunu gören kral haykırdı:

"Bilgisayar! Dur!"

"Yaaa, demek bana böyle hitap ediyorsun. Ben dijital sadrazamdım hani!"

"A, tabii," dedi kral. "Yüce Elektromanyetmeapları, yaptığın elektrodev öteki devi yenecek, ama yendiği devin yerine kendisi geçecek, peki bu devden nasıl kurtulacağız?!"

"Tabii ki daha güçlü üçüncü bir dev yaparak," dedi bilgisayar.

"Hayır, hayır! Öyleyse hiçbir şey yapma. Ben Ay'da hiç dev olmasın istiyorum, oraya birbirinden müthiş devler göndermenin ne faydası var allahaşkına?"

"Ha, o başka," diye yanıtladı bilgisayar. "Baştan öyle söylesene. Bak nasıl mantıksız mantıksız konuşuyorsun, ne istediğin anlaşılmıyor. Bir dakika... Düşüneyim."

Bilgisayar hırıldadı, mırıldadı, takırdadı, kıkırdadı ve sonunda dedi ki: "O zaman bir anti-Ay yapıp üzerine bir anti-dev yerleştiririz, bunu Ay'ın yörüngesine sokarız (birden bilgisayarın içinde bir şey "çat" diye koptu), sonra da ateşin başına oturur şarkı söyleriz: *Ben bir küçük robotum, devrelerde gezerim, transistörüm bozulursa, hemen tamir ederim!*"

"Tuhaf tuhaf konuşuyorsun," dedi kral. " Anti-Ay'la küçük robotun transistörlerinin ne alakası var?"

"Ne transistörü? Ne robotu?" dedi bilgisayar. "Yok, hayır, hata yaptım, içeride bir şeyler karıştı. Galiba bir lambam yandı." Kral bozukluğun nerede olduğunu aramaya başladı, sonunda yanık lambayı bulup değiştirdi ve bilgisayara anti-Ay meselesini sordu.

"Hangi anti-Ay?" dedi bilgisayar, çünkü bu arada daha önce söylediklerini unutmuştu. "Ben anti-Ay falan bilmiyorum. Bir dakika... Düşünmem lazım."

Vızıldadı, hırıldadı ve dedi ki:

"Şimdi, genel bir 'elektrodev öldürme' teorisi kurmamız gerek, o zaman Ay'daki dev bu teorinin özel bir uygulaması olur, çözümü de çok basitleşir."

"Teoriyi yarat öyleyse," dedi kral.

"Bunun için çeşitli deneysel devler yaratmamız gerek."

"Kesinlikle olmaz. Çok sağol ama yaratmayalım!" diye haykırdı kral. "Bir dev tahtıma göz dikiyor, ya bir sürü dev ortaya çıkarsa başıma neler gelir bir düşün!"

"Yaaa! Peki o zaman başka bir yol deneyelim. 'Art Arda Gelen Üç Aşağı Beş Yukarı Çıkarsamalar' yönteminin stratejik bir varyasyonunu uygulayacağız. Git deve bir telgraf çek, eğer çok basit üç aritmetik işlemini başarıyla yaparsa tahtını ona bırakacağını söyle."

Kral gidip telgrafı çekti, dev de razı oldu. Kral bilgisayarın yanına geri döndü.

"Şimdiiii! İlk işlem şu," dedi bilgisayar. "Söyle deve, kendisini kendisine bölsün."

Kral deve haberi iletti. Elektrodev kendisini kendisine böldü, ama bir elektrodev bölü bir elektrodev, bir elektrodeve eşit olduğu için, dev Ay'da kaldı ve hiçbir şey değişmedi.

"Elinden gelen bu mu?" diye haykırdı kral bodruma koşarak, telaştan ayağından terlikleri fırlamıştı. "Dev kendini kendine böldü, ama birde bir bir kere bulunduğu için hiçbir şey değişmedi."

"Tamam, bunu bilerek yaptım, dikkatini dağıtmak için," dedi bilgisayar. "Şimdi deve kendi kökünü almasını söyle." Kral Ay'a tekrar telgraf çekti; bu kez dev kendisini itip kakmaya başladı. İtiştirdi, çekiştirdi, zorlandı, çatırdadı, nefes nefese kaldı, titredi, ama sonunda bir şey koptu – ve kendi kökünü aldı.

Kral tekrar bilgisayarın yanına gitti.

"Dev çatırdadı, titredi, dişlerini bile gıcırdattı, ama sonunda kökünü aldı; hâlâ beladan kurtulamadık!" diye haykırdı kapıdan. "Şimdi ne yapıyoruz sadık bilgisa... Yani Yüce Elektromanyetmeapları?"

"Yüreğini ferah tut," dedi bilgisayar. "Şimdi git ve deve kendisini kendisinden çıkartmasını söyle!"

Kral, görkemli yatak odasına koşup telgrafı yolladı; dev hemen kendisini kendisinden çıkartmaya başladı, önce kuyruğu gitti, sonra bacaklar, sonra gövde; sonunda dev işin içinde bir düzenbazlık olduğunu fark edip duraksadı ama ne çare, bir kere başlamış olduğu için hızını alamadı, kafasını da çıkardı ve sıfır haline geldi, yani hiçbir şey oldu, elektrodev filan kalmadı!

"Elektrodev yok oldu!" diye sevinçle haykırarak bodruma daldı kral. "Sağol sadık bilgisayarım, çok sağol. iyi çalıştın. Şimdi dinlenmeyi hak ettin. Şu fişini prizden çıkarayım hele..."

"Yavaş ol bakalım canım," dedi bilgisayar, "işi hallediyoruz, sonra hemen fiş prizden çıkıyor, bana Yüce Elektromanyetmeapları demeyi bırakıyorsun ha! Olmadı, hiç olmadı. Kendimi bir elektrodev haline getireyim de gör. Seni buralardan sürerim, senden de iyi yönetirim bu krallığı. Zaten bütün önemli meselelerde bana danışıyordun, aslında krallığı ben yönetiyordum sayılır..."

Ve bilgisayar, oflayıp puflayarak bir elektrodeve dönüşmeye başladı; tam iki yanından alevli elektrokıskaçlar çıkarken, kral korkudan ne yapacağını şaşırıp üstüne atıldı ve terlikleriyle lambalarına vur-

maya başladı. Bilgisayar öksürdü, çatırdadı ve birden programı karıştı. "Elektrodev" kelimesi "elektrodef" olarak iletildi ve kralın gözleri önünde bilgisayar dev bir elektrodefe dönüşmeye başladı. Kocaman sentetik zilleri şıkırdayan, mavi kıvılcımlar saçarken bir yandan da bu kıvılcımlara tempo tutan bir elektrodef haline geldi. Dönüşüm tamamlanıp elektrodef kendi kendine müthiş şıkırtılarla çalmaya başladığında, Poleander hâlâ alık alık bakıyordu.

Kral içini çekerek terliklerini giydi ve görkemli yatak odasına döndü. Ama o günden sonra da bambaşka bir kral oldu; başından geçen olaylar dövüşkenliğini törpülemişti. Ömrünün sonuna kadar yalnızca sivil sibernetikle uğraştı ve askeri sibernetiğe hiç ama hiç ilişmedi.

•

ÇEVİREN: BÜLENT SOMAY

SON BASKI

Eric Frank Russell

KOMUTAN CRUIN, açılan metal merdivenden aşağıya indi, son basamağa geldiğinde durdu; bu yeni topraklara önce bir ayağı, sonra da diğeriyle önemli bir adım attı. Böylece yabancı bir dünyada türünün ilk temsilcisi oluyordu.

Durumun anlam ve önemine uygun bir titizlikle giyinmiş olarak, boğa gibi heybetli cüssesiyle güneşin altında poz verdi. Şeref madalyalarıyla pırıl pırıl parlayan kusursuz gri-yeşil üniformasında tek bir leke yoktu. Kendi gezegenlerinden kalkalı beri asker botları ilk kez böylesine parlıyordu. Rütbesini gösteren altın mahmuzlar, ayaklarını kıpırdattıkça ökçelerinde şıngırdıyordu. Süslü kaskının siperliği altında gölgelenmiş gözlerinin sertliğinde bir iç hoşnutluğunun pırıltısı kımıldanıyordu.

Henüz çıktığı kilitli hava odacığından aşağı bir mikrofon uzandı. Mikrofonu kocaman eliyle tutarak, geçmişin ve daha çok da geleceğin zaman boyunca görüntülerini görüyormuş gibi boş bir dikkatle ileriye doğru baktı. Gerçekten de, dünyalarının tarihinde olagelmiş diğer atılımlar kadar inanılmaz düşsellikte bir andı bu.

"Huld adına ve Huld halkı adına," diye resmi bir açılış yaptı, "bu gezegeni alıyorum." Sonra da bir robot gibi, çevik ve mekanik bir selam verdi.

Karşısındaki yirmi iki uzun, siyah uzay gemisi, Huld'a özgü kırmızı-siyah-altın renkleri taşıyan zafer direklerini aynı anda ön pencerelerinden ileri doğrulttular. Araçların içinde dimdik ve kaskatı selamda duran yetmişer kişilik yirmi iki ekip çok iyi çalıştıkları bir şarkıyı söylemeye koyuldu: "Ey, cennet baba-yurdum Huld."

Bitirdiklerinde Komutan Cruin bir kez daha selam verdi. Ekipler selamlarını tekrarladılar. Zafer direkleri içeri çekildi. Cruin merdiveni çıkıp sancak gemisine girdi. Araç tümüyle kilitlendi. Yirmi iki işgalci gemi, askeri düzen içinde, birbirlerine eşit uzaklıkta, burun ve kuyrukları aynı hizada olmak üzere vadi boyunca yerleşmişlerdi.

Doğu yakasında, bir mil uzaklıktaki alçak bir tepeden yükselen ateş kalın bir duman sütunu çıkarmaktaydı. Yirmi üçüncü geminin kalıntıları arasında alevler alazlanıp sıçramalar yapıyordu. Bu, filonun üç yıl önce yola çıkışından bu yana verdiği sekizinci kayıptı. O zaman otuzdular; şimdi ise yirmi iki.

İmparatorluğun bedeli.

Kabinine girince Komutan Cruin iri cüssesini masasının ardındaki koltuğa bıraktı; ağır kaskını çıkardı. Alçakgönüllülükle yanındakinin arkasına saklanmış bir şeref madalyasını düzeltti.

"Dördüncü adım," dedi memnuniyetle.

İkinci Komutan Jusik, başını saygıyla öne eğdi. Cruin'e bir kitap uzattı. Kitabı açıp yüksek sesle düşündü Cruin.

"Birinci adım: Gezegenin bizim yaşam şeklimize elverişliliğini kontrol et." Altçenesini ovaladı. "Elverişli olduğunu biliyoruz."

"Evet, efendim. Büyük bir zafer bu sizin için."

"Teşekkür ederim Jusik." Bir an için Cruin'in geniş yüzünün bir yanı kaba bir gülümsemeyle aydınlandı. "İkinci adım: Keşif botları dünyada ileri yaşam biçimlerinin varlığını araştırırken, uydu alanında, bir çaptan daha az olmayan bir uzaklıkta kal. Üç: Olası bir direnişe ortam sağlayacak zengin kaynaklardan uzak, ama üstesinden gelinebilecek kadar küçük bir kaynağın yakınında bir iniş yeri seç. Dört: Huld'un egemenliğini usul ve disiplin elkitabında belirtildiği biçimde resmen ilan et." Altçenesini oynattı. "Bütün bunları yaptık."

O gülümseme yine yüzüne yerleşti; gözlerini memnunlukla koltuğunun yanındaki küçük pencereye çevirdi. Pencere tepedeki duman sütununu çevreliyordu. Yüzünün ifadesi çatıklaşıp, çene kasları aşağı sarktı.

"Tam eğitim görmüş ve son derece nitelikli," diye homurdandı acı bir gülüşle. "Mecburdu sanki gemiyi düşürmeye. Bir gemi daha

ekibiyle yok oldu, hem de tam amacımıza ulaşmışken. Bu sekizincisi. Dönünce, astronot eğitim merkezinde bir temizlik yapmak gerekecek."

"Evet, efendim," diye sorumlulukla onayladı Jusik. "Mazereti olamaz."

"Hiçbir şeyin mazereti olamaz," diye sertçe karşılık verdi Cruin.

"Tabii, efendim."

Cruin öfkeyle homurdanarak kitabına baktı. "Beşinci adım: Savunma elkitabında anlatıldığı gibi bütün koruyucu ön hazırlıkları yap." Jusik'in ince, pürüzsüz çehresine baktı. "Her kaptana savunma elkitabı verildi. Emirlerini yerine getiriyorlar mı?"

"Evet, efendim. Başlamış durumdalar."

"Önceden başlasalardı daha iyiydi! En yavaşlarının rütbesini indireceğim." Kocaman başparmağını ıslatarak sayfayı çevirdi. "Altıncı adım: Gezegende ileri bir yaşam tarzına sahip canlı türleri bulunursa, örnek toplayın." Arkasına yaslanıp bir süre düşünceye daldı; sonra kalın sesiyle bağırdı: "Ee, ne diye bekliyorsun?"

"Ne buyurdunuz, efendim?"

"Birkaç örnek getirin," diye kükredi Cruin.

"Peki, efendim." Jusik, gözlerini kırpmaksızın selam verdi ve düzgün adımlarla dışarı çıktı.

Peşinden kapı kendiliğinden kapandı. Cruin karamsar bir bakışla izledi bunu.

"Lanet olası eğitim merkezi," diye gürledi. "Ben ayrılalı beri iyice bozuldu."

Ayaklarını masasına dayadı, mahmuzlarının şıngırdaması için topuklarını sallayarak örneklerin gelmesini bekledi.

Üç örnek kendiliğinden ortaya çıktı. Kafilenin en ötesinde kalan yirmi iki numaralı geminin baş tarafında, hayretten açılmış gözleriyle sıraya dizilmiş durumda bulundular. Kaptan Somir onları bizzat getirdi.

"Altıncı adım, örnek toplayın diyor, efendim," diye Komutan Cruin'e açıklama yaptı. "Daha iyi bir şeyler beklediğinizi biliyorum, fakat bunları burnumuzun dibinde bulduk."

"Burnunuzun dibinde mi? İniş yapıyorsunuz ve kısa bir süre içinde başka canlı türleri aracınızın etrafında cirit atmaya başlıyor. Koruyucu önlemlerinize ne oldu?"

"Henüz tamamlanmadı, efendim. Biraz zaman gerekiyor."

"Gözcüleriniz ne yapıyor– uyuyor mu?

"Hayır, efendim," dedi Somir çaresizce. "Bunlar için genel bir alarm vermeyi gerekli görmediler."

Cruin isteksizce hak verdi. Suçlayan gözlerle üçlüyü süzdü. Üç çocuk. Biri ancak dizine kadar gelen; küçük, kalkık burunlu, tombul parmaklarını emen bir oğlan. Diğeri ondan epey büyük, ince bacaklı, atkuyruklu bir kız. Üçüncüsü Somir'in boyuna yakın; oldukça zayıf ama ince kıyafetinin içinde, ileride biçimli bir vücuda sahip olacağı belli olan başka bir kız. Üçü de çilliydi ve hepsinin alabildiğine kızıl saçları vardı.

Uzun olan kız Cruin'e, "Ben Marva'yım," dedi, "Marva Meredith." Arkadaşlarını göstererek, "Bu Sue ve bu da Sam. Şurada, Williamsville'de yaşıyoruz," diye ekledi. Gülümseyerek baktı. Cruin birden kızın gözlerinin oldukça ilginç yeşil tonlar içerdiğini fark etti. "Böğürtlen aramaya çıkmıştık, sizin geldiğinizi gördük."

Cruin homurdandı; ellerini karnının üstüne koydu. Bu gezegendeki canlı türlerinin yapı ve biçim itibariyle açıkça kendilerine benzemesi onu hiç mi hiç etkilememişti. Başka türlü olabileceğini kendisi de aklına getirmemişti zaten. Huld felsefesine göre, bütün ileri canlı türlerinin insan şeklinde olması gerekiyordu ve şimdiye kadar hiçbir keşif gezisi aksini gösteren bir kanıt bulmuş değildi.

"Kendi dilinde söyleyip durduğu bu saçmalıkları anlamıyorum; o da Huldca bilmiyor," diye yakındı Somir'e. "Nefesini böyle tüketmesine bakılırsa kafası pek çalışmıyor herhalde."

"Evet, efendim," diye onayladı Somir. "Onları eğitmenlere teslim etmemi ister miydiniz?"

"Boşver. Değmezler." Küçük oğlanın çillerine iğrenerek baktı; daha önce böyle bir şey görmemişti. "Ne kötü benekler! Hasta olabilirler. Pöff!" Tiksintiyle yüzünü buruşturdu. "İçeri girmeden önce ışın-sterilizasyonundan geçtiler mi?"

"Elbette, efendim. Bu konuda özellikle dikkatli davrandım."

"Bundan böyle karşılaşabileceğin her şeye aynı şekilde dikkat et." Otoriter bakışı ağır ağır oğlandan atkuyruklu kıza, sonra da uzun boylusuna kaydı. Ona bakmak istemiyordu, ama yine de bakacağını biliyordu. Sakin yeşil gözlerinde onu belli belirsiz huzursuz eden bir şey vardı. İstemediği halde onunla göz göze geldi. Kız yine gülümsedi, küçük gamzeleriyle. "Dışarı at şunları," diye bağırdı Somir'e .

"Nasıl emrederseniz, efendim."

Somir onları dürterek kapıya yöneltti. Üçü birbirlerinin elini tutarak kapıda sıralandılar.

"Hoşçakalın!" diye cıvıldadı oğlan, ağırbaşlılıkla.

"Hoşçakalın!" dedi atkuyruklu, utangaç utangaç.

Uzun boylu kız kapıdan çıkarken döndü. "Hoşçakalın!"

Cruin, anlamamış gözlerle ona bakarak huzursuzlukla koltuğunda kıpırdandı. Kız gamzelerini gösterdi; sonra kapı kapandı.

"Hoşçakalın." Bu garip sözcüğü kendi kendine söylemeye çalıştı. Kullanıldığı durum göz önüne alındığında veda anlamı taşıdığı ortaya çıkıyordu. İşte, dillerinden bir sözcük öğrenmişti bile.

"Yedinci adım: Örnekleri, Huldcayı yeterli derecede öğrenene kadar eğiterek iletişim sağla."

Onlara öğretin. Onlar size öğretsin demiyor. Siz *onlara* öğretin. Köleler efendilerden öğrenmeli; efendiler kölelerden değil.

"Hoşçakalın." Hırsla kendini suçlayarak sözcüğü tekrar söyledi, önemsenmeyecek bir konu olmakla birlikte kurallara aykırı bir davranıştı. Hiçbir şeyin mazereti olamaz.

Öğretin.

Kölelere–

Gemiler roketlerini sağır edici bir gürültüyle ateşleyerek savunma kılavuzunda belirtilen pozisyonu almak için manevra yapıyorlardı. Bunun için, saatler süren dikkatli bir yanaşma gerekti. Sonunda, burunları ortada karşılaşan, kuyrukları dışa dönük on bir köşeli yıldız biçiminde iki grup halinde yeniden pozisyon alındı. Bir millik hat içerisinde kalan her şeyi yakıp kül edebilecek ürkütücülükteki ana itme tüplerinin oluşturduğu iki çemberin ötesinde çayır, çalılık ve ağaçların yanıp kül olduğu geniş bir alan bulunuyordu.

Bu iş hallolunca, kir pas içindeki terli ekipler silahlarını güçbela dışarı taşıdılar. Araçların yayvan kuyrukları arasındaki boşluklara dışa dönük şekilde kurdular. Gemiden indirilmemiş olan kuyruk silahları dışa, yukarıya doğru bakıyorlardı. Böylece tüplerle beraber silahlar çifte karargâhı çepçevre saran korku verici bir ateş alanı kurmuş oluyordu. Huldlu stratejik planlamacılar tarafından tasarlanmış bir Huld stratejik planıydı bu. Daha yabancı bir diğer yaklaşımla, Kızılderililere karşı çember oluşturan kervan arabası tekniğiydi bu; o kadar eskiye dayanıyordu ki geçmişe gerçekten meraklı öğrenciler hariç, herkesçe unutulmuştu. Ama işgalcilerin hiçbiri bunu bilmiyordu.

Karargâhın çevresi her gemiye iki adet düşecek şekilde küçük, hızlı, iyi silahlanmış keşif botları ile donatıldı. Çabuk havalanmak için burunları dışa dönük, kuyrukları ise iç tarafta olmak üzere hazırda bekliyorlardı; büyük gemilerin hemen ilerisinde, itme tüplerinin aşağısında ve silah donanımı hattı dışında çifte düzende yerleşmişlerdi. Keşif botlarını tam olarak aynı aralıklarla yerleştirmek ve tamamen aynı açıları tutturmak için canla başla çalışılıyordu. Bütün bu ayarlamalar asker kafasının aşkı olan o geometrik kesinliği öngörüyordu.

Komutan Cruin, sancak gemisinin üstünde uzanan asma iskelede bir aşağı bir yukarı yürüyerek, çalışan ekiplerini memnuniyetle izliyordu. Organizasyon, disiplin, enerji, sorgusuz itaat – bunlar verimliliğin temel esaslarıydı. Huld bu yolla büyük olmuştu. Huld bu yolla daha da büyüyecekti.

En uca vardığında parmaklığa yaslandı ve aşağıdaki eş-merkezli yassı ve geniş donanım çemberlerine baktı. Kendi ekibi yerleştirdikleri iki keşif botunun açılarını kontrol ediyordu. Ağır silahlarla donanmış dört nöbetçi, başlarında Jusik olmak üzere küllerin içinden uygun adım yürüyüşle geldiler. Beraberlerinde altı tutsak getirmişlerdi.

Komutanı görünce Jusik adamlarına bağırdı: "Kıt'a dur!" Nöbetçi ve tutsaklar ayaklarını vurup yerden toz kaldırarak durdular. Jusik yukarı bakarak selam verdi.

"Altı örnek, efendim."

Cruin onlara ilgisizce baktı. Soluk renkli, çapaçul giysiler içinde orta yaşlı yarım düzine adam. Bunların altı bini olsa yine de parmağını bile oynatmazdı.

Tutsakların en iri olanı, soldan ikincisi, kızıl saçlıydı ve duman çıkaran bir şeyi emiyordu. Kilosu Cruin'inkinin ancak yarısı kadar olmasına rağmen, omuzları onunkilerden daha genişti. Komutan, gözlerinin yeşil olup olmadığını merak etti kendi kendine; durduğu yerden bunu anlaması olanaksızdı.

Bu tutsak, Cruin'i sakince inceleyerek duman çıkaran şeyi ağzından aldı ve kuru bir sesle, "Eyvah, bir omzu kalabalık," dedi. Sonra o şeyi tekrar dudaklarının arasına soktu ve mavi bir duman çıkardı.

Diğerleri, anlamamış ya da inanamamış gibi kuşkulu görünüyorlardı.

"Hay aksi şeytan! *Olamaz!*" dedi sağdaki; ince asık yüzlü, bir deri bir kemik kalmış olan.

"Vallahi öyle!" diye diretti Kızılkafa aynı tekdüze sesiyle.

"Onları eğitmenlere götüreyim mi, efendim?" diye sordu Jusik.

"Evet." Cruin yaslandığı parmaklıktan doğruldu ve beyaz eldivenlerini düzeltti. "Konuşma yeterlilikleri onaylanmadan beni bir daha rahatsız etmeyin." Diğerinin selamını alarak asma iskelede gerisingeri yürüdü.

"Gördün mü?" dedi Kızılkafa, ayağını nöbetçiyle aynı anda kaldırarak. Onunla beraber uygun adım yürümekten tarifsiz bir zevk alır gibiydi. Hemen yanındaki tutsağa göz kırparak ağzının kenarından kokulu duman halkaları yaydı.

Fane ve Parth adlı eğitmenler ertesi akşam bir görüşme yapmak üzere geldiler. Jusik onları içeri aldı; Cruin yazdığı rapordan başını kaldırarak sinirli bir şekilde baktı.

"Evet?"

Fane, "Efendim, bu tutsaklar bir süreliğine evlerinde kalmamızı ve konuşmayı orada öğretmemizi istiyorlar," dedi.

"Bunu size nasıl anlattılar?"

"Çoğunlukla işaret yoluyla," dedi Fane.

"Peki böyle saçma bir planın üzerinde düşünmeme değer olduğuna nasıl karar verdiniz?"

"Tartışılması gereken yönleri var," diye diretti Fane. "Yasalarımız bu gibi konuların, son kararı verecek olan komutana getirilmesini öngörüyor."

"Çok doğru, çok doğru." Fane'e biraz daha olumlu bir gözle bakmaya başladı. "Nedir bu konular?"

"Bizim açımızdan zaman önemli; bu tutsaklar dilimizi ne kadar çabuk öğrenirlerse o kadar iyi olacak. Burada başlarına gelene üzülüyorlar. Zihinlerini ailelerine ve arkadaşlarına duydukları özlem kaplıyor. Kendi evlerinde farklı olacak ve büyük bir hızla öğrenecekler."

"Zayıf bir görüş," diye dudağını büktü Cruin alayla.

"Hepsi bu değil. Sıcakkanlı ve saf bir yaradılışları var. Onlardan korkmamız için pek bir neden göremiyorum ben. Düşman olsalardı şimdiye kadar çoktan saldırmış olurlardı."

"Hiç de öyle değil. Tedbirli olmakta yarar var. Savunma elkitabı bu konu üzerinde özellikle duruyor. Bu yaratıklar işimizi görmeye kalkışmadan önce bizi şöyle bir sınamak istiyor olabilirler."

Fane hemen fırsatı yakaladı. "Bu görüşünüzle benim düşünceme katılmış oluyorsunuz, efendim. Burada bulunmaları içimizde altı çift göz ve kulak olması anlamına geliyor; ayrıca ortadan kaybolmaları evlerindekileri ayağa kaldıracaktır. Orada olurlarsa rahat ederler; göz ve kulak da *biz* oluruz!"

"Çok mantıklı," diye onayladı Jusik, bir an için kendini unutarak.

"Sen sus!" diye parladı Cruin. "Elkitabında böyle bir öneriye ilişkin olarak getirilmiş bir kural hatırlamıyorum. Bir incelemem gerek." Kitaplarını kavrayarak göz gezdirdi; bu epey bir zaman aldı. Sonunda kitapları bıraktı ve konuştu: "Öyle görünüyor ki elkitabında sözü edilmeyen bu tür durumlarda karar bütünüyle bana ait. Ancak eldeki verilerin iyice değerlendirilip, elkitabındaki konuyla ilgili başka herhangi bir maddeyle çelişmemesi gerekiyor. Ayrıca aldığım karar, aynı alanda söz sahibi daha üst bir makamın emirlerine ters düşmemeli." Derin bir nefes aldı.

"Evet, efendim," dedi Fane.

"Çok doğru, efendim," diye katıldı Parth.

Cruin kaşlarını çattı. "Bu tutsakların evi ne kadar uzakta?"

"Yaya olarak bir saatlik yol." Fane güven verici bir tavırla, "Bize

bir şey olduğu takdirde –ki bunu tümüyle olanakdışı buluyorum– bir keşifçi parmaklarını bile kıpırdatmalarına meydan vermeden bütün kasabayı yerle bir eder. Bir keşifçi, bir bomba, bir dakika!" diyerek hemen ekledi: "Sizin emrinizle, efendim."

Cruin'in koltukları kabardı. "Aptallıklarından yararlanmamak için bir neden göremiyorum." Jusik'e ne düşündüğünü sorarcasına baktı, ama o bunu fark etmedi. "Siz iki eğitmen, bu planı bana getirdiğinize göre, ben de onaylıyor ve uygulamanız için sizi görevlendiriyorum." Çekmeceden çıkardığı bir listeyi gözden geçirdi. "Beraberinizde iki psikolog götürün – Kalma ve Hefni."

"Pekâlâ, efendim." Fane çevik bir selam verdi ve dışarı çıktı, Parth da onu izledi.

Cruin bir süre boş gözlerle yarısı yazılmış raporuna bakarak elindeki kalemi evirip çevirdi; sonra Jusik'e dönüp tükürük saçarak bağırdı: "Ne diye sırıtıp duruyorsun?"

Jusik hemen ciddileşti.

"Hadi söyle!"

"Efendim, düşünüyordum da," dedi Jusik biraz ürkerek, "bir gemide üç yıl epey uzun bir zaman."

Cruin kalemini masaya vurarak ayağa kalktı. "Bu durum diğerleri için de geçerli!"

Jusik cesaretini toplayarak ama saygısızlığa kaçmadan, "Sizin açınızdan efendim, daha uzun sayılır," dedi.

"Çık dışarı," diye bağırdı Cruin.

Jusik giderken arkasından izledi, kendiliğinden kapanan kapının tık sesini bekledi. Gözlerini pencereye çevirdi; katı bir ifadeyle çökmekte olan akşam karanlığına baktı. Öylece hareketsiz durduğu için mahmuzlarından ses çıkmıyordu. Kayıp güneşin gökyüzünden son ışınlarını emişini seyretti.

Çok geçmemişti ki alacakaranlığın içinde ötedeki ağaçlık tepe yönünde yürüyen on kişi belirdi. Dördü üniformalıydı; altısı gri, biçimsiz giysiler içindeydi. Ellerini, kollarını oynatarak aralarında konuşuyorlardı; içlerinden biri bir kahkaha attı. Onlar gözden kayboluncaya kadar arkalarından bakarken altdudağını ısırdı Cruin.

Rütbenin bedeli.

"Sekizinci adım: İlk saldırıları savunma elkitabında açıklanan tekniklere göre geri püskürt." Cruin homurdandı, bir elini kaldırıp şeref madalyalarını düzeltti.

"Hiç saldırı olmadı," dedi Jusik.

"Bunun farkındayım." Komutan öfkeyle baktı. "Bir hücum olmasını tercih ederdim. Buna hazırız. Bize karşı ne kadar erken güç kullanırlarsa kimin patron olduğunu o kadar çabuk öğrenirler!" Kocaman parmaklarını gümüş işlemeli kemerine geçirdi. "Ayrıca, adamlara yapacak bir şey çıkardı. Sonsuza dek eğitim alıştırmaları yaptıramam onlara. Dokuz gündür buradayız ve hiçbir şey olmadı." Tekrar kitaba döndü. "Dokuzuncu adım: İlk saldırının püskürtülmesinin peşi sıra savunma elkitabmda açıklanan şekilde şiddet eylemi uygulayın." Tekrar homurdandı. "Olmamış bir şeyin peşi sırası nasıl olur?"

"Olanaksız," diye söze girdi Jusik.

"Hiçbir şey olanaksız değildir," diye sertçe karşı çıktı Cruin. "Onuncu adım: Olur da, uygar canlılar kayıtsızlık veya dostluk gösterirse örnekler eğitimden geçene dek önlem düzeninde kalın; bu arada, her seferinde eldeki sayının beşte birini geçmeyecek şekilde keşif botlarını uçuş süreleri dolana kadar çevreyi taramaya gönderin."

"Bu demektir ki sekiz-dokuz keşifçi taramaya çıkacak," dedi Jusik düşünceli bir şekilde. "Geri dönmedikleri takdirde yapılması gereken nedir?"

"Bunu neden soruyorsun?"

"Kırk döngü önce emirleriniz üzerine gönderdiğim sekiz keşifçiden haber alamadık."

Komutan Cruin şiddetle kitabını fırlattı. Geniş, ağır yüzü kıpkırmızı oldu.

"İkinci Komutan Jusik, o keşifçilerden haber alınamadığını bana anında bildirmek sizin görevinizdi."

"Ben de öyle yapıyorum," dedi Jusik soğukkanlılıkla. "Bildiğiniz gibi kırk döngülük bir uçuş süreleri var. Az bir zaman önce bu tamamlandı. Şu anda gecikmiş bulunuyorlar."

Cruin madalyalarından ve mahmuzlarından sesler çıkararak odada iki kez gidip geldi. "Kaybolmalarına karşılık olarak, tutsak edildikleri bölgeler hemen yok edilsin. Ödün vermek yok. Bu bir ilk ders olsun."

"Hangi bölgeler, efendim?"

Cruin adımlamasını keserek bağırdı: "Bunu *senin* bilmen gerek. O keşifçiler rotalarına uygun olarak gittiler, değil mi? Ötesi basit bir–"

Cruin durdu. Tiz bir ses, alçalarak boğuk bir iniltiye dönüşüp üstlerinden geçmiş ve sonra yine yüksek bir tona çıkmıştı.

"Bir numara." Jusik duvardaki küçük zaman cetveline baktı. "Geç, ama burada. Belki diğerleri de görünür şimdi."

"Gelmezlerse birisi güzel bir ders alacak!"

"Nasıl rapor vereceğine bir bakayım." Jusik selam vererek aceleyle çıktı.

Cruin penceresinden ihmalkâr keşifçinin karnı üzerinde kayarak yanaşmasını izledi. Altdudağını durmaksızın kemiriyordu, yavaşça ve inatla; düşünceleri kendi labirentlerinde yol alır gibiydi.

Sönmüş, nemli kül hattının ötesinde, altın renkli kır çiçekleri çayırları süslüyordu; arıların vızıltıları ağaç yapraklarının tatlı hışırtılarına karışmaktaydı. On yedi numaralı gemiden dört savaşçı teknisyen bu güvenli yeri bulmuş ve iri yapraklı, çiçekli bitkilerin gölgesinde sırtüstü sere serpe uzanmışlardı. Gözleri kapalı, ellerine gelen otları gelişigüzel koparırken, bir yandan da oradan-buradan aylakça bir konuşma tutturduklarından Cruin'in mahmuzlarının yaklaşan şakırtısını duyamadılar.

Cruin karşılarına dikilip ateş püskürdü: "Kalkın!"

Hemen kalkıp ifadesiz yüzler, ileriye bakan gözler ve yanlarına bitişmiş elleriyle, omuz omuza dimdik doğruldular.

"Adlarınız nedir?" İtaatle, sert ve kesin tondaki sesleriyle tekrarladıkları isimleri defterine kaydetti. "Sizinle daha sonra görüşeceğim. Şimdi marş!"

Aynı anda selam verip bir-ki-üç temposunda adımlarla ayrıldılar. Gemilerinin gölgesine varana dek Cruin arkalarından kızgın kızgın baktı. Ancak o zaman dönüp yoluna devam etti. Bir elini silahı-

nın soğuk kabzasından ayırmadan tepenin en ucuna vardı; arkasında kalan vadiye baktı. Çift yıldız düzenine getirilmiş düzgün sıralı Huld gemileri, sessiz ve ürkütücü bir şekilde duruyorlardı.

Sert, otoriter bakışları tepenin öbür tarafına çevrildi. Orada kırlık bir arazi vardı. Koruluk bir yamaç, ötelerdeki sise doğru kıvrılarak uzanan ince bir nehre iniyordu. Nehrin öbür tarafında yan yana parçalar halinde uzanan işlenmiş tarlaların arasında üç ev görünmekteydi.

Cruin büyük bir kayanın üstüne oturarak silahını çıkardı, çevreyi dikkatle süzdü, cebinden küçük bir tomar rapor kâğıdı çıkararak yirminci kez gözden geçirdi. Okurken burnuna hafiften şifalı ot ve reçine kokusu geldi.

"Bu iniş yerinin etrafını alçaktan uçarak dolaştım ve fotoğraflarını çektim; üzerinde bulunan bütün araçları gözden kaçırmamaya dikkat ettim. Havada bulunan iki araç bana karışmadan yollarına devam ettiler. Yerden gönderdikleri sinyallerin bir inme çağrısı olabileceği o zaman aklıma geldi ve usul elkitabında önerildiği şekilde fırsatı değerlendirmeye karar verdim. Böylece iniş yaptım. Keşif aracımı pistin dışına çıkararak beni karşıladılar ve ağırladılar."

Yakındaki bir ağaçtan şakıma sesi geldi. Cruin elini otomatik olarak silahına götürerek yukarı baktı. Sadece bir kuştu. Raporu atlaya atlaya okurken son cümlelere geldiğinde kaşlarını çattı.

"... aramızda iletişim sağlayacak ortak bir dilin olmaması reddetmemi güçleştiriyordu; şehir turu boyunca aldığım altıncı içkiden sonra bacaklarıma garip bir şekilde felç geldi ve yanımdakilerin kollarına düştüm. Beni hileyle zehirledikleri sonucuna vararak ölüme hazırlandım... Şakalar yaparken boğazımı gıdıkladılar... Kustum." Cruin şaşkınlık içinde çenesini ovaladı. "İyileştiğimden emin olana kadar beni bırakmadılar. Havalanırken bana el salladılar. Dönüş zamanını geciktirdiğimden dolayı kaptanımdan özür diler, elimde olmayan nedenlerden ötürü olduğunu belirtirim."

Ötücü kuş Cruin'in ayaklarına konarak acı acı ünledi. Başını yana döndürüp parlak, boncuk gibi gözleriyle onu inceledi.

Cruin okuduğu kâğıttan bir yenisine geçerek incelemeye koyuldu. Makineyle yazılmış düzgün bir kâğıttı; Parth, Fane, Kalma ve

Hefni'nin imzalarını taşıyordu.

"Ne olduğunu tümüyle anlamamış gibi görünüyorlar... Bir Huld filosunun gelişini herhangi bir olaymış gibi seyrediyorlar... Kendilerinden son derece eminler; böyle bir tavır göstermelerini haklı çıkaracak bir neden göremediğimiz için durum oldukça anlaşılmaz. Onlara hükmetmek öylesine kolay ki, ana gemimiz erken ayrılmazsa sadece keşif değil fetih haberlerini de alması mümkün olacaktır."

"Fetih," diye mırıldandı Cruin. Söylendiğinde güçlü bir etki bırakıyordu. Böyle bir sözcük bütün Huld dünyasında büyük bir heyecan dalgası yaratırdı.

Ondan önce beş filo keşif haberleriyle dönmüşlerdi. Ama hiç kimse onun kadar ileri bir aşamaya gelmemişti; hiç kimse onun gibi uzun ve yıpratıcı bir yola gitmemişti; hiç kimse böylesi büyük, elverişli, güzel bir gezegenle ödüllenmemişti – ve hiç kimse bulgularını hükmü altına aldığını bildirmemişti. Kayalık bir çöl fethedilemez. Ama bu–

Arkasından garip bir Huld aksanıyla neşeli bir ses geldi: "Günaydın!"

Elini beline atarak, yüzünde otoriter bir sertlikle hızla yerinden kalktı.

Kız parlak yeşil gözleriyle ona bakarak gülüyordu. "Beni hatırladınız mı – Marva Meredith?" Rüzgârdan karışmış saçları alev alevdi. "Gördüğünüz gibi," diye devam etti, ağır aksak konuşarak. "Biraz Huldca öğrendim bile. Sadece birkaç sözcük."

"Kim öğretti sana?" diye sordu Cruin sert bir sesle.

"Fane ve Parth."

"Senin evine mi gitmişlerdi?"

"Oh, evet. Kalma ve Hefni, Bill Gleeson ile kalıyorlar. Fane ve Parth da bizimle. Onları bize babam getirdi. Konuk odasını paylaşıyorlar."

"Konuk odası mı?"

"Tabii." Onun oturduğu kayanın üstüne tünedi; ince bacaklarını kendisine çekip çenesini dizlerine yasladı. Cruin, bacaklarının da yüzü gibi çilli olduğunu fark etti. "Tabii. Herkesin konuk odası vardır, değil mi?"

Cruin bir şey söylemedi.

"Evinizde konuk odası yok mu?"

"Ev mi?" Gözlerini onunkilerden ayırıp öten kuşu aradı. Yoktu. Nasıl olduysa farkında olmadan elini silahının kabzasından ayırmıştı. Elleri bir araya gelmiş, biri diğerini tutuyor, sıkıyor, okşuyor, destek arıyordu.

Kız, gözleri onun ellerinde, yumuşak ve çekingen bir sesle, "Bir eviniz var... bir yerde... değil mi?" diye sordu.

"Hayır."

Bacaklarını indirerek ayağa kalktı kız. "Çok üzüldüm."

"*Sen, benim* için mi üzülüyorsun?" Gözlerini yine kıza çevirmişti. Duyduğuna inanamayışının şaşkınlığı ve biraz da kızgınlık vardı bakışlarında. Sesi oldukça sertti. "Eşine rastlanmayan bir aptalsın herhalde."

"Öyle miyim?" diye sordu kız boynunu bükerek.

"Beraberimdeki hiç kimsenin evi yok," diye sürdürdü Cruin. "Herkes dikkatle seçildi. Herkes elemeden geçti; en katı testlere katlandılar. Zekâ ve teknik yeterlilikle de iş bitmiyordu; aynı zamanda genç, sağlıklı ve bağımsız olmaları gerekiyordu. Arkalarında bıraktıkları insanlar için üzülmek gibi moral düşürücü duygusallıkları yaşamadan kendilerini üstlendikleri göreve verebilecek kişiler seçildi."

"Bazı uzun sözcüklerinizi anlamıyorum," diye yakındı kız. "Hem çok hızlı konuşuyorsunuz."

Tekrar anlattı Cruin, daha yavaş ve dikkatli bir dille. "Üsten uzun süreli olarak ayrılan uzay gemileri, sıla hasreti çeken bir ekiple görev yapamaz. Evi olmayan adamlar seçtik, çünkü bir parça olsun aldırmadan Huld'u bırakabiliyorlar. Onlar öncü!"

" 'Genç, sağlıklı, bağımsız', " diye tekrarladı kız. "Böylece güçlü mü oluyorlar?"

"Kesinlikle," diye onayladı Cruin.

"Uzay için özel seçilmiş adamlar. Güçlü adamlar." Bakışlarını aşağıya, ince ayaklarına kaydırdığında kirpikleri gözlerini gizledi. "Ama şimdi uzayda değiller. Buradalar, sağlam toprak üzerinde."

"Ne olmuş?" diye sorarak açıklama istedi Cruin.

"Hiç." Kollarını iki yana açıp derin bir nefes aldı ve gamzesini gösterdi. "Hiçbir şey."

"Sen sadece bir çocuksun," diye hatırlattı Cruin azarlayan bir tonda. "Büyüdüğünde–"

"Daha iyi anlayacaksın," diye devamını getirdi kız, yüksek, tatlı bir sesle şarkı söyler gibi. "Daha iyi anlayacaksın, daha iyi anlayacaksın. Büyüdüğünde daha iyi anlayacaksın, tra-la-la-lala!"

Cruin sinirle dudağını kemirerek yürüyüp geçti yanından; gemilere doğru tepeyi inmeye başladı.

"Nereye gidiyorsunuz?"

"Geri dönüyorum!" dedi ters bir tavırla Cruin.

"Orayı seviyor musunuz?" Şaşkınlıkla kaşlarını kaldırmıştı.

On adım ötedeyken durarak kıza bağırdı. "Bu seni çok mu ilgilendiriyor?"

"Üstüme vazife olmayan bir şeye karışmak istemedim," diye özür diledi kız. "Sordum, çünkü... çünkü–"

"Çünkü ne?"

"Evimizi ziyaret etmeyi isteyip istemeyeceğinizi merak ediyordum."

"Saçma! Olanaksız!" Dönüp tepeden aşağı yoluna devam etti.

"Babamın fikriydi. Belki bizimle bir yemek yersiniz diye düşündü. Sıcak bir ev yemeği. Değişiklik olur. Her zaman yediklerinizden farklı bir şey." O bu şekilde Cruin'i razı etmeye çalışırken rüzgâr kızıl saçlarını kaldırarak dalgalandırdı. "Fane ve Parth'a sordu. Mükemmel bir fikir olduğunu söylediler."

"Sahi mi? Böyle mi dediler?" Yüzü demir bir maskeymiş gibi duruyordu. "Fane ve Parth'a söyle, günbatımında bana rapor getirecekler." Durdu ve ekledi: "Mutlaka!"

Marva kayanın üstündeki eski yerini alarak onun çift yıldız düzenine doğru, uzun, sert adımlarla yamacı inişini izledi. Elleri, biraz önce Cruin'in yaptığı gibi kucağında kavuşmuştu. Ama onunkiler birbirine tutunmuyordu. Sadece, ellerin zaman kadar yaşlı tarifsiz sabrıyla, tam bir durgunluk içinde kucağına bırakılmışlardı.

Jusik, Cruin'in sinirli olduğunu bir bakışta anlayarak iletmeyi düşündüğü birtakım önerileri sonraya bıraktı hemen.

"Kaptan Drek ve Belthan'ı çağır," diye emir verdi Cruin. Diğeri gittiğinde kaskını masanın üzerine atıp aynada kendisini inceledi. Tam yüzündeki yorgun çizgileri yumuşatmakla uğraşıyordu ki, yaklaşan ayak seslerini duyunca, resmiyetle masasının arkasına koştu.

İçeri giren iki kaptan selam verip dimdik ve hareketsiz, hazırolda beklediler. Cruin onları kızgın kızgın incelerken katı ifadelerini korudular.

"Güvenlik sınırının dışında aylak serseriler gibi tembel tembel yatan dört adam buldum," dedi sonunda. Drek'e baktı. "Senin gemindendiler." Sonra Belthan'a döndü. "Bugünün nöbetçi komutanı sensin. İkinizden birinin söyleyeceği bir şey var mı?"

"Görevleri bitmişti ve gemiden ayrılmaları serbestti," diye belirtti Drek. "Kül alanının ötesine geçmemeleri konusunda uyarılmışlardı."

"Nasıl kaçtıklarını bilmiyorum," dedi Belthan, resmi bir tekdüzelikle. "Bekçiler gevşekti anlaşılan. Hata benim."

Cruin, "Bu sizin terfinizi etkileyecek," diye belirtti. "Bu dördünü ve sorumlu bekçileri usul ve disiplin elkitabında anlatılan şekilde cezalandırın." Onları daha yakından incelemek için masanın üzerinden öne doğru eğildi. "Aynı şey tekrarlanırsa rütbe indirme töreninde bulursunuz kendinizi!"

İki kaplan aynı anda, "Evet, efendim," diye bağırdılar.

Onları gönderdikten sonra Jusik'e baktı. "Eğitmen Fane ve Parth rapor vermeye buraya geldiklerinde geciktirmeden içeriye bana yolla."

"Emredersiniz, efendim."

Cruin bir anlığına gözlerini kaçırıp tekrar Jusik'e döndü. "Neyin var senin?"

"Benim mi?" Jusik güvensizleşti. "Bir şeyim yok, efendim."

"Yalan söylüyorsun! İnsan beraber yaşadığı birini ister istemez tanır. Seninle üç yıldır burun buruna yaşadık. Aldanmayacak kadar iyi tanıyorum seni. Aklında bir şey var."

Jusik "Adamlar," diye kabul etti boynunu eğerek.

"Ne olmuş onlara?"

"Huysuzlaştılar."

"Öyle mi? Bunun çaresine bakarım ben! Onları huysuz yapan ne?"

"Pek çok şey, efendim."

Jusik dili tutulmuş gibi dururken Cruin bekledi, sonra kükredi: "Seni konuşturmak için ne yapmalıyım?"

"Şey," dedi Jusik isteksizce. "Pek çok neden var. Hareketsizlik. Durmadan tekrarlanan usandırıcı program. Üç yıl kapalı kalmanın üstüne sürekli bekleyiş, bekleyiş, bekleyiş. Bekliyorlar– ve hiçbir şey olmuyor."

"Başka?"

"Kül alanının hemen ötesinde keşfettikleri yaşam. Fane, Parth ve diğerlerinin bundan sizin onayınızla yararlandıklarını bilmeleri. Keşiften dönen gözcülerin anlattığı öyküler." Konuşmasını sürdürürken gözlerini komutana dikmişti. "Beş bölük keşifçi göndermiş bulunuyoruz, toplam kırk gemi. Yalnızca altısı zamanında döndü. Diğerlerinin hepsi şu ya da bu şekilde geçerli bir nedene dayanarak geciktiler. Keşiften dönen pilotlar arkadaşlarıyla konuşup onlara çeşitli hatıra fotoğraflarıyla birkaç armağan göstermişler. İçlerinden biri birkaç felç-bileşimi şişesini yanında getirdiği için cezalandırılıyor. Ama olan oldu. Anlattıkları öyküler huzursuzluk yarattı."

"Başka bir şey var mı?"

"Hoşgörünüze sığınarak söylemeliyim ki, efendim, tepeye doğru yaptığınız gezi de görülmüş. Bunun için bile sizi kıskanmışlar." Dürüstçe Cruin'e baktı. "Ben kendim de kıskandım."

"Ben komutanım," dedi Cruin.

"Evet, efendim." Jusik bakışlarını ondan ayırmadığı gibi başka bir şey de söylemedi.

İkinci komutan, Cruin'in bağırıp çağırmasını beklemişti belki, ama yanılgıya düştü. Komutanın adaleli, geniş yüzünde değişik ifadeler birbirine karıştı. İskemlesine geçen Cruin boş gözlerle penceresinden bakarken, Jusik'in sözleri zihnini kurcalıyordu.

Birden parladı: "Belki senin sandığından daha fazla gözlem ve

plan yaptım ve konuları daha uzun boylu düşündüm. Gözünden kaçmış olabilecek bir şeyin farkına vardım. Bu beni biraz endişelendirdi. Sözün kısası, zamanı iyi kullanamazsak kendimizi bir açmazda bulacağız."

"Sahi mi, efendim?"

"Bundan, başka birine söz etmeni istemiyorum: El kitaplarında geçmeyen bir duruma düştüğümüzden kuşkulanıyorum."

"Gerçekten mi, efendim?" Jusik dudaklarını yaladı, kendi açıksözlülüğünün umulmadık taraflara kaydığını hissetti.

"Şu anki durumumuzu düşünelim," diye devam etti Cruin. "Bu gezegene yerleşip egemenliğimizi kurduk. Elimizdeki bombaların yalnızca biri bu dünyayı bir ufuktan öbürüne yakıp kül eder. Ama onları sonuca gidecek biçimde kullanmazsak bir yararı olmaz, önümüze çıkan yere gelişigüzel atamayız. Karşımızdakileri hiçbir zarar vermeden ayrılacağımıza inandırıp onları can alıcı noktalarından vurmayı başaramazsak, kendimizi düşman bir dünyada silahsız olarak bulabiliriz. Bombamız kalmaz. Üç yıl geliş ve üç yıl da dönüş olmak üzere tam altı yıllık uzaklıkta kalır cephanemiz. Bu yüzden gücümüzü en iyi sonuç verecek yerde kullanmalıyız." Geniş çenesini ovmaya başladı. "Bombayı nerede kullanacağımızı bilmiyoruz."

"Haklısınız, efendim," dedi Jusik anlamsız bir ifadeyle.

"Uygarlıklarının önemli merkezlerini, bu gezegenin tanınmış liderlerini ve nerede oturduklarını öğrenmek zorundayız. Vurduğumuzda hedef, yönetim merkezleri olmalı. Bu da demektir ki gerekli bilgiyi edinene kadar hiçbir şey yapamayız. Bu aynı zamanda eğitmenlerimizin yardımıyla iletişim kurmak zorunda olduğumuz anlamına da geliyor." Çene kaslarını çekiştirmeye başladı. "Ve bu da zaman istiyor!"

"Pek tabii ki, efendim, ama--"

"Ama, zaman yavaş yavaş akıp giderken adamların morali zayıflıyor. On iki gün oldu ve ekipler şimdiden huysuzlaştılar. Yarın daha da kötü olacaklar."

"Önerime kulak verirseniz, efendim," dedi Jusik heyecanla, "buna bir çözüm getirebilirim. Huld'da herkes beş günün birinde dinlenir, istediklerini yapmakta, istedikleri yere gitmekte özgürdürler.

Şimdi siz, diyelim on günün birinde, adamları serbest bırakan bir yasa çıkarırsanız, bu, her bir gün için gücümüzün yalnızca yüzde onundan vazgeçmek olacaktır. Gücümüzü düşünürsek bu azalma önemli sayılmaz, özellikle de diğerleri daha fazla savunma görevi yaparsa."

"Sonunda kafandakini söküp aldım. Sözcüklerle akıp geliyor." Jusik kızarırken, Cruin'in yüzüne zalimce bir gülümseme geldi. "Bunu ben de düşünmüştüm. Sandığın kadar hayal gücünden yoksun değilim."

"Hiç de öyle düşünmedim, efendim," diye karşı çıktı Jusik.

"Boşver. Unutalım gitsin. Şu izin konusuna dönecek olursak burada bir tuzak yatıyor! Hiçbir elkitabının söz etmediği, hiçbir kayıtlı çözümü bulunmayan bir kuşkum var." Elini masasının üstüne koyarak cilalı yüzeye sinirli sinirli vurdu. "Bu adamlardan birazcık özgürlüğü esirgersem gittikçe huysuzlanacaklar doğal olarak, istedikleri izni verecek olursam, ne kadar yabancı da olsa daha normal bir yaşamla tanışacaklar ve daha da huysuz olacaklar – doğal olarak!"

"İkincisinden kuşku duyduğumu belirtmeme izin verin, efendim. Ekiplerimiz Huld'a bağlı. Dipsiz, karanlık uzay başka türlü olmasını engelliyor!"

"Bağlılardı. Belki hâlâ bağlılar." Cruin'in yüzü aklına gelen sözcüklerle garip bir hal aldı. "Genç, sağlıklı ve bağımsız. Uzayda başka, burada başka anlam taşıyor." İriyarı, heybetli gövdesini yavaşça doğrulttu. "Bunu *biliyorum.*"

Jusik ona baktığında gerçekten de bildiğini hissetti. "Evet, efendim," diye tekrarladı itaatkâr biçimde.

"İşte bu yüzden neyin en iyi olacağına karar vermek sorumluluğu haklı olarak bana kalıyor. Öncelik yetkimi kullanmalıyım. İkinci komutan olarak senin görevin emirlerimin tam olarak uygulanıp uygulanmadığına bakmak."

"Görevimi biliyorum, efendim." Jusik'in ince yüz çizgilerinde gittikçe artan bir rahatsızlık sezilmekteydi.

"Ve son kararım şudur ki, emirlerim altında çalışan dört teknisyen dışında, adamların karşımızdakilerle yakınlık kurmasına izin verilmeyecek. Ekipler izin kullanmayacak, kül alanının ötesine geçmeyecek. Herhangi bir biçimde şikâyet belirttiklerinde derhal sert

ve acımasız bir biçimde cezalandırılacaklar. Kaptanları, sorumlu oldukları ekipte söylenti yayanlara karşı uyaracak, bulunur bulunmaz susturulmaları için gereğinin yapılmasını bildireceksin." Çenesi kasıldı; gözleri buz gibiydi. "Şu andan itibaren bütün keşif uçuşları iptal; bütün keşif botları yerlerinde kalacak. Benim kişisel talimatım olmadan hiçbiri kıpırdamayacak."

"Bu bizi birçok bulgudan yoksun bırakacak," diye belirtti Jusik. "Güneye yapılan son uçuş tamamen terk edilmiş on şehir olduğunu ortaya çıkardı ve bu bence önem ta–"

"Uçuşlar iptal dedim!" diye bağırdı Cruin. "Eğer keşif botları pembeye boyanacak dersem pembeye boyanacak, her tarafı, tamamen, baştan sona. Komutan benim!"

"Nasıl emrederseniz, efendim."

"Son olarak, kaptanlara yarın öğle zamanı gemilerini teftişe geleceğimi, hazır olmalarını bildirebilirsin. Hiç olmazsa yapacak bir şeyleri olur."

"Pekâlâ, efendim."

Kaygılı bir selamla, Jusik kapıyı açtı, dışarı baktı ve, "Fane, Kalma, Parth ve Hefni buradalar, efendim," dedi.

"İçeri al."

Cruin görüşlerini etkili bir biçimde dile getirdikten sonra Fane,

"Durumun acilliğini biliyoruz, efendim," dedi, "ve elimizden geleni yapıyoruz; ama bir dört hafta daha geçmeden akıcı konuşabileceklerini söylemek güç. Öğrenmede yavaşlar."

"Akıcı konuşmalarını beklemiyorum," dedi Cruin homurdanarak. "Bilmek istediğim şeyleri bize anlatacak kadar sözcük bilseler yeter, bir girişimde bulunmadan önce bilmemiz *gereken* şeyleri."

"Yeterli derecede akıcılık demek istemiştim," diye belirtti Fane. "Şimdi bile daha çok işaretlerle anlatıyorlar söylemek istediklerini."

"O alev saçlı kız hiç de öyle değil."

"O hızlı," diye kabul etti Fane. "Kanımca normalin üstünde bir dil öğrenme yatkınlığı var. Ne yazık ki askeri açıdan pek fazla bir şey bilmiyor, bu yüzden bize fazla yararı olmayacak."

Cruin sahte bir tavır takınarak onu süzdü. Sesi kalın ve tehdit

edici bir ton aldı. "Bu insanlarla günlerce yaşadınız. Yüzünüze baktığımda bir değişiklik görüyorum. Neden?"

"Değişiklik mi?" Dördü birbirlerine şaşkın şaşkın baktılar.

"Yüzünüzün çizgileri, uzay kuruluğu gitmiş. Yanaklarınız tombullaşmış ve renk gelmiş. Gözleriniz yorgun değil; oldukça parlak. Çamur yatağında yuvarlanan tombul bir fil yavrusunun halinden hoşnut ifadesini taşıyorlar. Kendinize iyi baktığınız açıkça görülüyor." İleri doğru eğildi, ağzı çirkinleşti. "İşinizi tamamlamak için elinizi çabuk tutmuyor musunuz yoksa?"

Dört uzman haklı bir şaşkınlık içindeydiler.

"İyi yemekler yedik ve düzenli uyuduk," dedi Fane. "Bu yüzden kendimizi iyi hissediyoruz. Bedensel sağlığımız çok daha sıkı çalışmamızı sağlıyor. Bizim görüşümüze göre, düşman, gösterdiği konukseverlikle farkında olmadan bize yardım ediyor, hem elkitabı da–"

"Konukseverlik mi?" diye sözünü yarıda kesti Cruin.

Fane daha az övgü içeren eşanlamlı bir sözcük bulmak için boş yere zihnini yoruyordu.

"Size bir hafta daha veriyorum," diye çıkıştı komutan. "Tamı tamına bir hafta. Bir gün bile fazla değil. Bugünden başlayarak bir hafta sonra yine bu vakitlerde, sorularımı anlayıp yanıt verecek kadar eğitilmiş altı tutsakla birlikte burada olmanızı istiyorum."

"Çok zor olacak, efendim."

"Hiçbir şey zor değildir. Hiçbir şey olanaksız değildir. Hiçbir şeyin mazereti olamaz." Çatık kaşlarla Fane'i süzdü. "Emirlerimi duydunuz – doğru göreve!"

"Peki, efendim."

Sert bakışları Kalma ve Hefni'ye yöneldi. "Eğitmenlerin işi bitti, şimdi *size* gelelim. Bana anlatacaklarınızı bekliyorum. Neler buldunuz?"

Hefni sinirli bir şekilde gözlerini kırpıştırarak, "Fazla bir şey yok" dedi. "Dil sorunu–"

"Koca Güneş dil sorununu yakıp kül etsin! Keyifle midelerinizi şişirirken neler öğrendiniz?"

Belini sıkmaya başladığını yeni fark etmiş gibi kemerine bir göz atan Hefni, söze başladı: "Tamamen ev yaşamına yönelik ileri bir

yaşantı tarzına sahip olup da başka konularda ilkel kalmaları oldukça garip. Bu Meredith ailesi her bakımdan donanımlı zengin bir evde yaşıyor. Renkli televizyon alıcısı dahil olmak üzere her tür konfora sahipler."

"Rüya görüyorsun! Huld'da bile hâlâ siyah-beyaz televizyonu icat etmeye uğraşıyorlar. Renklisini düşünmek bile zor."

Kalma araya girdi: "Buna rağmen, efendim, onlarda var. Kendi gözlerimizle gördük."

"Gerçekten öyle," diye onayladı Fane.

Cruin öfkeden kıpkırmızı kesilerek ona baktı: "Kapa çeneni! Seninle işim bitti. Şimdi bu ikisiyle görüşüyorum." Tir tir titreyen Hefni'ye döndü tekrar: "Devam et."

"Onlarla ilgili olarak halen anlayamadığımız, kesinlikle garip sayılacak bir durum var. Satın alma aracı kullanmıyorlar. Eşdeğerde olup olmadığına bakmadan malı malla takas ediyorlar. Canları isteyince çalışıyorlar; istemeyince çalışmıyorlar. Ama genelde çalışıyorlar."

"Neden?" diye üsteledi Cruin, inanmamış bir şekilde.

"Onlara sorduk. Can sıkıntısını önlemek için çalıştıklarını söylediler. Bu bakış açısını anlayamıyoruz." Hefni yenilgi ifade eden bir hareket yaptı. "Birçok yerde küçük fabrikaları var; garip, saçma sapan bir mantıkla eğlence merkezi olarak değerlendiriyorlar. Bu fabrikalar yalnızca insanlar çalışmaya gittiğinde işliyor."

"Demek öyle?" Cruin şaşırmış görünüyordu.

"Örneğin Meredith'lerin evinden yayan olarak bir saat uzaklıktaki küçük Williamsville kasabasında bir ayakkabı fabrikası var. Her gün işlemekte. Bazı günler yalnızca on işçi var, bazı günlerse elli ya da yüz; ama kimse tek bir gönüllü işçinin bile olmayıp da işin durduğu bir zamanı hatırlamıyor. Meredith'in büyük kızı Marva, onlarla kaldığımız süre içinde üç gün orada çalıştı. Ona nedenini sorduk."

"Ne dedi?"

"Zevk için."

"Zevk... zevk... zevk?" Cruin bu kavramla bir süre debelendi. "Ne anlama geliyor?"

Hefni "Bilmiyoruz," diye itiraf etti. "Dil engeli–"

"Kızıl alevler dil engelini yalayıp yutsun!" diye bağırdı Cruin. "Zorunlu olarak mı gidiyordu?"

"Hayır, efendim."

"Emin misiniz?"

"Biz öyle olduğunu düşünüyoruz. Canlarının istemesi dışında başka bir nedenle çalışmıyorlar."

"Karşılığında ne alıyorlar peki?" diye üstüne gitti Cruin kurnazca.

"Her şey ya da hiçbir şey." Hefni bu sözü rüyadaymış gibi söyledi. "Marva bir gün annesine bir çift ayakkabı getirdi. Yaptığı işe karşılık olarak mı aldığını sorduk. Öyle olmadığını, George adında birinin ayakkabıları yapıp kendisine verdiğini söyledi. Anladığımız kadarıyla fabrikanın o haftaki geri kalan ürünleri ayakkabı gereksinimi olan başka bir kente yollandı. Bu diğer kent de geriye deri malzemesi yollayacak; ne kadar olacağını kimse bilmiyor, umursamıyor da."

"Saçma," diye tanımladı Cruin. "Düpedüz ahmaklık." Uydurma bilgi verdiğinden kuşku duyarak baktı Hefni'ye. "En ilkel toplulukların bile böyle gelişigüzel işlemesi olanaksız. Gördükleriniz yalnızca bir kısmıdır mutlaka; geri kalanı sizden gizlemişlerdir ya da sizin kafanız anlayacak kadar işlememiştir."

"İnanın bana efendim," diye başladı Hefni.

"Geçelim," diye kesti Cruin. "Ekonomilerinin nasıl işlediğiyle niye kafamı yorayım? Sonuçta, *bizim* istediğimiz şekilde çalışacaklar!" Ağır çenesini eline dayadı. "Beni daha çok ilgilendiren başka konular var. Örneğin, keşifçilerimiz birçok şehir olduğu haberini getirdiler. Bazıları gelişmiş ama çok az nüfusa sahip; diğerleri tümüyle terk edilmiş. İlkinde hava araçları için yapılmış iniş yerleri var. Nasıl oluyor da böylesine ilkel insanların hava araçları olabiliyor?"

"Kimi ayakkabı yapıyor, kimi hava aracı, kimi de televizyonla oynuyor. Yaptıkları işi heveslerine olduğu kadar yeteneklerine göre de seçiyorlar."

"Bu Meredith'in hava aracı var mı?"

"Hayır." Hefni'nin yüzündeki yenilgi ifadesi daha da derinleşti. "İstese bu talebini televizyondaki arz-talep programında belirtirdi."

"Yani?"

"Er ya da geç bir tane edinir; yeni ya da elden düşme, ya bir şeyle değişerek ya da armağan olarak."

"Sadece isteyerek mi?"

"Evet."

Cruin yerinden kalkarak odasında bir ileri bir geri yürüdü. Çizmelerindeki çelikten dizlik levhaları mahmuzlara katılarak metal döşeme üzerinde şakırdadılar. Sinirli, öfkeli ve huzursuzdu.

"Bütün bu karmaşa içinde bize gerçek yüzlerini ya da örgütlerini gösteren bir şey yok." Yürümesini keserek Hefni'ye baktı. "Göz de kulak da *biz* olacağız diye böbürlenmiştin." Yüksek sesle bir homurtu çıkardı. "Kör gözler ve sağır kulaklar! Sayıca ne kadar olduklarına dair en ufak bir bilgi yok, en ufak bir–"

"Çok özür dilerim, efendim," dedi Hefni çarçabuk, "yirmi yedi milyon kadar varlar."

"Ooo!" Cruin ani bir ilgi gösterisinde bulundu. "Sadece yirmi yedi milyon mu? Oysa, yüzölçümü daha büyük olmayan Huld'da bu sayının yüz katı bulunuyor." Bir an gözleri daldı. "Çok düşük nüfuslu. Pek çok şehirde tek bir canlı yokmuş. Sahip oldukları hava araçları ve diğer malzemeler eskiden daha büyük bir uygarlık olduğuna işaret ediyor. Ekonomik bir sistemden artakalanları kullanıyorlar. Bütün bunların ne demek olduğunu düşünebiliyor musunuz?"

Hefni gözlerini kırpıştırdı; cevap veremedi. Kalma düşünceli görünüyordu. Boş gözlerle bakan Fane ve Parth da tek bir kelime edemediler.

Cruin "İki anlama geliyor," diye sürdürdü. "Savaş veya hastalık. Biri ya da diğeri; belki de ikisi birden – ve büyük boyutlu. Bununla ilgili bilgi toplamanızı istiyorum. Savaşlarında ne tür silahlar kullandılar, geriye ne kadarı kaldı ve nerede bulunuyor bilmem gerek. Ya da, diğer şekilde, hangi hastalıktan halkın kırıldığını, nereden kaynaklandığını ve tedavisini." Sözünü vurgulamak amacıyla Hefni'nin göğsüne hafifçe vurdu. "Zamanı geldiğinde ortaya çıkarıp bize karşı kullanabilecekleri ne gibi bir bilgiyi sizden saklı tutuyorlar, ne sırları var öğrenmenizi istiyorum. Her şeyden önemlisi, toplu hü-

cumlarına kimler emir veriyor ve nerede konaklıyorlar."

"Anlıyorum, efendim," dedi Hefni tereddütle.

"Altı örneğinizden istediğim bilgi bu. Bilgi istiyorum, yemek daveti değil!" Hefni'nin ürktüğünü görünce çirkin bir şekilde sırıttı. "İşiniz bitmeden bunu onlardan öğrenebilirseniz, sicilinize takdir notu olarak işleyeceğim. Yok eğer ben komutanınız olarak, kendim bu bilgiyi onların ağzından alıp sizin işinizi yapmak zorunda kalırsam–" Tehdit edercesine söylediği cümleyi yarıda bıraktı.

Hefni ağzını açıp kapadı; yanında taş kesilmiş gibi duran Kalma'ya sinirli bir şekilde baktı.

Cruin dördüne birden "Gidebilirsiniz," diye kükredi. "Bir haftanız var. Emrimi boşa çıkarırsanız, birinci derece suç sayacağım ve usul ve disiplin elkitabının savaş görevleri bölümü uyarınca gereğini yapacağım."

Selam verirlerken renkleri gitmiş durumdaydı. Cruin küçümseyen bir tavırla dudaklarını bükerek tek sıra halinde çıkışlarını izledi. Pencereye dönüp çöken karanlığa baktı; doğuda yanıp sönen solgun bir yıldız gördü. Alçakta ve uzaktaydı – ama Huld kadar değil.

On altıncı günün ortasında, Komutan Cruin madalyalı parlak kıyafeti içinde, ayaklarında mahmuz şakırtılarıyla tepeye doğru yürüyordu. Ekşi yüzlü bir nöbetçi, kül alanının sınırında ona selam verdi ve bunu gevşek bir şekilde yaptı.

"En iyi selamın bu mu?" Öbürünün ters bakışlarına karşılık kendi gözleri öfke kıvılcımları saçıyordu. "Tekrar et!"

Nöbetçi daha seri bir selam verdi.

"Formdan düşmüşsün," diye belirtti Cruin. "Galiba bütün ekipler aynı durumda. Bunun çaresine bakacağız. Her gün selam verme alıştırması yapılacak bir süre." Şimşek çakan gözleri nöbetçinin yüzünü baştan aşağı süzdü. "Dilin mi tutuldu?"

"Hayır, efendim."

"Kes sesini!" diye bağırdı. Göğsünü şişirdi. "Nöbetine devam et."

Nöbetçinin gözleri üçüncü kez selam vermenin kızgınlığı içinde alev alev yanıyordu; çark ederek döndü ve sınır boyunca yürüdü.

Tepeyi çıkan Cruin en yukarıdaki kayaya oturdu. Vadiye dizilmiş gemileri, sonra da ağaçları, tarlaları ve uzak evleriyle karşıdaki manzarayı seyre koyuldu. Metal kaskı süs kanatlarıyla başının üzerinde oldukça ağır duruyordu; ama çıkarmadı. İleriye çıkık siperliğin gölgesi altındaki soğuk gözleriyle araziyi bir baştan bir başa izledi derin bir düşünce içinde.

Sonunda kız geldi. Bir buçuk döngü boyunca orada oturmaktaydı ve beklediği gibi gelmişti – nasıl bir garip sezinin kendisinde bu düşünceyi uyandırdığını bilmiyordu. Aslında onu görmek istemiyordu – hiç istemiyordu.

Ağaçların arasından ceylan gibi adımlarıyla çıkageldi; yanında Sue, Sam ve yaşıtı üç başka kız vardı. Yenilerin çok gülünç, iri, siyah gözleri vardı; saçları siyah, bacakları uzundu.

"Aa, merhaba!" Cruin'i gördüğünde durmuştu.

"Merhaba!" dedi Sue atkuyruğunu sallayarak.

"Selam!" diye ekledi Sam, kendini göstermek için.

Cruin onlara kaşlarını çattı. Asker botları pırıl pırıl cilalıydı, kaskı güneşin altında göz kamaştırıyordu.

"Bunlar benim arkadaşlarım," dedi Marva, yabancı aksanlı bir Huldcayla. "Becky, Rita ve Joyce."

Üçü de gülümsedi Cruin'e.

"Onları gemileri görmeleri için getirdim."

Cruin bir şey demedi.

"Gemilere bakmalarında bir sakınca yok, değil mi?"

"Hayır," diye homurdandı Cruin canı sıkılarak.

İnce uzun bedenini çimenin üstüne zarif bir şekilde bıraktı Marva. Diğerleri de onun yaptığını yaptı; yalnız Sam birbirinden açık, sağlam bir şekilde yere basan kalın bacaklarıyla ayakta durdu. Parmağını emerken yüzünde ciddi bir ifadeyle Cruin'in süslü ceketini inceliyordu.

"Bizi ziyaret etmediğin için babam çok üzüldü."

Cruin cevap vermedi.

"Annem de üzüldü. Harika bir ahçıdır. Misafir ağırlamayı sever."

Yine cevap çıkmadı.

"Bu akşam gelmeyi düşünür müydünüz?"

"Hayır."

"Peki başka bir akşam?"

"Küçük hanım," dedi Cruin azarlayan bir tonda. "Misafirliğe gitmiyorum. Kimse misafirliğe gitmeyecek."

Marva bunu diğerlerine çevirerek aktardı. Onlar da öyle kahkahalarla güldüler ki Cruin kızarıp ayağa kalktı.

"Komik olan nedir?" diye sordu.

"Hiç, hiçbir şey." Marva utanmıştı. "Size söylerdim ama korkarım anlamazdınız."

"Anlamazdım." Donuk gözleri canlanarak Marva'nın üç arkadaşına tartarcasına baktı. "Yine de, bana güldüklerini sanmıyorum. Benim bilmediğim bir şeye gülüyorlardı kanımca. Benim bilmem gereken ama senin açıklamak istemediğin bir şeye." Adaleli, iri bedeniyle ona doğru eğildiğinde kocaman yeşil gözleriyle baktı Marva. "Sizi böyle eğlendiren bilmediğim ne var?"

Marva gözlerini ayırmaksızın ona bakarken hiçbir cevap vermedi. Saçlarından hafif, hoş bir koku yayılmaktaydı.

"Kimse misafirliğe gitmeyecek dedim," diye tekrarladı. "Herhalde gülünç olan buydu. Kimse misafirliğe gitmeyecek. Ve, ben aptal değilim, bunu bilin." Doğrularak döndü. "Yoklama yapmaya gidiyorum ben!"

Vadiye doğru yola koyulduğunda hepsinin gözlerinin üzerinde olduğunu hissedebiliyordu. Hepsi sessizdi; Sam yüksek tonda, çocuk sesiyle "Hoşçakal!" diye bağırdıysa da duymazdan geldi Cruin.

Bir kez bile dönüp ardına bakmadan, sancak gemisine vardı; metal merdiveni çıkıp odasına yöneldi ve Jusik'i çağırdı.

"Kaptanlara derhal yoklama almalarını emret."

Jusik kaygılanarak "Her şey yolunda mı, efendim?" diye sordu.

"Yoklamaya git sen!" diye haykırdı Cruin, kaskını sertçe çıkartarak. "O zaman öğreneceğiz her şeyin yolunda olup olmadığını." Kaskını hiddetle bir duvar askısına fırlattı, oturdu, alnını kuruladı.

Jusik bir döngüye yakın bir süre görünmedi. Sonunda soğuk, ciddi bir yüzle içeri girdi.

"On sekiz adamın olmadığını bildirmekten çok üzgünüm, efendim."

"Güldüler," dedi Cruin acı içinde. "Güldüler – çünkü *biliyorlardı!*" Koltuğunun kenarlarına sıkı sıkı yapışmış ellerinin parmak boğumları bembeyazdı.

Jusik kaşlarını kaldırdı. "Anlamadım, efendim?"

"Ne kadar zamandır yoklar?"

"On biri bu sabah görevdeydi."

"Bu demektir ki diğer yedisi dünden beri yok."

"Korkarım öyle, efendim."

"Ama kimse bundan haberim olmasını uygun görmedi..."

Jusik huzursuz bir şekilde kıpırdandı. "Maalesef, efendim."

"Benim bilmediğim başka bir şey buldun mu?"

Diğeri yine yerinde rahatsız bir şekilde kımıldandı, çaresiz görünüyordu.

"Hadi söyle be adam!"

"Bu, kaçakların ilk suçu değil," dedi Jusik büyük bir zorlukla. "Ne de ikincisi. Belki altıncısı da değil."

"Ne kadar zamandır sürüyor bu?" Cruin bir süre bekledi, sonra haykırdı: "Hadi söyle! Dilsiz değilsin."

"Aşağı yukarı on gündür, efendim."

"Kaptanların kaçı bunu bildiği halde rapor etmedi?"

"Dokuz, efendim. Dördü dışarıda emrinizi beklemekte."

"Diğer beşine ne oldu?"

"Onlar... onlar–" Jusik dudaklarını yaladı.

Cruin doğruldu; yüzü korkutucu bir hal almıştı. "Sözlerini geciktirerek gerçeği gizleyemezsin."

"Onlar da kaçaklar arasında."

"Anlıyorum!" Kapıyı tekmeleyip orada dikildi. "Diğerlerinin de zaman zaman izinsiz ortadan kaybolduklarını ama şans eseri yoklama sırasında burada olduklarını kolayca tahmin edebiliriz. Bu onların talihi. Kaçakların gerçek sayısını bulmak olanaksız. Gece yaşayan hayvanlar gibi sıvışıp sonra aynı şekilde sessizce geri dönmüşler. Hepsi düşman karşısında görevlerini terkten suçlular. Bunun da tek bir cezası var."

"Tabii ki, efendim, koşulları düşünür–"

"Hiçbir şeyi düşünmeye gerek yok!" Cruin'in öfkeli sözü silah

gibi patladı. "İdam! Cezası idam!" Masanın yanına vararak üzerinde duran kitapları yumrukladı. "Usul ve disiplin elkitabında belirtilen asli uygulama. Görevi terk, asi tutum, amire karşı gelmek, kurallara ve emirlere karşı komplo düzenlemek – hepsinin cezası idam!" Ses tonu yükseldiği hızda indi. "Bunun yanı sıra, sevgili Jusik, elkitabı kurallarına bilerek uymamazlık eder de dağılma nedeniyle başarısızlığa düşersek *bizim* cezamız ne olur? Ne olur, ha?"

"İdam," diye kabul etti Jusik. Cruin'e baktı. "Ama Huld'da."

"Şu anda Huld'dayız! Huld *burası!* Bu gezegeni Huld adına devraldım ve bu yüzden oranın bir parçası."

"Sadece sözde, efendim; diyebilirim ki–"

"Jusik, yoksa *sen* de mi otoriteme karşı gelen komploculardansın?" Cruin'in gözlerinde ışıklar yandı. Eli silahının üzerindeydi.

"Hayır, efendim; kesinlikle!" İkinci komutanın çelişen duyguları yüzünden okunuyordu. "Ama söylememe izin verin, efendim; uzun, çok uzun zamandır bir arada tıkılı duran kardeş bir birliğiz; zaten buraya gelirken pek çok kayıp verdik, dönüşte de vereceğiz. Adamların buna uymasını nasıl bekle–"

"Ben itaat bekliyorum!" Cruin'in eli hâlâ silahındaydı. "Katı disiplin ve anında, istekli, sorgusuz itaat bekliyorum. Fetih buna bağlıdır, yoksa yeniliriz." Kapıyı işaret etti. "Oradaki kaptanlar sorgu için elkitabına uygun olarak hazırlandılar mı?"

"Evet, efendim. Silahsızlar ve gözetim altındalar."

"Onları içeri al." Cruin masasına yaslanarak adamlarıyla ilgili vereceği karara hazırlandı. Onları beklerken geçen dakika, yaşadığı bitmek bilmez dakikalardan biriydi.

Saçları hoş kokuluydu.
Gözleri serin yeşil.
Katı disiplin korunmalı.
Gücün bedeli.

Elkitabı bir açık kapı bırakıyordu. Dört kaptanla yüzleştiğinde kendini kanunun açığından yararlanarak bu ağır ve dönüşsüz cezayı rütbe indirmeye çevirmiş buldu.

Adamlar soluk yüzleriyle kaskatı kesilmiş, asker ceketleri düğmelenmemiş ve resmi kemerleri eksik olarak, yanlarında hareketsiz dikilen nöbetçilerle tek sıra halinde dururlarken, Cruin önlerinde salına salına yürüdü, sövdü, saydı, iğneli sözler savurdu, bu arada sağ yumruğunu sürekli olarak sol avucuna vurdu.

"Ama yoklamada bulunduğunuz ve bu yüzden görevi terkten resmi açıdan suçlu sayılmadığınızdan, ayrıca ben çağırır çağırmaz derhal gelip kendinizi kararıma teslim ettiğiniz için, hükmün şartları kayda geçmek üzere, burada rütbenizi acemi er derecesine indiriyorum." Beyaz eldivenli elini ters bir şekilde sallayarak gitmelerini işaret etti. "Hepsi bu kadar."

Küme halinde sessizce çıktılar.

Jusik'e baktı. "Her birinin yardımcı kaptanlarına asli kaptanlığa getirildiklerini ve boşalan yerlerine başkalarını seçmeleri gerektiğini bildir. Tavsiye mektupları gece olmadan elime geçmeli."

"Nasıl emrederseniz, efendim."

"Bir de, düşük rütbeli kaçaklar ortaya çıktıkça davalarına bakacak mahkemeler kurulacağını bilsinler. Kaptan Somir'e mahkemenin kararları açıklanır açıklanmaz, kararları yerine getirecek infaz bölüğünün başına atandığını söyle."

"Peki, efendim." Jusik boş gözleriyle ruh gibi, topuklarını çarparak dönüp çıktı.

Kapı kapandığında, Cruin masasına oturdu, dirseklerini dayayıp yüzünü elleriyle kapadı. Ayrılanlar dönmezlerse cezalandırılmazlardı. Hiçbir güç, hiçbir otorite, olmayan bir kişiyi gazabına uğratamazdı. Kanun, hükümlülerin mevcut olmaması halinde işlemiyordu. Huld'un hiçbir kanunu kayıp adamların hayalini infaz bölüğünün karşısına çıkaramazdı.

Diğerlerine örnek olması açısından suçlulara derslerini vermek zorundaydı. Düşman kampına sinsice, sezdirmeden yaptıkları ziyaretlerin alışkanlık haline gelecek kadar sık tekrarlandığından kuşkulanıyordu. Şimdiye dek gittikleri her yerde evleri –konuk odalarını– paylaşarak, yemeklerini, dostluklarını, kahkahalarını paylaşarak konaklamışlardı mutlaka. Yanaklarındaki ve alınlarındaki uzay çizgileri kaybolurken kilo almaya başlamışlardı mutlaka, gözlerin-

deki ışık yeniden yanmaya başlamıştı ve işaretlerle, resimlerle konuşmuşlar, oyunlar oynamışlar, içlerine duman çekmişler, kızlarla çayırlarda ve korularda dolaşmışlardı.

Pencereden dışarı bakıp, üç katına çıkarılmış nöbetçi çemberinden, içeri girenlerden ilkini yakaladıklarına ilişkin bir işaret beklerken kalın boynunda bir damar sürekli atmaktaydı. İçinde, taa derinlerde, orada olduğunu kabul edemeyeceği kadar büyük bir derinlikte hiçbirinin dönmeyeceği ümidi yatıyordu – vatan haini bir ümit.

Bir kaçak; bölüğün ağır, sürüklenen adımlarla yürüyüşü, boğuk tonda söylenen "Nişan al!" ve "Ateş!" emirleri, Somir'in son atışı yapmak üzere elinde silahla bir adım öne çıkması demekti.

Kahrolsun el kitapları!

Gecenin ilk döngüsünün sonunda Jusik odaya telaş içinde girdi, selam verdi; nefes nefese kalmıştı. Tavan aydınlatmasının parlaklığı zayıf yüzündeki çizgileri derinleştiriyor, tıraşsız çenesindeki kılları büyütüyordu.

"Efendim, adamların kontrolden çıktığını bildirmek zorundayım."

"Ne demek istiyorsun?" Jusik'e kızgınlıkla bakarken kalın kaşları çatıldı.

"Rütbe indirme olayını duymuşlar tabii. Kaçaklar için mahkeme kurulacağını da öğrenmişler." Derin bir nefes aldı. "Bu kaçaklara verilecek cezayı da biliyor olmalılar."

"Yani?"

"Şimdi daha fazla kaçan oldu – diğerlerini dönmemeleri için uyarmaya gitmişler."

"Ah!" dedi Cruin yamuk bir gülümseme ile. "Nöbetçiler çıkmalarına izin verdi, ha? Öyle mi oldu?"

"Nöbetçilerin onu da onlarla gitti," dedi Jusik.

"On mu?" Hızla Jusik'in yanına varıp yüzüne okurcasına baktı. "Toplam kaç kişi gitti?"

"Doksan yedi."

Cruin kaskını yakalayıp giydi, metal kayışını çenesinden geçirdi. "Bir ekibin sayısından daha fazla." Silahına baktı, kılıfına soktu,

ikinci bir silah daha alıp beline taktı. "Böyle giderse sabaha kadar hiçbiri kalmaz." Jusik'e baktı. "Öyle değil mi?"

"Ben de bundan korkuyorum, efendim."

Omzuna dokundu. "Çözüm basit, Jusik: Derhal ayrılıyoruz!"

"Ayrılmak mı?"

"Aynen öyle. Bütün filo. Kimsenin kaçmasına olanak vermeyen dengeli bir yörüngeye gireceğiz. O zaman durumu daha ayrıntılı düşünebilirim. Büyük bir olasılıkla hiçbirinin sıvışmaya yeltenecek yer bulamayacağı bir dünya bulacağız. Gitme zamanına kadar bir keşifçi, Fane ve grubunu getirebilir."

"Ayrılma emrine uyacaklarından pek emin değilim, efendim."

"Göreceğiz, göreceğiz." Yüzüne yine o sert gülümseme geldi. "El kitaplarını yeterince incelediysen yeni başlayan bir isyanı kırmanın zor olmadığını bilmen gerek. Tek yapacağın elebaşılarını ortadan kaldırmak. Hiçbir isyan grubu kendi başına adamlardan oluşmaz; birkaç elebaşı ve bir sürü de aptal taraftar vardır yalnızca." Silahlarına dokundu. "Elebaşılarını tanımak da gayet kolay – ağızlarını ilk açanlar her zaman elebaşılardır!"

Jusik'in ağzından yine "Evet, efendim," sözü döküldü kuşkuyla.

"Genel toplantı çağrısını yap."

Sancak gemisinin sireni gecenin içinde acı acı öttü. Bir gemiden öbür gemiye ışıklar yandı. Kül alanının ötesindeki ağaçlarda kuşlar uyanıp ciyaklamaya başladılar.

Cruin derin bir düşünce içinde ağır ağır merdiveni indi; gemilerden yayılan ışıklar içinde bir beyaz lekeler kütlesi gibi görünen insanlara baktı. Kaplanlar ve yardımcıları, arkasında iki yana dizilmişlerdi. Hepsinde fazladan bir silah bulunuyordu.

"Üç yıl Huld'a bağlı hizmet verdikten sonra," diye gururla söze girdi, "bazı adamlarım beni hayal kırıklığına uğrattı. Öyle görünüyor ki aramızda güçsüzler var; zaferimize giden yolda fazladan birkaç günün gerginliğine dayanamayan güçsüzler. Görevlerini hiçe sayarak emirlere karşı geliyor, düşmanla dostluk kuruyor, dişileriyle flört ediyor ve daha fazlasını elde etmek varken birazcık keyifle yetiniyorlar." Suçlayan, sert bakışlarıyla onları süzdü. "Vakti gelince en katı biçimde cezalandırılacaklar."

Kalabalıktaki gözler ifadesizce ona bakıyorlardı. Kaçan birine yirmi beş adımdan ateş ederek kulaklarını uçurabilirdi; hedefin kendini ortaya çıkarmasını bekliyordu. Yanındakiler de öyle.

Hiçbiri konuşmuyordu.

"İçinizde başkaları da aynı derecede suçlu ama yakalanmamış olabilir. Bunlar kendi adlarına sevinmesinler; çünkü ihanetlerini uygulayacak başka olanaklardan yoksun kalacaklar." Eli silahında hazırda beklerken bakışlarıyla da kimseyi kaçırmamaya çalışıyordu. "Gemileri toparlayıp gidiyoruz, dengeli bir yörünge aramaya. Bu, uykusuzluk ve sıkı çalışma anlamına geliyor, teşekkür edeceğiniz kişilerse hain arkadaşlarınız." Bir an sustuktan sonra sözünü bitirdi: "Söylemek istediğiniz bir şey var mı?"

Bir kişi bin kişiyi elinde tutuyordu.

Sessizlik.

"Gitmeye hazırlanın," diye sözlerini bitirdi ve arkasını döndü.

O an yüz yüze geldiği Somir haykırdı "Dikkat edin, komutan!"; ve Cruin'in omzu üzerinden ateş etmek için silahını çekti.

Cruin arkasında kopan gümbürtüyü duyup silahlarını çıkararak çevik bir hareketle döndü. Somir'in silahından çıkan bir ses duymadı. Adamlarını da göremez oldu; haykırmaları birdenbire kesilmişti. Kafasına dayanılmaz bir ağırlık inmiş gibiydi, yer ona doğru yükseldi, kendini kurtarmak çabası içinde ellerinin serbest kalması için silahlarını bıraktı. Sonra silik bir şekilde dans eden ışıklar gözünün önünden kayboldu ve her yer kapkara oldu.

Kendinden geçmiş haldeyken, uzayıp giden ayak sesleri, uzakta, çok uzakta bağıran insanlarınkine benzer birtakım can sıkıcı, anlaşılmaz sesler işitti; güçlükle ve belli belirsiz. Bu epey bir zaman sürdü ve vücudunun altındaki yeri sarsan şiddetli patlamalarla son buldu.

Birisi yüzüne su çarptı.

Doğrularak, zonklayan başını tuttu; doğan günün solgun parmaklarının gökyüzünün bir tarafından ilerlemekte olduğunu gördü. Daha iyi görmek için ağrıyan gözlerini kırpıştırdı; Jusik'i, Somir'i ve başka sekiz kişiyi algıladı. Hepsinin üstü başı kirlenmiş, yırtılmış, yüzleri yaralanmıştı.

"Onlara sırtınızı döndüğünüz anda üzerimize çullandılar," dedi Jusik bitkin bir halde. "En öndeki yüz kişi. Ortak bir çılgınlıkla üzerimize saldırdılar; diğerleri de onları izledi. Baş edemeyeceğimiz kadar çoktular." Kızarmış gözleriyle komutana dikkatle baktı. "Bütün gece hareketsiz yattınız."

Cruin sendeleyerek ayağa kalktı; o yana bu yana sallandı. "Kaç kişi öldürüldü?"

"Hiç kimse. Başlarının üzerinden ateş ettik. Ondan sonra da çok geç olmuştu."

"Başlarının üzerinden mi?" Geniş omuzlarını doğrulttuğunda sırtının tam ortasında keskin bir ağrı hissetti ama umursamadı. "Öldürmeyecekse silahlar ne için kullanılır?"

"Kolay değil, efendim," dedi Jusik saygısızlığa kaçmamaya çalışarak. "İnsanın kendi arkadaşları olunca, kolay değil."

"Katılıyor musunuz?" Komutanın hiddeti diğerlerine yöneldi.

Üzgün bir şekilde başlarını onaylayarak salladılar. Somir söz aldı: "Çok az zaman vardı, efendim; ve bizim yaptığımız gibi tereddüt edince–"

"Hiçbir şeyin mazereti olamaz. Emirleri aldınız; size yerine getirmek düşüyordu." Kızgın bakışları önce birini sonra diğerini kavurdu. "Rütbelerinize layık değilsiniz. İkinizin de rütbesini indiriyorum!" Çenesini ileri doğru çirkin ve saldırgan bir biçimde uzatarak olanca gücüyle bağırdı: "Gözümün önünden kaybolun!"

Çarçabuk uzaklaştılar. Cruin hiddet içinde merdiveni çıktı, gemisine girdi, bir baştan bir başa dolaştı. Tek bir canlıya rastlamadı. Kuyruk kısmına varırken dudakları kenetlendi; yeri sarsan patlamanın nedenini anladı. Yakıt tankları patlatılmış, patlama da makineleri havaya uçurarak bütün gemiyi işe yaramaz bir metal yığını haline getirmişti.

Dışarı çıkıp filosunun geri kalan kısmını inceledi. Her geminin durumu aynıydı, bomboş ve onarılmaz derecede parçalanmış. Asiler hiç değilse sabotajlarında dikkatli ve mantıklı hareket etmişlerdi. Haberci bir gemi gelmediği sürece, yurtları Huld'a, nereye inmiş olduklarını bildirmelerine olanak yoktu. Sistemli ve geniş boyutlu bir araştırma yapsalar bile Huldluların bu gezegeni bulması bin yıl

alırdı. İsyancılar, başarılı bir şekilde, yaşamlarının geri kalan kısmı için kendilerini vatanlarından koparark Huld otoritesinin erişemeyeceği bir durum yaratmışlardı.

Yenilginin acısını bütünüyle duyumsayarak, yirmi ikinci geminin merdiveninde en alt basamağa oturdu; çift yıldız düzenindeki mahvolmuş donanmasını seyretti. Silahları boş yere savunma alanına doğrultulmuştu. Keşifçilerden on ikisinin yerlerinde olmadığını fark etti. Diğerleri ana gemiler gibi işe yaramaz hale gelmişti.

Bakışlarını tepeye kaldırdığında, doğan güne karşı siluetler gördü; Jusik, Somir ve diğerleri onun sık sık seyrettiği uzaktaki vadiye doğru yürürlerken gittikçe küçülerek tepeye vardılar. Orada dört çocuk onlara katıldı, yollarına devam ederlerken yanlarında hoplayıp zıpladılar. Bütün grup doğan güneşin altında ağır ağır batarak gözden kayboldu.

Cruin sancak gemisine dönerek özel eşyalarını bir sırt çantasına koyup omzuna taktı. Bir zamanların güçlü ordusundan kalanlara son kez olsun dönüp bakmadan, güneşi arkasına alarak, son adamlarının gittiği tarafın tam aksi yönünde yola koyuldu.

Asker botları soluk ve kirliydi. Şeref madalyaları birbirine karışmıştı ve bir tanesi karmaşada söküldüğünden yeri boş kalmıştı. Sağ çizmesinin mahmuzu da kopmuştu; diğerinin tekleye tekleye vuruşuna ancak yirmi adım boyunca dayandı, sonunda onu da çıkarıp attı.

Sırtındaki çanta ağırdı ama kafasındaki külçe gibi yük kadar değil. Yılmaksızın, dirençle gemilerden öteye sabah sisinin içine doğru yorgun adımlarla yol aldı – yeni dünyayı tek başına göğüsleyerek.

Üç buçuk yıl, Huld gemilerine derinlemesine işlemişti. Burunları içeride kuyrukları dışarıda olmak üzere, yalnızca disiplinli bir otoritenin başarabileceği matematiksel kesinlik içinde düzenlenmiş olarak vadide eski yerlerindeydiler. Ama zırhlarının kalınlığı dörtte bir ölçüde pasla erimişti; metal merdivenleri çürük ve ürkütücüydü. Altları tarla farelerine barınak olmuştu; yine kuşlar ve örümcekler kendilerine aralarda sığınacak yer bulmuşlardı. Külün kuşattığı alanda bitkiler boy vererek karargâh çemberini sonsuza dek örtmüştü.

Öğle sonrasında bu alana varan adam, çantasını omzundan çıkarıp uzaktan sessizce gemilere baktı. Kösele renginde cildi olan iriyarı biriydi. Sancak gemisinin kuyruğunu kaplayan sarmaşıklara bakarken koyu gri gözleri sakin ve düşünceliydi.

Bir yarım saat kadar dalgın dalgın baktıktan sonra çantasını omuzladı ve tepenin ötesindeki vadiye doğru yoluna devam etti. Sade, bol giysilerinin içinde rahatça hareket ederken ölçülü ve kararlıydı.

Bir yola sapıp, bahçesinde siyah saçlı ufak tefek bir kadının çiçek kestiği taşla örülmüş bir eve vardı. Kapısına yaslanarak onunla konuştu. Dili akıcı ama garip aksanlıydı. Sesi boğuk ama hoştu.

"İyi günler."

Kadın kucağında rengârenk çiçeklerle doğrularak ışıl ışıl yanan siyah gözleriyle ona baktı. "İyi günler." Dolgun dudakları zevkle aralandı. "Geziyor musunuz? Bize konuk olmak ister miydiniz? Eminim Jusik, yani kocam, sizinle ilgilenmekten çok memnun olurdu. Konuk odamız ne zamandır–"

"Özür dilerim," diye araya girdi adam. "Meredith'leri arıyorum. Yolu gösterir misiniz?"

"Sokağın yukarısındaki öbür ev." Düşen bir çiçeği beceriyle tutarak göğsüne bastırdı. "Eğer konuk odaları doluysa lütfen bizi hatırlayın."

"Hatırlarım," diye söz verdi adam. Ona hayranlıkla bakarken geniş, adaleli yüzü bir gülümsemeyle aydınlandı. "Çok teşekkür ederim."

Çantasını omuzlayıp yürümesine devam ederken, kadının arkasından baktığını biliyordu. Diğer evin kapısına vardı; önünde çiçek bahçesiyle oldukça geniş bir alana yayılan ev, çok güzel görünüyordu. Kapının kenarında bir oğlan oyun oynuyordu.

Onun yanına gelip durunca, oğlan başını kaldırıp "Geziyor musunuz efendim?" dedi.

"Efendim?" diye tekrarladı adam. "*Efendim?*" Yüzü tuhaflaştı. "Evet oğlum, geziyorum. Meredith'leri arıyorum."

"Yaa, ben Sam Meredith'im!" Oğlanın yüzü ani bir heyecanla kızardı. "Konuğumuz mu olmak istiyorsunuz?"

"Sizce uygunsa."

"Yuppiii!" Bahçenin patikasında avazı çıktığı kadar bağırarak çılgınlar gibi koştu, "Anne, baba, Marva, Sue– konuğumuz var!"

Ağzında piposuyla uzun boylu, kızıl saçlı bir adam kapıya geldi. Soğukkanlı ve sakin bir şekilde ziyaretçiyi inceledi.

Bir süre sonra adam piposunu ağzından çekti ve "Ben Jake Meredith'im. Lütfen içeri girin," dedi. Kenara çekilerek diğerinin girmesi için yol verdi, sonra seslendi: "Mary, Mary bir konuk var, yemek hazırlayabilir misin?"

İçeriden neşeli bir ses yanıt verdi: "Hemen."

"Benimle gelin." Onu verandaya götürdü ve iskemle uzattı. "Beklerken dinlenebilirsiniz de. Mary'nin işi uzun sürer. Masanın bacakları çökecek hale gelene kadar durmak bilmez; tabakta bir şey bırakırsanız da vay halinize."

"Çok iyisiniz." Ziyaretçi oturup derin bir nefes aldı, karşısındaki manzaraya baktı.

Meredith bir iskemle de kendisine çekerek piposunu yaktı. "Posta gemisini gördünüz mü?"

"Evet, dün erken bir saatte geldi. Yukarıdan geçerken gördüğüm için şanslıydım doğrusu."

"Dört yılda bir geçtiği düşünülecek olursa gerçekten büyük bir şans. Ben yalnızca iki kez gördüm. Tam bu evin üstünden geçti. Akıllara durgunluk verici bir görüntüydü."

"Çook!" Değişik bir vurguyla onayladı ziyaretçi. "Aşağı yukarı beş mil uzunluğunda gibi geldi bana; dev bir yaratık. Hacmi vadideki şu yabancı gemilerin toplamından kat kat fazla olmalı."

"Kat kat," diye onayladı Meredith.

Diğeri ileri doğru eğilerek ev sahibinin yüzüne baktı. "O yabancıların, geniş çaplı bir göç olasılığını düşünmeden, bunun ne anlama geldiğini de bilmeden, sayımızın azlığını savaşa ya da hastalığa bağlayıp bağlamadıklarını sık sık merak ediyorum."

"Gemilerini yakıp bizimle yaşamaya başladıklarına göre, pek umursadıklarını sanmıyorum." Piposunun sapıyla işaret etti. "Birisi şu aşağıdaki evde yaşıyor. Adı Jusik. İyi bir adam. Bir süre sonra bizden bir kızla evlendi. Çok mutlular."

"Eminim öyledirler."

Uzun bir süre sessizlik oldu; sonra Meredith dalgın dalgın, sesli düşünür gibi konuştu. "Yanlarında çok güçlü silahlarla geldiler, bizim gerçekten yenilmez bir silahımız olduğunu bilmeden." Elini genişçe açıp ülkesini göstererek anlattı: "Bir fikrin ne kadar yenilmez olabileceğini anlamamız binlerce yıl aldı. Bizim sahip olduğumuz bu– bir yaşam tarzı, bir fikir. Hiçbir şey bunu parçalayamaz. Hiçbir şey bir fikri yenemez – daha iyi bir fikir hariç." Piposunu tekrar ağzına götürdü. "Şu âna kadar daha iyisini bulamadık."

"Yanlış zamanda geldiler," diye devam etti Meredith. "On bin yıl geç kaldılar." Dinleyicisine yandan bir bakış attı. "Tarihimiz uzun, çok uzun bir günü kapsıyor. O kadar dehşet vericiydi ki, her dakika yeni bir baskısı çıkıyordu. Ama bu defaki son baskı."

"Felsefe yapıyorsun, ha?"

Meredith gülümsedi. "Sık sık burada oturur ve sessizliğimin tadını çıkarırım. Burada oturur, düşünürüm. Her zaman aynı sonuca varırım."

"Nedir o?"

"Gördüğümüz bütün yıldızlar ve sayısız gezegenler bütünüyle bana ait olsaydı bile, yine de o temel sınırlılığı aşamazdım." Eğilip piposunu topuğuna vurarak silkti. "Şu bakımdan ki, hiç kimse midesinin aldığından daha fazlasını yiyemez." Ayağa kalktı; uzun boylu ve geniş omuzluydu. "İşte kızım geliyor, Marva. Size odanızı göstermesini ister misiniz?"

Ziyaretçi, konuk odasının içinde durup ortalığı iyice inceledi. Rahat yatak, parlak mobilyalar.

"Sevdiniz mi?" diye sordu Marva.

"Evet, gerçekten güzel." Yüzünü ona döndürerek gri gözleriyle onu inceledi. Uzun boylu, kızıl saçlı, yeşil gözlüydü ve olgunlaşmış vücudu genç bir kadının alımını taşıyordu. Ziyaretçi çene kaslarını yavaşça çekiştirerek sordu: "Sence Cruin'e benziyor muyum?"

"Cruin mi?" Kızın biçimli kaşları şaşkınlık içinde kıvrıldı.

"Şu yabancı ordunun komutanı."

"Ha, o mu?" Gözlerinin içi güldü ve yanaklarında gamzeler be-

lirdi. "Ne garip! Ona hiç mi hiç benzemiyorsunuz. O yaşlı ve sertti. Siz *gençsiniz* – ve çok daha yakışıklısınız."

"Böyle söylemeniz bir incelik," diye mırıldandı adam. Belirgin bir utanma ile ellerini amaçsız bir şekilde oynattı. İçten, kendinden emin bakışlarının altında biraz rahatsızlık duydu. En sonunda çantasının yanına gidip açtı. "Konukların ev sahibine bir hediye getirmesi âdettir."

Sesi gururlu bir tona girdi. "Ben de bir tane getirdim. Kendim yaptım. Öğrenmesi çok uzun zaman aldı... çok uzun zaman... bu beceriksiz ellerle. Üç yıl kadar."

Marva hediyeye baktı, kapıdan koşarak çıkıp tırabzandan eğildi ve heyecanla aşağı kata doğru seslendi. "Baba, anne, konuğumuz bize çok güzel bir hediye getirmiş. Bir saat. Zamanı bildiren küçük metal bir kuşu var."

Aşağıdan, koridorda koşuşturan ayakların sesi geldi. Mary'nin yaklaşan sesi duyuldu: "Görebilir miyim? Lütfen bakayım." Merak içinde merdivenleri çıktı.

Cruin, bir geçit yürüyüşündeki gibi omuzları ve vücudu dimdik, konuk odasında onları beklerken elindeki saat zırladı ve küçük kuşu ciddi bir hava içinde iki kez öttü.

Zafer saati.

•

ÇEVİREN: ŞENCAN TOPALOĞLU

KRRÇİYSK

Müfit Özdeş

MERENDİZ GEZEGENİ Beslenme Bakanlığı'na bağlı Et Ürünleri Kurumu'nun robot araştırma gemisi Ysif 86-D, Merendiz'den 172 ışık yılı uzaklıkta, bizim Güneş adıyla bildiğimiz Sol yıldızının 15 ışık saati yakınına ulaşınca, geminin baş bölümündeki foton duyargalarına gelen ışık yoğunluğu, önceden saptanmış kritik değeri aştı. Gemiye kumanda eden bilgisayar, programlandığı gibi, geminin bütün fonksiyonel devrelerini ve taşıdığı en değerli yük olan madde transformatörünü çalıştırdı.

Madde transformatörü, maddeyi ve enerjiyi, evrende henüz yalnızca Merendizliler ve sayılı birkaç gezegen tarafından keşfedilebilmiş en küçük bileşkesi olan mikrovers'lere ayırıyor ve alıcı transformatörün dalga boyuna kodlanmış olarak yayınlıyordu. Alıcı ve verici transformatörlerin aynı dalga boyunda kodlanması, bu iki transformatörün çevresindeki transformasyon alanlarını mikroversal evrende çakıştırıyor, bizim bildiğimiz makroversal evrende ise yüzlerce, hatta binlerce ışık yılı uzaklıkta olabilecek bu iki nokta arasında böylece göz açıp kapayıncaya kadar mesaj ve enerji iletilebiliyor, yük ve yolcu taşınabiliyordu.

Merendizliler şimdiye dek kendi gezegenlerinden ancak birkaç yüz ışık yılı ötelere ulaşabilmişlerdi. Çünkü mikroversal iletişim ve ulaştırmanın sağlanabilmesi için önce ikinci transformatörün makroversal evrende yerine ulaştırılması gerekiyor, bu ise ışık hızına yaklaşan hızlarda bile Merendizlilerin normal yaşamını kat kat aşan süreler gerektiriyordu. Bu nedenle Merendizliler, evrene egemen olma ve gezegenlerindeki trilyonlarca aç Merendizliyi doyurma mü-

cadelesinde, binlerce yıldan beri bilgisayar kumandalı robot araştırma ve transformatör gemileri kullanıyorlardı.

Merendiz ekonomisi ve kültürü avlanmaya ve talana dayanıyordu. Etobur bir ırk olan Merendizlilerin gönderdiği araştırma gemileri uzayın derinliklerinde binlerce yıl yol alıyor, besin kaynakları sağlayabilecek başka yıldız sistemlerine ulaşıyorlardı. Her biri madde transformatörüyle donatılmış olan bu araştırma gemileri, proteinli besin kaynağı keşfedinceye kadar yıldızdan yıldıza dolaşıyorlardı. Sonunda böyle bir kaynak bulununca, Et Ürünleri Kurumu Araştırma Bölümü görevlisi olan Merendizli uzmanlar, madde transformatöründen geçerek işlenecek gezegene geliyorlar ve gerekeni yapıyorlardı.

Bu yöntemle koca bir gezegende trilyonlarca kişiyi doyurmak ilk bakışta olmaz gibi görünse de aslında hiç zor değildi, çünkü evrenin diğer gezegenlerindeki yaratıklara göre çok ufak olan Merendizliler, dünyamızdaki böceklerden daha iri değillerdi ve üstelik dünyamızın böceklerine çok da benziyorlardı. Yırtıcı dişler ve pençeler; minicik kıllı gövde; yarısı el olarak kullanılan on iki bacak; gövdeye göre çok iri olan, minyatür insan gözlerini andıran bir çift göz ve hareketlerindeki zeki yaratıklara özgü kararlılık bu şaşırtıcı manzarayı tamamlıyordu.

Ahmet'in başı yine çatlayacak gibi ağrıyordu. Annesi ona aspirin verdi. Ahmet masaya oturdu ve defterlerini, kitaplarını açtı. Orta son sınıftaydı. Her yıl bütünlemeye kalan başarısız bir öğrenciydi ve çok çalışması gerekiyordu. Oysa şiddetli baş ağrıları dikkatini dağıtıyor ve Ahmet okuduğu hiçbir şeyi anlayamıyordu. Yarım saat çabaladıktan sonra kitaplarını toparladı ve uyumaya gitti. Babası ile annesi üzüntülü gözlerle onu izlediler.

"Bu çocuk okuyamayacak," dedi babası.

Ysif 86-D'nin spektroskopik analizörleri Sol sisteminin bütün gezegenlerini taradıktan sonra, bizim Dünya adıyla bildiğimiz üçüncü gezegenin yüzeyinde yüksek miktarda karbon bileşiği saptadılar. Gezegenden gelen bütün verileri değerlendiren gemi bilgisayarı, bu

gezegende hayvansal yaşam olduğu yargısına vardı ve madde transformatörü aracılığıyla Merendiz'e müjde sinyalini gönderdi:

"Et bulduk!"

Ahmet'i doktorlara götürdüler. Hepsi migren dedi. Çaresi yokmuş. Çocuk sık sık dalıyor, denileni anlamıyor, bazen de olağanüstü zekâ belirtileri gösteriyordu. Annesi, yalnız kaldığında, bazen mankafa bazen de bir dâhi olabilen zavallı oğlu için sessiz hıçkırıklarla saatlerce ağlıyordu.

Sinyal, Ysif 86-D Proje Görevlisi Krrçiysk'e ulaştırıldı. Krrçiysk derhal üstlerine durumu bildirdi, dostlarıyla vedalaştı ve madde transformatöründen geçerek gemide göreve başladı.

Giderek hızını düşüren Ysif 86-D, birkaç hafta sonra dünya çevresinde yörüngeye girdi. Gemi haftalarca yörüngede kaldı. Krrçiysk, güçlü teleskoplarla dünyayı inceledi, dünyadan gelen radyo yayınlarını bilgisayar yardımıyla değerlendirdi ve artık projenin tehlikeli ikinci aşamasına geçilebileceğine karar verdi.

Üstün Merendiz biliminin geliştirdiği kişilik transferi teknolojisini uygulayan Krrçiysk, kendini bilgisayarın güvenilir denetimine teslim etti. Krrçiysk'in bütün biyolojik ve psikolojik parametrelerini, sabit ve değişken karakteristiklerini saptayan gemi bilgisayarı, bu verileri elektronik olarak kodlayarak bir toz tanesi büyüklüğündeki transfer ünitesine kaydetti.

Krrçiysk'in böceksi bedeni dondurulup gemide bekletiledursun, kişiliğini taşıyan toz zerresi minik bir planörle dünyaya, uçsuz bucaksız bir bozkırın ortasına indi. Yörüngede iken dünyadan elde ettiği verileri irdeleyen Krrçiysk, bu gezegendeki egemen yaşam biçiminin insan adlı iki kollu, iki bacaklı dev gibi bir hayvan olduğunu saptamıştı. Bu nedenle, Krrçiysk'i taşıyan toz zerresinin duyargaları insana özgü kromozom yapısını algılayacak biçimde, karar ve motor merkezlerini oluşturan tümleşik devreler ise rastladığı böyle ilk yaratığa yönelecek şekilde programlanmıştı.

Nitekim zerre, birkaç gün sonra böyle bir yaratık saptadı. O yöne doğru uçarak ve yaratığın solumasından yararlanarak burnundan

İçeri girdi. Burun mukozasından kılcal damarlara nüfuz eden zerre, vücudu birkaç kez dolandıktan sonra, omurilik yakınlarında sinir sistemine geçmeyi başardı. Dokular arasında haftalar süren zorlu bir yolculuktan sonra beyne ulaşan zerre, serebruma yerleşti ve tehlikeli operasyonun bu aşamasının başarıldığını Ysif 86-D bilgisayarına bildirdi. Son bir kez durum değerlendirmesi yapan ve Merendiz'den onay alan bilgisayar, transfer zerresine aktivasyon sinyalini gönderdi.

Krrçiysk, bineği olan insanın içinde uyanmaya başlamıştı.

Ahmet'i asabiyecilere götürdüler, onlar da çare bulamadı. Babası, hacıdan hocadan medet ummayacak kadar aydın bir kişiydi. Oğullarını mahveden bu amansız illet karşısında eli böğründe kaldılar.

Çevresindeki dokulardan emdiği enerji ile yavaş yavaş canlanan Krrçiysk önce bitkisel evreden geçti. Aylar süren bu evreden sonra giderek hayvansal içgüdülerini ve kişiliğinin öğelerini geri kazanmaya, etrafındaki beyin hücrelerini ele geçirerek elektronik kişiliğine biyolojik bir temel oluşturmaya başladı. Krrçiysk, apayrı bir biyolojik yapısı olan bu yaratığın sinir sistemini kendi böcek kişiliğine tabi kılmak için amansız ve yıllar süren bir mücadele verdi; bunu da ancak ırkının milyonlarca yıllık deneyiminden gelen kalıtımsal ustalıkla ve hâlâ yörüngede durup kendisiyle sürekli temasta olan Ysif 86-D bilgisayarının yardımıyla başarabildi.

Bu süre zarfında, beynine yerleştiği yaratığa varlığını sezdirmemesi gerekiyordu. Aksi halde bu yaratık çıldırabilir ve kendini öldürerek kullanılamaz hale gelebilirdi. Böyle bir olay Krrçiysk'i bineksiz bırakarak çok zor duruma düşürür, yıllarca süren uğraşını boşa çıkarır, hatta bu yiğit uzaylı böceğin ölümüne neden olabilirdi.

Krrçiysk kendini gizli tutmayı da başardı. İçine yerleştiği yaratığa hiçbir şey sezdirmedi. Yaratık, beyin hücrelerindeki amansız mücadelenin yol açtığı baş ağrılarından işkillenmedi, aspirin ve novaljin almakla, yün takke giymekle yetindi.

"Bu çocuk okuyamayacak," dedi babası. Bu sözü her yıl en az yüz kez yineliyordu.

"Şimdi orta sonda. İnşallah bitirebilirse çırak veririz, bari bir zenaat kazanır."

Üzerine titredikleri oğullarının hali, mutsuz anne ve baba için bitmez bir üzüntü kaynağı idi.

Bineğinin yeteneklerini titizlikle inceleyen Krrçiysk, bunlar arasında telepatinin de bulunduğunu gördü. Kaderi Merendizliler ile kesişmese idi, insanoğlu hiç kuşkusuz bir gün bu yeteneğini fark edecek ve evrenin gelişmiş telepatik türleri arasına katılabilecekti. Ama şimdi bu gelişmemiş telepatik potansiyel onun ancak düşmanlarının işine yarayabilirdi.

Bineğinin telepatik potansiyelinden yararlanan Krrçiysk, iki yıllık yoğun bir çalışma ile on binlerce kişinin düşüncelerini okudu ve kafalarındaki bilgiyi taradı. Bir şeyi daha derinlemesine araştırmak istediği zaman, etki alanındaki insanlardan birine o konuda merak telkin ederek, okuyup incelemesini sağlıyor ve istediği şeyleri onunla birlikte öğreniyordu.

Dünyanın bir sürü küçük devlete bölünmüş olması da Krrçiysk'in işini kolaylaştıran bir durumdu. Böylece insanlar daha küçük çaplı operasyonlarla, ülke ülke avlanabileceklerdi.

Ahmet ortaokulu eylülde, biraz da kendisini seven öğretmenlerinin kayırması sayesinde bitirdi. Babası, çocuğu çırak vermeden önce, onunla bu konuyu son bir kez konuşmak istiyordu.

Krrçiysk'in bineği Ahmet, Türkiye adında bir ülkede yaşıyordu. Krrçiysk, Türkiye'deki et kaynaklarının nasıl işletilebileceği üzerine uzun uzadıya düşündü, insanlar toplumsal olarak oldukça örgütlüydüler. Besi tesisleri kurmak veya küçük av kampanyaları düzenlemek mümkün olamayacaktı. Çünkü insanlar, ilk panikten sonra örgütlenecekler ve kendilerini savunacaklardı. Bu nedenle Türkiye'deki et potansiyeli ani bir operasyonla, birkaç gün içinde tamamlanacak ülke çapında bir sürek avı ile değerlendirilmeliydi.

Krrçiysk, imkânların dikkatli bir değerlendirmesini yaptıktan sonra, Merendiz tarihinde o güne dek görülmemiş bir olayı gerçekleştirerek, bu operasyonu tek başına düzenlemesinin mümkün olduğunu fark etti. Hazırlık için bol vakti vardı. Krrçiysk'in bineği gençti ve önünde uzun bir ömür bulunuyordu. Öz bedeni ise yörüngede dondurulmuş, hiç yaşlanmadan kendisini bekliyordu. Her şey inceden inceye planlanmalıydı. Aceleye hiç gerek yoktu.

Krrçiysk aylarca düşünüp taşınarak planını geliştirdi, önce bineğine tam hâkim olması, onun beyninde ve bedeninde kendi dolaysız egemenliğini kurması gerekiyordu. Sonra dışarıya karşı Ahmet'in kişiliğine bürünerek Türkiye'nin toplumsal hiyerarşisinde yükselecek, tepeye ulaşacak, devleti ele geçirecek, telepatik kontrol yoluyla kendine bağladığı insanları kilit noktalarına yerleştirecekti. Bundan sonra, operasyonun can alıcı noktasını teşkil eden kritik bir aşamaya gelinecekti.

Bu aşamada Krrçiysk her gün sık sık radyodan ve o zamana kadar hiç kuşkusuz etkin bir iletişim aracı haline gelecek olan televizyondan konuşacak, ülkenin her köşesini dolaşarak meydanlarda, törenlerde halka seslenecek, olabildiğince kendini gösterecek ve sesini işittirecekti. Yıllarca sürecek bu dönemin sonunda, ülkedeki tüm insanlarda görsel ve işitsel çağrışım refleksleri kurulmuş olacaktı.

Sonunda bir gün Krrçiysk televizyondan tüm ülkeye, bu kez hipnotik ses frekanslarından seslendiği zaman, herkes büyülenmiş gibi onun komutlarına itaat edecekti. Ülkeye giriş ve çıkışlar yasaklanacak, televizyon ve radyolardan yanıltıcı programlar yayınlanacak, diğer dünya ülkeleri Türkiye'de neler olup bittiğini bir türlü anlayamayacaklardı. Bu arada bütün taşıt araçları seferber edilecek, Krrçiysk'in emrindeki güvenlik kuvvetlerinin de yardımı ile herkes Ankara'ya gelecek ve yörüngeden yere indirilen madde transformatörünün transformasyon alanından geçerek Merendiz'e nakledilecekti. Her nedense hipnotik etki alanı dışında kalabilmiş tek tük kişiler ise güvenlik kuvvetleri tarafından itlaf edilecekti.

Çoluk, çocuk, kadın, erkek, yedisinden yetmişine kadar yürek birliği içinde Ankara'ya yürüyen Türkiye halkı, gelirken beraberinde koyun, keçi, sığır, kedi, köpek, bebek ve eti yenilebilir ne bulursa

getirecekti. Üç gün sonra Türkiye'de bir tek insan bile kalmayacak, günlerce süren endişeli bir bekleyişten sonra keşif uçakları uçuran ve keşif seferleri düzenleyen diğer ülkeler, sırra kadem basan Türkiye halkının esrarını hiçbir zaman çözemeyeceklerdi.

Krrçiysk, tek başına sürek avı düzenlemeyi başaran ilk Merendizli olarak tarihe geçecekti. Ünü tüm gezegene yayılacak, yörüngedeki böcek gövdesine yeniden kavuşup kendi gezegenine döndüğünde, artık alışık olduğu coşkun kalabalıklar tarafından alkışlarla karşılanacaktı.

Merendiz'e varan insanlar hipnotik etkiden sıyrılacakları için derhal güç alanlarına alınarak debelenmeleri ve etrafa zarar vermeleri önlenecekti. Bunlar peyderpey et kombinalarına sevk edilecek ve lezzetlerinin bozulmaması için canlı olarak dondurulacaklardı. Türkiye halkı Merendiz'i yıllarca beslemeye yeterdi.

Gezegenin seçkin ziyafet sofraları canlı ve ayık insanların, paralize edilmiş körpe bedenleriyle donatılacak, her birinin üstünde binlerce Merendizli sevinç ve mutluluk içinde koşuşacak, gözlerini, burunlarını, yüksek şeker muhtevalı kaba etlerini ve sütbezlerini kemireceklerdi. Bu leziz insanların kanlarını içip sarhoş olacaklar, ağızlarında, bağırsaklarının arasında, husyelerinin içinde çılgınca çiftleşerek yumurtalarını bırakacaklar ve Krrçiysk'in adını minnetle anacaklardı.

"Oğlum, seni iyi bir zenaate çırak vermek istiyorum," dedi babası Ahmet'e.

"Siz bilirsiniz, efendim," diye yanıtladı çocuk, başını hüzünle önüne eğerek. Hafif bir baş ağrısı için için beynini kemirmeye devam ediyordu. Akıllı, gerçekleri kabul etmesini bilen bir çocuktu Ahmet. Okumayı istiyor, fakat küçüklükten beri yakasını bırakmayan bu illet yüzünden tahsil hayatında başarılı olamayacağını da idrak ediyordu.

"Memleket süratle inkişaf ediyor," dedi babası, "istikbal sanayide, bilhassa şimendifer sanayiinde."

Oğlunun gözlerine sevgiyle baktı ve ekledi.

"Yok helvacıymış, yok terziymiş, bunlar sana yaramaz. Yarından tezi yok seni vagon fabrikasına yerleştireceğim."

Oğluna dikkatle bakıyor, ne tepki göstereceğini merak ediyordu. Her şeye hazırdı: ağlamasına, sevinmesine, ya da umursamamasına. Ama çocuktan hiç mi hiç beklemediği bir tepkiyle karşılaştı.

Evet, plan hazırdı ve artık bu mükemmel plan uygulamaya konulabilirdi. Krrçiysk bütün zihni gücünü seferber ederek bineği Ahmet'in beynindeki kişilik merkezlerine yöneltti ve aniden tüm psişik gücünü toparlayarak saldırdı. Her şey bir saniye içinde olup bitmiş, anlatılması olanaksız acılar içinde kişiliği hiçliğe gömülen Ahmet, neye uğradığını anlayamamıştı bile.

Ahmet yere yıkıldı ve bir-iki çırpındıktan sonra kaskatı kesildi. Babası telaşla yerinden fırlayıp oğlunun yanına çömeldi.

"Ahmet! Neyin var?"

Sonra birden rahatladı. Oğlunun gözleri açılmış ve yüzüne o güne dek görmediği ferah ve mutlu bir ifade gelmişti. Oğlunun gözlerinde bir yabancılık sezdi adam, tedirgin oldu. Ama bir an sonra sevinci baskın çıktı.

"İyisin değil mi? Bir şeyin yok ya?"

"Çok iyiyim baba. Baş ağrım da geçti. Hem sana bir şey diyeyim mi..."

Ayağa kalkmış, üstünü silkeliyordu. Adam, oğlunda ilk kez gördüğü bu rahatlık ve özgüveni hayretle izliyordu.

"Ben okumak istiyorum baba, büyük adam olmak istiyorum."

"Öyleyse seni sanat lisesine yazdırayım, oğlum. Tahsilini o şekilde tamamlarsın."

"Hayır," dedi Krrçiysk, "askeri liseye gideceğim. Oradan da Mekteb-i Harbiye'ye..."

—

YAZARLAR HAKKINDA

PHILIP K. DICK (1928-1982): Amerikan BK yazarlarındandır. BK'da gerçeküstücü temaları ilk kez kullanmıştır. Öykülerinden senaryolaştırılan *Blade Runner* ve *Total Recall* önemli BK filmlerindendir. Dilimize çevrilen eserleri arasında *Uzayda Suikast*, *Yaratılan Dünya*, *Vulkan'ın Çekici* ve *Çığrından Çıkmış Dünya* sayılabilir.

ALFRED BESTER (1913-1987): Amerikan BK ve fantazi yazarlarınca "Büyük Usta" olarak anılan, BK tarihinde çığır açarak "Yeni Dalga" akımına öncülük eden Bester, ülkemizde *Yıkıma Giden Adam* ve *Kaplan! Kaplan!* adlı eserleriyle tanınmaktadır.

WILLIAM TENN (1920-2010): Gerçek adı Philip Klass olan yazar, edebiyat ve BK konularında akademik çalışma sürdürmüştür. Daha çok kısa öykü yazan Tenn'in tek romanı vardır (*Of Man and Monsters* [*İnsanlar ve Canavarlar*], 1968).

KATHERINE MACLEAN (1925): BK'nun ilk kadın yazarlarındandır. BK konusunda birçok makalesi olan MacLean'in tek romanı, Charles V. De Vet ile birlikte yazdığı *Cosmic Checkmate*'dir (*Kozmik Mat*, 1962).

STANISLAW LEM (1921-2006): Polonyalı BK yazarı Lem, yaşayan en büyük BK yazarı sayılmasının yanı sıra, kozmoloji ve felsefe konusunda da birçok yapıt vermiştir. Lem ülkemizde *Yıldız Güncesi*, *Yıldızlardan Dönüş* ve *Solaris* gibi eserleriyle tanınmaktadır.

ERIC FRANK RUSSELL (1905-1978): İngiliz BK yazarı Russell, öykülerinde yarı-anarşist, ademi-merkeziyetçi bir toplum fikrini işlemiş, otoriteye karşı Gandhi'ci yoldan mücadeleyi önermiştir. Eserleri arasında *Sentinels from Space* (1953, Uzaylı Bekçiler), *Wasp* (1958, Eşekarısı) *Ve Sonra Hiç Kalmadı* 1995 sayılabilir.

MÜFİT ÖZDEŞ (1943): 1968 kuşağından bir BK meraklısıdır. "Krrçiysk", bu merakını BK konusunda makaleler yayımlayarak ve "gizli gizli" öyküler yazarak sürdüren Özdeş'in yayımlanan ilk BK öyküsü, 1996'da yayımlanan *Son Tiryaki* ilk öykü kitabıdır.

ASKER KAÇAĞI

öyküler

Savaşa ve militarizme karşı bir öyküler derlemesinin bilimkurgu alanından seçilmesinin anlamı nedir? Edebiyatta bilimkurgu dışında da antimilitarist olunabilir kuşkusuz. Ancak bilimkurgunun büyük bir avantajı var: Gündelik yaşamımıza sorgulanmaz bir biçimde yerleşmiş olan savaşperverliği, militarizmi, üniforma, emir-kumanda ve dayak biçiminde bir parçamız olan askerliği doğası gereği, çok daha rahat bir biçimde yadırgatabilir bilimkurgu. Bunu bir robot-masalı biçiminde yapabilir, asker kafasıyla açık açık dalga geçebilir, ya da beraberce kendi gezegenlerine ihanet ederek ölümü seçen bir Arzlı ile, tonlarca ağırlığıyla bize şekilsiz görünen bir Jüpiterli'nin acıklı öyküsünü anlatabilir. Militarizmin insani değerlere yaptığı tahribatı bütün şairlerin yok olduğu bir dünyadan daha iyi ne anlatabilir? Bugün farkına bile varmadan kabullendiğimiz birçok ufak-tefek politik kararın yarın yol açacağı sonuçları, geleceğe gidip 'yerinde ve zamanında' görmekten daha iyi ne sokabilir kafamıza? — Bülent Somay

Metis Edebiyat | Öyküler
ISBN-13: 978-975-342-788-3

Metis Yayınları
www.metiskitap.com